

Пазарът е
гладен за
10 групи

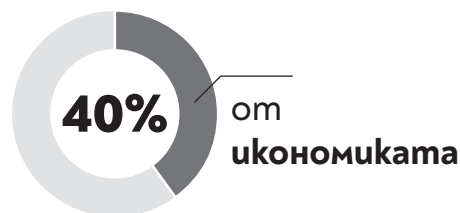
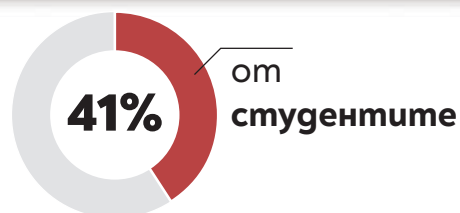
ПРОФЕСИЯ

ЗА ТЕБ СПОРЕД

РЕЙТИНГ 2023

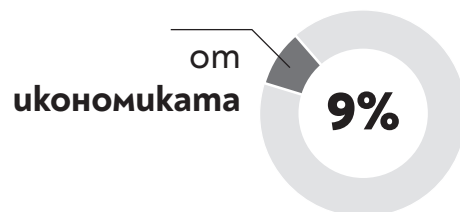
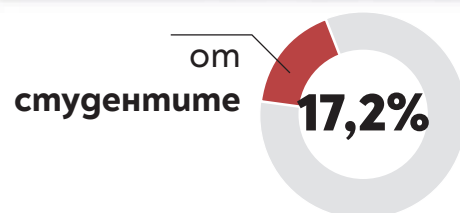
СОФИЯ

Министърът на образованието проф. Галин Цоков:

Кое е най-доброто решение за кандидат-студента - ето го ключа

ПЛОВДИВ

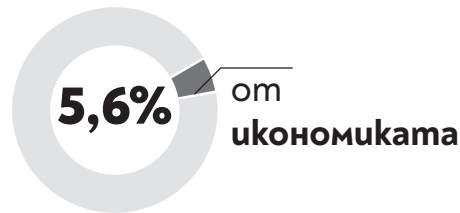
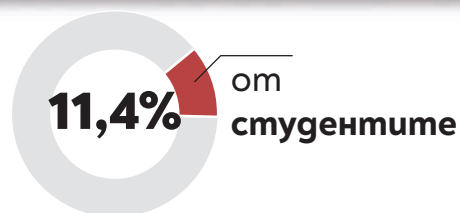

Георги Стойчев, ръководител на екипа, работещ по рейтинга:

Доходите на висшистите растат, безработицата е рекордно ниска

ВАРНА

Източник: НАЦИД и „Икономическите центрове“ на ИПИ

Икономическите центрове на България

2/3 от студентите са в София,

Балансирано ли е разпределението на университетите в България с оглед на регионалните икономически специфики?

Ето каква картина се очертава при сравнение на две карти. Първата е картата на висшето образование и тя показва в кои градове колко студенти учат. Тя е по данни на НАЦИД и бе изготвена по дейността за 13-ото издание на Рейтинга на висшите училища в България.

Втората карта е на икономическите центрове в България - тя бе изготвена и представена преди месец от Института за пазарна икономика.

От картата се вижда, че 73 977 от общо 179 765 студенти през учебната 2022/2023 година учат в София. Тоест 41% от всички студенти учат в университетите в столицата.

След София по брой студенти се нареждат Пловдив - 31 281, Варна - 20 662, и Велико Търново - 10 092. Вижда се, че трима от всеки четирима студенти са във висши училища в тези 4 града.

В останалите градове с университети учат едва 1/4 от студентите

Още една характерна особеност на разпределението на висшето образование в България - за нея говори при представянето на новото издание

- География на успеха: регионалната мрежа на висшето образование съвпада с двигателите на стопански растеж
- 11 от 16 икономически центъра в България са и места с университети

73 977 от общо 179 765 студенти през учебната 2022/2023 година учат в София.

СНИМКИ: „24 ЧАСА“

на рейтинга Георги Стойчев, ръководител на консорциума, който изготвя ежегодното проучване. Става дума за по-голяма тежест на Южна България в това разпределение.

Университетите, които са първи по професионални направления, са все в Южна България, ако изключим първенците във „Военно дело“. В университетите в Северна България освен това няма всички професионални направления, които присъстват в българското висше образование.

Ако погледнем картата на икономическите центрове в България, която показва концентрацията на икономическа активност (на 3-а стр.), виждаме, че се открояват 16 такива центъра.

Това са двигателите на регионалната икономика и в тях се концентрират над 80% от стопанската активност в страната.

Характерното е, че тези центрове имат ядра и увличат периферия, като по този начин се създават **кълъстери от общини с усилващ ефект върху икономическите показатели**

16-те икономически центъра обхващат общо 132 общини, в които живеят 4,8 млн. души (73,6% от населението на страната) и работят близо 2 млн. души (77,8% от всички заети на възраст 15–64 години в страната).

Наред с академичните знания всеки университет е призван и да формира добри и емоционално богати хора

Какви трендове очертава изданието за 2023 година на Рейтинговата система на висшите училища в България. Това е ценна информация за кандидат-студенти, работодатели и ректори.

Едва ли има изследване, което може да обхване всички обективни и качествени индикатори за измерване на качеството на академичното образование във висшите училища, за да даде отговор на всеки кандидат-студент кое е най-доброто решение конкретно за него - казва министърът на образованието и науката проф. Галин Цоков в своето обръщение към кандидат-студентите по повод новото издание на рейтингната система - Именно рейтингът на висшите училища в България през годините се утвърди като най-добрата отправна точка за взимане на това ключово решение за всяко българско семейство.

Това е така, защото рейтингната система представлява най-голямата уеббазирана публично

Министърът на образованието и науката проф. Галин Цоков: Рейтингът е отправна точка за решение, ключово за всяко българско семейство

достъпна платформа, предоставяща информация за висшето образование в страната. Тя съдържа актуални данни за акредитираните висши училища в България, за специалностите, професионалните направления и образователно-квалификационните степени, по които те предлагат обучение. Рейтинговата платформа дава и възможност на потребителите да сравняват и класират висшите училища по всяко едно от съществуващите професионални направления. Системата също така предоставя информация за най-често срещаните професии сред завърши-

лите и предоставя надеждна статистическа информация за успешна професионална реализация на студентите от различни професионални направления.

Рейтингът е изключително важен и авторитетен за самите висши училища и през годините успя да постигне най-важното - да мотивира конкуренция и надпревара между университетите в България. Наред с това тази система е инструмент да провеждаме политика на преструктуриране на приема и на финансирането на висшето образование в България.

Заедно с овладяването на академичните знания всяко висше училище е призвано и с още една много важна задача - да формира добри и емоционално богати хора. Затова и искам да отгледам заслуженото на всяко едно от тези 52 висши училища и хилядите преподаватели, които работят неуморно за своите студенти. Защото понякога най-ценните резултати са тези, които не се погледат на оценка и сравнение.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

С това издание - специален проект на 24 часа целим да сме полезни и на кандидат-студентите, и на бизнеса. Предлагаме ви най-важното от рейтингната система в числа, данни, графики. В тези 64 страници ще намерите и анализ на тенденциите на пазара на труда. Търсим сценариите за развитие на висшите училища и пресечните точки с компаниите. Публикували сме данните за част от професионалните направления, а пълната база данни може да намерите на електронната платформа на рейтингната система на адрес <https://rsvu.mon.bg>

ЯРОСЛАВА ПРОХАЗКОВА

- **Защо избрахте специалността „Софтуерно инженерство“?**

- От доста крекка възраст знаех, че искам да се занимавам с компютри. В началото не бях съвсем сигурен дали по-скоро към софтуерната или хардуерната част на ИТ сферата. Пробвах и от двете по малко и разбрах, че програмирането е моето нещо, и избрах тази специалност. Харесва ми, че

в професията постоянно има динамика,

която непрекъснато те кара да учиш нови неща. Работата не е еднотипна, а всеки ден има нещо ново. Всеки ден може да се срещнеш с нова технология, която трябва да проучиш, да научиш и да изпълниш.

- **Не беше ли водещ мотивът за доброто заплащане на завършилите професионалното направление „Информатика и компютърни науки“?**

- Заплащането е като бонус към цялото изживяване. Със сигурност не избрах специалността просто заради доброто заплащане. Причината е, че няма да работя работа, в която всеки ден да правя едно и също. Ще мога и да науча нещо ново, да се развивам в дадена сфера, понеже ИТ е доста общо понятие. Има много подраздели на самата ИТ сфера.

Кристиан Иванов, четвъртокурсник по „Софтуерно инженерство“ в Софийския университет:

Ще работя в България - тук има добри шансове за развитие, в чужбина те гледат с други очи

Очаквам фирмите да видят дипломата ми като бонус за израстване

СНИМКА:
ЛИЧЕН АРХИВ

ра. Човек постоянно може да се преквалифицира. Просто не е твърдо в едно, а винаги може да расте.

- **Защо пожелавате да учи-**

те точно в Софийския университет?

- Винаги съм смятал, че Софийският университет е най-доброто място, в което човек

може да се развива. И не само в математика и информатика, а и в много от другите науки. Допълнително повлия на избора ми да кандидатствам точно в Софийския университет един ден на отворените врати, в който успях да видя атмосферата във Факултета по математика и информатика. Още тогава ми направи много силно впечатление, че там е

като в едно малко училище

Всички се познават. Има много приятелска обстановка, която предразполага самите студенти. Не се чувстваш на формално място. Ще те спреш някой в коридора, ще си поговорите. Усещането е доста приятно.

- **Какви перспективи очаквате да ви се отворят след дипломирането?**

- Те вече ми се отвориха. Първо имам доста голям избор от работни места. Отделно благодарение на факултета и различните инициативи в него успях да видя голяма част от фирмите и техни пред-

ставители, които успяха да ме насочат кое е подходящо за мен. След завършване на бакалавърската ми степен очаквам всяка фирма, като види, че съм с диплома точно от Факултета по математика и информатика и точно в Софийския университет, да го сметне като бонус към моето израстване.

- **Ходили ли сте на стажове?**

- Да, на хардуерен стаж към една фирма. В сегашната ми работа имаше обучителен период, преди да започна на пълно работно време. Посещавах и академии към фирми.

- **Работа у нас или в чужбина?**

- Определено у нас. В момента има доста добри възможности за развитие във фирмите в България.

Виждам повече полза да работя в България, отколкото да замина в чужбина, където да съм чужденец

и да ме гледат с малко по-различни очи. Предпочитам тук - има възможности, пък съм и в родината си. Човек си тежи на мястото.

- **Каква магистратура искате да запишете?**

- Спрял съм се на две. Не мога да избира коя предпочитам, затова накрая може да запиша и двете. Едната е „Искуствен интелект“, а втората - „Софтуерни технологии“.

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 Г.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ • СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ •

119 БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ

550 МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

200 АКРЕДИТИРАНИ ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ

ПЪРВО МЯСТО В 22 ПРОФЕСИОНАЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ В
РЕЙТИНГОВАТА СИСТЕМА НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА В БЪЛГАРИЯ 2023

НАЙ-ВИСОК ИНДЕКС НА ЦИТИРУЕМОСТ НА НАУЧНИТЕ
ПУБЛИКАЦИИ СРЕД УНИВЕРСИТЕТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

WWW.UNI-SOFIA.BG

135 ГОДИНИ ТРАДИЦИЯ ДА БЪДЕШ ПЪРВИ

- **Професия от топ 7 на висшето образование гарантира над 3000 лв. заплата**
- **Отличниците учат IT и медицина**

Близо 6500 лева вече вземат младите висшисти от специалността, която е първа по доходи - толкова е средният месечен облагаем доход на завършилите „Информатика и компютърни науки“ в СУ „Св. Климент Охридски“. Това показва новото издание на Рейтинга на университетите за 2023 г. (Пълен списък на доходите на завършилите различните специалности - на 30-а, 31-а, 34-а и 35-а стр.)

Ако учите специалност в български университет от топ 7 на най-търсените и добре платени на пазара на труда, може да очаквате работа с над 3000 лв. доход.

Миналата година само диплома от специалността „Информатика и компютърни науки“ е прескачала 3000 лв. като облагаем доход на завършилите. Сега над 3000 лв. вземат и завършилите „Военно дело“, „Металургия“, „Математика“, „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“, „Коммуникационна и компютърна техника“ и „Национална сигурност“.

Делът на регистрираните безработни сред българските граждани, завършили през последните 5 г. висше образование в страната, се задържа близо до достигнатото през миналата година рекордно ниско равнище от малко над 2% при нива от 3,5% през 2021 г. При медици и математици дори е

Вече 6500 лв. за първите в рейтинга

Основни тенденции в рейтинг 2023 г.

Спад до 14% на завършилите, които „изтичат“ в чужбина

Рекордно ниска безработица сред завършилите - малко над 2%

Най-високи доходи носят IT, военно дело, металургия

под 1%. Другите показатели за реализацията на завършилите на пазара на труда продължават да се подобряват, достигайки до рекордни за последното десетилетие стойности. Делът на завършилите, които не се осигуряват в страната, спада до рекордно ниско равнище от 14% през 2023 г., а бе 25% през 2014 г. Делът на наетите висшисти, работещи на позиция, за която се изисква висше образование, нараства до над 59% при 46% през 2014 г. Средният облагаем доход на завършилите достига до над 2200 лв. през

2023 г. при 1839 лв. през миналата година.

Ако обаче над 90% от завършилите „Медицина“, „Стоматология“, „Фармация“, „Военно дело“ и „Теория и управление на образованието“ започват работа, за която използват дипломата си, това важи за едва 26% от завършилите „Туризм“. Ако над 94% от завършилите „Теория и управление на образованието“, „Военно дело“ и „Фармация“ остават да работят в България, то при „Транспорт, корабоплаване и авиация“ и „Изобразително изкуство“ процентът

е под 70.

Най-висок среден успех от дипломата за завършено средно образование имат студентите в направленията „Медицина“ (5,63), „Фармация“ (5,56), „Стоматология“ (5,53), „Математика“ (5,42), „Информатика и компютърни науки“ (5,36) и „Ветеринарна медицина“ (5,35).

Продължаваща е тенденцията за повишаване на броя и влиянието на научните публикации на българските висши училища, регистрирани в глобалните библиографски бази данни. Броят на научните публикации на българските висши училища в библиографската база данни Web of Science през петгодишния период 2018-2022 г. е над 24 000 и надхвърля с около 3500 броя на публикациите през предходния изследван петгодишен период (2017-2021 г.).

Броят на публикациите в Scopus през периода 2018-2022 г. е малко над 27 000 и надхвърля с над 6000 броя на публикациите през предходния изследван петгодишен период (2017-2021 г.). Индексът на Хирш (H-index) за българските висши училища като цяло също се увеличава при сравнение на двата изследвани периода: от 94 на 109 в Web of Science и от 98 на 111 в Scopus.

Класациите на висшите училища са за всяко от съществуващите в българското висше образование 52 професионални направления. Класациите представляват стандартизирана комплексна оценка на висшите училища по съответното професионално направление на базата на 47 индикатора.

При оценката на висшите училища в трите професионални направления, свързани с различните видове изкуства в групата „Научни изследвания“, не са включени индикаторите за измерване на научни публикации.

Група 1. „Учебен процес“ – тежест 30% (в класация „Изкуства“ 30%)

Индикатор 1.1 „Програмна акредитация“ – тежест 15% (в класация „Изкуства“ 15%)

Индикатор 1.2 „Институционална акредитация“ – тежест 5% (в класация „Изкуства“ 5%)

Индикатор 1.3 „Специалности за обучение на бакалаври“ – тежест 2% (в класация „Изкуства“ 2%)

Индикатор 1.4 „Специалности за обучение на магистри“ – тежест 2% (в класация „Изкуства“ 3%)

Индикатор 1.5 „Регулирани специалности“ – тежест 3% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 1.6 „Международна мобилност“ – тежест 0,25% (в класация „Изкуства“ 1%)

Индикатор 1.7 „Съвместни програми с чуждестранни висши училища 1%“ (в класация „Изкуства“ 1,5%)

Индикатор 1.8 „Участие в съвместни програми с чуждестранни

47 критерия класират университетите

висши училища 1%“ (в класация „Изкуства“ 1,5%)

Индикатор 1.9 „Ексклузивност на преподавателския състав“ – тежест 0,75% (в класация „Изкуства“ 1%)

Група 2. „Научни изследвания“ – тежест 20% (в класация „Изкуства“ 10%)

Индикатор 2.1 „Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна

област (Scopus)“ – тежест 2% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.2 „Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)“ – тежест 3% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.3 „Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)“ – тежест 5% (не е включен в класация „Изкуства“)

куства“)

Индикатор 2.4 „Среден брой цитирания на документ (Scopus)“ – тежест 0,2% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.5 „Среден брой цитирания на документ (Web of Science)“ – тежест 0,2% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.6 „Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)“ – тежест 0,6% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.7 „Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)“ – тежест 0,6% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.8 „Статии в научни списания (Scopus)“ – тежест 0,3% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.9 „Статии в научни списания (Web of Science)“ – тежест 0,3% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.10 „Доклади от научни конференции (Scopus)“ – тежест 0,3% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.11 „Доклади от научни конференции (Web of Science)“ – тежест 0,3% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.12 „Съвместни научни публикации (Web of Science)“ – тежест 0,2% (не е включен в класация „Изкуства“)

Индикатор 2.13 „Докторски програми в професионалното направление на висшето училище“ – тежест 2,8% (в класация „Изкуства“ 4,5%)

(Продължава на 18-а стр.)

Проф. Димитров, отче-тохте много успешна кампания по приема на студенти, с какво Великотърновският университет привлича младите хора?

- През тази година направихме една от най-успешните кандидат-студентски кампании за приема при бакалаврите и магистрите. Една от причините за добрия прием е

акцията „Рано рани“

Тя се превърна в разпознаваема марка сред кандидат-студентите. Акцията дава възможност на зрелостниците да запазят място в предпочитаната от тях специалност. Можем да се похвалим с над 4000 новозаписани студенти тази година, бакалаври и магистри. Имаме и над 300 докторанти и много специализанти. Акцията „Рано рани“ вече стартира на 1 декември.

Университетът се наложи като марка в България. Рядко има училище в страната, в което да не работи наш възпитаник. Разполагаме с отлична учебна и материална база, добри преподаватели и най-вече имаме доверието на нашите студенти. Именно тук е разковничето на нашия успех, тъй като студентите масово говорят с добро за ВТУ на бъдещите студенти. Това е най-добрата реклама както в бизнеса, така и в образованието.

- Кой са най-атрактивните специалности и професионални направления и какви възможности за реализация на завършилите дават те?

- Най-търсените специалности през последните няколко години са право, психология и педагогика. Радва ме и връщането към традиционни специалности като българска филология – местата там се запълниха изключително бързо. Това е като връщане към корените, нашият университет е започнал преди 60 години с българска филология, история и изобразителни изкуства. Увеличените учителски заплати подтикват все повече младежи да изучават специалности с придобиване на учителска правоспособност. Голяма част от нашите студенти веднага след своето завършване започват работа в училище.

Винаги сме казвали, и то с основание, че

дипломата

от нашия университет

е билет за успешна

професионална кариера

- В началото на първата си академична година като ректор на ВТУ обмисляте ли промени в управленския подход и какви са приоритетите ви? В каква посока ще се развива ВТУ?

- Всеки ректор избира своя екип и заедно създават визия за управлението на университета, целите, приоритетите и подхода. Смятам да запазя добрия тренд в развитието на университета в последните години, особено във финансо-

Проф. Димитър Димитров:

В европейски консорциум участваме в проект за дигитализация на обучението

Нашите завършили студенти са търсени, знаещи и можещи, горд е ректорът на Великотърновския университет

вата сфера, и в същото време да създам всички условия за още по-добро развитие на основните ни звена, на преподавателите и администрацията, за съчетаване на традициите на нашия университет в образованието и науката с иновациите, включително в дигитализацията, техническото преоборудване,

ИНОВАТИВНОТО образование

и допълнителното отваряне на университета навън, към различни мрежи в национален, европейски и световен мащаб.

В последните години думата „оптимизация“ доби негативно значение, синоним на рязане и съкращения. Аз смятам да направя оптимизация на административното управление, запазвайки и дори допълвайки настоящия административен състав и увеличавайки техните възнаграждения.

- Какви нови проекти развивате?

- В духа на споменатата оптимизация реших да дам нов тласък на проектната дейност. Досега проектите ни бяха доста разхвърляни по разни звена или плод на инициатива от малки групи преподаватели. В концепцията си за ректор бях предвидил окрупняване и оптимизиране. С моите заместници създадохме нова дирекция „Проекти“, която да бъде не толкова административна шапка, колкото инициатор и разпределител на задачи, да помага при формирането на проектни групи и при отчитането на проектите. В последните години сме свидетели на ръст в това отношение - от малките проекти, свързани с присъщата ни научна дейност, през добре финансираните проекти по „Еразъм+“ до големи национални и международни проекти. Прицелили сме се и в програмите по „Хоризонт Европа“, в съвместни програми с общините, свързани със

създаването на иновационни хъбове

и интегрирани териториални инвестиции.

- ВТУ е сред университети-

На 29 май 2023 г. проф. д-р Димитър Димитров е избран за ректор на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ за мандат 2023-2027 г.

Той завършва средното си образование в София в Националната гимназия за древни езици и култури. През 1992 г. се дипломира със специалност „История“ във ВТУ. Преподавател по „История на Византия“ и „Средновековна балканска история“ в Историческия факултет на университета. Използва свободно 7 езика.

- Непрекъснато подобрявате битовите условия за студентите, остана ли общезжитие, което не е готово?

- Общезжитията и студентските столове не са наши, а на „Студентски столове и общезжития“ (ССО). Но ние се грижим за студентите си, те са като наши деца. Доволен съм, че със ССО работим много добре и имаме напълно обновени Блок 1 и Блок 3. Блок 3 е най-голямото общезжитие в цяла Северна България и категорично най-модерното. Като хотел три звезди е, без преувеличение.

- Изключително интензивни са международните контакти с университети партньори, в началото на тази година бе подписан меморандум в Търново за Балкански университетски център. Освен авторитет какво носи всичко това като възможности за вашите преподаватели и студенти?

- Тази година университетът прави 60 години от своето създаване, има традиционно много активни международни контакти, някои датират от 60-те и 70-те. Имаме над 100 двустранни договора с университети в чужбина и над 450 споразумения по „Еразъм+“. Едни от първенците в страната сме по обмен на студенти, преподаватели и служители.

В последните години **се активизирахме още повече на Балканите** и като резултат се появи нашият филиал в Република Северна Македония, досега единственият чуждестранен филиал в тази страна. Много активни са контактите ни с албански университети, а подкрепата ни за българската общност и българистиката там е ключова. С румънски, сръбски, турски и гръцки университети поддържаме контакти толкова отдавна, че те вече са се развили в искрено приятелство, което се възобновява постоянно, независимо от административните промени и смяната на поколения. Така се роди и идеята за този Балкански университетски център, който да участва в международни проекти и всякакви други инициативи.

Участваме и в голям европейски консорциум, като очакваме финансиране от Европейската комисия. Там акцентът е поставен върху дигитализацията, дистанционното обучение и виртуалните студентски кампуси.

Много активни сме и на полето на българистиката – ние сме сред първопроходците в подкрепата на българските училища зад граница, помагаме с преподаватели и студенти на практика, с учебници и методически указания. Всяко лято организираме голяма „Еразъм седмица“ за учители и директори на асоциации от цяла Европа и отвъд, идват 70-80 човека. Много популярен е и нашият летен семинар по български език и култура за чужденци.

Разглеждам всички тези наши международни ангажменти не само като възможност за мобилност и участие в проекти. Нашите студенти, докторанти и преподаватели се сблъскват с различни ситуации, опознават други образователни системи, научават нови неща и това влияе положително върху тяхната работа в университета. Пък и „Човекът е човек, когато е на път“, нали така беше?

Лидерът в модерната търговия дава възможност на студенти и ученици да се докоснат до бизнеса. Техни ментори са изявени специалисти от компанията.

Kaufland

Лидерът в сектора на модерната търговия – Kaufland България демонстрира дълбоко разбиране на нуждите на българското образование, превръщайки дългосрочното сътрудничество с академичните институции в свой основен приоритет. Чрез установяването на стабилни партньорства с българските университети ритейлърът всекдневно допринася за създаването на реципрочна връзка между теорията и практиката. Компанията инициира редица иновативни програми, които дават възможност на студентите да се докоснат до деликатната и завладяваща материя на бизнеса.

Разнообразието от обучителни програми за млади професионалисти, които Kaufland предлага, свидетелства за желанието и намеренията на водещата компания да предоста-

ви на бъдещите специалисти достатъчно голям избор от посоки за кариерна реализация и усъвършенстване на личния потенциал. Споделянето на ценен опит, експертни гледни точки и вдъхновяващи истории са едни от малкото дейности, чрез които ритейлърът подпомага своите партньори в стремежа си да очертае перспективно бъдеще за младите хора в страната.

Kaufland Business Academy

Един от най-пресните примери за иновативна образователна инициатива, реализирана от Kaufland България, е първата за страната ритейл академия Kaufland Business Academy. Тя се осъществява в партньорство с Университета за национално и световно стопанство (УНСС) и е насочена към студентите, които имат за цел да изградят успешна

кариера в модерната търговия.

В единствената по рода си подобна новаторска инициатива в България участваха над 30 студенти, обучаващи се в различни специалности в УНСС. В продължение на близо три месеца те имаха възможност да придобият практически ориентирани знания и умения. Kaufland улесни този процес, ангажирайки група изявени професионалисти от своя екип, които притежават богат опит в различни области в сектора на модерната търговия в България. Те влязоха в ролята на ментори по време на академията и предадоха на младежите ценни практически уроци.

Обучението на студентите обхваща шест важни и разнообразни теми, свързани със съвременните бизнес практики. Чрез комбинация от лекции и практически занятия акаде-

мията имаше за цел да предостави на участниците не само основни теоретични знания, но и да ги запознае със сценарии от реалната работна среда.

В допълнение към задължителния лекционен компонент академията предложи четири допълнителни обучения, отворени за всички участници. Те бяха специално разработени от екип „Обучение и развитие“ в Kaufland България с цел да се осигури допълнителен образователен ресурс за студентите, участващи в програмата. По време на заключителната фаза студентите имаха за задача да разработят и представят практически решения по предварително зададени бизнес казуси, свързани с актуални за модерната търговия теми.

След успешно завършване на академията участниците получиха възможност

да реализират стаж в Централния офис на компанията, избирайки предпочитан от тях отдел. 6 отдела посрещнаха стажанти от Kaufland Business Academy, като практиката беше изцяло съобразена със специфичната учебна програма и изисквания на всеки студент.

На финала на бизнес академията всички студенти получиха стипендия в размер на 1800 лева.

В резултат от провеждането на академията към момента 8 от младите професионалисти продължиха развитието си в компанията.

Стажантска програма

Kaufland дава възможност на студенти или скоро завършили университет да започнат своето кариерно развитие, като се присъединят към екипа в Централния офис на компанията в качество-

то си на стажанти.

В рамките на 6 до 12 месеца те могат да придобият ценни знания и умения, работейки по реални бизнес казуси и задачи и черпейки от опита на професионалисти в съответната област, които влизат в ролята на техни ментори.

„Управители на бъдещето“

В програмата могат да участват хора с образование и с малък или без опит – абсолвенти или студенти, чието дипломиране предстои в близките няколко месеца.

По време на 12-месечното си обучение участниците могат да работят по самостоятелни проекти, а след успешно завършване на програмата младите специалисти имат възможност да заемат отговорната позиция управител на филиал или експертна длъжност.

продължава да инвестира в образованието

Търговска академия

Тази кариерна инициатива на Kaufland България има за цел да подготви специалисти в дирекция „Търговия и маркетинг“.

Продължителността на програмата е една година, а обученията в нея се осъществяват от ментори от компанията, както и от външни експерти. Основната ѝ задача е да обогати знанията и уменията на участниците и да им осигури възможността да продължат развитието си в компанията на постоянна позиция.

Програма за дуално обучение

Част от обучителните програми на лидера в модерната търговия гарантират успешен кариерен старт и на ученици. Сред тях е програмата на ритейлъра за дуално обучение.

Младежи в 11-и и 12-и клас от училища в цялата страна имат възможността да придобият нови знания и да развият лични и професионални умения в реална работна среда, като съчетават практическия опит с учебните си занятия.

При успеха и нарастващия интерес към програмата Kaufland България постоянно разширява мрежата си от училища партньори.

Практикантска програма

Насочена е към ученици в 11-и и 12-и клас и има за цел да ги подготви за началото на същинския им професионален път.

Програмата е разработена така, че в рамките на 210 часа

участниците успяват да станат част от множество нови и ангажиращи работни занимания, да изпълняват практически задания и да изградят перспективни контакти и ценни запознанства, докато сами набавят доходите си. По време на обучението си практикантите са в постоянен контакт с утвърдени професионалисти от екипа на Kaufland, които им осигуряват менторска подкрепа.

Допълнителна подкрепа

Kaufland подкрепя студенти и ученици и чрез разнообразни инициативи и мероприятия, организирани в тясно сътрудничество с учебните заведения и организации

от различен вид. Като част от съвместната си работа с тях компанията регулярно представя пред младежи свободните позиции в своите структури, предоставя информация за кариерните възможности, които предлага, и цялостно им помага да се ориентират в своето професионално бъдеще. Представители на отдел „Подбор, работодателска марка и мотивиране и задръжане“ в Kaufland България поддържат редовен контакт със студенти от различни български университети. Многократно през годината присъстват в учебните заведения с кариерен щанд и с голям ентузиазъм и отзивчивост споделят

с тях разнообразните предимства на работата в екипа на ритейлъра.

Дарения за модерна учебна среда

Kaufland подкрепя висшето образование и в усилията му за създаване на нова, модерна и високотехнологична учебна среда. Съвсем наскоро компанията реализира поредното си значимо дарение – интерактивен киноекран за тържествената зала „Максима“ в УНСС. Екранът е снабден с технологии от последно поколение, които надграждат значително учебния процес.

Дарението е третото значимо, което Kaufland осигури през

последните няколко години за най-стария бизнес университет у нас. През 2020 г. компанията подпомогна институцията в цялостното обновяване на залата на катедра „Логистика и вериги на доставките“, а през 2022 г. допринесе за цялостния ремонт и на една от най-големите зали в УНСС.

Развитие на собствения екип

За Kaufland предлагането на възможности за кариерно израстване и надграждане на професионалната квалификация е важно както при развиването на млади таланти, така и при грижата за собствения ѝ екип.

При обучението на настоящите и новите членове на екипа един от най-големите работодатели разчита на актуални и доказано работещи в съвременната реалност подходи. Специалистите от отдел „Обучение, развитие и мотивация“ в компанията ежедневно разработват разнообразни активности, тренинг платформи и ресурси, които да допринесат за въвеждането и придобиване-

то на нови знания или израстването на колегите им. Част от вътрешните обучения се съсредоточават върху развитието на комуникационните и така наречените „меки“ умения (softskills), умения за водене на преговори, дигитални умения, ролеви игри и ситуации и други. Ритейлърът осигурява и курсове по чужд език.

За Kaufland България инвестицията в младите хора е не само инвестиция в отделни личности, но и ангажимент към колективния напредък на обществото. Компанията поставя образованието в основата на своята корпоративна визия, защото осигуряването на достатъчно широко поле за развитие и полезни възможности е ключът към реализиране на неограничен потенциал.

Непоколебимата ангажираност на компанията в подкрепа на образователни инициативи произтича от убеждението, че добре подготвените професионалисти допринасят не само за собствения си успех, но и за растежа и динамиката на цялата ѝ дейност.

АБСОЛВЕНТИ

УПРАВИТЕЛИ НА БЪДЕЩЕТО И ТЪРГОВСКА АКАДЕМИЯ

ТИ ИМАШ

ЗАВЪРШЕНО ИЛИ В ПРОЦЕС НА ПРИДОБИВАНЕ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (МАРКЕТИНГ И КОМУНИКАЦИИ)

МАЛКО ИЛИ ВСЕ ОЩЕ НИКАКЪВ ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ

ОТЛИЧНО ВЛАДЕЕНЕ НА НЕМСКИ И/ИЛИ АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ПИСМЕНО И ГОВОРИМО

ВПЕЧАТЛЯВАЩА КРЕАТИВНОСТ, ИЗЯВЕНА ДИНАМИКА И ПОСТОЯНЕН СТРЕМЕЖ КЪМ ВИСОКИ РЕЗУЛТАТИ

ЗАВЪРШЕНО РЕЛЕВАНТНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ - ИКОНОМИКА, ТЪРГОВИЯ И ДР.

ОТЛИЧНО ВЛАДЕЕНЕ НА НЕМСКИ И/ИЛИ АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ПИСМЕНО И ГОВОРИМО

СИЛЕН ИНТЕРЕС КЪМ ТЪРГОВИЯТА

МОТИВАЦИЯ ЗА РАЗВИТИЕ И ВИСОКО НИВО НА ЛИЧНА ОТГОВОРНОСТ

**Проф. Димитър
Димитров:**

Проф. Димитър Димитров е избран за ректор на 18 декември 2019 г. От 14 години е ръководител на катедра „Национална и регионална сигурност“. Декан на факултет „Икономика на инфраструктурата“.

Ръководител е на единствената в света международна магистърска програма по ядрена сигурност, създадена със съдействието на Международната агенция по атомна енергия. Главен секретар е на Съвета на ректорите.

ЯРОСЛАВА ПРОХАЗКОВА

- Проф. Димитров, излезе 13-ото издание на рейтинговата система, кои са тенденциите, които правят впечатление?

- Няма особени промени в класирането, както и в развитието на системата. В образованието, както е и в църквата, промените се случват бавно. Това дори е здравословно. Няма и някакви фактори, които да са оказали сериозно влияние, като драстичен спад на кандидат-студенти, драстичен спад на финансиране или пък двойно финансиране. Няма изненади.

Положителното е самата рейтингова система, която дава много богата информация. Вярно, че в случай, когато университет не е на първо място, започва да търси проблема в рейтинговата система и в начина на оценяване. Провеждали сме доста разговори с авторите. Създадохме работна група, която да огледа и методологията за оценка, и показателите. Положителното е, че

**самата методология
се развива**

Беше отчетено, че броят на книгите в библиотеките невинаги има отражение върху учебния процес или върху изследователската дейност.

Ако всеки университет си прегледа показателите, по които е по-назад, би могъл да си направи изводи накъде да върви. Ако говорим за нашия университет, усилията ни са свързани с научноизследователската дейност, с публикационната активност. Те трябва да станат повече, за да се придвижим в по-челни позиции. Има някои методологически слабости на подобни системи за оценяване. Стремешт е всички показатели да бъдат оценени количествено, но невинаги информацията е напълно точна. Студентите често продължават образованието си в чужбина - това невинаги се хваща. Заплатите не са това, което изглеждат по официална статистика.

Страдаме от това, че като голям университет средната ни оценка пада. Обучаваме около 17 000 студенти, може би една десета от всички студенти в България, по 40 бакалавърски и 100 магистърски програми. Има университети в нашите професионални направления, които имат една или две специалности. Има разлика между частни и държавни висши училища, защото и стипендиите имат значение.

- В последните години драстично намалеха студентите от професионалното направление „Икономика“, как се отрази това на Университета за национално и световно стопанство?

- Това е резултат на няколкогодишна политика на Министерството на образованието и науката. Спадна ни държавната субсидия, която получаваме, тъй като тя е свързана с броя на студентите. Когато започна моят ман-

Даваме добре обучени кадри на компаниите. Преди 10 души чакаха за едно място, сега - 10 бизнеса за 1 квалифициран

Проф. Димитър Димитров

- В образованието е като в църквата - промените се случват бавно
- Първите висши училища в световните рейтинги имат бюджети от няколко милиарда долара

дат като ректор през 2020 г., държавната поръчка беше намалена с около 40%. Няма бизнес, на който това да не се отрази. Смеем да кажа, че ние успяхме да се справим с тази ситуация с платено обучение, с разкриване на нови специалности и програми. Не сме съкращавали нито персонал, нито преподаватели. Поддържаме ниво на прием, подобно на това, което беше, преди да ни намалят държавната поръчка. Мисля, че това в известна степен ни мобилизира. Но такива резки промени не трябва да се правят. Ако трябва да се намалява броят на някои направления или специалности, това трябва да става по план.

**Мит е, че хората, които
учат икономика, са много**

Нека да го заявя ясно. Непрекъснато имам срещи с хора от бизнеса. Като университет създаваме бизнес академии, организираме дни на кариерата. Интересът към нашите студенти, които учат икономика, администрация, право, социология, журналистика, е много голям. Като абсолютен брой те изглеждат много, но икономиката се нуждае от голям брой икономисти и управленци. Може би се нуждае само

от няколко инженери в определена специалност, но от икономисти се нуждае всяко предприятие и всеки бизнес, включително от финансист, човек, който разбира от маркетинг, от реклама. Икономистът не е само счетоводител, а мениджър, работещ с информационни технологии. В рейтинга също така има анкети, които понякога отразяват субективни мнения. На въпроса дали 30 000 икономисти са много за страната, може би ще отговорят, че са много. Другите, които учат природни науки например, са 20 души. Значи те са малко. Добре е да се види какви са потребностите и тогава да се правят такива оценки.

**- Сътрудничат ли си достатъчно
университетите с бизнеса?**

- Говорейки за опита на нашия университет, си сътрудничат доста добре. Ние имаме над 300 споразумения с най-различни бизнес организации. За последните 2-3 години сме получили дарения от бизнеса за над 1 млн. лв., неща, които критично ни трябва. Получихме нов екран за голямата ни аугла „Максима“ за 100 000 лв., компютри, ремонтираха зали. Някой скоро ме пита защо бизнесът ни дава тези пари. Отговорът беше, че

**ние им даваме добре
обучени кадри**

Даваме им възможност за достъп до нашите студенти, да представят своите програми за набиране на персонал. 5-6 банки финансираха концерти, споделени пространства, и то за 30-50 000 до 100 000 лв. Доволен съм от сътрудничеството с бизнеса. Явно и бизнесът е доволен, защото дават реални пари. И още може да разширим дейността си. Бизнесът дава и стипендии. Правим бизнес академии с водещи големи компании. Преди бизнесът казваше, че на опашка чакат 10 души за едно място, сега 10 бизнеса чакат един човек, защото е достатъчно квалифициран.

**- Професионалното направление
„Медицина“ е лидер в привличането на**

чужди студенти, какво трябва да направят и другите висши училища, за да се увеличи делът и при тях?

- Медицината има предимството, че е напълно конвертируема. Не е така с правото, с икономиката, с администрация и управление, където има много национална специфика. Езикът също е проблем. Човек трябва да учи български или да има програми на английски език. Нас ни забави и ковидът. Не можеше да се пътува и да се правят активни кампании, при положение че сме затворени. Не може да настигнем медицинските университети, защото там търсенето е много голямо и реализацията след това в други държави е много голяма. Ние правим съвместни програми с други университети. С Китай имаме две споразумения. Имаме проекти и с други държави. Процесът е динамичен. Наскоро Министерството на образованието и науката организира изложение в Северна Македония. Ние посетихме Пирот и Цариброд. Имаме и други идеи за хората от диаспората, на които отделяме специално внимание чрез културните центрове на българите в чужбина. В Гърция образованието е безплатно. Европейските студенти предпочитат Италия и Франция не само заради качеството на висшето образование, но и заради самата държава.

**- Какво трябва да направят университетите, за да се придвижат
по-напред в световните рейтингови
класации?**

- Това е въпрос, който често предизвиква вниманието на медиите и обществото. Казва се, че само Софийският университет е в тези класации. Това все пак е класически университет с много факултети. Ние сме специализиран бизнес университет. Медицинските университети също не попадат в тези класации. При тази специализация на университетите в България трудно някой би попаднал по-напред.

Освен това водещите университети в света, които са на първите 10-15 места, имат бюджети от няколко милиарда до 10 милиарда долара. Искаме да играем всички в Шампионската лига, но отборите в Шампионската лига имат доста по-сериозни бюджети и класни играчи, намерени от цял свят. Обективно с бюджет от двадесет и няколко милиона евро трудно може да попаднем там. В икономиката е така - ако инвестирате ресурси, ще имате резултати. Така че не знам дали България може да си позволи университетите и да са в топ 100 или в топ 1000 в света. Дали това трябва да е самоцел, също е въпрос.

Най-големият икономически университет започна приема за образователно-квалификационна степен „магистър“ за летния семестър. За този семестър УНСС предлага 30 специалности в две професионални направления – „Икономика“ и „Администрация и управление“. Новите специалности са две: „Акредитация и оценка на съответствието“ и „Мениджмънт на социалните иновации“.

Магистърските програми са в редовна и дистанционна форма и с различен срок на обучение – два, три и четири семестъра.

„С избора на магистратура в УНСС вие стъпвате върху богат спектър от възможности, определяте широка траектория на движение, правите осъзнат избор в правилната посока на личностното и професионалното си изграждане – казва ректорът проф. д-р Димитър Димитров. – Целта на УНСС като най-големия бизнес университет в България е да осигури на студентите си подходяща среда, за да преминат

УНСС започна приема на магистри за летния семестър

успешно през промените и да са в унисон с динамиката на пазара на труда. Университетът развива дългосрочни партньорства с бизнеса и с организации, ангажирани с качеството и

конкурентоспособността на образованието.“

Срокът за подаване на документи за всички специалности чрез конкурс по документи е до 18.01.2024 г. включително, на място и

до 21.01.2024 г. включително, онлайн.

Класирането ще бъде обявено на 22.01.2024 г.

Записването на новоприети студенти е от 23.01. до 29.01.2024 г. включително.

В сайта на УНСС magistri.unwe.bg кандидат-магистрите могат да намерят подробна информация за специалностите, сроковете и по всички интересувачи ги въпроси.

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ПРИЕМ МАГИСТРИ

Академичен оскар за „Най-престижното висше училище в професионално направление „Икономика“ според работодателите и преподавателите във висшите училища, определени на база на класиране от Рейтинговата система на висшите училища в България.“

ОТ РЕДОВНА ФОРМА на обучение МОЖЕ ДА ИЗБИРАТЕ ОТ СЛЕДНИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ И СПЕЦИАЛИЗАЦИИ

- Бизнес администрация със спец. „Висш мениджмънт“
- Управленско консултиране
- Икономика на човешките ресурси със спец. „Управление на човешките ресурси“
- Бизнес икономика
- Бизнес лидерство
- Интелектуална собственост и творчески индустрии
- Интелектуална собственост и технологични стартапи
- Международно банкиране и финансови пазари
- Финанси
- Количествени финанси
- Публичен финансов мениджмънт
- Счетоводство
- Транспортен мениджмънт
- Икономика на отбраната и сигурността с преподаване на англ. език със спец. „Ядрена сигурност“
- Управление на киберсигурността
- Международни икономически отношения
- Маркетинг
- Маркетинг със спец. „Рекламен мениджмънт“
- Маркетинг със спец. „Бранд мениджмънт“

ОТ ДИСТАНЦИОННА ФОРМА на обучение МОЖЕ ДА ИЗБИРАТЕ ОТ СЛЕДНИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ И СПЕЦИАЛИЗАЦИИ

- Бизнес администрация със спец. „Висш мениджмънт“
- Мениджмънт на социалните иновации
- Публична администрация със спец. „Здравен мениджмънт“
- Финансов мениджмънт
- Счетоводство и контрол
- Счетоводство и контрол – РЦДО – Хасково
- Управление индустрията на гостоприемството с преподаване на англ. език
- Управление на международни проекти
- Маркетинг
- Маркетинг със спец. „Рекламен мениджмънт“

Проф. д.т.н. инж. Николай Вълканов, председател на

В минната индустрия професорите

МАРИЯНА БОЙКОВА

- Г-н Вълканов, казвали сте, че няма бизнес без образование. Реалностите днес потвърждават ли това ваше твърдение? Помним времена, в които се смяташе, че е ненужно усилието да учиш, като можеш да постигнеш успехи и по друг начин.

- Сигурно е имало такива времена, аз не ги помня, но знам едно - че е много важна подготовката на младите хора в гимназиите, в техникумите, университетите. С голямо задоволство мога да кажа, че в минната индустрия, в техникумите, в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“, а и в УАСГ това се постига. Имаме много добре подготвени инженери и техници.

Бизнесът допринася за това със стажантските програми, които се организират за студенти, с лекциите на водещи специалисти от бранша в училищата и университетите. Индустрията купува техника за университетите и училищата, дава стипендии. При нас образование и бизнес са добре свързани. Примери мога да дам много, но важно е да се знае, че

бизнесът трябва да подпомага университетите и училищата, ако иска да има подготвени кадри

- Обикновено сме критични към образованието, което дават нашите училища и университети. Може ли да сравните рейтинга на образованието в минната индустрия, средното и висшето, с другите европейски страни? Къде сме ние?

- Ние сме на едно от челните места в Европа както в образованието, така и в добива. В минната индустрия се извърши революция. Влязоха страшно много техника, технологии, за които са нужни подготвени хора. Това се постига чрез университета и чрез средните училища. Днес добивът на полезни изкопаеми няма нищо общо с добива преди 10 години, да не говорим преди 20 или 30 г. Ако някой, който е работил преди 30 г., види какво се прави днес, няма да повярва на очите си.

- Какво казват старите миньори, като виждат как работите сега?

- Неслучайно съм давал пример с Челопеч, където е „Дънди Прешъс Металс“, с „Асарел-Медет“, с „Елаците“, с „Горубсо Мадан“, с рудника ни в Северна Македония.

„Горубсо Мадан“ има 70-80 машини под земята, които струват 200 хил. - 300 хил. евро всяка. Съвсем различна е днес ситуацията под земята, няма нищо общо с времето на предишните поколения.

Големите инвестиции, които се направиха за 7-8 години, надхвърлят 8 млрд. лв.

в минната индустрия. И въпреки ниските цени на металите сега заради световната рецесия и на базата на добивите, които получаваме, плащаме всички разходи, не съкращаваме хора и не намаляваме заплати.

- Доколко отговаря обучението на ученици и студенти на това, което прави бизнесът в добивната

- Проф. д.т.н. инж. Николай Вълканов е председател на Съвета на директорите на „Минстрой Холдинг“
- Почетен председател е на Българската минно-геоложка камара
- Член е на Президиума на Световния минен конгрес и заместник-председател на Управителния съвет на КРИБ

ствата както на Минно-геоложкия, така и на УАСГ участват най-големите компании - „Асарел-Медет“, „Дънди Прешъс Металс“, „Елаците“, „Минстрой“. Всяка една от тях дарява нещо на университета - дали ще са пари, стипендии, изграждане на обект в университета. Не казвам привилегия, задължението на бизнеса е да инвестира в университетите, ако иска да има подготвени кадри. Задачата на бизнеса е да подготвя добри стажантски програми, да създава на студентите добри условия да работят.

Така ученето и работата се преливат и като завършат университета, директно започват в мините

- Помага ли участието на преподавателите в колективи и проекти за научното им израстване? Градят ли име в европейски или световен мащаб?

- Мисля, че да. Това, което правят в практиката, в реалния бизнес, им помага страшно много. И когато изнасят лекция, могат да дадат примери от това, което правят.

- Но помага ли им и в научната кариера, не само в преподавателската?

- Давам конкретен пример - трябва да се построи една висока сграда, като NV Tower. Първо трябва да се направят укрепване, сондиране, проект. И това го прави преподавател от университета, проф. Стойнев. Те са със знания за съвременни технологии, машини, които се използват, и така се реализира един голям проект. Затова казвам, че работим тясно с тях, защото имат знания, възможности и го правят.

- Ако един ученик от специализираните училища, в които подпомагат дуалното обучение, завършва и започва работа при вас, колко време ще му трябва да стане пълноценен?

- В дуалното обучение миннодобивната индустрия е не само пионер, но е и водеща. И в Мадан, и в Панагюрище, и в Пирдоп, и в Златица, и на много места в училищата се подготвят средните техници. После, когато отидат и в университета, са подготвени. Идват на стажове, това е първото стъпало на образованието. По времето на социализма имаше ПУЦ-ове (професионално-учебни центрове), техникуми, те изчезнаха във времето. Сега в средното образование модерните думи са „дуално обучение“.

- А колко време е нужно на един студент след завършване на специалности на миннодобивната индустрия, за да стане добър специалист?

- Когато един студент завърши, е готов да работи на всякакво ниво - и под земята, и над земята, и да прави проекти. Той е минал през толкова стажантски програми, че започва от първия ден.

● При нас образование и реална работа в мините са добре свързани
● В добивната индустрия се извърши революция, инвестициите са над 8 млрд. лв. Това позволи при ниските цени на металите сега да не съкращаваме хора и да не намаляваме заплати

индустрия? Тя се дигитализира, под земята влизат електрически машини, добивът се управлява от оператори в зала над земята, дроните сканират къде има руда. Кое изпреварва в новите технологии - бизнесът или образованието?

- Вървим в крак. Давам един конкретен пример. В района на Златоград преди 20 дни завършихме проучване. Едната фирма беше българска, другата - чешка, и проучвахме с дроните. Това, за което преди дори не сме си мечтали, днес е реалност при нас - и над земята, и под земята, и в управлението на машините, дигиталните станции. Много са различни нещата и се радвам, че Минно-геоложкия университет и УАСГ отговарят на условията, защото те обучават най-много студенти за нас. Аз съм председател на настояществото на Минно-геоложкия университет „Свети Иван Рилски“, на другия съм член на настояществото и знам какви неща се извършват там. Проф. Ивайло Копрев, ректорът на Минно-геоложкия университет, и целият екип работят изключително. Те, освен преподаватели, са и хора, които реално участват в бизнеса. Ху-

баво е, че един преподавател пряко участва в производството. Това е най-доброто, защото той не е само теоретик, а и практик. А добрият практически опит е основата на всичко. При нас всеки в своята област - професори, доценти, преподаватели, участва и в реалния бизнес, в производство.

- Но как го постигнахте?

- Това се случва в годините. Всяка година правим нещо, съвместни проекти, колективи. Но самите те са отворени към бизнеса и това е хубаво. Те самите правят реален бизнес, не четат само лекции. При това бизнес на световно ниво.

- Това осигурява добри доходи на тях и приходи на университетите. Така ли е?

- Университетите без субсидии не могат. Но гледам числата на Минно-геоложкия университет извън субсидиите - той изкарва достатъчно много средства и заработва заплатите на преподавателите. За последните 2 години например заплатата на доцент от 900 лв. е станала на 1900, над два пъти се е увеличила. В университетите се работи иновативно. Не е без значение, че в настояществото

Съвета на директорите и собственик на „Минстрой Холдинг“:

И доцентите не са кабинетни хора, правят реален бизнес, и то на световно ниво

Председателят на Съвета на директорите на „Минстрой Холдинг“ проф. Николай Вълканов и студенти, стипендианти на компанията.
СНИМКА: „24 ЧАСА“

- Казвали сте, че няма текучество и недостиг на кадри при вас. Продължава ли да е така?

- Кое е важното за хората, независимо дали са в нашия бранш, или в която и да е индустрия? Те трябва да имат достойни заплати, да ги получават навреме - на точен ден, а не когато може, индустриалецът да им ги плати. В „Минстрой“ на 25-о число се плащат заплатите, ако се пада събота, плащането е на 24-ти, ако е в неделя - на 23-ти, но не на 26-и. Осигуряваме работниците и служителите ни върху всичко, което получават, защото един ден, когато стигнат до пенсия, когато им трябва здравна каса, ако не ги осигуряваш, нищо няма да получат. Винаги съм бил срещу сивия сектор.

Има страшно много хора, които работят на минимална заплата и не ги осигуряват, и това е големият проблем на държавата

Говорил съм по този проблем, но не се вземат мерки. Даже съм предлагал да се криминализира, когато се назначават хора на минимална заплата и им се доплаща на ръка. Винаги са ми казвали, дори депутати - ами те ще фалират. Аз отговарям за себе си, за моята фирма, отговарям за бранша. И казвам, че в нашия бранш сив сектор няма.

- А нелегалният добив какво е?

- Нелегален добив? Не съществува при нас такъв. Някой някъде може да добива инертни материали, някои кариери може да са нелегални, но не са в Българската минно-геоложка камара. За да добиваш полезни изкопаеми, трябва да имаш концесия, да си подписал договор с държава-

та, да плащаш концесионните такси и да работиш.

- Миналата година миннодобивната индустрия беше един от трите бизнеса с висока добавена стойност. Но професиите при вас предпочитани ли са от младите? Колкото и високи да са заплатите, няма интерес например към ядре-

ната индустрия, към инженерните специалности.

- Ние нямаме ядрена индустрия, за да има интерес. Когато щеше да се строи АЕЦ „Белене“, имаше подготвени кадри, имаше всичко. Но някой реши, че няма да се строи. А можеше през 2014 г. да е завършена и да работят 2000 мегавата, но да я оставим тази тема.

- От завършилите какъв процент започват при вас?

- Тази година приемът в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ беше изпълнен 100%. Най-хубавото е, че като застана пред студентите, било на лекция, или когато имаме общи прояви, виждам много момичета. Половината са жени, половината са мъже. Когато аз следвах, имаше само три момичета във випуска ми. А са и много красиви - и момичетата, и момчетата. Като ги погледна, си казвам - Минно-геоложният университет е станал като художествено училище.

- Кого подпомогна „Минстрой Холдинг“ през тази година?

- „Минстрой“ подпомага, и то неведнъж. Сега съм обещал да направя нещо много интересно. Лабораторния блок на Минно-геоложкия университет, който е до „Минстрой“,

ще го saniрам, ще го направя с ново отопление, защото сегашното не работи. И ще прилича на NV Tower

- Това не е ли сериозна инвестиция?

- Сериозна е, да. Но съм го обещал и ще го направя.

- С какво допринесе браншът за модернизацията на обучението в университетите?

- Много са нещата, които правим, не мога да изброя всички. Тази година например изградихме параклис в кампуса на университета. Всеки посвоему - дали ще е проф. Цоло Вутов („Геотехмин“), дали ще е проф. Илия Гърков („Дънди Прешъс Металс“), дали ще е Димитър Цоцорков („Асарел-Медет“), помага със зали, техника.

- Какви нови тенденции има в обучението в университетите?

- Те са свързани с дигитално обучение, с нови технологии, техника, нови машини, които навлизат навсякъде.

Иновативна технология за косене на тръстика в утаечното езеро на хвостохранилище „Ерма река“ с многофункционална самоходна машина-амфибия.

- AI прекрои пазара на труда
- Спад при логистика и продажби

ВИКТОРИЯ БОЧЕВСКА

Динамиката на света, в който живеем, най-много се отразява на професиите, които все повече започват да се търсят, или така наречените професии на бъдещето като киберспециалистите, специалистите по изкуствен интелект и машинно обучение и облачните архитекти.

Каквото и да си говорим обаче лекарската професия никога няма да излезе от мода. Особено след пандемията всички вече разбрахме, че здравният сектор не бива да се подценява - точно обратното, нужни са нови и нови специалисти.

Именно през последната година най-много кадри с висше образование са се търсели в сферата на здравеопазването, както и в маркетинга и рекламата, показват данни на един от най-големите кариерни сайтове у нас Jobtiger.bg. В тази сфера вече сме свидетели и на

професии като дигитален детокс терапевт.

експерт по операции чрез изкуствен интелект, кариерен консултант на базата на семейни констелации и други, отбелязват в свой анализ и от karieri.bg.

Изненадата на тази година е драстичният спад в търсенето на IT специалисти - тенденцията за намаляване на работните места в тази област се оказва трайна и тази година обявите у нас са намалели с 40%.

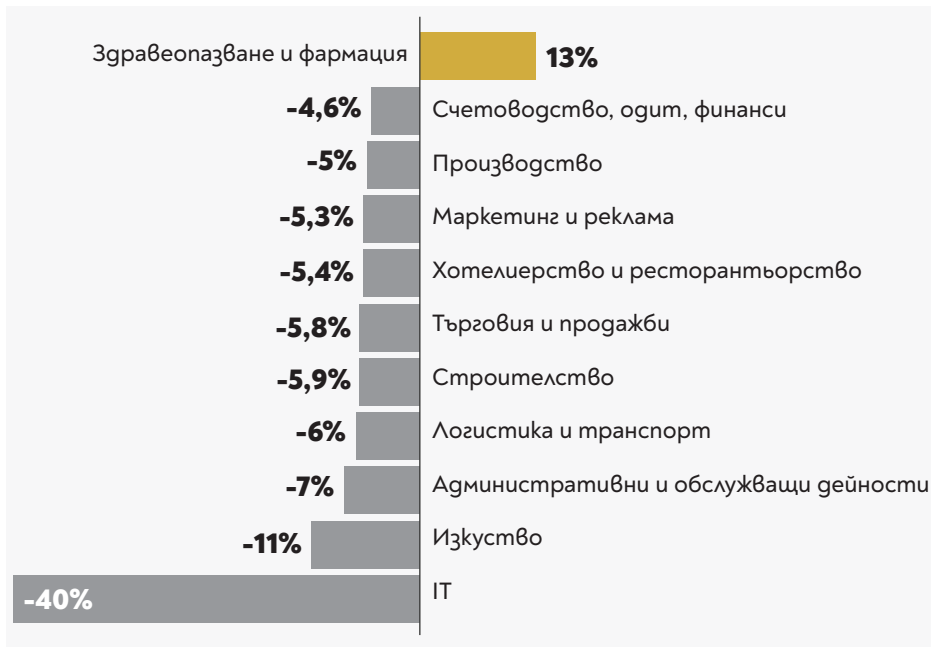
С широкото преминаване към дистанционна работа в резултат от пандемията киберспециалистите се оказаха повече от търсените кадри. Факт е, че с напредването на технологиите киберсигурността става все по-интересна материя. Но какво прави един киберспециалист, която се оказва една от търсените професии по данни на karieri.bg. Най-често е отговорен за осигуряване на информационната сигурност. Интересът към професиите в тази област ще продължи и в бъдеще - от една страна, заради доброто въз-

Медиците най-търсени,

лудата надпревара за IT кадри приключва

Изменение на броя на обявите по сектори

Ноември 2023 г./ноември 2022 г.

награждение, а от друга, заради многобройните възможности за развитие. От кариерния сайт посочват, че на пример по време на кандидатстудентската кампания в Техническия университет в София

една от най-желаните специалности се е оказала именно тази,

като дори през 2022 г. повече от десет души са се борили за едно място. Затова за всички онези, които се чудят дали и кога да се захванат с мрежова сигурност, отговорът е

„сега“. Основните умения на един киберспециалист включват аналитичност, внимание към детайла, работа в екип и умения за комуникация.

Специалистите по обработка на данни също са една от най-търсените професии в момента заради споделянето на огромно количество данни в резултат на засилената тенденция към дистанционна форма на работа. За да бъдат управлявани, съхранявани и използвани ефективно, е нужен специалист, от каквито в момента има недостиг, затова тази сфера тежко предстои да се развива. Професионал-

ните роли в областта на обработката на данни са с голям потенциал, тъй като може да се развият в най-различни индустрии - от търговия, финанси, IT компании до изследователски организации. Сред задълженията на един такъв специалист са управление на голямо количество данни и анализ, изграждане на алгоритми и проектиране, решаване на казуси и проблеми, тестване на различни модели за извличане на данни и т.н.

Именно заради така наречения home office стана все по-нужно и поддържането на облачно пространство, до което всички служители да имат отдалечен достъп и да могат да си съхраняват работните файлове. Така в последните 2 г. облачните пространства и специалистите в сферата станаха все по-търсени. Но има недостиг на висококвалифицирани специалисти в тази област, а има и завишени изисквания за тяхната експертиза. Облачните специалисти трябва да имат оперативни познания за различните операционни системи, езици за програмиране, защита и сигурност на данни, управление на IT услуги и автоматизация и др. Много бизнеси се ориентират към водещи публични облачни решения от Amazon Web Services (AWS), Microsoft Azure, Google Cloud Platform и съответно изискванията към кандидатите са да имат опит и експертиза с тях.

Дигиталният маркетинг е друга област, в която се очаква до 2025 г. да работят около 65 млн. души, отчитат още от кариерния сайт. Голямото търсене ще се дължи на това, че бизнес областта се развива бързо и постоянно се трансформира с нови и нови инструменти и възможности. Какво правят експертите по дигитален маркетинг? Разработват стратегии и наблюдават различни компании, за да увеличат приходите на компанията. Според LinkedIn професията е една от десетте най-търсени, като недостигът на специалисти в световен мащаб се оценява на приблизително 230 хил. души. Клиентите на много от компаниите в световен мащаб вече са онлайн, затова и маркетингът става все по-дигитален, бюджетите на компаниите в тази посока се увеличават, а нуждата от такъв тип специалисти ще бъде все по-голяма, при това дългосрочно.

С навлизането на изкуствения интелект и машинното обучение толкова главоломно в ежедневието ни са нужни и специалисти в тази сфера. Компаниите се стремят да задоволят гласа на потребителите за всякакви удобства, а следващото голямо предизвикателство са интернет нещата и изкуственият интелект. В тази сфера са нужни нов вид инженери, познати като AI специалисти. Те разработват сложни системи, които не просто събират и обработват информация, но са способни да взимат автономни решения и да предприемат определен набор от действия въз основа на събраните данни.

(Продължава на 18-а стр.)

В рейтинговата система за 2023 г. е водещ в шест професионални направления

Техническият университет – София, е водещото висше техническо училище в страната и региона. Създадено през 1945 г., то е обучило за близо 80 години над 160 000 инженери и е изградило техническия елит на обществото.

Университетът има 14 факултета, 3 от които чуждоезикови – немски, английски и френски, и присъждат двойни дипломи, 2 филиала в Пловдив и Сливен, 2 колежа и 2 средни училища. В университета работят над 700 преподаватели, обучават се над 11 500 студенти, от които 750 чуждестранни, както и над 300 докторанти.

ТУ – София,

обучава студенти в най-съвременните направления

на науката – интелигентни системи и изкуствен интелект, киберсигурност, анализ на данни, информационни и комуникационни технологии, роботика, мехатроника, авиация, енергетика и други.

Съгласно Рейтинговата система на университетите за 2023 г. Техническият университет – София, отново е водещ в шест професионални направления – „Машинно инженерство“, „Електротехника, електроника и автоматика“, „Комуникационна и компютърна техника“, „Енергетика“, „Транспорт, корабоплаване и авиация“ и „Общо инженерство“. Техническият университет – София, е неизменно лидер в тези направления от създаването на рейтинговата система.

Техническият университет – София,

участва в три новосъздадени центъра за върхови постижения и в два центъра за компетентност

Най-значим от тях е Националният център по мехатроника и чисти технологии, а в неговия кампус „Студентски град“ на територията на ТУ – София, са изградени 16 лаборатории с оборудване на най-високо световно ниво. По проекта „Университети за наука, информатика и технологии в е-обществото (УНИТе)“ бе изграден Център за дигитални технологии.

Със спечелването на проект „Подобряване на научноизследователския капацитет и качество за международна разпознаваемост и устойчивост на ТУ – София“ Технически университет – София, стана

един от деветте изследователски университета

в България. Изпълнението на проекта създава необходимите

Проф. д-р Георги Венков, зам-ректор по учебна дейност, акредитация и академичен състав; проф. д-р инж. Лидия Гълъбова, зам-ректор по международна дейност и интеграция; ректорът проф. дн инж. Иван Кралов; доц. д-р инж. Елица Гиева, зам-ректор по научна и приложна дейност; доц. д-р инж. Росен Радонов, зам-ректор по електронно управление и координация; доц. д-р Никола Шакев, директор на филиала в Пловдив (от дясно наляво)

Техническият университет – София – разпознаваем европейски университет за следващите поколения

условия за подобряване на изследователския капацитет чрез привличане на млади и талантиви изследователи, за повишаване на квалификацията и специфичната експертиза на установените учени, както и за подобряване на работната среда.

Научните изследвания са насочени в

пет стратегически области

с хоризонт 2030 година:
- Дигитализация, свързаност и информационна сигурност;
- Интелигентни системи и изкуствен интелект. Индустрия 4.0;
- Мехатроника, чисти технологии, кръгова икономика

и управление на ресурсната ефективност;
- Нови технологии за зелена енергия и енергийна ефективност;
- Инженерни технологии за здравословен живот.
ТУ – София, е

част от Европейския технологичен университет EUt+,

обедняващ девет университета от различни страни. В рамките на инициативата „Европейски университети“ на програмата „Еразъм+“ за втората фаза EUt+ ще бъде осигурено значително финансиране от 14,4 милиона евро до 2027 г., а в нейната реализация

ТУ – София ще играе съществена роля.

Техническият университет – София – българският лидер в техническата, технологичната и иновационната сфера, си поставя като стратегическа цел да се утвърди като разпознаваем европейски университет за следващите поколения.

Основните политики,

които ще се реализират за постигането на тази цел, са:

– Повишаване качеството на обучението и научните изследвания – ще бъдат актуализирани учебните планове в съответствие с изискванията на пазара на труда, ще се предлагат интердисциплинарни специалности, ще се внедряват

иновативни методи на обучение, включително дигитално обучение и казусно ориентирано обучение;

– Утвърждаване като европейски технически университет – чрез изграждане на нови международни сътрудничества в обучението и научната дейност, съвместни международни проекти и програми, създаване на европейски център за технологичен трансфер;

– Привличане и подпомагане на млади преподаватели и изследователи в учебната и научната дейност;

– Привличане на студенти, в това число и международни – подпомагане на ранното професионално ориентиране на учениците и тяхната мотивация за обучение в ТУ – София, подобряване качеството на живот и образование на студентите, насърчаване на тяхното участие в цялостния живот на университета.

През новия четиригодишен мандат ръководството на Техническият университет – София, начело с неговия ректор проф. дн инж. Иван Кралов, и всички преподаватели, служители, студенти и докторанти са амбицирани да вървят уверено по пътя на реализацията на тази цел, следвайки девиза „Нека заедно да изградим един утвърден европейски университет за следващите поколения“.

ЦВЕТЕЛИНА СТЕФАНОВА

Всеки втори или над 577 хил. души ще работят в преработваща промишленост през 2027 г. Почти толкова ще са заетите и в сектора на търговията; ремонта на автомобили и мотоциклети. На трето място ще е строителство с близо 275 хил. Особено при тези сектори е високият процент на търсените служители с относително по-ниска квалификация, което определя и структурата на търсените професии на пазара на труда - работници, продавачи, бармани и сервитьори, готвачи, шофьори и пр., обясняват експертите в анализа „Изследване на неравнолението на пазара на труда на регионално и секторно ниво“ по поръчка на Агенцията по заетостта.

И след четири години най-търсените служители с висше образование ще бъдат тези в секторите Държавно управление, Образование, Хуманно здравеопазване и социална работа, Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения, Професионални дейности и научни изследвания, Административни и спомагателни дейности, Финансови и застрахователни дейности, Култура, спорт, развлечения, Операции с недвижими имоти.

Експертите прогнозируют по-висок дял на високотехнологичните и интензивните на знание сектори в средносрочен и дългосрочен хоризонт. Това се очаква да доведе до нарастващо търсене на висококвалифицирани служители на пазара на труда. През последните години се наблюдава нов процес на неформално предефиниране на длъжностните характеристики за някои професии заради новите изисквания на бизнес средата. Много работодатели вече

ИЗИСКВАТ ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ ЗА СЕКРЕТАРИ, АДМИНИСТРАТОРИ, ОФИС СЛУЖИТЕЛИ И ДР.

Заради промените от засилващата се роля на високотехнологичните и интензивните на знание сектори ще се търсят все повече кадри с висше образование. Експертите очакват и реструктуриране на пазара на труда. Причината е бързото нарастване на дела на българите между 15 и 64 г. със средно и висше образование, като очакванията са, че през следващите четири години той ще нарасне от 80,1% на 83,4%.

Очаква се осезаем структурен дефицит на секторно ниво на хора с висше образование, възлизащ на над 134 хил. заети. На тези позиции пък ще бъдат наети служители, притежаващи по-ниско от изискваното и предпочитаното от работодателите образование. Това е нов тренд за страната ни, защото преди пандемията анализите показваха излишък на хората с висше образование.

Топ 20 на професиите през 2023-2027 г. се оглавява от продавачите. Като в следващите 4 г. като такива ще работят 178 763 българи. Следват административните специалисти, които обаче ще са с 60 хил. по-малко. Третата позиция е за шофьори на тежкотоварни автомобили и автобуси с 92 157 заети.

Близо 55 хил. пък ще работят като чистачи, докато с около 1000 по-малко ще са медицинските сестри и акушерките.

Всеки четвърти пък ще работи в столицата. Втората по значение област за пазара на труда е Пловдив, но тя обхваща 9,9% от заетите, а трета е Варна със 7,3%. Най-голяма потребност от служители с основно и по-ни-

Учителите ще бъдат една от най-търсените професии и през следващите 4 г.

СНИМКА:
„24 ЧАСА“

1 млн. ще са работниците в търговията и промишлеността след 4 години

Чиновници, учители и медици ще са най-търсените кадри с висше образование от бизнеса

ско образование се очаква да има в област Кърджали, където то ще се изследва за 12,3% от работните места. Следват Търговище и Сливен.

Най-търсените кадри със средно образование ще са в Перник, където те ще са 73,4% от всички места. Следват Кюстендил и Силистра.

Най-много служители с висше образование ще бъдат търсени в София, където близо половината от работните места ще изискват университетска диплома. Следват Варна с 40,8% и Бургас с 34,2%.

У нас на месец се разкриват по около 15-16 хил. свободни позиции. Значителна част от тях обаче не са нови работни места, дължащи се на разрастване на бизнеса, а заместващо търсене. Върху него влияят два основни фактора - пенсиониране и напускане. Първият фактор се забелязва силно при някои професии - учители, лекари. Те изискват висока квалификация, но при тях преобладават хората над 50-годишна възраст. „Високото текучество на служителите в някои сектори и професии е свързано с

НЕКОНКУРЕНТНО ЗАПЛАЩАНЕ, ЛОШИ УСЛОВИЯ НА РАБОТНОТО МЯСТО, НЕГАТИВНИ НАГЛАСИ КЪМ РАБОДАТЕЛИТЕ

от страна на служителите. Ето защо много от свободните работни позиции са именно за тези сектори и про-

фесии - медицински сестри, продавачи, сервитьори, бармани и др.“, пишат още те. Налице е и допълнителен фактор - незадоволително представяне на служителите заради лоши професионални и личностни умения. Това пък от своя страна води до уволнението им.

Ограниченото предлагане на труд в България и несъответствието между търсени и предлагани умения на работната сила е сериозен проблем пред заместващото търсене. Основен проблем в този контекст е обучението и квалификацията на работната сила, което включва и ръководните служители, които представляват работодателите и вземат решения по отношение организацията на работните процеси във всяка компания.

Работодателите се оплакват, че търсенето, намирането и подборът на кадри са се превърнали в ежедневни проблеми, а процесите, свързани с тях, стават все по-продължителни. От една страна, те отчитат липса на добре развити личностни, меки умения в наличната работна сила, а от - липса на конкретни професионални умения, които са необходими на бизнеса.

Особено важно за бизнеса е качествено образование и квалификация, владенето на английски и други езици, както и дигиталните умения. Също така не по-малко важни са добре развитите

МОТИВАЦИЯ ЗА РАБОТА, ДИСЦИПЛИНА, АДАПТИВНОСТ, УМЕНИЯ ЗА КОМУНИКАЦИЯ, РАБОТА В ЕКИП,

вземане на решения, управление на времето, решаване на проблеми, мултизадания, съобразителност, аналитично мислене и т.н.

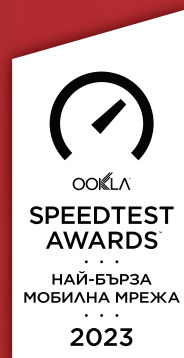
Предизвикателствата пред намирането на служители, които да притежават търсените умения, провокират работодателите да намират нови за тях решения в посока задоволяването на собствените си потребности от кадри. Те сами разкриват лицензирани центрове за обучение към самите предприятия. Освен това отделят и значителен ресурс за обучения и преквалификация на вече наети служители без трудов опит, засилено сътрудничество с образователни институции и др. Въпреки тези усилия работодателите често се сблъскват с проблема, че не-малко от служителите им не обръщат внимание на квалификацията си, не са мотивирани да учат и не проявяват инициативност да надграждат знанията и уменията си.

Пред бизнеса пък се открояват 9 основни проблема в пазара на труда:

- ✓ Структурна безработица, съчетана с безработица при по-младите и по-високите възрастови групи, регионални специфики при безработицата;
- ✓ Висок брой неактивни лица - около 870 хил. нито учат, нито работят. 300 хил. са млади хора;
- ✓ По темп на нарастване на коефициента на младежка безработица България е на второ място в ЕС след Испания;
- ✓ Квалифицираната работна сила е съсредоточена в 10 областни града;
- ✓ Сериозни затруднения на бизнеса да намери подходящи хора за ключови позиции;
- ✓ Остър дефицит на лекари, медицински сестри, парамедици, учители;
- ✓ Задълбочаващ се недостиг за много професии и длъжности със средна квалификация - оператори на машини и съоръжения, техници, технолози, механици, заварчици, стругари, шофьори, кранисти, готвачи и пр.;
- ✓ Ниски технически и дигитални умения на работната сила
- ✓ Дефицит на специалисти с висше образование в сферите: информационни и комуникационни технологии; машиностроене и автоматизация; химия и металургия; електроника; енергетика; хранително-вкусова промишленост; туризъм; специалисти с профил във високите технологии; функционални мениджъри, бизнес анализатори, финансиста, маркетингови специалисти.

(Продължава на 18-а стр.)

A1

Най-бързата

мобилна мрежа
в България

Според Ookla®, на базата на данни от Speedtest Intelligence® тестове за Speed Score™ на мобилна мрежа, проведени на територията на България през Второто и третото тримесечие на 2023 г. Търговските марки на Ookla® се използват с разрешение. Повече информация на: a1.bg

(Продължение от 14-а стр.)

Такива програми например са софтуерите за гласово разпознаване, каквито почти всички съвременни смартфони и все повече уреди за ежедневна употреба вече имат. Въпреки широкото търсене има постоянен недостиг на кадри, тъй като малко хора са квалифицирани да се справят с AI, посочват от karieri.bg.

Блокчейн инженерите

също са много търсени заради все по-нависащите криптовалути и блокчейн иновациите - пресечна точка на финансите, бизнеса и дигиталната трансформация. И в бъдеще ще се търсят специалисти по внедряване, консултиране, продажба и стратегическо управление на блокчейн.

Извън „технологичните професии“ две от по-традиционните такива също имат нужда от кадри - това са

ръководителите на проекти и специалистите по човешки ресурси

Обикновено ролята на ръководител на проект се поверява на човек, който има нужните познания за конкретната индустрия, спецификите на организацията и основната дейност, заложена по проекта. Понякога това може да е и естественото кариерно развитие на експерт в конкретната организация. Но пътят към тази професия може да премине и през специализирано висше обучение, например по мениджмънт или бизнес администрация. Лесно може да се говори за сигурност в професионалната реализация - проекти има във всяка организация, а с развитието на технологиите и предприемаческата култура подобни специалисти стават все по-търсени.

Специалистите по човешки ресурси остават търсени от компаниите с визия. Подобно на всяка друга важна функция, и HR преминава през трансформация. Дистанционната работа, хибридни модели и изискванията на пазара на труда само подчертават значимостта им като стратегически партньор на бизнеса, тъй като в днешно време мениджърите се допитват до HR-ите не само тогава, когато става дума за набиране на кадри. Освен основните отговорности по традиционните процеси по управление на човешките ресурси все по-голям

Медиците най-търсени, лудата надпревара за IT кадри приключва

приоритет се дава на дейностите по привличане на таланти, поддръжане на организационна култура и ангажиране на служители в хибридна и отдалечена работна среда.

Нуждата от нови професионални умения и раждането на нови професии личи и от спада на обявите за работа в традиционните такива. Jobtiger отчита намаление на обявите с близо 1/5 от началото на годината. През ноември във водещите сайтове те са намалели с 12%, или близо 5100 предложения по-малко спрямо октомври. Според ежемесечния анализ на HR компанията спадът се наблюдава във всеки един от секторите, като на годишна база предложенията

са с 4400 по-малко, или спад от 11% спрямо ноември 2022 г. В сравнение с началото на годината пък обявите за работа са с приблизително 8900 по-малко, или 19%, а спрямо най-активния откъм обяви март те са с цели 14 400 по-малко.

Спадът в почти всички сектори за последния месец е двуцифрен, като най-висок е в сектора на логистиката, където спадът е 18%, следват ги търговията и продажбите, където търсят кадри с 14% по-малко, а в производството спадът е от 12 на сто. На годишна база също има спад в почти всички сектори с изключение само на сектор „Здравеопазване и фармация“.

1 млн. ще са работниците в търговията...

(Продължение от 16-а стр.)

Работодателите искат от служителите си най-често да владеят поне един чужд език, най-често - английски, дигитални умения, компютърна грамотност и шофьорска книжка. Сред „залазващите умения“ пък са комуникацията и социалните умения, а те липсват главно при младите. По-възрастните отчитат, че младите им колеги нямат отговорност, а това се дължи не само на лични недостатъци, свързани например с липса на мотивация или нереална самооценка, но също така и на дефицити на ценностната система на общностно ниво.

Според експертите държавата трябва да мотивира младите да се развиват и да искат да останат тук, като им предоставя качествени знания и реални възможности за практика, а не образование с ниско качество и „фиктивни“ практики.

Самите работници пък са наясно, че има сериозен дефицит за машинни механици, монтажници, квалифицирани работници и др., но заявяват, че нямат мотивация да се квалифицират и да работят като такива. А причината е ниската репутация на тези професии в обществото въпреки доброто заплащане за някои от тях. От друга страна, те много добре познават проблема за липсата на медицински сестри, учители, лекари, инженери и т.н., но не споделят намерение да се преквалифицират и работят като такива, пише още в доклада си екипът от изследователи, обединени в „Метрик Аналитикс“. Преобладаващо е мнението, че възнаграждението на труда в страната като цяло е ниско, особено в сферата на услугите, обслужването и промишлеността. Посочените примери за предлагани месечни заплати са около 1000 лв. Според работниците най-честото текучество в производствените отрасли се дължи на лоши условия на труд, тежки смени, включително нощни, неспазване на правото на почивка на работниците, ниско възнаграждение.

Младите пък често се оплакват, че срещат спънки при намирането на работа, защото им липсват опит и стаж.

(Продължение от 6-а стр.)

Индикатор 2.14 „Докторски програми във висшето училище“ – тежест 0,2% (в класация „Изкуства“ 0,5%)

Индикатор 2.15 „Съотношение докторанти/студенти“ – тежест 2% (в класация „Изкуства“ 2,5%)

Индикатор 2.16 „Общо средства за НИД на студент“ – тежест 1% (в класация „Изкуства“ 1,25%)

Индикатор 2.17 „Привлечени средства за НИД на студент“ – тежест 1% (в класация „Изкуства“, 1,25%)

Група 3. „Учебна среда“ – тежест 2,5% (в класация „Изкуства“ 2,5%)

Индикатор 3.1 „Стопански инвентар (в левове на студент)“ – тежест 0,25% (в класация „Изкуства“, 0,25%)

Индикатор 3.2 „Оборудване (в левове на студент)“ – тежест 0,5% (в класация „Изкуства“, 0,5%)

47 критерия класират университетите

жест 0,5% (в класация „Изкуства“, 0,5%)

Индикатор 3.3 „Библиотечен фонд на студент“ – тежест 0,5% (в класация „Изкуства“ 0,5%)

Индикатор 3.4 „Ползваемост на библиотечния фонд“ – тежест 0,5% (в класация „Изкуства“, 0,5%)

Индикатор 3.5 „Информационно обезпечаване“ – тежест 0,5% (в класация „Изкуства“, 0,5%)

Индикатор 3.6 „Учебна застроена площ на студент“ – тежест 0,25% (в класация „Изкуства“ 0,25%)

Група 4. „Социално-битови и административни услуги“ – тежест 2,5% (в класация „Изкуства“ 2,5%)

Индикатор 4.1 „Стипендии“ – тежест 1,50% (в класация „Изкуства“ 1,50%)

Индикатор 4.2 „Студентски общежития“ – тежест 1% (в класация „Изкуства“ 1%)

Група 5. „Престиж“ – тежест 10% (в класация „Изкуства“ 15%)

Индикатор 5.1 „Среден успех от дипломата за завършено средно образование“ – тежест 5% (в класация „Изкуства“, 7,5%)

Индикатор 5.2 „Чуждестранни студенти“ – тежест 2% (в класация „Изкуства“ 3%)

Индикатор 5.3 „Престиж сред студентите“ – тежест 1% (в класация „Изкуства“ 1,5%)

Индикатор 5.4 „Престиж сред работодатели“ – тежест 1% (в класация „Изкуства“ 1,5%)

Индикатор 5.5 „Престиж сред преподавателите“ – тежест 1%

(в класация „Изкуства“ 1,5%)

Група 6. „Реализация на пазара на труда и регионална значимост“ – тежест 35% (в класация „Изкуства“ 40%)

Индикатор 6.1 „Безработица сред завършилите“ – тежест 8,75% (в класация „Изкуства“ 10%)

Индикатор 6.2 „Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание“ – тежест 8,75% (в класация „Изкуства“ 10%)

Индикатор 6.3 „Принос към осигурителната система“ – тежест 5,75% (в класация „Изкуства“ 6%)

Индикатор 6.4 „Осигурителен доход на завършилите“ – тежест 8,75% (в класация „Изкуства“ 10%)

Индикатор 6.5 „Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта“ – 1,25% (в класация „Изкуства“, 1,5%)

Индикатор 6.6 „Регионална реализация“ – 0,25% (в класация „Изкуства“, 0,5%)

Индикатор 6.7 „Регионална реализация на позиция за висше образование“ – 0,25% (в класация „Изкуства“, 0,5%)

Индикатор 6.8 „Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)“ – 1,25% (в класация „Изкуства“ 1,5%)

■ Подробности на <https://rsvu.mon.bg/rsvu4>

За своята 50-годишна история Медицински университет – Плевен (МУ - Плевен) се откроява на картата на висшето медицинско образование у нас и в Европа със съвременния си облик на водещ образователен и научноизследователски център. Университетът ще отбележи юбилея с многобройни тържествени и научни събития през 2024 г. МУ - Плевен,

привлича все повече български и чуждестранни студенти

През 2023 г. се дипломира 44-ият випуск български и 20-ият випуск чуждестранни лекари, намерили успешна професионална реализация по цял свят. Университетът е известен като първото висше училище в страната, което през 1997 г. въвежда обучение по медицина за чуждестранни студенти изцяло на английски език и днес обучава граждани от над 45 държави.

Висшето училище в Плевен постоянно

обновява дигиталното си портфолио от образователни инструменти,

за да изгражда висококвалифицирани медицински и здравни специалисти, подготвени да посрещнат предизвикателствата на съвременното здравеопазване и да предложат най-добрата здравна услуга и грижа за пациента. Приоритети в дейността на университета са развитието на минимално инвазивната и роботизираната хирургия, телемедицината и 3D медицината, персонализираната медицина и биопринтирането.

Статутът на изследователско висше училище допринесе за стартиране на Стратегическа научноизследователска и иновационна програма за развитие с финансиране по Плана за възстановяване и устойчивост. Чрез проекта „Медицина за здраве“ през следващите четири години МУ - Плевен, ще осъществява научноизследователска дейност в медицинската онкология, изкуствения интелект, трансляционната онкология, лъчелечението и фармацията.

Медицински университетът – Плевен, провежда

обучение по 14 специалности, по 4 магистърски и 10 бакалавърски програми

в 5 професионални направления – медицина, фармация, здравна грижи,

Основан 1974г.

50 ГОДИНИ
МЕДИЦИНСКИ
УНИВЕРСИТЕТ
ПЛЕВЕН

С многобройни тържествени и научни събития Медицински университет – Плевен, ще посрещне 50-годишния си юбилей

Приоритети са развитието на минимално инвазивната и роботизираната хирургия, телемедицината и 3D медицината, персонализираната медицина и биопринтирането

обществено здраве и социални дейности. Част от дигиталното портфолио на МУ - Плевен, е образователната платформа Lecturio с над 400 интерактивни 3D модела на анатомия, 6500 видеолекции, 20 000 въпроса за проверка на знанията и 4000 въпроса за клинични случаи, създадени от световноизвестни преподаватели от водещи университети като „Харвард“, „Йейл“, „Джон Хопкинс“; 3D медицинска маса за виртуални дисекции; студио за виртуална реалност с 360-градусово наблюдение над операционната зала; 3D студио за демонстрации на хирургия на живо; студио за обучение с холограмни изображения и за добавена реалност.

В Центъра за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално

инвазивна хирургия, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, вече функционират

10 лаборатории с високотехнологична апаратура и специализиран софтуер

Осем от тях работят в МУ - Плевен, а другите две са ситуирани при основните партньори – Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, и Института по роботика към БАН. Иновациите в Центъра за компетентност разширяват приоритетните направления в обучението и научноизследователската дейност с персонализирана и геномна медицина, 3D принтиране и биопринтиране, телепатология и използване на виртуална реалност (VR) в медицината и обучението.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ ПЛЕВЕН

Основан през 1974 г.

ТРАДИЦИИ И ИНОВАЦИИ В ОБУЧЕНИЕТО

www.mu-pleven.bg

Medical University Pleven / Official

@mu_pleven

MedicalUnivers2

Георги Стойчев:

Променим ли образованието,

- Днес университетите обучават повече лекари, учители и инженери и по-малко икономисти и юристи
- Северозападът и Югоизтокът са донори на студенти, това е демографски болезнено

ЯРОСЛАВА ПРОХАЗКОВА

- Г-н Стойчев, представено беше 13-ото издание на Рейтинговата система на висшите училища, кое е най-важното, което казват данните, какви са положителните и негативните трендове в българското висше образование?

- Има три добри новини и една лоша. Добрите новини са свързани с подобряването на реализацията на завършилите на пазара на труда. Все по-голям дял от тях остават да работят в България, и то на позиции, за които се изисква висше образование. Доходите им растат, а безработицата сред тях се задържа на рекордно ниски равнища. В същото време броят и влиянието на международно разпознаваемите научни публикации на учени от българските висши училища се увеличават, както и делът на чуждестранните студенти.

Лошата новина е, че над половината от местата в българските висши училища остават незаети. Броят на действащите студенти в страната е под 200 хиляди при капацитет от над 400 хиляди места в акредитираните висши училища в страната. Наблюдаваме тенденция броят на незаетите места да нараства. Ако тази тенденция не бъде овладяна, вероятно през следващото десетилетие някои висши училища няма да могат да оцелеят на фона на демографските процеси в страната. Едно висше училище вече затвори врати. Има риск да не е последното.

- Рекордно ниското равнище на безработицата ли е най-положителният показател тази година?

- Безработицата сред младите висшисти – тези, които са прекарвали на пазара на труда между 1 и 5 години след дипломирането си – достигна рекордно ниско равнище от 2% през миналата година и през настоящата се задържа на тази нива. Безработицата сред тази група висшисти обаче винаги е била относително ниска.

По-радващо е, че през последните години се наблюдава постепенно увеличаване на дела на завършилите, които си намират работа на позиции, за които се изисква висше образование. В рамките на последното десетилетие този дял е нараснал от 46% през 2015 година до близо 60% през настоящата година. Това вероятно означава, че от една страна, българската икономика започва да предлага все повече качествени работни места, а от друга страна – че профилната структура на висшето образование се доближава до потребностите на рабо-

Георги Стойчев е ръководител на екипа, обновил данните в рейтинговата система за 2023 г. по поръчка на МОН. Екипът е консорциум ИООС, съставен от Институт „Отворено общество“ - София, и СирмаСолюшънс.

тодателите, т.е. може да допуснем, че в страната се развиват процеси на постепенно нарастване на съответствието между търсенето и предлагането на висококвалифицирани специалисти и постепенно намаляване на риска хора с висше образование да работят нискоквалифициран труд.

- Южна България доминира по университети пред Северна, какви последствия има това за регионалното развитие?

- Един от проблемите на Северна България е, че редица професионални направления просто не се предлагат от висши училища в тази част на страната. Ако искате да учите ветеринарна медицина, животновъдство, горско стопанство, металургия или пък театрално и филмово изкуство, за-

дължително трябва да изберете висше училище в Южна България, защото на север от Стара планина подобни направления просто не се предлагат.

От гледна точка на ефектите върху регионалното развитие обаче делението е по-сложно и не е просто между северната и южната част на България. Има два района, които са

голям нетен донор на студенти – Северозападния и Югоизточния

Броят на студентите, които идват от средни училища в тези райони, е значително по-голям от броя на студенти-

те, които се обучават във висши училища в тези райони. Това по същество допринася за изтощаването на демографския потенциал на тези райони. Част от студентите, идващи от подобни райони след дипломирането си, се завръщат в тях, но далеч не всички. Това е особено болезнено за Северозападния район, който е едновременно най-бедният район в страната и в същото време е най-големият нетен донор на студенти.

- С колко намаляха през последните години студентите в най-масовите професионални направления „Икономика“ и „Администрация и управление“?

- „Икономика“ остава направленията с най-много студенти в България, но в момента те са близо два пъти по-малко, отколкото бяха преди десетина години. „Администрация и управление“ вече не е в топ 3 на най-масовите направления, както и „Право“. В момента в направленията „Педагогика“ и „Медицина“ се обучават повече студенти, отколкото в направление „Администрация и управление“.

Това е предизвикателство за някои от специализираните висши училища с фокус върху обучението по специалности в това направление. Един пример. По медицина се обучават около 12 000 студенти в момента, разпределени в 7 висши училища. Докато по специалности в направление „Администрация и

управление“ се обучават около 10 000 студенти, които обаче са разпределени в 30 висши училища. Т.е. ние наблюдаваме много по-висока степен на фрагментираност на обучението по „Администрация и управление“, отколкото по „Медицина“ или „Педагогика“ например. Това

създава риск за устойчивостта на част от висшите училища, чието финансиране зависи от броя на студентите в специалности от това направление и по-

добните на него.

- Намаляването означава ли, че изборът на специалност от страна на кандидат-студентите е станал по-реалистичен - искат да учат, за да работят след това, а не просто за да получат диплома?

- Иска ми се да вярвам, че наблюдаваме процес на

постепенно рационализиране на профилната структура

на висшето образование и доближаването и на търсенето на пазара на труда. В момента българските висши училища обучават повече лекари, учители и инженери в сравнение с преди десетина година, за сметка на по-малко икономисти, по-малко юристи и т.н. На фона на тази структурна промяна наблюдаваме по-добра реализация на завършилите и повишаване на дела на тези, които си намират работа на позиция за висше образование.

Разбира се, винаги има риск да се появи изкривяване на търсенето в една или друга посока. Ние например наблюдаваме съществено увеличение в броя на студентите, които се обучават в педагогически специалности. Това, от една страна, беше търсен ефект, но въпросът е в кой момент ще достигнем точката на насищане и ще станем свидетели на прегряване. Търсенето и предлагането на кадри е динамичен процес и никога не може да постигнете съвършен баланс.

Неизбежно и в бъдеще ще има залитания, модни течения или технологични промени, които ще променят търсенето на пазара на труда. Това означава, че системата на висшето образование ще бъде в непрекъснат процес на профилна трансформация, реагирайки на търсенето от страна на кандидат-студентите и на това от страна на работодателите.

- Все още ли е толкова важно, за да си успешен, да си завършил не просто определено професионално направление,

но и в определен университет?

- Да, рейтинговата система за последна година показва, че в редица направления е важно не само какво учиш, но и къде го учиш. Такива направления са например „Икономика“ или „Информатика“. При тези направления се наблюдават съществени разлики в реализацията на завършилите в зависимост от завършеното висше училище.

Над половината от местата в университетите остават незаети

ТО ЩЕ ПРОМЕНИ ВСИЧКО ОСТАНАЛО В БЪЛГАРИЯ

Има обаче и друг тип направления като „Медицина“ и „Педагогика“ например, при които от гледна точка на перспективите за реализация е по-важно какво учиш, а не толкова къде го учиш. При такива направления се наблюдават съвсем малки разлики в реализацията на завършилите различните висши училища в страната.

Има и трета категория направления като „Архитектура, строителство и геодезия“ или „Транспорт, корабоплаване и авиация“ например, които предлагат много разнообразен профил от специалности и при които изборът на конкретната специалност може да очертае напълно различна траектория на професионално развитие. Т.е. при този тип направления е много важен изборът на конкретна специалност, а не просто изборът на висше училище или професионално направление.

- Какви са тенденциите по отношение на привличането на чуждестранни студенти в страната и какво може да се направи, за да се увеличи броят им?

- През последното десетилетие делът на чуждестранните студенти в България се удвои и достигна средноевропейското равнище от малко над 8%. През последните 2 години обаче нарастването се забавя. Според мен една от причините за това е, че вече е достигната точката на насищане в направленията, които бяха основен мотор в привличането на чуждестранни студенти в страната. В направление „Медицина“ например близо 60% от всички студенти са чужденци и от тук нататък трудно може да се очаква делът на чуждестранните студенти в такъв тип направления да продължи да нараства. От друга страна, в направления като „Икономика“ или „Администрация и управление“ делът на чуждестранните студенти в България е

много нисък, макар именно това да са направленията, които привличат най-много чуждестранни студенти като цяло в страните в ЕС. Според мен, ако искаме да видим нова вълна на нарастване на броя и дела на чуждестранните студенти в страната, трябва да разнообразим направленията, в които привличаме подобни студенти, както и районите на света, от които идват те. В България например едва 10% от

Да започнем да привличаме чуждестранни студенти от райони извън Европа

чуждестранните студенти идват от райони извън Европа, докато средно в ЕС над 50% от чуждестранните студенти идват от подобни региони.

- Като че ли като цяло положителните тенденции са повече и въпреки това изследванията PISA показват

тревожни резултати за функционалната грамотност на българските ученици, а на световния пазар българите си остават евтина работна ръка, каква трансформация трябва да претърпи българското образование?

- Дълбока. И част от тази трансформация според мен трябва да започне с трансформация на педагогическото образование в страната. Ако искаме по-добро образование, ни трябва не просто по-добри програми и по-добри учебници, но и по-добре подготвени, по-добре оценени и по-мотивирани учители. Това означава да привличаме по-подготвени и по-мотивирани студенти в педагогическите направления на висшите училища, да им осигурим по-добро обучение и да им предложим по-привлекателна перспектива за реализация на пазара на труда.

За съжаление, до момента към пе-

дагогически направления като цяло се насочват кандидат-студенти с под средните за страната академични постижения от средното образование, а завършилите подобни направления са сред висшистите с най-ниски средни доходи на пазара на труда.

Ще ви дам пример с професионално направление „Педагогика“. В българското висше образование има 52 професионални направления. Направление „Педагогика“ се нарежда на 30-о място сред тях по среден успех от дипломата за завършено средно образование на новоприетите студенти непосредствено след направление „Горско стопанство“. Средният успех от дипломата за средно образование на бъдещите педагози и учители е 4.98 – под средния за новоприетите първокурсници в страната като цяло, който е 5.08. По среден облагаем доход на завършилите направление „Педагогика“ се нарежда на 47-о място от 52 направления – непосредствено след завършилите „Растениевъдство“, „Социални дейности“ и „Изобразително изкуство“. Т.е. това продължават да са едни от най-ниско платените специалисти с висше образование независимо от повишаването на доходите на учителите през последните години. Тези две

сравнения са показателни за това къде стои обучението по педагогически специалности в приоритетите както на кандидат-студентите, така и на пазара на труда. Ако тази реалност не бъде променена, не виждам как ще бъдат променени резултатите от PISA.

Въпросът не се свежда просто до това да

променим резултатите в един тест. Въпросът е дали може да променим мястото на образованието сред приоритетите ни като общество. За съжаление, България е на последно място в ЕС по много показатели. Имаме

Постепенно намалява рискът хора с висше образование да работят нискоквалифициран труд

най-нисък брутен вътрешен продукт на човек от населението, най-ниска продължителност на живота и т.н. За да може в някоя сфера да се отпласнем от дъното и ако не да изпреварим, то поне да станем съизмерими с другите, то тази сфера трябва да се изстреля много високо в приоритетите на обществото. Тя трябва от Пепеляшка да се превърне в принцесата на политическия дневен ред. Въпросът е дали като общество може да дадем на образованието подобен статут и дали може да повярваме в достатъчна степен, че ако променим образованието, то ще промени всичко останало.

Първи места по направления

Софийски университет „Св. Климент Охридски“:

Биологически науки
Биотехнологии
Икономика
Информатика и компютърни науки
История и археология
Математика
Науки за земята
Обществени комуникации и информационни науки
Педагогика
Педагогика на обучението по...
Политически науки
Право
Психология
Религия и теология
Социални дейности
Социология, антропология и науки за културата
Теория и управление на образованието
Туризм

Физически науки

Филология

Философия

Химически науки

Технически университет:

Електротехника, електроника и автоматика
Енергетика
Комуникационна и компютърна техника
Машинно инженерство
Общо инженерство
Транспорт, корабоплаване и авиация

Медицински университет - София:

Здравни грижи
Медицина
Обществено здраве
Стоматология
Фармация

Химикотехнологичният и металургичен университет - София:

Материали и материалознание
Металургия
Химични технологии

Американски университет в България:

Администрация и управление
Икономика

Азарен университет - Пловдив:

Растениевъдство
Растителна защита

Тракийският университет - Стара Загора:

Ветеринарна медицина
Животновъдство

Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“:

Проучване, обработка и добив на полезни изкопаеми

Медицински университет - Пловдив:

Медицина

Университет по хранителни технологии - Пловдив:

Хранителни технологии

Лесотехнически университет:

Горско стопанство

Университет по архитектура, строителство и геодезия:

Архитектура, строителство, геодезия

Нов български университет:

Театрално и филмово изкуство

Национална художествена академия:

Теория на изкуствата
Изобразително изкуство

Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“:

Музикално и танцово изкуство

Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“:

Театрално и филмово изкуство

Национална спортна академия „Васил Левски“:

Спорт

Военна академия „Георги Стойков Раковски“:

Военно дело

Академия на МВР:

Национална сигурност

Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив

Теория на изкуствата

Висше военноморско училище „Н.И. Вапцаров“ - Варна

Военно дело

Как компаниите влизат в университетите, за да намерят обещаващи кадри

ЯРОСЛАВА ПРОХАЗКОВА

Кариерните центрове на университетите и на конкретни факултети правят връзката на бизнеса със студентите. Фирмите обикновено се обръщат към тези структури, за да заявят какво предлагат.

В направленията „Информатика и компютърни науки“ и „Математика“ на пример, когато фирмата има желание, влиза във връзка с кариерния център на Факултета по математика и информатика. „Големите IT компании правят страхотни неща. Отдавна никой не иска да откъсне студента от образованието. В най-лошия случай са на 4-часов работен ден във фирмата или еквивалент, разхвърлян в дните от седмицата. Ментори се грижат за развитието на студентите. Следят как се справят с материала в университета“, разказа заместник-ректорът на Софийския университет доц. Първан Първанов, който повече от 6 г. беше декан на Факултета по математика и информатика. Фирмите имали и специално отношение към студентите, защото обикновено шефовете са възпитаници именно на ФМИ. Стопанският факултет също е сред много активните и редовно организира кариерни форуми.

Център „Кариера и възпитаници (Алumni)“ се нарича звеното на ТУ в София, което създава, поддържа и развива система за комуникации с възпитаници на университета и с бизнеса. Редовно организира дни на кариерата, на които се представят авторитетни фирми.

Към Лесотехническия университет функционира Кариерен център, с чието съдействие се работи по три проек-

Кариерни центрове правят връзката на бизнеса със студентите

„Дни на кариерата“ - фирми представят дейността си на студенти
СНИМКА:
„24 ЧАСА“

та, финансирани от оперативни програми. Към университета от 2006 г. действа

Център за насърчване на предприемачеството

с основна цел да провокира у сту-

дентите иновативно мислене, да създава възможности и да насърчава тяхното желание за развиване на собствен бизнес.

„Виждаме все по-засилен интерес към инженерите, които завършват Химикотехнологичния и металурги-

чен университет, и това се случва не на финала на тяхното обучение, а още в хода на следването. Освен всички форми на стажантски програми студентите ни получават възможност за навлизане в реалните технологични задачи на фирмите чрез интензивните контакти на научните колективи на висшето училище, които работят по иновативни задачи на бизнеса“, обясни проф. Сеня Терзиева, ректор на ХТМУ.

Така връзката на индустрията със студентите се осъществява чрез различните структури на университета. На първо място от Кариерния център с неговите системни дейности за информиране и срещи. Друго звено е научноизследователският сектор, в който по договори с фирми се възлагат конкретни дейности на учащите и студенти работят по заявки на фирми в лабораториите на ХТМУ и в базите на заявителите, допълни проф. Терзиева.

В други случаи експерименталната работа по технологични задачи на предприемачеството е обект на курсови научноизследователски задачи на студенти и части от дипломни проекти. Така се изгражда много ефективна връзка между фирмите и бъдещите им инженери, която дава както възможност за

финансови стимули по време на следването

чрез дейности с директна полза за професионалното развитие, така и за кариерно ориентиране на студентите в сфера, в която се очаква те да търсят развитие в бъдеще.

Студентите на Минно-геоложкия университет още от 1-и курс имат възможност да кандидатстват за платени летни стажове в компаниите от минерално-суровинната индустрия. Това е възможност за студентите, които могат още в самото начало на подготовката си да преценят дали са направили правилен избор на университет и специалност. Студентските практики в реална среда са част от обучението и позволяват на младите бързо да се ориентират в техническите новости, които минните компании непрекъснато внедряват. Обикновено стажовете са обвързани със стипендиантски програми за онези студенти, които са се представили най-добре.

В УНСС е изграден през 2002 г. и функционира успешно от 2003 г. Междуниверситетски център за развитие на кариерата (МЦРК). Центърът обслужва както студенти, докторанти и преподаватели от УНСС, така и от други български и чуждестранни висши училища.

МЦРК участва активно в процесите по професионално ориентиране и кариерно развитие на студентите. Основна част от своята дейност МЦРК извършва в посока създаване на устойчиви механизми и възможности на работодателите за търсене, набиране и подбор на студенти с доказани знания, умения и компетенции и тяхното непосредствено включване на трудовия пазар.

ХРИСТО НИКОЛОВ

Най-известната програма за стажанти в Европейския парламент е „Роберт Шуман“, наречена така на името на един от основоположниците на европейската интеграция. Стажовете по нея се провеждат само два пъти в годината, но участвалите в тях млади хора получават възможността да бъдат наети по-късно на постоянна работа в Европейския парламент или в някоя от многобройните му институции. Програмата за наемане и развитие на кадри също се казва „Роберт Шуман“.

Продължителността на тези платени стажове е 5 месеца, като единият е между 1 октомври и края на февруари, а другият – между 1 март и 31 юли. Кандидатстването започва 6 месеца преди тези дати и крайният срок за одобряване е 3 месеца преди началните дати на стажовете.

От кандидатите не се изисква да имат специално образование, те просто трябва да са навършили 18 г. и да имат университетска диплома поне от 3 месеца. Но и също така да владеят на много високо ниво един от основните езици на ЕС и много добре – втори език, примерно английски, френски или немски. Трябва да имат и чисто свидетелство за съдимост,

От 1000 до 2000 евро на месец при стаж в европейска институция

Два езика, чисто свидетелство за съдимост са днес изискванията към кандидатите, отпускат бонуси за хора с увреждания

както и да не са участвали досега в други стажове на Европейския парламент.

Стажовете са платени, като месечната сума на стипендията се определя като процент от средната заплата в страната на кандидата. Например за идната година стипендията за българи в стажантската програма „Роберт Шуман“ ще е 997 евро месечно, като има и надбавки за хора с увреждания.

Участниците в стажантската програма „Роберт Шуман“ са онези, които имат най-големи шансове след стажа да останат да работят по едномесечната програма за наемане и развитие. Стига да са показали високи професионални умения и да са одобрени от генералната дирекция, в която са карали стажа си. Тогава те биват поканени да се явят на поредица от тесто-

ве, с които се цели да се проверят уменията, мотивацията и пригодността на кандидата за работа.

На практика няма европейска институция – било парламентарна, било на Еврокомисията или на съда на ЕС, която да не провежда стажантски програми. Условието, което трябва да полага кандидатът, за да влезе в такава програма, се състои повече в това да следи внимателно коя институция какво предлага и кога.

Тези стажове са доста поспециализирани, но за кандидатстване за участие в тях няма изрично изискване за някакво образование. Но се очаква, че примерно Европейската централна банка няма да предпочете завършил музикална или художествена академия, а студент или докторант, завършил икономика.

Специално Европейската централна банка работи на принципа на постоянните стажове – там нямат определени периоди от годината, в които да провеждат програми. Всеки момент кандидатът от страна членка може да попълни въпросник, който е качен на сайта на банката, и ако бъде одобрен, с него се провежда интервю по скайп или друг вид видеовръзка. Ако бъде одобрен, получава имейл с покана да посети централата на ЕЦБ във Франкфурт.

Тези стажове са платени и безсрочни, т.е. продължителността им се определя конкретно за всеки случай. Месечната стипендия е 1170 евро за кандидатите, които имат бакалавърска степен, и 2120 евро за кандидатите аспиранти или докторанти. За кандидатите за ЕЦБ също се изисква отлично владеене на поне два от официалните езици на ЕС, но се допуска да са имали максимум 12 месеца стаж по специалността си.

Специален проект на **24 часа**

НОВ ПРОЕКТ ЗА EMPLOYER BRANDING

НА ФОКУС ЩЕ БЪДАТ:

Университетски
кариерни центрове

Стажантски програми
на компании

Добри практики и
съвети от работодатели

УЧАСТВАЙТЕ С:

Публикация

Подкаст

Видеовизитка

СТАРТ: ЯНУАРИ 2024

52 професионални направления. Доходи и кариери

Коя диплома какво дава

Системата на висшето образование в България обхваща 51 висши висши училища. Обучението е по 52 професионални направления. Тук и на следващите страници представяме профили на тези направления в 10 групи, като започваме с тези с най-много студенти.

Администрация и управление - зависи къде учиш

- Брой действащи студенти 10 917
- Среден осигурителен доход на завършилите 1942 лв.

- Регистрирани безработни 2,37%
Това е едно от най-широко застъпените и най-масови професионални направления. Обучение по специалностите в него се предлага в 25 от висшите училища. Сред завършилите различните висши училища в направлението се наблюдават съществени различия в средните нива на осигурителен доход, безработица и дял на реализиращите се на позиция, изискваща висше образование.

Икономика: трите водещи училища с почти равен резултат

- Брой действащи студенти 24 906

- Среден осигурителен доход на завършилите 1880 лв.

- Регистрирани безработни 2,35%
Това е най-масовото направление. Обучение по специалности в него се предлагат в 25 висши училища. През последните години общият брой на студентите в това направление трайно намалява. При анализа на данните на водещите 3 университета в направлението трябва да се има предвид, че докато в Американския и в Софийския университет в това направление се обучават около 700 действащи студенти, то в УНСС учат над 10 000 в широка палитра от специалности за обучение на бакалаври, магистри и доктори. Тази разлика в броя обучаеми и в различния обем застъпени специалности може да обясни и различията в реализацията сред завършилите. На практика и трите водещи училища в

направлението показват приблизително равен резултат в класирането с пренебрежима разлика между трите (5 точки), като сред работодателите УНСС продължава да е най-разпознаваемото висше училище за подготовка на кадри с икономически профил.

Педагогика - 90% остават в България

- Брой действащи студенти 16 900
- Среден осигурителен доход на завършилите 1672 лв.

- Регистрирани безработни - 3,03%
Второто най-масово професионално направление. В него се обучават почти 17 000 действащи студенти в две частни и девет държавни висши училища. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на студентите в първи курс е приблизително равен на средната стойност за първокурсници в страната. Близко 90% от завършилите това направление се осигуряват в страната. Най-често завършилите се реализират като преподаватели.

Педагогика на обучението по ... - сред най-масовите

- Брой действащи студенти 8587
- Среден осигурителен доход на завършилите 1777 лв.

- Регистрирани безработни 2,88%
Предлага богато разнообразие от специалности в различните образова-

телно-квалификационни степени: от „Английски език и методика“ до „Физическо възпитание и спорт“. Попада сред 5-те най-масови направления около 8500 студенти, които се обучават в 12 държавни и 1 частно висше училище. Около 70% от завършилите направлението се реализират на позиция, която изисква висше образование, но делът на безработните сред завършилите направлението през предходните 5 г. е сред 5-те най-високи между останалите професионални направле-

ния.

Комуникационна и компютърна техника - на 6-о място по доходи

- Брой действащи студенти 7259
- Среден осигурителен доход на завършилите 2408 лв.

- Регистрирани безработни 1,52%

Най-многобройното инженерно направление. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на първокурсниците в направлението е малко по-висок от средната стойност за новозавършили висше образование в страната. Средният месечен осигурителен доход на завършилите се нарежда на 6-о място сред най-високите доходи на завършилите различните направления в страната, безработицата сред завършилите е по-ниска от средната за страната.

Топ 5 - среден успех от дипломата за завършено средно образование

Медицина

5,63

Фармация

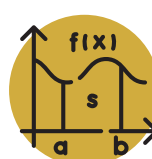
5,56

Стоматология

5,54

Математика

5,42

Информатика и
компютърни науки

5,36

Медицинските направления - отлична реализация

Медицина - приемат отличници

- Брой действащи студенти 12 660
- Среден осигурителен доход на завършилите 2324 лв.
- Регистрирани безработни 0,38%

Традиционно едно от най-добре представящите се професионални направления и разлика между висшите училища, които предлагат обучение в това направление, почти няма. Средният успех на студентите първи курс от дипломата за завършено средно образование е отличен и е най-висок за страната за поредна година. „Медицина“ е сред първите 8 направления по осигурителен доход на завършилите. За поредна година безработицата сред завършилите клоно към нула, а процентът на завършилите, които работят на позиция, отговаряща на придобитото образование, е вторият най-висок в страната (почти 95%). Повече от половина от студентите, които се обучават в това направление, са чужденци.

Обществено здраве - резултатите на водещите университети са близки

- Брой действащи студенти 2276

- Среден осигурителен доход на завършилите 2210 лв.
- Регистрирани безработни 1,33%

Сред завършилите се наблюдава ниска безработица. Направлението се характеризира с висок процент на приложение на придобитото висше, както и с високи стойности на приноса на завършилите към осигурителната система и относително високи доходи. По показатели за реализация на пазара на труда се нарежда сред 11-те най-добри направления. Резултатите на водещите в класацията университети - в София и Пловдив, са близки и през годините са си разменяли местата, следвани от университетите във Варна и Плевен.

Здравни грижи - расте броят на студентите

- Брой действащи студенти 6796
- Среден осигурителен доход на завършилите 1766 лв.
- Регистрирани безработни 1,21%

Завършилите са търсени специалисти на пазара на труда. Това е едно от направленията, при които има съвсем малки разлики в реализацията на завършилите различните висши училища. Направлението е на 9-о място по безработица. Средният доход на завършилите е по-нисък от средния за

новозавършили висшисти. Това е и едно от направленията, при които се наблюдава трайна тенденция за нарастване на броя на студентите.

Фармация - много престижно

- Брой действащи студенти 2290
- Среден осигурителен доход на завършилите 2144 лв.
- Регистрирани безработни 0,49%

Радва се на висок престиж сред студентите, като се нарежда на 2-о място между професионалните направления по отношение на успеха от дипломата за завършено средно образование, на 5-о място - по дял на чуждестранните студенти, както и сред 3-те направления с най-ниска безработица сред завършилите. Изучава се в 5 държавни висши училища. Около 95% от завършилите се осигуряват у нас и над 90% работят на позиция, отговаряща на завършеното висше.

Стоматология - няма безработни

- Брой действащи студенти 3153
- Среден осигурителен доход на завършилите 1304 лв.
- Регистрирани безработни 0,50%

Сред първите 4 направления по ниска безработица и по приложение на придобитото висше образование. По-точно безработицата сред завършилите е 0,5%, а над 90% от завършилите висше образование работят на позиция, която го изисква. Средният успех от дипломата за средно образование на приетите в първи курс студенти е над 5,50. Над 45% от всички студенти по стоматология са чужденци.

Дружества от Група GEOTECHMIN отпускат годишни стипендии на студенти от Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ (МГУ), Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ) и Техническия университет в София (ТУ - София).

„Елаците-Мед“ АД, „Геотрейдинг“ АД, „Геострой“ АД и „ИТР Сървисиз“ канят студенти от над 20 инженерни специалности да се кандидатира за стипендия. Одобрените бъдещи специалисти ще получат финансова подкрепа по време на обучението си, ще могат да приложат теоретичните си знания в реална работна среда заедно с изградени екипи от професионалисти, провеждайки платен стаж в избран от тях период през лятото на 2024 г., както и да продължат професионалния си път в дружествата от Група GEOTECHMIN. За периода на летния стаж студентите получават възнаграждение и социален пакет, който се предоставя и на работещите в компанията.

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Студентите да имат завършен първи или следващ курс на обучение с успех, не по-нисък от много добър 4.50 в МГУ, УАСГ или ТУ – София.

„Геотрейдинг“ кани младежи от МГУ, които следват в специалностите „Управление на ресурси и производствени системи“ и „Индустриален мениджмънт“

Група GEOTECHMIN отпусква стипендии на студенти от инженерни специалности

„Геотрейдинг“ предлага възможности на младежи от Минно-геоложкия университет, които учат „Управление на ресурси и производствени системи“ и „Индустриален мениджмънт“

лен мениджмънт“ да кандидатстват за стипендия.

„Елаците-Мед“ предлага стипендии за студенти от над 10 специалности в МГУ, ТУ – София, и УАСГ. Традиционно са необходими специалисти, обучаващи се в „Маркшайдерство и геодезия“, „Разработване на полезни изкопавани“, „Обогатяване и рециклиране на суровини“, „Електроенергетика и електрообзавеждане“, „Електротехника“, „Машиностроене“, „Хидростроителство“ и други.

„Геострой“ очаква кандидати от специалностите „Маркшайдерство и геодезия“ в МГУ, както и от студенти в УАСГ, обучаващи се в специалностите „Строителство на сгради и съоръжения“, „Транспорт-

но строителство“, „Хидростроителство“, „Управление на проекти в строителството“.

За „ИТР Сървисиз“ интерес представляват студенти от МГУ, които учат „Компютърни технологии в инженерната дейност“, и младежи от ТУ – София, от специалностите „Информационните технологии в индустрията – съвместно с ФКСТ“, „Информационни технологии в индустрията“, „Компютърни науки и инженерство“, „Компютърно и софтуерно инженерство“.

Стипендията е едногодишна и може да бъде продължена, ако студентите покажат високо професионално ниво, старание и амбиция по време на летния стаж. Част от стажантите на дружествата

от Група GEOTECHMIN получават предложение да станат стипендианти след успешно проведен стаж през лятото на предходната година.

ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

За последните 5 години Група GEOTECHMIN е предоставила над 50 стипендии. Част от младежите са стипендианти повече от една година. Това е една от възможностите млади специалисти да се присъединят към екипите на дружествата от Група GEOTECHMIN.

Програмите на групата, насочени към подкрепа на млади специалисти да получат образование и да се реализират професионално, обхващат дуална форма на обучение, стажове и стипендии. Група GEOTECHMIN има изградени дългосрочни отношения с ПГ „Златица“ в Златица и ПГ „Тодор Пеев“ в Етрополе, както и с МГУ „Св. Иван Рилски“. През последните години се задълбочават партньорствата с УАСГ и с Техническия университет в столицата.

ГРУПА GEOTECHMIN
МАЛКИ СЪПКИ. ГОЛЕМИ СЛЕДИ.

СТИПЕНДИИ
ЗА УЧЕБНАТА 2023 - 2024

МГУ
УАСГ
ТУ - СОФИЯ

ЕЛА И НАУЧИ ПОВЕЧЕ НА:

WWW.JOBS.GEOTECHMIN.COM
ИЛИ НА:

ЕЛАЦИТЕ МЕД
ГРУПА GEOTECHMIN

ГЕОСТРОЙ
ГРУПА GEOTECHMIN

ГЕОТРЕЙДИНГ
ГРУПА GEOTECHMIN

ИТР СЪРВИСИЗ
ГРУПА GEOTECHMIN

Доходи на направленията с най-много студенти

Брой студенти	Облагаем доход
Икономика 24 906	2105 лв.
Педагогика 16 900	1613 лв.
Медицина 12 660	2477 лв.
Администрация и управление 10 917	2369 лв.
Педагогика на обучението по... 8587	1746 лв.
Комуникационна и компютърна техника 7259	3224 лв.
Информатика и компютърни науки 7181	4021 лв.
Право 6852	2132 лв.
Здравни грижи 6796	1748 лв.
Филология 5938	1876 лв.

Инженери, архитекти, технолози

Материали и материалознание - доходи над средните

- Брой действащи студенти 322
- Среден осигурителен доход на завършилите 2193 лв.

- Регистрирани безработни 1,66%
Изучава се в 4 държавни висши училища. Реализацията на позиции, за които се изисква висше образование сред завършилите направление, е сред 4-те най-ниски за висшисти. Осигурителният доход на завършилите обаче е по-висок от средния за висшист в страната.

Машинно инженерство - безработица под средната

- Брой действащи студенти 3021
- Среден осигурителен доход на завършилите студенти 2057 лв.

- Регистрирани безработни 1,44%
Направлението все още е сред големите по брой действащи студенти, въпреки че през последните 10 г. общият брой е намалял с над 20%. Средният осигурителен доход на завършилите е малко по-висок от средния за завършилите през последните 5 г. висше образование, а безработицата им е под средните нива.

Енергетика - добри доходи

- Брой действащи студенти 1297
- Среден осигурителен доход на завършилите студенти 2287 лв.

- Регистрирани безработни 1,34%
Типично инженерно професионално направление, при което осигурителните доходи на завършилите са по-високи от средния, а безработицата им е по-ниска от средната за висшисти в страната. Приложението на придобитото висше образование е по-ниско от средната стойност за страната.

Общо инженерство - много специалности

- Брой действащи студенти 4189
- Среден осигурителен доход на завършилите 2009 лв.

- Регистрирани безработни 2,08%
Преподава се в 15 висши училища и се наблюдава широк спектър на специалности, застъпени в различните висши училища - от „Аграрно ин-

женерство“ до „Компютърни технологии в инженерната дейност“. Направлението се характеризира с риск от безработица.

Транспорт, корабоплаване и авиация - много специалности

- Брой действащи студенти 4624
- Среден осигурителен доход на завършилите 1919 лв.

- Регистрирани безработни 1,27%
Висшите училища в това направление предлагат различни по профил и изисквания специалности - от свързани с железопътния транспорт до подготвящи инженери за авиационната индустрия и кадри за корабоплаването. На този фон изборът на висше училище може да бъде предопределен от интересите на кандидат-студентите към конкретна специалност и перспектива за професионална реализация, а не толкова от мястото на съответното висше училище в класацията.

Архитектура, строителство и геодезия - във вузове с разнообразен профил

- Брой действащи студенти 4346
- Среден осигурителен доход на завършилите 1951 лв.

- Регистрирани безработни 1,41%
Обучение предлагат висши училища с разнообразен профил в зависимост от застъпените във всяко от тях различни по своя характер специалности в сферата на архитектурата, строителството, геодезията и пожарната и аварийната безопасност. Това разнообразие предопределя и различен професионален път за реализация след завършване в зависимост от избраната специалност.

Хранителни технологии

- Брой действащи студенти 1235
- Среден осигурителен доход на завършилите 1446 лв.

- Регистрирани безработни 2,65%
Завършилите имат сравнително слаба реализация на пазара на труда. Едва всеки трети, завършил през последните 5 г., работи на позиция, изискваща висше.

Направления с висока добавена стойност

Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми - втори по доходи

- Брой действащи студенти 383
- Среден осигурителен доход на завършилите студенти 2598 лв.

- Регистрирани безработни 1,15%
Преподава се единствено в Минно-геоложкия университет. Това е едно от професионалните направления, които осигуряват най-висока добавена стойност. Приемат се студенти с третия най-нисък успех от дипломата за завършено средно образование, но същевременно средният осигурителен доход на завършилите е вторият най-висок сред висшистите, отстъпвайки само на доходите на завършилите „Военно дело“.

Металургия - висок принос към осигурителната система

- Брой действащи студенти 165
- Среден осигурителен доход на завършилите 2531 лв.

- Регистрирани безработни 1,36%
Обучение предлага само едно висше училище. Там започват да учат студенти, чийто среден успех от дипломата за средно образование е вторият най-нисък в страната, а същевременно средният осигурителен

доход на завършилите „Металургия“ е четвъртият най-висок в страната. Металурзите имат висок принос и към осигурителната система, като делът на осигурените сред завършилите през последните 5 години се нарежда на 7-о място измежду всички професионални направления в страната.

Електротехника, електроника и автоматика - в топ 4 на инженерните специалности с най-много студенти

- Брой действащи студенти 4194
- Среден осигурителен доход на завършилите 2317 лв.

- Регистрирани безработни 1,33%
Средният успех на студентите от дипломата за завършено средно образование е по-нисък от средния за страната. В същото време средният осигурителен доход на завършилите се нарежда сред 9-те най-високи в страната, а безработицата сред тях е значително по-ниска от средните стойности за завършилите висше образование през последните пет години. Това направление попада сред 4-те най-масови инженерни професионални направления в страната - с почти 4200 действащи студенти.

Информатика и компютърни науки - високи доходи

- Брой действащи студенти 7181
- Среден осигурителен доход на завършилите 2549 лв.
- Регистрирани безработни 1,56%

За поредна година средните доходи на завършилите това направление са сред най-високите, като по осигурителен доход то се нарежда на 3-о място, а по облагаем доход - на 2-о място след първенца „Военно дело“. Доходите на завършилите висшите училища в челото на класацията са около 2 пъти по-високи от тези на завършилите висши училища в края на класацията. Броят на действащите студенти в това направление плавно расте през последните години и се нарежда сред 7-те най-масови направления.

Математика - четвърти по доход

- Брой действащи студенти 484
- Среден осигурителен доход на завършилите 2327 лв.
- Регистрирани без-

Среден успех на дипломата от средното образование

2020 г.

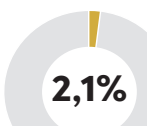

2023 г.

Безработица сред завършилите

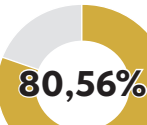

2020 г.

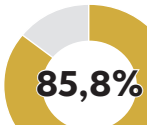

2023 г.

Завършили, които остават в страната

2020 г.

2023 г.

IT, компютри, математика - добри заплати

работни 0,80%

В направлението влизат студенти, чийто среден успех от дипломата за завършено средно образование е 4-ият най-висок между останалите. Специалистите,

получили образование по „Математика“, се отличават с високи доходи, като по облагаем доход също се нареждат на 4-о място в страната. Безработицата на завършилите е под 1%.

ТЕЛЕЛИНК БИЗНЕС СЪРВИСИС

НОВАТОР В БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

telelink
business
services

Право - висок престиж

- Брой действащи студенти 6852
- Среден осигурителен доход на завършилите 1901 лв.
- Регистрирани безработни 1,88%

Това е едно от най-желаните професионални направления с висок престиж сред кандидат-студентите. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на приетите в първи курс студенти е сред 8-те най-високи в страната. Почти 80% от завършилите се реализират на позиция, която изисква висше образование, а средният осигурителен доход сред завършилите това направление е близък до средния за висшисти в страната. Доминиращ работодател в това професионално направление е държавата.

Филология - привлича отличници

- Брой действащи студенти 5938
- Среден осигурителен доход на завършилите 1879 лв.
- Регистрирани безработни 2,50%

Седем са висшите училища, които предлагат обучение в това направление - 6 държавни и едно частно. Те предлагат широк избор от различни езици и специалности. Завършилите най-често се реализират като преподаватели и като стопански и административни приложни специалисти. Направление „Филология“ се радва на сравнително висок престиж сред студентите с един от високите успехи от дипломата за средно образование.

Обществени комуникации - широка палитра от специалности

- Брой действащи студенти 2700
- Среден осигурителен доход на завършилите 1928 лв.
- Регистрирани безработни 2,14%

Професионалното направление покрива широка палитра от специалности - от журналистика до библиотекарство, и се преподава в 9 висши училища - държавни и частни. Осигурителният доход и дялът на осигурените от завършилите това направление и тяхното ниво на безработица са около средните стойности на съответните индикатори за страната.

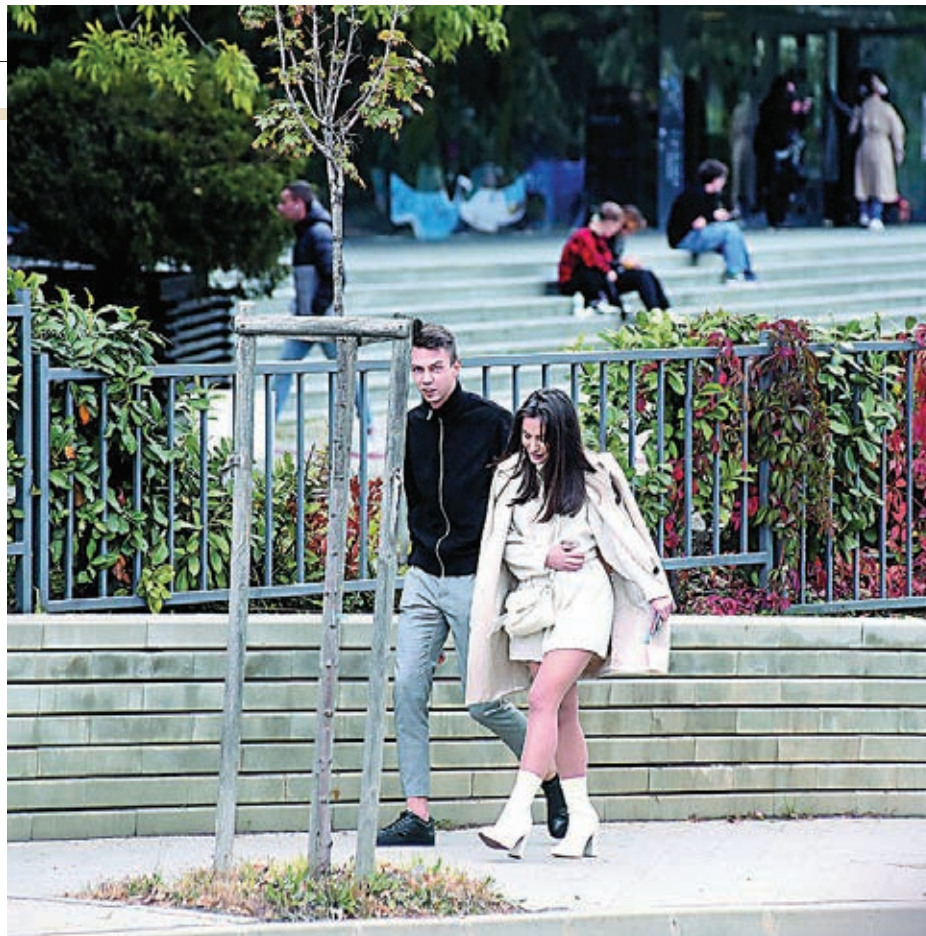
История и археология - безработицата зависи от университета

- Брой действащи студенти 1191
- Среден осигурителен доход на завършилите 1790 лв.
- Регистрирани безработни 3,02%

Завършилите това традиционно професионално направление са изправени пред сериозни предизвикателства при реализация на пазара на труда. Осигурителният доход на завършилите и дялът на осигурените сред тях са по-ниски от средните нива за завършили през последните 5 г. Безработицата им варира значително според висшето училище, което са завършили. Най-често завършилите се реализират като преподаватели.

Психология - много желана от кандидат-студентите

- Брой действащи студенти 3849
- Среден осигурителен доход на завършилите 1816 лв.

Хуманитарни, социални и правни направления

- Регистрирани безработни 2,71%

Това е едно от желаните и престижни сред кандидат-студентите хуманитарни направления, предлагано в 8 висши училища. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на приетите в първи курс е малко над средния за първокурсниците в страната, като има съществена разлика между първия и последните в класирането. Осигурителният доход на завършилите е по-нисък от средната стойност за завършилите висше образование и отново се наблюдава съществена разлика между завършилите висшето училище, което е на първо място, и в дъното на класирането.

Социология, антропология и науки за културата - зависи къде си учил

- Брой действащи студенти 924
- Среден осигурителен доход на завършилите 1858 лв.
- Регистрирани безработни 2,86%

Това е едно от хуманитарните направления, които се радват на висок престиж сред студентите. Но безработицата е значително по-висока от средната стойност за младите висшисти. Данните за реализация на пазара на труда очертават диференциация между две групи - на завършилите в София и в други градове.

Политически науки - добра реализация

- Брой действащи студенти 1490

- Среден осигурителен доход на завършилите 2126 лв.

- Регистрирани безработни 1,58%

Традиционно направлението се радва на висок престиж, като студентите в 1-и курс имат среден успех от дипломата за средно образование сред най-високите в страната. Реализацията на завършилите е добра и се характеризира с безработица, която е по-ниска от средната за страната за завършилите през последните 5 г., а осигурителният доход е по-висок от средния за завършилите висше образование през посочения период. Завършилите се реализират предимно като стопански и административни специалисти и държавни служители.

Философия - най-често стават преподаватели

- Брой действащи студенти 575
- Среден осигурителен доход на завършилите 1839 лв.
- Регистрирани безработни 2,48%

Преподава се в 5 висши училища и е едно от най-малобройните по отношение на броя на действащите студенти. Като цяло завършилите имат над средната безработица за специалисти с висше образование, а осигурителният им доход е малко по-нисък от средния за завършилите висше образование в страната. Завършилите през последните 5 г. най-често се реализират на пазара на труда като

преподаватели.

Религия и теология - за мотивирани

- Брой действащи студенти 420
- Среден осигурителен доход на завършилите 1661 лв.
- Регистрирани безработни 2,20%

Желаещите да се обучават в това направление имат възможност да го направят в 4 държавни висши училища в различни области на страната. Средният доход на завършилите през последните 5 г. е значително по-нисък от средния за висшисти в страната. Трябва да се има предвид обаче, че студентите, избрала специалности от това професионално направление, вероятно имат по-дълбоки мотиви, които невинаги са обвързани с възможната реализация на пазара на труда.

Туризм - реализацията зависи от университета

- Брой действащи студенти 2590
- Среден осигурителен доход на завършилите 1593 лв.
- Регистрирани безработни 2,91%

Преподава се в 14 висши училища. Направлението е на последно място по дял на лицата, които заемат позиция, отговаряща на завършеното висше образование, като дялът варира според висшето училище. Безработицата на завършилите „Туризм“ е четвъртата най-висока измежду професионалните направления в страната. Когато се интерпретират данните на отделните висши училища, трябва да се има предвид, че Икономическият университет във Варна има най-висока оценка за програмна акредитация и подготвя най-много специалисти в това направление в страната - с над 800 действащи студенти, докато, за сравнение, в Лесотехническият университет се обучават около 60 действащи студенти, а в Софийския университет - около 200.

Социални дейности - 85% остават в България

- Брой действащи студенти 1342
- Среден осигурителен доход на завършилите 1635 лв.
- Регистрирани безработни 3,41%

Преподава се в 11 висши училища. Въпреки запазената тенденция за сравнително ниски доходи и най-високата безработица измежду останалите професионални направления за тази година, трябва да се има предвид, че доходите на този вид специалисти са силно зависими от политиката по отношение на доходите в публичния сектор, който е сред основните им работодатели. Около 85% от завършилите направления са осигурени в страната.

Теория и управление на образованието - по-ниска от средната безработица

- Брой действащи студенти 302
- Среден осигурителен доход на завършилите 2118 лв.
- Регистрирани безработни 1,85%

Направлението е в топ 3 по реализация на позиция, която изисква висше образование, а безработицата е по-ниска от средната безработица за новозавършили висшисти в страната. Най-често завършилите се реализират като преподаватели.

Сградата на ХТМУ

4 природни науки

Биологически науки - много научни публикации

- Брой действащи студенти - 1689
- Среден осигурителен доход на завършилите 1676 лв.
- Регистрирани безработни 2,65%

Професионалното направление се характеризира с интензивна научна дейност, голям брой научни публикации и високи стойности на индексите на цитируемост (на Хирш) в международните бази данни за научни публикации Scopus и Web of Science. В направлението има ясно очертан лидер.

Физически науки - високо ниво на цитируемост

- Брой действащи студенти - 711
- Среден осигурителен доход на завършилите 2050 лв.
- Регистрирани безработни 1,06%

Направлението се отличава с високо ниво на цитируемост на научните публикации, като основна заслуга за това има университетът - лидер в стандартизираната класация. Данните за завършилите поставят ясна граница между първия и останалите университети в класацията както по отношение на научноизследователската дейност, така и по дела на реализирани позиции, изискващи висше образование.

Химически науки - половината работят по специалността

- Брой действащи студенти - 743
- Среден осигурителен доход на завършилите 1699 лв.
- Регистрирани безработни 2,64%

Направлението се отличава с високо ниво на цитируемост на научните публикации, като това се дължи основно на първия в класирането университет. Половината от завършилите се реализират на позиция, изискваща висше образование, а осигурителният доход на завършилите е по-нисък от средния за висшистите.

Науки за земята

- Брой действащи студенти - 902
- Среден осигурителен доход на завършилите 1792 лв.
- Регистрирани безработни 2,7%

Осигурителният доход на завършилите през последните 5 г. е под средния за тази група в страната. Същото се отнася и до реализацията на завършилите на позиции, за които се изисква висше образование.

Горско стопанство

- Брой действащи студенти - 735
- Среден осигурителен доход на завършилите 1993 лв.
- Регистрирани безработни 1,35

Обучение предлага само едно държавно висше училище. Безработицата е по-ниска от средната, а приложението на придобитото висше образование е по-високо от средното. Доходите са около средните.

Животновъдство

- Брой действащи студенти - 346
- Среден осигурителен доход на завършилите 1621 лв.
- Регистрирани безработни 2,1%

Само 2 държавни висши училища предлагат обучение и имат сходни резултати в класацията. Средният успех от дипломата за средно образование е сред 4-те най-ниски в страната.

Аграрни науки и ветеринарна медицина

Растениевъдство

- Брой действащи студенти - 1350
- Среден осигурителен доход на завършилите 1532 лв.
- Регистрирани безработни 2,55%

Изучава се в 5 държавни висши училища. Най-голямо разнообразие от специалности предлага Аграрният университет в Пловдив. Безработицата е по-висока от средната.

Растителна защита

- Брой действащи студенти - 481
- Среден осигурителен доход на завършилите 1616 лв.
- Регистрирани безработни 2,31%

Преподава се в 3 държавни висши училища и има съществена

разлика между първите два и на последния в класацията. Безработицата е малко по-висока от средната за висшисти.

Ветеринарна медицина

- Брой действащи студенти - 1285
- Среден осигурителен доход на завършилите 1342 лв.
- Регистрирани безработни 1,06%

Обучение по това направление предлагат само две държавни висши училища, които получават сходни резултати в класацията. Направлението е сред трите направления с най-висок дял чуждестранни студенти, както и сред 6-те с най-висок успех от диплома за завършено средно образование на студентите.

4 направления за творци

Музикално и танцово изкуство

- Брой действащи студенти - 1317
- Среден осигурителен доход на завършилите 1642 лв.
- Регистрирани безработни 1,55%

Данните за реализация на пазара на труда на завършилите в това направление трябва да се тълкуват с необходимата доза предпазливост поради спецификите на творческата дейност в сферата на изкуствата. Безработицата сред завършилите направленията е по-ниска от средните стойности за висшистите.

Театрално и филмово изкуство

- Брой действащи студенти - 1853
- Среден осигурителен доход на завършилите 1843 лв.
- Регистрирани безработни 2,45%

Специалности се преподават в 5 висши училища в страната. В направлението като цяло има безработица, малко по-висока от средната за висшисти

в страната. Около 2/3 от студентите се обучават в частни висши училища.

Изобразително изкуство

- Брой действащи студенти - 2252
- Среден осигурителен доход на завършилите 1629 лв.
- Регистрирани безработни 1,59%

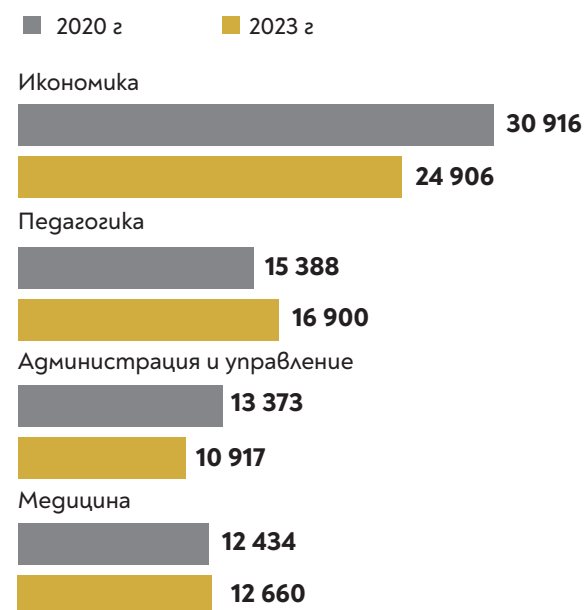
Завършилите имат по-ниски доходи. Същевременно безработицата им е по-ниска. Средният успех от дипломите им за завършено средно образование е сред 10-те най-високи, което отразява високия престиж на това направление сред кандидат-студентите.

Теория на изкуствата

- Брой действащи студенти - 48
- Среден осигурителен доход на завършилите 1783 лв.
- Регистрирани безработни 2,71%

Това е най-малобройното направление. Характеризира със значително по-висок успех от диплома за завършено средно образование.

Брой действащи студенти

Военно дело - реализацията е сигурна

Военно дело

- Брой действащи студенти - 1236
- Среден осигурителен доход на завършилите 3353 лв.
- Регистрирани безработни 0,03%

Това е направление с най-добра реализация на завършилите, включително с най-висока степен на приложение на придобитото висше образование, най-ниска безработица и на трето място по принос към осигурителната система. Сред завършилите на практика няма безработица, като близо 100% от тях работят в страната.

Национална сигурност

- Брой действащи студенти - 5370
- Среден осигурителен доход на завършилите 2458 лв.
- Регистрирани безработни 1,85%

Висшите училища от първата половина на класацията се отличават от останалите със значително по-високи доходи и с по-ниска безработица на завършилите. Завършилите Академията на МВР и Военната академия се отличават с високи нива на приложение на придобитото висше образование и дялове на социално осигурените, които значително надвишават средните за страната.

Спорт - ниска безработица

- Брой действащи студенти - 1964
- Среден осигурителен доход на завършилите 1832 лв.
- Регистрирани безработни 1,76%

Направлението се отличава с

безработица сред завършилите малко по-ниска от средната за завършилите, през последните 5 г.

Над 60% от завършилите работят на позиции, за които се изисква висше образование.

Завършилите най-често се реализират като преподаватели, приложни специалисти, както са състезателите, спортните треньори и фитнес инструкторите, както и като държавни служители.

Облагаем доход на завършилите в лв.

Висше училище/Професионално направление	Стойност	Висше училище/Професионално направление	Стойност
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Информатика и компютърни науки	6469	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, Медицина	2551
Нов български университет - София, Информатика и компютърни науки	5767	Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг - София, Икономика	2548
Военна академия „Георги Стойков Раковски“ - София, Военно дело	5745	Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София, Общо инженерство	2528
Американски университет в България - Благоевград, Информатика и компютърни науки	4918	Нов български университет - София, Филология	2519
Американски университет в България - Благоевград, Администрация и управление	4837	Международно висше бизнес училище - Ботевград, Администрация и управление	2519
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Математика	4510	Медицински университет - Плевен, Медицина	2517
Технически университет - София, Комуникационна и компютърна техника	4308	Университет по хранителни технологии - Пловдив, Електротехника, електроника и автоматика	2500
Висше училище по мениджмънт - Варна, Администрация и управление	4129	Бургаски свободен университет, Електротехника, електроника и автоматика	2491
Академия на Министерството на вътрешните работи - София, Национална сигурност	4117	Нов български университет - София, Социология, антропология и науки за културата	2479
Академия на Министерството на вътрешните работи - София, Администрация и управление	3962	Технически университет - Габрово, Електротехника, електроника и автоматика	2472
Академия на Министерството на вътрешните работи - София, Архитектура, строителство и геодезия	3927	Медицински университет - София, Медицина	2451
Военна академия „Георги Стойков Раковски“ - София, Национална сигурност	3817	Технически университет - Габрово, Материали и материалознание	2451
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София, Машинно инженерство	3788	Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Администрация и управление	2439
Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“ - Варна, Военно дело	3763	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София, Машинно инженерство	2438
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Информатика и компютърни науки	3740	Нов български университет - София, Теория на изкуствата	2429
Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново, Военно дело	3718	Тракийски университет - Стара Загора, Електротехника, електроника и автоматика	2427
Медицински университет - София, Обществено здраве	3711	Технически университет - София, Администрация и управление	2427
Технически университет - София, Информатика и компютърни науки	3664	Технически университет - Габрово, Машинно инженерство	2424
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Икономика	3663	Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново, Национална сигурност	2411
Американски университет в България - Благоевград, Икономика	3599	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Химични технологии	2409
Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“ - Долна Митрополия, Военно дело	3594	Медицински университет - Пловдив, Медицина	2388
Университет по библиотекознание и информационни технологии - София, Информатика и компютърни науки	3560	Химикотехнологичен и металургичен университет - София, Химични технологии	2379
Нов български университет - София, Администрация и управление	3540	Международно висше бизнес училище - Ботевград, Икономика	2340
Технически университет - София, Математика	3516	Университет за национално и световно стопанство - София, Икономика	2330
Нов български университет - София, Комуникационна и компютърна техника	3464	Университет по хранителни технологии - Пловдив, Машинно инженерство	2324
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Архитектура, строителство и геодезия	3437	Технически университет - Варна, Електротехника, електроника и автоматика	2320
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Комуникационна и компютърна техника	3398	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, Обществено здраве	2320
Химикотехнологичен и металургичен университет - София, Металургия	3364	Висше училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив, Администрация и управление	2313
Висше училище по застраховане и финанси - София, Икономика	3301	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Национална сигурност	2310
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София, Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми	3242	Нов български университет - София, Театрално и филмово изкуство	2306
Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“ - Варна, Комуникационна и компютърна техника	3216	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Електротехника, електроника и автоматика	2304
Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“ - Долна Митрополия, Транспорт, корабоплаване и авиация	3203	Нов български университет - София, Обществени комуникации и информационни науки	2304
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София, Електротехника, електроника и автоматика	3176	Американски университет в България - Благоевград, Политически науки	2304
Технически университет - София, Енергетика	3149	Висше строително училище „Любен Каравелов“ - София, Архитектура, строителство и геодезия	2300
Медицински университет - Пловдив, Обществено здраве	3131	Колеж по туризъм - Благоевград, Администрация и управление	2300
Нов български университет - София, Политически науки	3086	Русенски университет „Ангел Кънчев“, Национална сигурност	2299
Висше училище по телекомуникации и пощи - София, Комуникационна и компютърна техника	3074	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Електротехника, електроника и автоматика	2299
Нов български университет - София, Национална сигурност	3014	Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Теория и управление на образованието	2292
Технически университет - Варна, Комуникационна и компютърна техника	2964	Химикотехнологичен и металургичен университет - София, Общо инженерство	2289
Бургаски свободен университет, Информатика и компютърни науки	2957	Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Право	2287
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София, Комуникационна и компютърна техника	2947	Тракийски университет - Стара Загора, Медицина	2287
Университет по библиотекознание и информационни технологии - София, Национална сигурност	2936	Русенски университет „Ангел Кънчев“, Комуникационна и компютърна техника	2278
Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“ - Долна Митрополия, Електротехника, електроника и автоматика	2927	Нов български университет - София, Психология	2271
Военна академия „Георги Стойков Раковски“ - София, Психология	2915	Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София, Архитектура, строителство и геодезия	2263
Технически университет - София, Електротехника, електроника и автоматика	2913	Университет за национално и световно стопанство - София, Политически науки	2255
Американски университет в България - Благоевград, Обществени комуникации и информационни науки	2903	Технически университет - Варна, Енергетика	2253
Нов български университет - София, Икономика	2856	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Материали и материалознание	2249
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Електротехника, електроника и автоматика	2849	Технически университет - София, Машинно инженерство	2242
Висше училище по мениджмънт - Варна, Икономика	2846	Нов български университет - София, Право	2238
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София, Архитектура, строителство и геодезия	2842	Русенски университет „Ангел Кънчев“, Материали и материалознание	2234
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Администрация и управление	2840	Университет по хранителни технологии - Пловдив, Енергетика	2212
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Информатика и компютърни науки	2830	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Електротехника, електроника и автоматика	2201
Технически университет - София, Общо инженерство	2825	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Теория и управление на образованието	2198
Химикотехнологичен и металургичен университет - София, Електротехника, електроника и автоматика	2823	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София, Транспорт, корабоплаване и авиация	2198
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Информатика и компютърни науки	2786	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София, Икономика	2193
Тракийски университет - Стара Загора, Енергетика	2774	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Науки за земята	2193
Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново, Комуникационна и компютърна техника	2761	Университет за национално и световно стопанство - София, Администрация и управление	2192
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София, Електротехника, електроника и автоматика	2759	Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново, Общо инженерство	2191
Технически университет - София, Транспорт, корабоплаване и авиация	2754	Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Филология	2191
Нов български университет - София, Обществено здраве	2719	Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново, Администрация и управление	2187
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Психология	2717	Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Икономика	2185
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Физически науки	2710	Тракийски университет - Стара Загора, Общо инженерство	2185
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Медицина	2708	Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив, Национална сигурност	2185
Медицински университет - София, Фармация	2697	Русенски университет „Ангел Кънчев“, Машинно инженерство	2182
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Право	2689	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Право	2173
Медицински университет - Плевен, Обществено здраве	2682	Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София, Науки за земята	2172
Бургаски свободен университет, Администрация и управление	2672	Технически университет - Габрово, Общо инженерство	2170
Нов български университет - София, Науки за земята	2654	Лесотехнически университет - София, Администрация и управление	2169
Бургаски свободен университет, Комуникационна и компютърна техника	2639	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Комуникационна и компютърна техника	2168
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Политически науки	2632	Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Туризъм	2164
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Информатика и компютърни науки	2593	Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Биотехнологии	2155
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София, Общо инженерство	2591	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Политически науки	2155
Икономически университет - Варна, Информатика и компютърни науки	2564	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Общо инженерство	2138
Химикотехнологичен и металургичен университет - София, Материали и материалознание	2560	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Право	2135
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Фармация	2555	Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив, Администрация и управление	2122

Висше училище/Професионално направление	Стойност
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Физически науки	2120
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Химически науки	2114
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Обществени комуникации и информационни науки	2109
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Социология, антропология и науки за културата	2108
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Теория и управление на образованието	2105
Тракийски университет - Стара Загора, Обществено здраве	2102
Нов български университет - София, Туризм	2101
Технически университет - Габрово, Комуникационна и компютърна техника	2096
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Национална сигурност	2095
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Теория и управление на образованието	2094
Университет по библиотекознание и информационни технологии - София, Обществени комуникации и информационни науки	2094
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Теория и управление на образованието	2076
Стопанска академия „Димитър Ценов“ - Свищов, Администрация и управление	2071
Лесотехнически университет - София, Горско стопанство	2065
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Национална сигурност	2060
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Информатика и компютърни науки	2058
Международно висше бизнес училище - Ботевград, Туризм	2032
Университет по библиотекознание и информационни технологии - София, История и археология	2032
Висше училище по телекомуникации и пощи - София, Администрация и управление	2031
Лесотехнически университет - София, Растителна защита	2031
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Администрация и управление	2027
Медицински университет - Плевен, Фармация	2023
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София, Биотехнологии	2021
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Физически науки	2020
Университет по хранителни технологии - Пловдив, Комуникационна и компютърна техника	2017
Тракийски университет - Стара Загора, Машинно инженерство	2017
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Философия	2012
Университет по архитектура, строителство и геодезия - София, Архитектура, строителство и геодезия	1994
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Биологически науки	1992
Медицински университет - Пловдив, Фармация	1988
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Транспорт, корабоплаване и авиация	1987
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, История и археология	1981
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Здравни грижи	1976
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Комуникационна и компютърна техника	1973
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Науки за земята	1965
Национална спортна академия „Васил Левски“ - София, Спорт	1963
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Здравни грижи	1961

Висше училище/Професионално направление	Стойност
Технически университет - Варна, Машинно инженерство	1961
Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“ - Варна, Транспорт, корабоплаване и авиация	1960
Аграрен университет - Пловдив, Общо инженерство	1957
Медицински университет - Плевен, Здравни грижи	1957
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Педагогика на обучението по	1955
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Спорт	1954
Стопанска академия „Димитър Ценов“ - Свищов, Икономика	1935
Нов български университет - София, История и археология	1934
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, История и археология	1933
Бургаски свободен университет, Право	1932
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Право	1920
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Политически науки	1911
Медицински университет - София, Здравни грижи	1901
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Математика	1899
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Политически науки	1898
Аграрен университет - Пловдив, Растителна защита	1892
Технически университет - Варна, Транспорт, корабоплаване и авиация	1892
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Социални дейности	1890
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Социология, антропология и науки за културата	1886
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Машинно инженерство	1878
Лесотехнически университет - София, Туризм	1868
Университет за национално и световно стопанство - София, Право	1868
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Комуникационна и компютърна техника	1859
Нов български университет - София, Изобразително изкуство	1855
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Математика	1855
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Религия и теология	1849
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Машинно инженерство	1842
Университет за национално и световно стопанство - София, Обществени комуникации и информационни науки	1832
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Социални дейности	1830
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив, Икономика	1828
Технически университет - Варна, Растениевъдство	1828
Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив, Икономика	1826
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Психология	1823
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Администрация и управление	1817
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Комуникационна и компютърна техника	1816
Нов български университет - София, Архитектура, строителство и геодезия	1814

Продължава на стр. 34

IMAGINE

DISCOVERING YOU: A BRAVE LEADER

US

+

**ПЪЛНА АКРЕДИТАЦИЯ
В САЩ**

EU

+

**ЕВРОПЕЙСКА
ДИПЛОМА**

🏛️

+

**КАМПУС НА
СВЕТОВНО НИВО**

🌐

+

**40+
НАЦИОНАЛНОСТИ**

🏆

+

**ГЛОБАЛНА КАРИЕРНА
РЕАЛИЗАЦИЯ**

👥

+

**НИВО НА ЗАЕТОСТ
99.8%**

American University in Bulgaria

www.aubg.edu

Уменията и професиите на бъдещето през призмата на иновациите

Свидетели сме на промени, които никога досега не са се случвали с толкова бързи темпове. Изкуственият интелект, роботите и цифровите технологии са вече неразделна част от живота ни. Това наложи промяна на работните ни навици и начина, по който използваме свободното си време. Терминът „учене през целия живот“ се превърна в неизменна част от ежедневието ни и създаде нужда от нови, високоефективни обучителни формати и начини за усвояване на информация и умения.

В следващите години повече от половината професии ще претърпят кардинални промени и способността за бърза адаптация към новата реалност ще бъде ключов индикатор за успех.

Кои са уменията на бъдещето и каква е ролята на образованието в този процес?

Именно заради напредъка на технологиите

„Клийнтех България“ предоставя достъп до множество формати и образователни инициативи

меките умения са ключови за справянето с тези предизвикателства. Акцентът върху критичното мислене и способността за решаване на проблеми, гъвкавостта и бързото обработване на информация са необходимите ресурси на човека на новото време.

Във все повече професии отчетливо се откроява липсата на т.нар. transitionalskills – умения за постигане на зелена и цифрова трансформация. А за да бъдем конкурентоспособни, е необходимо инвестиция в уменията на бъдещето:

- С увеличаването на значимостта на технологиите образователната система трябва активно

да интегрира **цифрови умения** в учебните планове. Това включва програмиране, дигитална грамотност, машинно обучение и умения за работа с нови технологии като 3D прототипиране и принтиране, като в същото време поставим човека в центъра на дигиталните процеси.

- **Образованието** трябва да насърчава развитието на зелени технологии и иновации. **Зелените умения** включват разбирането на новаторски начини за устойчиво производство, използване на възобновяеми енергийни източници и приложение на технологии за опазване на околната среда.

За да отговори на

и компостиране в училище; организиране на хактони и състезания по теми, свързани с климатичните промени, кръговата икономика и градската мобилност.

- **Млади изследователи и учени** – обмен на опит и знания, работа в общоевропейски проекти, трансфер на технологии от науката към бизнеса и справяне с интердисциплинарни предизвикателства.

- **Предприемачи** – достъп до акселераторски програми и менторски формати за разработване на бизнес планове, финансови модели, маркетингови стратегии и технологични пътни карти.

- **Представители на бизнеса и индустрията** – умения за ефективна технологична модернизация и преход към ресурси: ефективно производство, автоматизация на процеси и внедряване на нови бизнес модели, продукти и услуги.

лични сгради; енергийна ефективност в предприятията - проект EENOVA; създаване на енергийни общности в България - проект ENCOM.

- **Земеделие и храни** - Европейски цифров иновационен хъб „Агро хъб“.

- **Кръгова и биоикономика** – проекти за регионално развитие и иновации в Северозападен регион – RISE; проект Shift2Green за придобиване на умения в сферата на кръговата икономика.

- **Климатични промени** – координация на дейности и инициативи по линия на Европейския климатичен пакт в България.

- **Креативни индустрии и културно-историческо наследство** – партньорство и членство в EIT Culture and Creativity, която е най-голяма мрежа в Европа за креативни и творчески индустрии.

- **Предприемачество** – проекти за развитие на предприемачески умения ENTERPRENUEDU и подкрепа за стартиращи компании SPREAD2INNO

Повече информация и възможности за включване в някоя от посочените инициативи можете да намерите на www.cleantech.bg и в социалните канали на „Клийнтех България“ във Фейсбук и LinkedIn.

TREND

АБОНАМЕНТ 2024

e-24 часа

Бъдещето на вестника
ОЩЕ СЕГА

**ЧЕТЕТЕ НА
ВСИЧКИ УСТРОЙСТВА**

12 месеца - 310 броя „24 часа“

Разлистване на страниците

Търсене по ключова дума в конкретен брой

Увеличаване на страниците за по-добро
четене на текстовете

Достъп до архива на „24 часа“
в електронен вид

Атрактивна цена

Сканирай
кода
и тествай
абонамента

159⁹⁸
ЛВ.

Сканирай
кода и се
абонирай
сега

Повече информация на тел.: 02/ 942 2037

www.mgb.bg

Продължение от стр. 31

Висше училище/Професионално направление	Стойност
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Информатика и компютърни науки	1811
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Политически науки	1795
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Религия и теология	1795
Бургаски свободен университет, Обществени комуникации и информационни науки	1792
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Педагогика на обучението по	1787
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Педагогика на обучението по	1783
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Педагогика	1781
Химикотехнологичен и металургичен университет - София, Биотехнологии	1779
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, Фармация	1771
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Право	1771
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Икономика	1766
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Национална сигурност	1765
Тракийски университет - Стара Загора, Социални дейности	1763
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Педагогика на обучението по	1761
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Химични технологии	1757
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Администрация и управление	1756
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Транспорт, корабоплаване и авиация	1750
Тракийски университет - Стара Загора, Животновъдство	1742
Технически университет - Габрово, Администрация и управление	1741
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Филология	1739
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Туризм	1735
Нов български университет - София, Музикално и танцово изкуство	1733
Национална спортна академия „Васил Левски“ - София, Педагогика на обучението по	1732
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Математика	1732
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Психология	1729
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Психология	1722
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, История и археология	1721
Бургаски свободен университет, Психология	1719
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Обществено здраве	1718
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Религия и теология	1710
Лесотехнически университет - София, Науки за земята	1708
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Педагогика	1704
Университет за национално и световно стопанство - София, Социология, антропология и науки за културата	1702
Университет по хранителни технологии - Пловдив, Биотехнологии	1701
Технически университет - София, Педагогика	1694
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Администрация и управление	1691
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Обществени комуникации и информационни науки	1689
Аграрен университет - Пловдив, Животновъдство	1685
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Филология	1683
Бургаски свободен университет, Икономика	1681
Аграрен университет - Пловдив, Икономика	1681
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Общо инженерство	1674
Национална художествена академия - София, Изобразително изкуство	1674
Технически университет - Варна, Общо инженерство	1670
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Философия	1669
Нов български университет - София, Биологически науки	1665
Аграрен университет - Пловдив, Растениевъдство	1661
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Филология	1659
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Театрално и филмово изкуство	1649
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, Здравни грижи	1646
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Растителна защита	1646
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, История и археология	1641
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Психология	1639
Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ - София, Музикално и танцово изкуство	1633
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, История и археология	1633
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Икономика	1620
Медицински университет - Пловдив, Здравни грижи	1618
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Икономика	1615
Тракийски университет - Стара Загора, Здравни грижи	1613
Икономически университет - Варна, Икономика	1611
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Религия и теология	1610
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Философия	1607
Тракийски университет - Стара Загора, Растениевъдство	1606
Тракийски университет - Стара Загора, Икономика	1605
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Педагогика	1602
Аграрен университет - Пловдив, Науки за земята	1596
Колеж по туризм - Благоевград, Туризм	1596
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Педагогика на обучението по	1593
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Педагогика	1591
Бургаски свободен университет, Педагогика	1590
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив, Теория на изкуствата	1586
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Химически науки	1585
Тракийски университет - Стара Загора, Педагогика	1578
Национална спортна академия „Васил Левски“ - София, Здравни грижи	1578
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Социални дейности	1572
Висше училище по мениджмънт - Варна, Туризм	1570
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Педагогика на обучението по	1566
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Икономика	1565
Университет по хранителни технологии - Пловдив, Икономика	1563
Икономически университет - Варна, Администрация и управление	1560
Национална академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“ - София, Театрално и филмово изкуство	1558

Русенският университет „Ангел Кънчев“ е най-голямото българско висше училище по поречието на Дунав с ключово значение в трансграничния регион и Дунавското пространство. Създадено през 1945 г., висшето училище има изградена 78-годишна традиция в обучението на професионалисти за регионите, които обслужва.

Важните акценти във визитната картичка на университета са:

- ✓ Русенският университет е сред десетте най-големи български университети;
- ✓ Акредитирано държавно висше училище с осем факултета и три филиала – в Разград, Силистра и Видин. Те създават академична Дунавска ос, която извежда университета на лидерска позиция в трансграничния регион на Дунавското пространство;
- ✓ Обучава повече от 8000 студенти в 50 бакалавърски, над 80 магистърски специалности и в 50 докторски програми в 23 акредитирани професионални направления: Педагогически науки; Социални, стопански и правни науки; Природни науки, Математика и информатика; Технически науки; Растениевъдство; Здравеопазване, социални дейности и спорт; Национална сигурност;
- ✓ Има изградени партньор-

Русенският университет – 78 години традиции и възход

ства по програма „Еразъм+“ ституции от 51 държави по грами на висшето училище със сключени над 600 дву- целия свят; предоставят на завършващите страни споразумения с ин- ✓ Учебните планове и про- те широки перспективи за

Условията за прием в университета са публикувани на интернет страницата www.uni-ruse.bg. Предоставена е възможност за онлайн кандидатстване, явяване на предварителни изпити и предварително записване на адрес: <https://online.uni-ruse.bg/>.

За допълнителна информация: Сектор „Прием на нови студенти“ – 082 888 247, 082 841 624, 0887 592 349, E-mail: admission@uni-ruse.bg

реализация в различни професионални сфери в страната и чужбина и са съобразени с най-актуалните европейски изисквания във висшето образование;

✓ На разположение на студентите са над 2100 места в 6 студентски общежития, намиращи се в непосредствена близост до учебните корпуси;

✓ Университетът заема своето място сред изследователските висши училища в страната. Това е признание за стратегическата му ориентация към авангардни и научни постижения и иновационен растеж. Във висшето училище през тази година бяха открити Център за върхови постижения и Научноизследователски комплекс. Те разполагат с модерна база от учебни зали и интердисциплинарни лаборатории.

✓ Висшето училище има обновен Спортен комплекс и модерно оборудвана Зала за катерене;

✓ В университета функционира множество професионални и културни студентски клубове, които развиват разностранна дейност.

Русенският университет дължи своето реномирано име на високото качество на обучението и научните изследвания, на съвременната академична среда, на стремежа към дигитализация на образованието и на съвременни учебни зали на бъдещето.

Висше училище/Професионално направление	Стойност
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Туризъм	1556
Лесотехнически университет - София, Растениевъдство	1556
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Архитектура, строителство и геодезия	1551
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Музикално и танцово изкуство	1548
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Педагогика	1546
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Общо инженерство	1536
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Архитектура, строителство и геодезия	1534
Лесотехнически университет - София, Ветеринарна медицина	1533
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Педагогика	1508
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Науки за земята	1505
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Социални дейности	1504
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Биологически науки	1497
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Филология	1496
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Педагогика	1496
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Изобразително изкуство	1495
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Химически науки	1490
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Биотехнологии	1483
Национална спортна академия „Васил Левски“ - София, Обществено здраве	1483
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Обществено здраве	1481
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Биологически науки	1480
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Музикално и танцово изкуство	1478
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Здравни грижи	1478
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Здравни грижи	1474
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Туризъм	1473
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Педагогика на обучението по	1470
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Икономика	1470
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Национална сигурност	1464
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Администрация и управление	1459
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Филология	1456
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Химически науки	1456
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Туризъм	1454
Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ - София, Педагогика на обучението по	1454
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Икономика	1453
Технически университет - Габрово, Социални дейности	1450
Икономически университет - Варна, Туризъм	1441
Медицински университет - София, Стоматология	1440
Тракийски университет - Стара Загора, Биологически науки	1439

Висше училище/Професионално направление	Стойност
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив, Музикално и танцово изкуство	1420
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Туризъм	1417
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Химически науки	1410
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Обществени комуникации и информационни науки	1410
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Социология, антропология и науки за културата	1408
Университет по хранителни технологии - Пловдив, Хранителни технологии	1406
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Социални дейности	1393
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Растениевъдство	1387
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, Стоматология	1386
Технически университет - София, Хранителни технологии	1385
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Социология, антропология и науки за културата	1385
Технически университет - Варна, Социални дейности	1384
Аграрен университет - Пловдив, Туризъм	1379
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Науки за земята	1370
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив, Изобразително изкуство	1366
Тракийски университет - Стара Загора, Хранителни технологии	1361
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Музикално и танцово изкуство	1360
Университет по хранителни технологии - Пловдив, Туризъм	1350
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Биотехнологии	1340
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Обществени комуникации и информационни науки	1315
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Хранителни технологии	1313
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив, Педагогика на обучението по	1303
Университет по хранителни технологии - Пловдив, Общо инженерство	1299
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Изобразително изкуство	1287
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, Обществено здраве	1264
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Музикално и танцово изкуство	1253
Тракийски университет - Стара Загора, Ветеринарна медицина	1239
Лесотехнически университет - София, Общо инженерство	1236
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Театрално и филмово изкуство	1214
Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, Изобразително изкуство	1210
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Социални дейности	1200
Тракийски университет - Стара Загора, Педагогика на обучението по	1197
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Философия	1193
Медицински университет - Пловдив, Стоматология	1184
Театрален колеж „Любен Гройс“ - София, Театрално и филмово изкуство	1178
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Изобразително изкуство	979
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Биотехнологии	896

Това е едно от най-широко застъпените и най-масови професионални направления в българското висше образование. Обучение по специалностите в него се предлага в 25 от висшите училища в страната. Масовият характер на това направление предполага и разлики в представянето на различните висши училища по отделните индикатори. Сред завършилите различните висши училища в направлението се наблюдават съществени различия в средните нива на осигурителен доход, безработица и дял на реализиращите се на позиция, изискваща висше образование.

Администрация и управление		
Класация по точки		
<i>Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.</i>		
Резултат	Брой действащи студенти	
АУБ	63	225
СУ	60	807
ВУМ	57	171
АМВР	55	162
УНСС	52	2 083
НБУ	51	592
БСУ	50	251
ТУ - София	49	168
ВСУ	47	501
МВБУ	47	719
НВУ	47	66
ПУ	46	781
ВТУ	45	432
СА	45	378
ИУ - Варна	44	318
ЮЗУ	43	401
ВУСИ	42	151
ВУТП	42	76
РУ	42	257
УАЗ	42	168
ВУАРР	41	1 836
ЛТУ	40	50
ТУ - Габрово	39	151
КТ	29	173

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Химикотехнологичен и металургичен университет - София

Специалности

Академия на МВР
Публична администрация **Б/М**
Американски университет в България
Бизнес администрация **Б/М**
Финанси, банково дело и управление на недвижими имоти **М**
Американски университет в България, филиал в „Илив център“ - София
Бизнес администрация **М**
Финанси, банково дело и управление на недвижими имоти **М**
Бургаски свободен университет
Авиационен мениджмънт **М**
Администрация и управление на системата на националната сигурност **М**
Бизнес администрация **Б**
Бизнес администрация (Стопанско управление) **М**
Бизнес с недвижими имоти **М**
Бизнес с недвижими имоти и пропърти мениджмънт **М**
Данъчна администрация **М**
Държавна и местна администрация **М**
Здравен мениджмънт **М**
Кръгова икономика **М**
Мениджмънт в IT сектора **М**
Митническо разузнаване и разследване **М**
Публична администрация **Б**
Регионален мениджмънт **М**
Управление на бизнеса и международна икономика **Б**
Управление на човешките ресурси и организационна психология **М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
Бизнес администрация и мениджмънт **Б**
Европейска администрация и право **М**
Европейска администрация и управление на проекти **М**
Инфраструктура на администрацията **М**
Инфраструктура на администрацията на английски език **М**
Международен публичен и бизнес мениджмънт **Б**
Мениджмънт и международен маркетинг **М**

Мениджмънт на спорта **М**
Публична администрация и мениджмънт **Б**
Реклама и връзки с обществеността в управлението на бизнеса **М**
Управление на културния туризъм **М**
Управление на международни бизнес проекти **М**
Управление на международни бизнес проекти на английски език **М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Филиал Смолян
Бизнес администрация и мениджмънт **Б**
Европейска администрация - управление на публични проекти **М**
Европейска администрация и управление на проекти **М**
Публична администрация и мениджмънт **Б**
Управление на международни бизнес проекти **М**
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
Бизнес администрация **М**
Бизнес управление **Б**
Дигитално предприемачество **М**
Здравен мениджмънт **М**
Публична администрация **Б/М**
Стопанско управление **Б**
Управление и иновации в аутсорсинг сектора **М**
Управление на проекти **М**
Управление на човешките ресурси **М**
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите
Административно-информационен мениджмънт **М**
Артемиджмънт **М**
Здравен мениджмънт **М**
Медиен мениджмънт **М**
Мениджмънт и бизнес психология **М**
Мениджмънт на храните и храненето **М**
Мениджмънт на човешките ресурси **М**
Мениджмънт на човешките ресурси (на английски език) **М**
Мениджмънт на човешките ресурси (на руски език) **М**
Спортен мениджмънт **М**
Стопанско управление **ПБ/Б/М**

Администрация и управление									
<i>Продължава на стр. 38</i>									
Място в класацията	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Резултат по скала от 0 до 100	63	60	57	55	52	51	50	49	47
Учебен процес									
Програмна акредитация	9.45	9.41	8.77	8.56	9.86	8.72	8.55	8.73	9.23
Институционална акредитация	9.09	9.61	8.51	9.18	9.66	9	9.03	9.56	9.21
Специалности за обучение на бакалаври	1	6	6	1	6	3	3	3	3
Специалности за обучение на магистри	2	36	1	1	18	14	13	8	11
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	22.2	8.7	111.1	0	5.3	8.4	0	0	2
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	1	2	7	0	0	2	0	1	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	100	7.4	100	0	0	2.4	0	4.8	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	98.75	96.15	0	97.85	100	100	100	88.89
Научни изследвания									
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	3	7	21	0	11	3	4	9	3
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	2	6	20	0	9	3	3	8	3
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	1	3	0	0	3	3	0	1	4
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	1.8	2.6	26.6	0	2.2	2	3.3	2.1	4.3
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	0.56	0.42	0	0	2.13	0.92	0	2	7.57
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	8	82	48	0	131	11	6	99	3
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	3	13	0	0	8	9	0	2	5
Статии в научни списания (Scopus)	19	82	44	0	200	12	6	44	3
Статии в научни списания (Web of Science)	8	59	1	0	14	33	0	2	5
Доклади от научни конференции (Scopus)	0	32	0	0	17	1	0	120	3
Доклади от научни конференции (Web of Science)	1	14	0	0	2	3	0	1	0
Съвместни научни публикации (Web of Science)	3	44	1	0	8	30	0	2	4
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	0	2	0	0	4	2	0	1	2
Докторски програми във висшето училище	0	194	1	9	46	38	8	100	24
Съотношение докторанти към студенти	0	5.08	0	0	2.16	0.17	0	17.26	2.79
Общо средства за НИД на студент	2516	2627	4029	1942	331	675	868	806	220
Привлечени средства за НИД на студент	2516	2525	4029	998	290	675	868	663	220
Учебна среда									
Стопански инвентар (в лева на студент)	305	65	61	377	35	802	199	69	356
Оборудване (в лева на студент)	648	3307	877	3385	734	1598	840	4655	1498
Библиотечен фонд на студент	134.6	139.7	51.4	63.2	73.6	30.3	38.6	14.4	35.6
Ползваемост на библиотечния фонд	7.2	22	12.3	5.6	20.1	17.1	3.7	1.3	3.7
Информационно обезпечаване	29	28	15	8	15	24	12	17	15
Учебна застроена площ на студент	30.2	9.9	49.9	28.7	3.4	4.9	9.8	15.5	4.9
Социално-битови и административни услуги									
Стипендии	8344	589	137	0	375	137	2970	569	136
Студентски общежития	64.15	36.2	32.37	91.85	41.32	5.51	0	61.01	100
Престиж									
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.61	5.48	5.34	4.79	4.87	5.03	5.1	5.09	4.62
Чуждестранни студенти	18.22	11.15	52.63	0	2.64	0.17	0.8	1.79	2.2
Престиж сред студентите	17.68	21.49	3.89	3.5	11.94	11.72	2.45	5.25	5.29
Престиж сред работодатели	11.82	37.71	3.17	0.37	31.34	12.39	0.77	9.59	3.2
Престиж сред преподавателите	18.4	20.26	3.24	2.04	26.29	6.92	2.14	3.87	3.28
Реализация на пазара на труда и регионална значимост									
Безработица сред завършилите	0.74	1.67	0.93	1.15	2.08	1.84	1.46	2.12	2.73
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	77.86	64.16	65.83	77.87	38.62	61.23	62.56	43.31	52.54
Принос към осигурителната система	85.27	89.07	81.58	96.46	85.99	84.96	85.55	87.78	80.84
Осигурителен доход на завършилите	2773	2381	2469	3069	1916	2334	2079	2016	1897
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.22	1.06	1.17	1.17	0.96	1.08	1.22	0.97	1.14
Регионална реализация	74.07	75.82	17.11	93.7	65.24	68.33	36.5	64.8	22.17
Регионална реализация на позиция за висше образование	77.03	63.96	50	79.41	38.64	58.31	48.96	46.01	52.94
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	4.3	1.92	6.01	2.79	1.54	1.74	3.09	1.51	2.05

Стопанско управление (на английски език) **Б**
Стопанско управление (на руски език) **Б/М**
Стопанско управление (след икономически специалности) **М**
Стопанско управление (след професионален бакалавър) **М**
Стопанско управление (широк профил) **М**
Стопанско управление 2 сем. **М**
Стопанско управление със специализация „Национална сигурност“ **М**
Стопанско управление със специализация „Управление на агробизнеса“ **М**
Управление на агробизнеса **Б**
Управление на информационните системи **Б**
Управление на комуникационните системи **М**
Управление на общините със специализация „Регионално

планиране и развитие“ **М**
Управление на проекти **М**
Управление на селските райони **М**
Управление на човешките ресурси **Б**
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, Филиал Велико Търново
Административно-информационен мениджмънт **М**
Артемиджмънт **М**
Здравен мениджмънт **М**
Медиен мениджмънт **М**
Мениджмънт и бизнес психология **М**
Мениджмънт на храните и храненето **М**
Мениджмънт на човешките ресурси **М**
Мениджмънт на човешките ресурси (на руски език) **М**
Спортен мениджмънт **М**
Стопанско управление **Б/М**
Стопанско управление (на руски език) **М**
Стопанско управление със специализация „Национална

сигурност“ **М**
Стопанско управление със специализация „Управление на агробизнеса“ **М**
Управление на агробизнеса **Б**
Управление на информационните системи **Б**
Управление на комуникационните системи **М**
Управление на общините със специализация „Регионално планиране и развитие“ **М**
Управление на проекти **М**
Управление на селските райони **М**
Управление на човешките ресурси **Б**
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, Филиал Русе
Административно-информационен мениджмънт **М**
Артемиджмънт **М**
Здравен мениджмънт **М**
Мениджмънт и бизнес психология **М**
Мениджмънт на храните и храненето **М**
Мениджмънт на човешките

ресурси **М**
Стопанско управление **Б/М**
Стопанско управление със специализация „Национална сигурност“ **М**
Стопанско управление със специализация „Управление на агробизнеса“ **М**
Управление на агробизнеса **Б**
Управление на информационните системи **Б**
Управление на комуникационните системи **М**
Управление на общините със специализация „Регионално планиране и развитие“ **М**
Управление на проекти **М**
Управление на селските райони **М**
Управление на човешките ресурси **Б**
Висше училище по мениджмънт Бизнес администрация **ПБ/Б/М**
Международен бизнес и мениджмънт **ПБ/Б**
Хотелски мениджмънт **ПБ/Б**
Висше училище по сигурност

Администрация и управление		Международно висше бизнес училище - Ботевград	Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	Стопанска академия „Димитър Ценов“ - Свищов	Икономически университет - Варна	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград	Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив	Висше училище по телекомуникации и пощи - София	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас	Висше училище по агробизнес и развие в регионите - Пловдив	Лесотехнически университет - София	Технически университет - Габрово	Колеж по туризъм - Благоевград
Място в класацията	Резултат по скала от 0 до 100	9	9	10	11	11	12	13	14	14	14	14	15	16	17	18
Учебен процес																
Програмна акредитация	9.3	8.81	8.84	8.93	9.27	9.42	8.33	9.02	8.25	9.03	7.79	7.79	8.8	8.33	5.09	
Институционална акредитация	8.98	9.19	9.39	9.45	8.98	9.28	9.3	9.01	8.56	9.44	8.84	9.03	9	9.08	5.9	
Специалности за обучение на бакалаври	6	2	4	3	3	3	2	8	2	4	1	7	1	2	1	
Специалности за обучение на магистри	9	5	10	7	15	6	13	13	3	5	7	19	1	5	0	
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Международна мобилност	0	212.1	1.3	0	7.9	9.4	15	6.6	0	27.2	17.9	0	0	0	0	
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ексклузивност на преподавателския състав	93.55	100	98.11	98.39	100	100	92	100	90	94.12	100	97.73	100	100	63.16	
Научни изследвания																
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	1	2	7	8	5	7	6	0	1	5	9	3	1	3	0	
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	1	2	6	7	4	7	5	0	1	5	6	3	1	3	0	
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	0	0	1	2	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	0.9	2.8	2.9	7.6	2.4	2.3	2.6	0	1	2	3.1	2.5	0.9	2.6	0	
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	0	0	1	0.43	0	0	0.36	0	0	0.5	0	0	12	0	0	
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	3	3	42	15	19	62	31	0	1	31	52	8	4	6	0	
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	0	0	2	4	0	0	3	0	0	1	0	0	1	0	0	
Статии в научни списания (Scopus)	8	0	45	22	25	60	49	0	2	39	1	9	4	6	0	
Статии в научни списания (Web of Science)	0	0	3	0	0	0	6	0	0	1	0	0	1	0	0	
Доклади от научни конференции (Scopus)	0	6	10	0	1	9	6	0	0	6	4	0	1	3	0	
Доклади от научни конференции (Web of Science)	0	0	0	14	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	
Съвместни научни публикации (Web of Science)	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0	1	0	0	
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	1	1	1	1	2	1	3	1	1	2	1	0	3	0	0	
Докторски програми във висшето училище	3	18	99	63	16	16	85	4	2	44	13	1	39	26	0	
Съотношение докторанти към студенти	1.11	9.09	0.64	1.62	4.23	2.83	5.99	0.66	10.53	7	3.57	0	14	0	0	
Общо средства за НИД на студент	137	647	278	391	401	184	694	70	89	1188	2210	0	391	310	0	
Привлечени средства за НИД на студент	137	493	235	353	378	134	636	70	8	1105	2147	0	244	242	0	
Учебна среда																
Стопански инвентар (в лева на студент)	208	417	60	35	72	131	275	0	44	264	53	0	140	25	30	
Оборудване (в лева на студент)	837	11714	1076	321	755	985	752	130	841	3201	2645	0	3679	3927	1305	
Библиотечен фонд на студент	18	312	22.5	53.6	59	57.9	30.5	5.7	71.2	86.6	86.7	11.5	65	67.3	8.3	
Ползваемост на библиотечния фонд	20.8	155	5	10.7	8.5	2.9	2.4	0.9	0.3	10.2	3.6	0.1	2.3	0.7	3.8	
Информационно обезпечаване	13	12	30	15	15	18	32	11	17	21	12	13	15	15	1	
Учебна застроена площ на студент	6.3	63.4	5.4	7.1	10.2	15.8	12.4	6.1	11.9	13.8	15.1	2.5	18.2	9.9	5.8	
Социално-битови и административни услуги																
Стипендии	0	0	189	163	343	845	522	13	0	1126	30	0	573	352	0	
Студентски общежития	0	100	14.86	30.87	10.1	17.85	22.69	0	25.9	22.64	30.61	0	62.19	13.3	0	
Престиж																
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	4.72	4.74	5.09	4.86	4.69	5.03	4.76	4.66	4.59	4.89	4.63	4.54	4.62	4.53	4.56	
Чуждестранни студенти	0.14	0	2.05	0.46	0.53	9.75	6.98	0.66	2.63	12.45	0	1.14	0	0	31.79	
Престиж сред студентите	1.12	1.11	3.51	5.34	4.52	6.43	1.95	1.7	0.27	1.05	0.33	0.48	0.86	0.86	0.77	
Престиж сред работодатели	0.66	0.14	8.62	6.04	13.27	14.68	6.05	0.13	0.34	4.04	0.31	0.26	0.9	1.07	0	
Престиж сред преподавателите	2.4	1.84	1.88	4.59	5.7	13.96	1.49	0.89	0.25	2.93	0.83	0.91	1.1	0.64	0.23	
Реализация на пазара на труда и регионална значимост																
Безработица сред завършилите	2.07	1.5	2.21	2.77	3.11	2.62	3.62	3.43	1.59	4.35	2.67	2.47	3.27	3.36	3.92	
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	46.87	44.55	39.91	38.77	42.62	28.96	44.37	45.51	37.17	32.69	42.5	46.13	36.36	30.35	46.96	
Принос към осигурителната система	87.11	82.39	88.65	87.49	86.58	80.48	84.63	83.8	88.89	84.97	91.99	85.99	73.42	89.04	77.03	
Осигурителен доход на завършилите	2053	1941	1674	1639	1776	1549	1740	1810	1922	1480	1632	1874	1877	1626	1770	
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.94	0.99	1	1.03	0.99	0.88	1.02	1.04	0.86	1.03	1	1.1	0.92	1.03	1.02	
Регионална реализация	75.99	17.25	51.92	32.03	10.96	37.41	75.33	30.56	76.89	52.15	53.85	22.89	58.23	42.89	62.18	
Регионална реализация на позиция за висше образование	45.52	16.33	36.78	34.41	25.23	23.9	41.48	34.85	38.73	28.82	42.86	40.11	30.43	25	45.05	
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	1.54	4.08	1.36	2.21	1.96	2.14	0.88	0.87	2.01	1.4	1.68	1.22	0.98	1.82	0.82	

Продължение от стр. 37 - специалности „Администрация и управление“

Стопанско управление (след икономически специалности) **М**
 Стопанско управление (след професионален бакалавър) **М**
 Управление и поведение в бизнеса **М**
 Управление и поведение в бизнеса (след икономически специалности) **М**
 Управление и поведение в бизнеса (след професионален бакалавър) **М**
 Управление на фирмената сигурност **М**
 Управление на фирмената сигурност (след икономически специалности) **М**
 Управление на фирмената сигурност (след професионален бакалавър) **М**
 Управление на човешките ресурси **М**
 Управление на човешките ресурси (след икономически специалности) **М**
 Управление на човешките ресурси (след професионален бакалавър) **М**
 Фирмен мениджмънт и контролинг **М**
 Фирмен мениджмънт и

контролинг (след икономически специалности) **М**
 Фирмен мениджмънт и контролинг (след професионален бакалавър) **М**
Технически университет - Габрово
 Публична администрация **Б/М**
 Публична администрация (1 сем. подг.) **М**
 Публична администрация (2 сем.) **М**
 Публична администрация (2 сем. подг.) **М**
 Публична администрация (4 сем. к. подг.) **М**
 Стопанско управление **Б**
 Стопанско управление (1 сем. подг.) **М**
 Стопанско управление (2 сем.) **М**
 Стопанско управление (2 сем. подг.) **М**
 Стопанско управление (4 сем. к. подг.) **М**
 Управление на бизнеса **М**
 Управление на проекти **М**
 Управление на човешките ресурси **М**
Технически университет - София
 Бизнес администрация със специализация „Висш

мениджмънт“ **М**
 Висш мениджмънт **М**
 Висш мениджмънт (на английски език) **М**
 Публична администрация **Б/М**
 Стопанско управление **Б/М**
 Стопанско управление (на английски език) **М**
 Стопанско управление (на немски език) **М**
Технически университет - София, Инженерно-педагогически факултет - Сливен
 Мениджмънт на туристическия бизнес **М**
Технически университет - София, колеж - Сливен
 Мениджмънт на алтернативния туризъм **ЛБ**
 Управление на бизнеса **М**
 Управление на проекти **М**
 Управление на човешките ресурси **М**
Технически университет - София
 Бизнес администрация със специализация „Висш

Стопанско управление **Б/М**
 Управление и развитие на човешките ресурси **М**
 Управление на организацията в образованието културата и изкуството **М**
 Финансов мениджмънт на предприятието **М**
Университет за национално и световно стопанство
 Администрация и управление на регионите (съвместна програма) **М**
 Бизнес администрация **Б/М**
 Бизнес администрация със специализация „Бизнес комуникации“ **М**
 Бизнес администрация със специализация „Висш мениджмънт“ **М**
 Бизнес администрация със специализация „Здравен мениджмънт“ **М**
 Бизнес администрация със специализация „Социална отговорност“ **М**

Бизнес управление с отраслова специализация (съвместна програма) **Б**
 Двойна магистърска програма по бизнес администрация с университета на Северен Илинойс **М**
 Електронно управление **М**
 Комуникационен мениджмънт **М**
 Мениджмънт и администрация **Б**
 Местно самоуправление **М**
 Направление „Администрация и управление“ **Б**
 Публична администрация **Б/М**
 Публична администрация със спец. „Държавна администрация“ **М**
 Публична администрация със специализация „Здравен мениджмънт“ **М**
 Развитие на интелигентни градове **М**
 Регионален бизнес и мениджмънт **М**
 Регионално развитие **Б**
 Управление на миграционните процеси **М**
 Управленско консултиране **М**
 Цифрово управление и

администрация **М**
Химикотехнологичен и металургичен университет - София
 Стопанско управление **М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
 Бизнес администрация **М**
 Корпоративен мениджмънт и маркетинг **М**
 Бизнес мениджмънт и предприемачество **Б**
 Данъчна администрация **М**
 Здравен мениджмънт **М**
 Корпоративен мениджмънт **М**
 Мениджмънт и маркетинг на международния бизнес **М**
 Мениджмънт на човешките ресурси в бизнеса **М**
 Публична администрация **Б**
 Стопанско управление **М**
 Териториална администрация **М**
 Управление и развитие на човешките ресурси в стопанския сектор **М**
 Управление на проекти **М**
 Управление на регионалното развитие **М**
 Управление на човешките ресурси **М**

Професионалното направление е застъпено в 5 висши училища, от които 4 държавни и едно частно, които се намират в различни точки от страната. Като цяло завършилите „Хранителни технологии“ имат сравнително слаба реализация на пазара на труда, а именно по-слаба реализация на позиция, изискваща висше образование, по-висок риск от безработица и значително по-ниски доходи от средни-

те за завършилите през последните 5 години висшисти в страната. Едва всеки трети, завършил „Хранителни технологии“ през последните 5 години, работи на позиция, която изисква висше образование.

Хранителни технологии	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Тракийски университет - Стара Загора	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Технически университет - София
Място в класацията	1	2	3	4
Резултат по скала от 0 до 100	54	45	42	36
Учебен процес				
Програмна акредитация	9.48	9.05	9.22	8.56
Институционална акредитация	9.33	9.2	9.44	9.56
Специалности за обучение на бакалаври	18	1	1	2
Специалности за обучение на магистри	22	1	1	1
Регулирани специалности	0	0	0	0
Международна мобилност	12.7	0	0	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	2	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	1.4	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	100	100	0
Научни изследвания				
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	25	24	14	11
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автосцитирания по научна област (Scopus)	23	21	13	10
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	14	12	8	2
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	7.6	7.1	7.6	3.7
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	5.04	11.71	6.63	1.71
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	274	341	108	69
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	106	33	14	4
Статии в научни списания (Scopus)	297	437	58	40
Статии в научни списания (Web of Science)	136	29	16	2
Доклади от научни конференции (Scopus)	16	8	115	44
Доклади от научни конференции (Web of Science)	2	1	1	0
Съвместни научни публикации (Web of Science)	109	38	18	5
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	12	2	0	0
Докторски програми във висшето училище	24	90	44	100
Съотношение докторанти към студенти	2.54	0	0	0
Общо средства за НИД на студент	810	864	1188	806
Привлечени средства за НИД на студент	703	762	1105	663
Учебна среда				
Стопански инвентар (в лева на студент)	56	122	264	69
Оборудване (в лева на студент)	2029	4586	3201	4655
Библиотечен фонд на студент	74.8	50.2	86.6	14.4
Ползваемост на библиотечния фонд	19.8	8.8	10.2	1.3
Информационно обезпечаване	21	33	21	17
Учебна застроена площ на студент	15.6	25.3	13.8	15.5
Социално-битови и административни услуги				
Стипендии	421	1173	524	888
Студентски обществения	100	35.58	22.64	61.01
Престиж				
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	4.93	4.63	4.54	4.14
Чуждестранни студенти	1.76	0	0	0
Престиж сред студентите	32.16	3.17	1.14	3.41
Престиж сред работодатели	98.06	28.92	15.41	26.77
Престиж сред преподавателите	36.62	36.03	25.21	9.05
Реализация на пазара на труда и регионална значимост				
Безработица сред завършилите	2.39	3.34	4.43	3.99
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	28.79	29.75	37.18	35.48
Принос към осигурителната система	85.94	83.55	81.25	67.39
Осигурителен доход на завършилите	1452	1433	1382	1496
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.93	0.92	1.01	1.06
Регионална реализация	42.56	50.66	59.38	10.87
Регионална реализация на позиция за висше образование	24.08	24.68	38.6	0
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	1.25	1.35	1.38	0.8

Специалности	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Тракийски университет - Стара Загора	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Технически университет - София
Висше училище по мениджмънт Хранителни технологии в кулинарните изкуства ПБ Русенски университет „Ангел Кънчев“, Филаделфия Разград Контрол и управление на безопасността в хранителната промишленост М Технология на храните Б Технически университет - София, Инженерно-педагогически факултет - Сливен Безопасност на храните М Технически университет - София, Колеж Сливен Технология на храните ПБ Хранителни технологии в бита и туризма ПБ Тракийски университет - Стара Загора, Факултет „Техника и технологии“ - Ямбол Безопасност и качество на храните М Технология на храните Б Университет по хранителни технологии - Пловдив Анализ и контрол на хранителните продукти Б/М Анализ, контрол и екология на	храните Б Безопасност на храните М Екология и опазване на околната среда в хранителната индустрия М Иновации в напитките и сомелиерство М Кетъринг Б/М Консервиране и хладилна технология Б/М Контрол и безопасност на храните от животински произход М Преработка и хладилна технология на плодовете и зеленчуците М Технологии на ферментационните продукти Б Технология и дизайн на храни и ароматно-вкусови продукти Б Технология и качество на храни Б Технология и управление при производството на млечни продукти М Технология на виното и напитките на винена основа М Технология на виното и пивото Б/М Технология на захарта, захарните изделия, нишестето и нишестените хидролизати Б/М Технология на зърнените, фуражните,	хлебните и сладкарските продукти Б/М Технология на мазнините, етеричните масла, парфюмерията и козметиката Б/М Технология на месото и млякото Б Технология на парфюмерийни, козметични и ароматно-вкусови продукти Б Технология на продуктите от месо, риба и яйца М Технология на продуктите от плодове и зеленчуци М Технология на тютюна и тютюневите изделия Б/М Технология на ферментационните продукти Б Технология на храни и ароматични продукти Б Технология на храни и напитки Б Управление на качеството в хранителната индустрия М Функционални храни М Хранене и туризъм Б Храни и национална сигурност М Храни, хранене и диететика Б/М	Анализ и контрол на хранителните продукти Б/М Анализ, контрол и екология на	

Университетът по хранителни технологии открива нови специалности на английски език

Залагаме на интернационализацията като средство за повишаване на качеството на образованието, коментира гл.ас. д-р Хафизе Фидан

В своята 70-годишна история Университетът по хранителни технологии в Пловдив се утвърди като водещ национален център за образование и наука за инженери, технолози, мениджъри и икономисти за хранителната и биотехнологичната индустрия и туризма. От 7 години е безспорен и неизменен лидер в направление „Хранителни технологии“. За трета поредна година е включен в престижната международна класация на университетите SCImago Institutions Ranking, където за 2023-а присъстват само 16 български университета, като УХТ е на първа позиция.

Популярен е сред българските и чуждестранните студенти, а стремежът на ръководния екип да отговори на нуждите на бизнеса, пазара на труда и на общините води до непрекъснатото разширяване спектъра от специалности.

В момента експертен екип работи върху създаването на две нови бакалавърски програми с преподаване на английски език, които ще бъдат хибридни, т.е. междуфакултетни, казва гл. ас. д-р Хафизе Фидан. Те са „Храни, кулинарен мениджмънт и туризъм“ и „Мениджмънт и технология на храни и напитки“. Очаква се обучението по тях да стартира още от следващата академична година.

Целта на новите специалности е да обхванат както чуждестранни, така и български кандидат-студенти от езикови училища, които имат интерес към специалности с преподаване на английски език, посочва д-р Фидан. Освен това ще се създадат условия за увеличаване на входящите мобилности на студенти по „Еразъм+“.

През последните 4 години бе поставен акцент върху модернизиране и дигитализиране на обучението, а това наложи интернационализация-

та като важен източник за повишаване на ефективността на образованието. Именно поради тази причина работим върху международната мобилност на студенти и преподаватели, иновативно образователно съдържание и съвременни програми, достъпни за наши и международни студенти, коментира д-р Фидан.

Неизменна част от работата ни е стремежът да търсим стратегически партньорства с образователни институции - висши учебни заведения, професионални гимназии, колежи и други, и с компании в световен мащаб. УХТ застана зад разбирането, че обучението в мултикултурна среда е важна част от интернационализацията като средство за повишаване на качеството на образованието, което води до модернизиране на учебния процес, повишаване на международната разпознаваемост и повишаване възможностите за реализация на завършващите ни студенти.

В тази насока стартирахме магистърска програма „Технология на виното и напитките на винена основа“, разработена в сътрудничество с Международната организация по лозата и виното (OIV). По престижната международна програма се обучават както наши, така и чуждестранни студенти. Програмата се организира със съдействие на консорциум PlovdivWineUni, който обединява три водещи университета в Пловдив – Университета по хранителни технологии, Аграрния университет и Медицинския университет – Пловдив. Неразделна част от него е бизнесът, представляван от „София Тех парк“ и Европейската лига за икономическо сътрудничество. Преподаватели и гост-лектори като част от програмата са водещи академични и бизнес експерти от цял свят, в т.ч. Италия, Германия и САЩ, пояснява д-р Фидан.

В рамките на това професионално направление обучение предлагат висши училища с разнообразен профил в зависимост от застъпените във всяко от тях различия по своя характер специалности в сферата на архитектурата, строителството, геодезията и пожарна и аварийна безопасност. Това разнообразие предопределя и различен професионален път за реализация след завършване в зависимост от избраната специалност. На този фон изборът на висше училище в това направление може в голяма степен да зависи от интереса на кандидат-студентите към конкретна специалност, а не от мястото, което дадено висше училище заема в различни класации.

Архитектура, строителство и геодезия

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Училище	Резултат	Брой действащи студенти
УАСГ	65	2525
АМВР	64	306
ВСТУ	54	331
ВСУ	53	589
МГУ	53	213
ВТРУ	51	123
НБУ	51	54
ШУ	47	83
РУ	44	62

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Европейски политехнически университет - Перник
- Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново

Специалности

Академия на МВР
Безопасност на пътното движение **М**
Кризисен мениджмънт **Б**
Пожарна и аварийна безопасност **Б/М**
Управление при кризи от хуманитарен характер **М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
Архитектура **М**
Водоснабдяване и канализация **Б/М**
Графичен дизайн **Б**
Дизайн **Б**
Екотехнологични системи в индустрията **М**
Интериорен дизайн **Б**
Опазване на културното наследство **М**
Пожарна безопасност и защита на населението **Б**
Пожарна и аварийна безопасност **Б/М**
Пожарна и аварийна безопасност на сгради и съоръжения **М**
Строителен инженеринг **М**
Строителни конструкции **М**
Строителство на сгради и съоръжения **Б**
Транспортно строителство **Б/М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, **Филиал Смолян**
Водоснабдяване и канализация **Б/М**
Строителство на сгради и съоръжения **Б**
Висше строително училище „Любен Каравелов“
Архитектура **М**

Дизайн **М**
Защита на населението (Строителна пожарна и аварийна безопасност) **М**
Опазване на архитектурното наследство **М**
Санитарно и дизайн на сгради **ПБ**
Строителен мениджмънт **Б**
Строителна геоекология **М**
Строителни конструкции **М**
Строително инженерство **Б**
Строителство на сгради и съоръжения **ПБ/Б/М**
Строителство на сгради и съоръжения на английски език **Б**
Строителство на сгради и съоръжения, специализация „Строителни конструкции“ **М**
Строителство на сгради и съоръжения, специализация „Технология и управление на строителството“ **М**
Технология и управление на строителството **М**
Технология на строителното производство **М**
Управление на инвестиционни проекти **М**
Урбанизъм **М**
Фасаден инженеринг **М**
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
Геотехника и инженерна геология **М**
Надзор и експлоатация на хидротехнически съоръжения **М**
Строителство на газо- и нефтопроводи **М**
Транспортно строителство **Б/М**
Транспортно строителство (след пр. бак.) **М**

Архитектура, строителство и геодезия	Училища									
	1	2	3	4	4	5	5	6	7	
Място в класацията	1	2	3	4	4	5	5	6	7	
Резултат по скала от 0 до 100	65	64	54	53	53	51	51	47	44	
Учебен процес										
Програмна акредитация	9.43	9.19	9.02	9.13	9.08	9.24	8.5	9.07	8.38	
Институционална акредитация	9.32	9.18	8.98	9.21	9.15	9.1	9	9.12	9.44	
Специалности за обучение на бакалаври	4	2	7	8	3	1	0	0	1	
Специалности за обучение на магистри	33	3	17	10	7	4	1	3	0	
Регулирани специалности	6	0	1	5	1	0	1	1	0	
Международна мобилност	9.1	0	0	11.9	4.7	0	18.5	0	32.3	
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	4	0	0	0	0	0	0	0	0	
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ексклузивност на преподавателския състав	99.47	95.24	94.74	100	98.92	95.83	100	100	100	
Научни изследвания										
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	15	0	5	4	13	6	12	13	19	
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	11	0	3	4	12	6	9	11	17	
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	13	0	3	0	0	0	0	0	2	
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	4.9	0	1.5	1.2	6.7	1.4	2.9	3.7	4.1	
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	5.69	0	0.68	0	0	0	0	0	2.5	
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	215	0	22	16	60	65	91	91	501	
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	133	0	9	0	0	0	0	0	2	
Статии в научни списания (Scopus)	237	0	23	7	35	17	41	93	178	
Статии в научни списания (Web of Science)	200	0	18	0	0	0	0	0	2	
Доклади от научни конференции (Scopus)	153	0	14	28	36	93	97	62	636	
Доклади от научни конференции (Web of Science)	76	0	7	0	0	0	0	0	0	
Съвместни научни публикации (Web of Science)	175	0	14	0	0	0	0	0	2	
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	24	2	4	6	4	4	2	4	0	
Докторски програми във висшето училище	24	9	4	24	32	19	38	53	44	
Съотношение докторанти към студенти	4.32	0.65	6.04	1.19	2.82	4.88	1.85	4.82	0	
Общо средства за НИД на студент	789	1942	736	220	1105	180	675	425	1188	
Привлечени средства за НИД на студент	623	998	638	220	977	94	675	373	1105	
Учебна среда										
Стопански инвентар (в лева на студент)	69	377	176	356	7	38	802	384	264	
Оборудване (в лева на студент)	1633	3385	1720	1498	1986	916	1598	725	3201	
Библиотечен фонд на студент	26	63.2	36.1	35.6	91.8	62.3	30.3	57.7	86.6	
Ползваемост на библиотечния фонд	0.8	5.6	2.8	3.7	2.2	10.2	17.1	6.3	10.2	
Информационно обезпечаване	16	8	13	15	12	22	24	15	21	
Учебна застроена площ на студент	27.9	28.7	38.1	4.9	17.3	14.2	4.9	11.9	13.8	
Социално-битови и административни услуги										
Стипендии	498	3755	643	50	303	81	666	245	349	
Студентски общежития	97.01	91.85	95.86	100	67.23	18.61	5.51	3.49	22.64	
Престиж										
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.38	5.19	5.07	4.92	4.89	4.64	5.41	4.57	4.97	
Чуждестранни студенти	5.19	0	3.32	1.36	0.47	1.63	1.85	0	0	
Престиж сред студентите	46.73	1.59	13.69	10.54	2.08	1.61	10.23	0.86	0.51	
Престиж сред преподавателите	84.14	0.81	26.95	8.96	12.63	4.47	1.91	2.41	5.44	
Престиж сред преподавателите	49.75	6.52	17.12	13.22	7.66	6.67	8.13	2.72	5.71	
Реализация на пазара на труда и регионална значимост										
Безработица сред завършилите	1.22	0.06	1.76	1.62	2.59	2.65	1.25	2.58	2.01	
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	79.48	98.94	73.76	66.16	70.1	70.43	81.71	72.06	34.88	
Принос към осигурителната система	91.79	99.65	91.75	89.06	95.5	92.25	88.79	86.9	83.33	
Осигурителен доход на завършилите	1829	3297	1840	1795	1993	2364	1616	1472	1353	
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.93	1.25	1.01	1.2	1.11	1.14	0.83	0.97	0.95	
Регионална реализация	64.98	96.83	53.49	34.55	50	66.67	71.96	52.38	53.7	
Регионална реализация на позиция за висше образование	78.12	98.91	67.98	64.32	63.96	72.09	72.73	59.09	37.93	
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.62	10	1.82	3.46	1.24	1.21	2.57	2.17	3.04	

Европейски политехнически университет
Реновиране на сгради и съоръжения **М**
Сеизмично инженерство **М**
Строително инженерство **Б**
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“
Геоинформационни системи при управление на земи и природни ресурси **М**
Геотехника **М**
Инженерна геология **М**
Маркшейдерство и геодезия **Б/М**
Подземно строителство **Б/М**
Техника и технология на взривните работи - производство на взривни материали **М**
Хидрогеология **М**
Хидрогеология и инженерна геология **Б**
Национален военен университет „Васил Левски“ - Шумен
Геодезия **М**
Нов български университет

Архитектура **М**
Русенски университет „Ангел Кънчев“
Строително инженерство **Б**
Университет по архитектура, строителство и геодезия
Computational Architectural Design and Advanced Product Creation - англоезично обучение **М**
Архитектура **М**
Архитектурна теория и критика - англоезично обучение **М**
Водоснабдяване и канализация **М**
Водоснабдяване и канализация - мрежи и съоръжения **М**
Водоснабдяване и канализация - пречистване на води **М**
Газоснабдяване **М**
Геодезия **М**
Геотехническо инженерство **М**
Енергийна ефективност в строителството **М**
Земетръсно инженерство **М**
Изследване на строителни конструкции **М**

Инженерна екология **Б**
Кадастър **М**
Конструктивно инженерство **М**
Ландшафтна архитектура и ландшафтно планиране **М**
Нефтегазово дело - управление, мониторинг и експлоатация на газопреносни системи **М**
Опазване на културното наследство **М**
Пространствено планиране **М**
Реконструкция и модернизация на сгради и съоръжения **М**
Строителство на сгради и съоръжения **М**
Строителство на сгради и съоръжения - англоезично **М**
Съвременна архитектурна технология - англоезично обучение **М**
Транспортно строителство **М**
Управление в строителството **Б**
Управление и оптимизация на инвестиционни проекти в строителството чрез СИМ **М**

Управление и технологии на проекти в транспортната инфраструктура **М**
Управление на водните ресурси **М**
Управление на европейски инфраструктурни проекти **М**
Управление на проекти в строителството **М**
Урбанизъм **Б/М**
Устройство и управление на земи и имоти **Б**
Хидромелиоративно строителство **М**
Хидростроителство **М**
Хидростроителство - на немски език **М**
Хидротехническо строителство **М**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
Геодезия **М**
Геодезия - Геоматика **М**
Информационни технологии в геодезията **М**

Горско стопанство

Лесотехнически уни-
верситет - София

Място в класацията	1
Резултат по скала от 0 до 100	56
Учебен процес	
Програмна акредитация	9.52
Институционална акредитация	9
Специалности за обучение на бакалаври	2
Специалности за обучение на магистри	9
Регулирани специалности	0
Международна мобилност	2.7
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100
Научни изследвания	
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	20
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	14
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	12
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	5.2
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	4.93
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	234
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	73
Статии в научни списания (Scopus)	268
Статии в научни списания (Web of Science)	90
Доклади от научни конференции (Scopus)	44
Доклади от научни конференции (Web of Science)	26
Съвместни научни публикации (Web of Science)	98
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	7
Докторски програми във висшето училище	39
Съотношение докторанти към студенти	1.09
Общо средства за НИД на студент	391
Привлечени средства за НИД на студент	244
Учебна среда	
Стопански инвентар (в лева на студент)	140
Оборудване (в лева на студент)	3679
Библиотечен фонд на студент	65
Ползваемост на библиотечния фонд	2.3
Информационно обезпечаване	15
Учебна застроена площ на студент	18.2
Социално-битови и административни услуги	
Стипендии	532
Студентски общежития	62.19
Престиж	
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	4.99
Чуждестранни студенти	0.27
Престиж сред студентите	n/a
Престиж сред работодатели	n/a
Престиж сред преподавателите	n/a
Реализация на пазара на труда и регионална значимост	
Безработица сред завършилите	1.35
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	66.01
Принос към осигурителната система	92.8
Осигурителен доход на завършилите	1993
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.26
Регионална реализация	47.51
Регионална реализация на позиция за висше образование	61.52
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.37

Обучение в това професионално направление предлага само едно държавно висше училище в страната и в него се обучават 735 действащи студенти. Безработицата на завършилите това направление е по-ниска от средната, а приложение на придобитото висше образование е по-високо от средното за висшисти в страната. Доходите на завършилите са около средните, а делът на осигурените сред завършилите е сред 5-те най-високи за страната. Успехът от диплома за завършено средно образование, с който студентите влизат в направлението, е малко по-нисък от средния успех на първокурсниците за страната. В това направление има 735 действащи студенти.

Специалности

Лесотехнически университет
Горско стопанство **Б**
Горско стопанство - Лесоползване и икономика на ГС **М**
Горско стопанство - Ловно и рибно стопанство **М**
Горско стопанство - Стопанисване на горите **М**
Ландшафтна архитектура **М**
Технология на дървесината и мебелите **Б/М**
Технология на дървесината и мебелите - Дървообработващи машини и съоръжения **М**
Технология на дървесината и мебелите - Консервация и реставрация на продукти от дървесина **М**
Технология на дървесината и мебелите - Производство на мебели **М**
Технология на дървесината и мебелите - Технология на материалите и композитите от дървесина **М**

Лесотехническият университет с български традиции и европейски стандарти в образованието и науката

Лесотехническият университет (ЛТУ) обучава специалисти в областта на горското и ловното стопанство, технологията на дървесината и производството на мебели, ландшафтната архитектура, инженерния дизайн, компютърни технологии в мебелната индустрия, екология, опазване и възстановяване на околната среда, ветеринарна медицина, растителна защита, агрономство и алтернативен туризъм.

Университетът е водещ учебен и научен център в устойчивото използване на природните ресурси, призван да осигурява специалисти в трите образователни степени – „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“. Мисията и целите на университета са формулирани в съответствие с традициите на образователната сис-

тема в България и тенденциите за развитието на европейското образователно и научно пространство.

ЛТУ разполага с богата материално-техническа и информационна база. На разположение на студентите са учебно-лабораторен корпус, библиотечно-информационен комплекс с компютърен център, две учебно-опитни горски стопанства – в с.Юндол и с.Бързия, учебно-опитно поле в столичния квартал „Враждебна“, два учебно-спортни комплекса – в Студентски град и Несебър.

ЛТУ дава възможност на своите студенти и за личностно развитие чрез участие в спортни състезания с отборите на университета по баскетбол, футбол, волейбол, зимни спортове, лека атлетика, водни спортове, клуба по народни танци и танцовия ансамбъл „Нестини“.

Това е най-многобройното инженерно направление в българското висше образование. В неговите рамки се обучават малко над 7200 действащи студенти в 17 висши училища. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на първокурсниците в направлението е малко по-висок от средната стойност за новозавършили висше образование в страната. Средният месечен осигурителен доход на завършилите се нарежда на 6-о място сред най-високите доходи на завършилите различните направления в страната, безработицата сред завършилите е по-ниска от средната за страната. Две трети от завършилите направления през последните 5 години работят на позиция, за която се изисква висше образование. Между завършилите различните висши училища в направлението се наблюдават съществени различия в степента на реализация. Осигурителният доход на завършилите университета лидер в направлението е с над 1000 лева по-висок от този на завършилите някои висши училища от втората половина на класацията. Много големи различия между висшите училища се наблюдават и по отношение на нивата на реализацията на позиции, за които се изисква висше образование.

Комуникационна и компютърна техника

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Училище	Резултат	Брой действащи студенти
ТУ - София	72	2234
СУ	64	80
ВВМУ	59	408
ТУ - Варна	57	1262
НВУ	56	92
НБУ	54	89
ВТРУ	53	112
ВУТП	51	673
РУ	51	288
БСУ	50	109
ПУ	49	556
ТУ - Габрово	48	502
УХТ	48	176
ЮЗУ	48	199
УАЗ	44	297
ШУ	44	160

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Тракийски университет - Стара Загора

Специалности

Бургаски свободен университет
Интегрирани компютърни системи и комплекси **М**
Компютърни системи и технологии **Б**
Комуникации и електронизация за възобновяеми енергийни източници **Б/М**
Проектиране и управление на въздушни и морски дронове **М**
Съдебни инженерно-технически експертизи **Б/М**
Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“
Интегрирани системи за дистанционно наблюдение и контрол **М**
Информационни и комуникационни технологии **Б/М**
Киберсигурност **Б/М**
Киберсигурност в транспорта **Б**
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
Киберсигурност в транспорта **Б**
Комуникационна и компютърна техника и системи **Б**
Комуникационна и осигурителна техника **Б/М**
Комуникационна и осигурителна техника (за неспециалисти) **М**
Комуникационна и осигурителна техника (след пр. бак.) **М**
Мрежова и информационна

сигурност **М**
Висше училище по телекомуникации и пощи
Безжични комуникации **ПБ**
Безжични комуникации и разпръскване **ПБ**
Информационни технологии **М**
Киберсигурност в бизнеса **Б**
Киберсигурност на високите технологии **ПБ**
Киберсигурност на комуникационните технологии **Б**
Компютърни технологии **Б**
Компютърно администриране на софтуерни приложения **ПБ**
Комуникационни мрежи и киберразследвания **М**
Комуникационни системи за обслужване на въздушното движение **Б**
Мобилни комуникации и интернет **М**
Софтуерно проектиране в медицината **Б**
Софтуерно проектиране **ПБ**
Телекомуникационни технологии **ПБ/Б**
Телемедицина **Б**
Национален военен университет „Васил Левски“
Киберсигурност **М**

Продължава на стр. 43

Комуникационна и компютърна техника	Технически университет - София	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“ - Варна	Технически университет - Варна	Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново	Нов български университет - София	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София	Висше училище по телекомуникации и пощи - София	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Бургаски свободен университет	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Технически университет - Габрово	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград	Университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ - Бургас	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	11	11	12	12
Място в класацията	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	11	11	12	12
Резултат по скала от 0 до 100	72	64	59	57	56	54	53	51	51	50	49	48	48	48	44	44
Учебен процес																
Програмна акредитация	9.58	8.45	8.88	9.27	9.09	9.11	9.19	8.84	9.36	9.24	9.12	9.14	9.24	9.08	9.26	9.06
Институционална акредитация	9.56	9.61	9.59	9.31	9.19	9	9.1	8.56	9.44	9.03	9.39	9.08	9.33	9.3	8.84	9.12
Специалности за обучение на бакалаври	12	2	3	7	6	3	3	13	4	3	11	6	1	4	5	4
Специалности за обучение на магистри	17	4	3	17	5	2	2	3	5	4	7	3	1	10	5	4
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	0	0	9.8	18.2	239.1	11.2	0	5.9	6.9	9.2	0	15.9	11.4	35.2	3.4	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	7.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.6	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.59	100	100	100	100	100	93.55	93.18	96.3	100	95.74	95.24	97.3	97.14	91.89	100
Научни изследвания																
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	23	38	9	13	4	12	6	9	17	8	16	11	13	14	12	8
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	21	32	6	11	4	8	6	7	17	6	15	9	12	13	10	6
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	14	14	3	5	1	4	0	2	6	5	7	4	2	5	8	5
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.5	6.1	2.4	2.2	1.8	3	1.4	3.1	4.4	2.8	3.6	2.7	3.2	4.1	3	3.3
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1.67	2.4	1.12	1.08	3.63	1.37	0	1.8	1.45	1.97	1.87	2.06	0.59	2.13	2.15	2.55
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	1868	969	119	393	28	81	63	57	442	44	328	182	164	142	190	29
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	218	138	7	32	3	22	0	7	63	14	60	11	13	36	25	15
Статии в научни списания (Scopus)	509	683	38	85	5	30	16	29	173	9	224	73	89	113	110	28
Статии в научни списания (Web of Science)	132	81	11	18	1	19	1	4	47	12	62	10	9	32	16	14
Доклади от научни конференции (Scopus)	2409	665	142	565	40	91	89	55	527	63	245	195	152	91	172	31
Доклади от научни конференции (Web of Science)	445	210	6	74	7	27	6	11	105	19	60	21	24	28	66	15
Съвместни научни публикации (Web of Science)	276	214	12	28	2	36	7	13	38	18	69	16	16	39	56	11
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	18	0	1	5	3	1	4	1	4	0	1	4	1	1	1	4
Докторски програми във висшето училище	100	194	13	30	18	38	19	2	44	8	99	26	24	85	13	53
Съотношение докторанти към студенти	3.67	0	2.21	2.22	4.35	1.12	2.68	1.04	8.68	0	1.98	3.39	1.7	3.52	1.68	6.88
Общо средства за НИД на студент	806	2627	2237	744	647	675	180	89	1188	868	278	310	810	694	2210	425
Привлечени средства за НИД на студент	663	2525	2229	664	493	675	94	8	1105	868	235	242	703	636	2147	373
Учебна среда																
Стопански инвентар (в лева на студент)	69	65	139	165	417	802	38	44	264	199	60	25	56	275	53	384
Оборудване (в лева на студент)	4655	3307	7684	4787	11714	1598	916	841	3201	840	1076	3927	2029	752	2645	725
Библиотечен фонд на студент	14.4	139.7	36.4	50.3	312	30.3	62.3	71.2	86.6	38.6	22.5	67.3	74.8	30.5	86.7	57.7
Ползваемост на библиотечния фонд	1.3	22	3.8	24.8	155	17.1	10.2	0.3	10.2	3.7	5	0.7	19.8	2.4	3.6	6.3
Информационно обезпечаване	17	28	13	12	12	24	22	17	21	12	30	15	21	32	12	15
Учебна застроена площ на студент	15.5	9.9	35.9	17.4	63.4	4.9	14.2	11.9	13.8	9.8	5.4	9.9	15.6	12.4	15.1	11.9
Социално-битови и административни услуги																
Стипендии	583	788	84	518	744	166	315	526	377	300	247	633	323	982	475	66
Студентски общежития	61.01	36.2	46.36	33.04	100	5.51	18.61	25.9	22.64	0	14.86	13.3	100	22.69	30.61	3.49
Престиж																
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.45	5.37	5.26	5.07	4.58	5.05	4.9	4.87	4.99	4.66	4.92	4.77	4.8	4.82	4.71	4.67
Чуждестранни студенти	6	8.75	0.25	3.96	0	0	4.46	9.21	1.04	3.67	2.34	0.6	1.14	11.06	0.34	0
Престиж сред студентите	33.44	19.59	2.58	12.05	0.99	6.35	0.85	4.61	5.99	0.87	2.89	2.34	0.27	0.18	0.43	0.36
Престиж сред работодатели	60.2	27.96	n/a	15.36	1.17	9.93	1.93	8.43	5.54	1.53	7.43	14.59	1.43	0.24	3.59	0
Престиж сред преподавателите	51.67	12.04	n/a	15.49	3.4	4.33	0.59	5.99	15.06	1.84	2.52	9.58	2.34	1.99	2.32	1.63
Реализация на пазара на труда и регионална значимост																
Безработица сред завършилите	0.58	0	0.3	1.35	1.03	1.96	1.57	1.51	2.73	1.5	3.17	2.8	2.31	2.61	3.44	2.69
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	84.16	75	70.13	69.94	68.45	69.17	66.1	61.41	52.06	60.58	45.18	48.64	44.2	46.73	40.1	42.39
Принос към осигурителната система	90.7	81.63	92.86	85.26	90.48	90.44	86.96	86.64	78.95	84.72	86.96	87.69	81.92	78.01	77.22	74.62
Осигурителен доход на завършилите	2834	2631	2578	2333	2489	2453	2486	2459	1933	2037	1827	1890	1852	1919	1685	1813
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.2	1.06	1.22	1.23	1.16	1.07	1.07	1.05	1.11	1.27	1.05	1.08	1.09	1.05	1.04	1.17
Регионална реализация	76.7	77.55	26.19	37.21	3.81	80.15	80.43	78.77	34.93	43.06	48.19	24.2	50.28	73.88	44.84	46.15
Регионална реализация на позиция за висше образование	85.44	76.32	59.09	61.81	50	66.97	67.57	60.87	40.41	33.87	37.59	35.96	40.45	44.65	30.16	30
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	5.53	10	10	4.13	5.91	1.63	2.04	2.12	2.23	2.99	0.95	2.18	1.3	1.23	1.31	2.08

През 2022 г. производителите на медицинска апаратура и софтуер постигнаха приходи над половин трилион долара, разходите за изследвания и разработки се удвоиха за трети пореден път на годишна база (по данни на Ernst&Young), а Висшето училище по телекомуникации и пощи дават реализация в бизнес за трилиони

„Телемедицина“ и „Софтуерно проектиране в медицината“ от Висшето училище по телекомуникации и пощи дават реализация в бизнес за трилиони

Висшето училище по телекомуникации и пощи първо обедини сили с медицинските университети в Плевен и Пловдив, за да предложи най-модерните и перспективни програми в медицинските технологии.

Отчитащо глобалните тенденции за потребностите на трудовия пазар от висококвалифицирани и супер платени специалисти, ВУТП предлага на студентите си обучение в области, които **гарантират устойчивост на работните места и висок обществен престиж**

за десетилетия напред. „В България витаят заблуди, които приравняват телемедицината до лекарска консултация по скайп и на софтуерното проектиране до административни програми за управление на клиниките. Действителността е, че и в двете специалности студентите получават интердисциплинарни познания в компютърните науки, медицината, приложението

на високите технологии в медицината и още перспективни области като роботика, изкуствен интелект, симулационни софтуери и виртуална реалност“, обяснява ректорът на Висшето училище по телекомуникации и пощи проф. Миглена Темелкова.

Това се специалностите, които правят възможни хирургическите операции от разстояние, като водещият лекар може да е дори на друг континент. Цялото

Завършилите ВУТП са сред лидерите по доходи от български университети

осигуряване на апаратурата в операционната, свързаността са само едно от полетата, в които възпитаниците на Висшето училище по телекомуникации и пощи могат да намерят реализация.

Проф. Темелкова се радва, че вече не подлежи на доказване, а се приема за аксиома, че технологиите, обслужващи медицинските

дейности, ще са най-перспективни полета за професионална изява и инвестиции поне в следващите три десетилетия. Тя допълва, че

Възпитаниците на хибридните програми

могат спокойно да намерят реализация както при производителите на подобна техника, така и в дистрибуцията им,

или в инженерния екип на дадено лечебно заведение, като тенденцията е всяка амбициозна клиника и болница да създава такова звено.

Абсолютно всеки млад специалист може да се реализира и като предприемач. След като придобие известен опит и познания за сектора, вече ще имат наблюдения за потребностите, които пазарът още не е задоволил. И това е пътят към мечтата човек да бъде полезен и в същото време възнаграден за проникателността си.

Атестат за качеството на образованието във Висшето училище по телекомуникации и пощи е

Оценката, която трудовият пазар поставя

на неговите възпитаници. Официални данни от рейтинговата система показват, че завършилите ВУТП са в челната петица на завършилите български университети по размер на осигурителните вноски, които им се удържат, а това означава и едни от най-високите заплати.

Висшето училище по телекомуникации и пощи е единствен от инженерните университети в страната, който се радва на

Ръст в приема на студенти

през последните 3 години, а компютърните специалности са най-търсени от студентите в чужбина.

Продължение от стр. 42 - специалности „Коммуникационна и компютърна техника“

Компютърни системи и технологии **Б/М**
Компютърни технологии за проектиране **Б/М**
Коммуникационна техника и технологии **Б/М**
Национален военен университет „Васил Левски“ - Шумен
Електронни системи за охрана, наблюдение и контрол **Б**
Изкуствен интелект **М**
Киберсигурност **Б/М**
Компютърни системи и киберсигурност **Б**
Компютърни системи и технологии **Б/М**
Компютърни технологии за проектиране **Б/М**
Коммуникационна техника и технологии (след ОКС „специалист“) **Б**
Нов български университет
Инженеринг на цифрови услуги (на английски език) - бакалавър **Б**
Иновации и предприемачество в компютърните и комуникационни технологии **М**
Телекомуникации **Б/М**
Телекомуникации и компютърни технологии **Б**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Инвестиционен мениджмънт в телекомуникациите **М**
Информационна сигурност **М**
Информационни и комуникационни системи **Б**
Информационно и компютърно инженерство **Б/М**
Информационно и компютърно инженерство с мениджмънт **Б**
Компютърни и комуникационни системи **Б**
Компютърни и комуникационни системи (след ПБ) **Б**
Компютърни технологии **М**

Телекомуникации с мениджмънт **Б**
Телекомуникационни и информационни системи **Б/М**
Телекомуникационни и информационни системи (след ПБ) **М**
Телематика **Б/М**
Хардуерни и софтуерни системи **Б/М**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Технически колеж – Смолян
Компютърни и комуникационни системи **ПБ**
Комуникационна техника и технологии **ПБ**
Телематика **ПБ**
Русенски университет „Ангел Кънчев“
Интернет и мобилни комуникации **Б**
Интернет и мултимедийни комуникации **М**
Информационни и комуникационни технологии **Б**
Компютърни системи и мрежи **М**
Компютърни системи и технологии **Б/М**
Телекомуникационни мрежи **М**
Телекомуникационни системи **Б/М**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Аерокосмическо инженерство и комуникации **М**
Безжични мрежи и устройства **Б**
Компютърно инженерство **Б**
Комуникации и физична електроника **Б/М**
Комуникационна и компютърна техника **М**
Технически университет - Варна
Изкуствен интелект **Б**
Информационни и комуникационни технологии **Б**
Информационни системи и технологии **М**
Информационни системи и технологии (5 сем.) **М**

Киберсигурност **Б/М**
Компютърни мрежи и комуникации **М**
Компютърни мрежи и комуникации (за зав. други спец.) **М**
Компютърни системи и технологии **Б**
Компютърни системи и технологии (Microsoft информационни технологии) - 5 сем. **М**
Компютърни системи и технологии (зав. др. спец.) **М**
Компютърни системи и технологии (Компютърни мрежи и комуникации) - 5 сем. **М**
Компютърни системи и технологии (Компютърни мрежи и комуникации) **М**
Компютърни системи и технологии (Компютърни системи и мрежи) - 5 сем. **М**
Компютърни системи и технологии (Компютърни технологии в бизнеса) **М**
Компютърни системи и технологии (Компютърни технологии в бизнеса) - 5 сем. **М**
Компютърни системи и технологии (Програмни системи и технологии) **М**
Компютърни системи и технологии (Програмни системи и технологии) - 5 сем. **М**
Компютърно инженерство **М**
Компютърни системи и технологии (Софтуерно инженерство) - 5 сем. **М**
Компютърни технологии в бизнеса **М**
Компютърни технологии в бизнеса (за зав. други спец.) **М**
Комуникационна техника и технологии **Б/М**
Комуникационна техника и технологии (4 сем. за завършили

др. спец.) **М**
Комуникационна техника и технологии (5 сем. за завършили др. спец.) **М**
Комуникационна техника и технологии (Мобилни и оптични комуникации) **М**
Комуникационна техника и технологии (Мобилни и оптични комуникации) - 4 сем. **М**
Мобилни и оптични комуникации **М**
Мобилни и оптични комуникации **М**
Системи с изкуствен интелект **М**
Софтуерни и интернет технологии **Б**
Софтуерно инженерство **М**
Софтуерно инженерство (за зав. други спец.) **М**
Телекомуникации и мобилни технологии **Б/М**
Телекомуникации и мобилни технологии (4 сем.) **М**
Телекомуникации и мобилни технологии (след ПБ) **М**
Технически университет - Габрово
Компютърни системи и технологии **Б/М**
Компютърни системи и технологии (2 сем. подг.) **М**
Компютърни системи и технологии (3 сем.) **М**
Комуникационна техника и технологии **Б/М**
Комуникационна техника и технологии (3 сем.) **М**
Комуникационна техника и технологии (3 сем. подг.) **М**
Комуникационни технологии и киберсигурност **Б**
Мобилни и сателитни комуникации **Б**
Софтуерно и компютърно инженерство **М**
Софтуерно и компютърно инженерство **Б**
Технически университет - Габрово,

Технически колеж – Ловеч
Компютърни системи и технологии **ПБ**
Технически университет - София
Графичен и WEB дизайн **М**
Електронно управление (на английски език) **М**
Иновативни информационни и комуникационни технологии **М**
Иновативни комуникационни технологии и предприемачество **М**
Информационни и комуникационни технологии (на френски език) **М**
Информационни технологии **М**
Информационни технологии в индустрията **Б**
Информационни технологии в транспорта (английски език) **Б**
Киберсигурност **Б**
Компютърни науки (на английски език) **Б**
Компютърни науки (на английски език) **М**
Компютърни науки и инженерство (на английски език) **Б/М**
Компютърни системи и технологии **Б/М**
Компютърни системи и технологии (на немски език) **Б/М**
Компютърни системи и технологии и информационни технологии **М**
Компютърни технологии в нематериалната сфера (Компютърна виз) **М**
Компютърни технологии и приложно програмиране **М**
Компютърно и софтуерно инженерство **Б/М**
Компютърно и софтуерно инженерство и информационни технологии **М**
Телекомуникации **Б/М**
Телекомуникационни технологии (на английски език) **Б**
Технически университет - София, Филиал Пловдив
Компютърни системи и

технологии **Б/М**
Тракийски университет - Стара Загора, Факултет „Техника и технологии“ - Ямбол
Компютърни системи и комуникации **Б**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
Интегрирани системи за дистанционно наблюдение и контрол **М**
Компютърни технологии за автоматизация на производството **Б/М**
Комуникационни и информационни системи **Б/М**
Сигналноохранителни системи и сигурност **Б**
Сигналноохранителни системи и технологии **М**
Технологии за киберсигурност **Б**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
Аутсорсинг и киберсигурност **М**
Безжични технологии и електромагнитна съвместимост **М**
Геопропространствено разпознаване и анализи **М**
Интелигентни бизнес системи и логистика **Б**
Информационни и комуникационни технологии **Б**
Компютърни системи и технологии **Б/М**
Комуникационна техника и технологии **Б/М**
Корпоративна сигурност **М**
Мениджмънт и икономика на околната среда **М**
Регионален мениджмънт и градска икономика **М**
Социална логистика **М**
Технологично предприемачество **М**

Машинно инженерство

Място в класацията	1	2	3	4	4	5	6	6	7	8
Резултат по скала от 0 до 100	63	56	54	53	53	52	51	51	48	47
Учебен процес										
Програмна акредитация	9.44	8.79	9.17	9.32	8.89	9.23	8.82	9.09	8.68	8.13
Институционална акредитация	9.56	9.15	9.1	9.44	9.31	9.08	9.2	9.33	9.3	9.39
Специалности за обучение на бакалаври	25	2	8	8	9	11	2	3	2	5
Специалности за обучение на магистри	21	2	10	7	9	7	8	3	5	2
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	0	17.5	0	46.2	17.1	10.5	0	0	90.9	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	4	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0.5	0	0	0	0	0.4	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.66	100	98.08	100	100	100	100	95.83	94.44	100
Научни изследвания										
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	24	13	6	19	15	11	10	13	15	18
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автотитирания по научна област (Scopus)	23	12	6	17	12	9	8	12	13	15
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	14	2	3	7	6	7	6	4	5	5
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.4	6.7	1.4	4.1	2.3	2.5	2.3	3	3.9	3.5
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1.36	1.47	0.53	3.57	1.26	3.42	2.71	1.98	2.48	1.73
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	2092	60	65	501	407	194	114	180	158	432
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	286	11	6	73	62	37	11	20	27	43
Статии в научни списания (Scopus)	563	35	17	178	98	77	83	102	121	270
Статии в научни списания (Web of Science)	170	8	7	17	43	31	18	15	16	42
Доклади от научни конференции (Scopus)	2815	36	93	636	588	217	165	176	111	399
Доклади от научни конференции (Web of Science)	678	7	23	167	150	27	5	23	26	48
Съвместни научни публикации (Web of Science)	376	14	27	70	71	37	15	31	30	72
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	17	0	5	14	5	12	4	1	1	1
Докторски програми във висшето училище	100	32	19	44	30	26	90	24	85	99
Съотношение докторанти към студенти	4.44	0	4	17.65	8.19	2.1	1.42	10	31.82	2.74
Общо средства за НИД на студент	806	1105	180	1188	744	310	864	810	694	278
Привлечени средства за НИД на студент	663	977	94	1105	664	242	762	703	636	235
Учебна среда										
Стопански инвентар (в лева на студент)	69	7	38	264	165	25	122	56	275	60
Оборудване (в лева на студент)	4655	1986	916	3201	4787	3927	4586	2029	752	1076
Библиотечен фонд на студент	14.4	91.8	62.3	86.6	50.3	67.3	50.2	74.8	30.5	22.5
Ползваемост на библиотечния фонд	1.3	2.2	10.2	10.2	24.8	0.7	8.8	19.8	2.4	5
Информационно обезпечаване	17	12	22	21	12	15	33	21	32	30
Учебна застроена площ на студент	15.5	17.3	14.2	13.8	17.4	9.9	25.3	15.6	12.4	5.4
Социално-битови и административни услуги										
Стипендии	534	414	23	299	385	413	457	2673	554	306
Студентски общежития	61.01	67.23	18.61	22.64	33.04	13.3	35.58	100	22.69	14.86
Престиж										
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	4.88	4.63	4.55	4.7	4.74	4.53	4.5	4.35	4.6	4.44
Чуждестранни студенти	5.67	0	4.5	2.94	2.73	0.45	0	0	4.55	1.37
Престиж сред студентите	35.06	0.25	2.5	7.81	14.92	10.98	1.68	0.9	0.67	1.61
Престиж сред работодатели	80.5	9.62	6.25	23.83	17.77	20.44	0.91	6.36	0.12	2.06
Престиж сред преподавателите	60.42	2.85	3.55	22.78	19.17	12.5	0.56	1.68	0.33	0.81
Реализация на пазара на труда и регионална значимост										
Безработица сред завършилите	1.49	0	0.28	2.22	0.48	1.66	0.98	2.87	1	1.39
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	52.14	35	58.75	38.07	44.55	36.63	54.07	59.26	41.94	37.93
Принос към осигурителната система	89.84	95.24	92.22	87.03	83.14	90.89	88.85	90.16	83.13	94.12
Осигурителен доход на завършилите	2080	2942	2160	1973	1836	2161	1923	2156	1614	1738
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.19	1.64	1.03	1.28	1.21	1.36	1.08	1.42	1.12	1.19
Регионална реализация	36.77	45.24	70.56	40.57	45.59	25.36	36.22	75.41	72.29	74.51
Регионална реализация на позиция за висше образование	62.7	57.89	59.06	33.14	39.5	34.69	37.61	60.87	36.67	30.26
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.14	10	10	2.75	10	3.68	4.59	1.05	3.19	2.16

Специалности

Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
Автоматизирано проектиране в машиностроенето **М**
Автомобилна техника **Б/М**
Автотехническа експертиза **М**
Двигатели с вътрешно горене **Б**
Железопътна техника **Б/М**
Заваряване и контрол на качеството на заварени съединения **М**
Инженерна логистика и строителна техника **Б/М**
Инженерна логистика и строителна техника (след пр. бак.) **М**
Подвижен състав за високоскоростни влакове и метрополитен **Б**
Подемно-транспортни и строителни машини **М**
Подемно-транспортни, пътни и строителни машини **Б**
Технически надзор и експлоатация на съоръжения с повишена опасност **М**
Технически надзор и експлоатация на съоръжения с повишена опасност (за неспециалисти) **М**
Транспортна техника **Б/М**
Транспортна техника (след пр. бак.) **М**
Управление на технически системи за екология и логистика **Б**
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“
Комплексна механизация и компютърно проектиране в машиностроенето **Б**

Механизация на добива и транспорта на минерални суровини **М**
Механизация на минното производство **Б**
Механизация на преработката на минерални суровини **М**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Автомобилна техника **Б/М**
Автомобилна техника (след ПБ) **Б**
Автомобилно и индустриално инженерство **Б**
Машиностроителна техника и технологии **Б/М**
Машиностроителна техника и технологии (след ПБ) **Б**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Технически колеж – Смолян
Автомобилна техника **ПБ**
Машиностроителна техника и технологии **ПБ**
Русенски университет „Ангел Кънчев“
Диагностика и сервис на техниката **М**
Енергийни машини и съоръжения **М**
Земеделска техника и технологии **Б/М**
Климатизация, хидравлика и газификация **Б**
Компютризирано проектиране в машиностроенето и уредостроенето **Б**
Компютърни технологии в машинното инженерство **М**
Машинно инженерство **Б**
Машиностроителни технологии и

мениджмънт **Б**
Мениджмънт и сервис на техника **М**
Мениджмънт и сервис на техника **Б**
Механотехника и мехатроника **Б**
Мехатронни системи **Б**
Технологии за машини с ЦПУ **М**
Топло- и газоснабдяване **М**
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Филиал Видин
Земеделска техника и технологии **Б**
Технически университет – Варна
Автомобилна техника **Б**
Двигатели с вътрешно горене и автомобилна техника **М**
Диагностика на машини и съоръжения **М**
Компютризираните технологии в машиностроенето **Б/М**
Компютризираните технологии в машиностроенето (4 сем.) **М**
Компютризираните технологии в машиностроенето (за зав. други спец.) **М**
Машиностроене и уредостроене **Б/М**
Машиностроителна техника и технологии **Б/М**
Машиностроителна техника и технологии (за зав. други спец.) **М**
Машиностроителна техника и технологии (за зав. други спец.) **М**
Машиностроителна техника и технологии (след ПБ) **М**
Производствен инженеринг **Б**
Съвременно системи в земеделието **М**
Съвременно технологии в земеделието **М**
Съоръжения и инсталации за

химическа, нефтена и газова промишленост **Б**
Техника и технологии за обработване на материалите **М**
Техника и технологии за обработване на материалите (за зав. спец. от др. ПН) **М**
Химическо машиностроене **Б/М**
Химическо машиностроене (за зав. др. спец.) **М**
Химическо машиностроене (след ОКС „проф. бакалавър“) **М**
Технически университет – Варна, Добруджански технологичен колеж – Добрич
Земеделска техника и технологии **ПБ**
Ремонт и експлоатация на мехатронни устройства **ПБ**
Технически университет – Габрово
Вентилационна и климатична техника **М**
Дизайн, техника и технологии в текстила **Б**
Индустриални топлинни и газови системи **Б**
Компютърни технологии в машиностроенето **Б/М**
Компютърни технологии в машиностроенето (1 сем. подг.) **М**
Компютърни технологии в машиностроенето (2 сем.) **М**
Компютърни технологии в машиностроенето (2 сем. к. подг.) **М**
Компютърни технологии в машиностроенето (2 сем. подг.) **М**
Машиностроене и уредостроене **Б/М**

Машинно инженерство

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаваните се по даденото направление в конкретното висше училище.

Училище	Резултат	Брой действащи студенти
ТУ - София	63	1216
МГУ	56	57
ВТрУ	54	200
РУ	53	238
ТУ - Варна	53	293
ТУ - Габрово	52	667
ТрУ	51	212
УХТ	51	20
ЮЗУ	48	22
ПУ	47	73

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достъпно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас

Машиностроене и уредостроене (1 сем. подг.) **М**
Машиностроене и уредостроене (2 сем.) **М**
Машиностроене и уредостроене (2 сем. к. подг.) **М**
Машиностроене и уредостроене (2 сем. подг.) **М**
Машиностроене и уредостроене (3 сем.) **М**
Машиностроене и уредостроене (4 сем.) **М**
Машиностроене и уредостроене (4 сем. к.) **М**
Мехатроника **Б/М**
Мехатроника (1 сем. подг.) **М**
Мехатроника (2 сем.) **М**
Мехатроника (2 сем. к. подг.) **М**
Мехатроника (2 сем. подг.) **М**
Мехатроника (3 сем.) **М**
Мехатроника (4 сем.) **М**
Мехатроника (4 сем. к.) **М**
Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника **Б/М**
Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника (1 сем. подг.) **М**
Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника (2 сем.) **М**
Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника (2 сем. к. подг.) **М**
Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника (2 сем. подг.) **М**
Отоплителна, вентилационна, климатична и газова техника (3 сем. подг.) **М**
Текстилна техника и технологии **М**
Текстилна техника и технологии (1 сем. подг.) **М**
Текстилна техника и технологии (2 сем.) **М**
Текстилна техника и технологии (2 сем. к. подг.) **М**
Текстилна техника и технологии (2 сем. подг.) **М**
Хидравлична и пневматична техника **Б/М**
Хидравлична и пневматична техника (1 сем. подг.) **М**
Хидравлична и пневматична техника (2 сем.) **М**
Хидравлична и пневматична техника (2 сем. к. подг.) **М**
Хидравлична и пневматична техника (2 сем. подг.) **М**
Хидравлична и пневматична техника (след ОКС „проф. бакалавър“) **М**
Технически университет – Варна, Добруджански технологичен колеж – Добрич
Земеделска техника и технологии **ПБ**
Ремонт и експлоатация на мехатронни устройства **ПБ**
Технически университет – Габрово
Вентилационна и климатична техника **М**
Дизайн, техника и технологии в текстила **Б**
Индустриални топлинни и газови системи **Б**
Компютърни технологии в машиностроенето **Б/М**
Компютърни технологии в машиностроенето (1 сем. подг.) **М**
Компютърни технологии в машиностроенето (2 сем.) **М**
Компютърни технологии в машиностроенето (2 сем. к. подг.) **М**
Компютърни технологии в машиностроенето (2 сем. подг.) **М**
Машиностроене и уредостроене **Б/М**

Приложна математика - пн Техника и технологии **М**
Проектиране и технологии за облекло и текстил **Б/М**
Съвременни индустриални технологии (на английски език) **Б**
Текстилна техника и технологии **Б/М**
Топлотехника **М**
Транспортна техника и технологии **М**
Хидравлична и пневматична техника **Б/М**
Технически университет – София, Инженерно-педагогически факултет – Сливен
Автотехническа експертиза **М**
Автотранспортна техника **Б/М**
Компютърни технологии в машиностроенето **Б/М**
Машиностроителна техника и технологии **М**
Мехатроника (3 сем.) **М**
Проектиране и технологии за облекло и текстил **М**
Технология на машиностроенето **М**
Технически университет – София, колеж – Сливен
Земеделска техника и технологии **ПБ**
Машини и съоръжения в текстилната промишленост **ПБ**
Ремонт и експлоатация на автотранспортна техника **ПБ**
Технически университет – София, Технически колеж – Казанлък
Технология на машиностроенето **ПБ**
Технически университет – София, Технически колеж – София
Машиностроене и уредостроене **ПБ**
Технология на машиностроенето **ПБ**
Технически университет – София, Филиал Пловдив
Автотранспортна техника **Б**
Компютърно моделиране и технологии в машиностроенето **Б**
Машиностроене и уредостроене **Б/М**
Машиностроителна техника и технологии **Б/М**
Мехатроника **Б/М**
Тракийски университет – Стара Загора, Факултет „Техника и технологии“ – Ямбол
Автотехническа експертиза **М**
Автотранспортна и земеделска техника **Б/М**
Дизайн и технология на кожени изделия **М**
Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия **Б/М**
Индустриално инженерство **М**
Моден и текстилен дизайн и технологии **М**
Организация и управление на транспорта **М**
Организация и управление на шевна фирма **М**
Университет „Проф. Асен Златаров“ – Бургас
Машиностроене и уредостроене **ПБ**
Ремонт и експлоатация на автотранспортна техника **ПБ**
Университет по хранителни технологии – Пловдив
Компютърен инженерен дизайн **Б**
Машини и апарати за хранително-вкусовата и биотехнологичната промишленост **Б**
Машини и апарати за хранително-вкусовата и биотехнологичната промишленост **М**
Опаковане и опаковъчна техника за хранителна, вкусовата и биотехнологичната промишленост **М**
Хранително машиностроене **Б/М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
Автотехническа експертиза **М**
Дизайн и технологии за облекло и текстил **Б/М**
Инженерна безопасност **М**
Моделиране, технологии и мениджмънт в шевната индустрия **Б/М**
Надеждност, ергономия и инженерен дизайн **М**

Растениевъдство	Аграрен университет - Пловдив	Тракийски университет - Стара Загора	Лесотехнически университет - София	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Технически университет - Варна
	1	2	3	4	5
Място в класацията	1	2	3	4	5
Резултат по скала от 0 до 100	52	48	47	43	42
Учебен процес					
Програмна акредитация	9.64	9.3	9.27	8.45	8.52
Институционална акредитация	9.61	9.2	9	9.44	9.31
Специалности за обучение на бакалаври	6	2	1	1	1
Специалности за обучение на магистри	11	7	8	2	2
Регулирани специалности	0	0	0	0	0
Международна мобилност	15.6	18.2	0	0	30.3
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	4	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	2.3	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	100	100	100	100
Научни изследвания					
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	16	22	20	14	7
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	14	21	14	13	5
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	4	2	6	2	1
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	4.5	6.3	5.2	7.6	4.4
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	0.93	0.77	3.23	2.5	0.67
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	188	316	244	108	36
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	24	5	26	2	2
Статии в научни списания (Scopus)	274	414	278	58	25
Статии в научни списания (Web of Science)	71	13	50	2	5
Доклади от научни конференции (Scopus)	16	8	44	115	22
Доклади от научни конференции (Web of Science)	2	0	4	0	0
Съвместни научни публикации (Web of Science)	44	9	46	2	6
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	13	3	8	0	1
Докторски програми във висшето училище	24	90	39	44	30
Съотношение докторанти към студенти	2.42	1.36	6.02	0	0
Общо средства за НИД на студент	2371	864	391	1188	744
Привлечени средства за НИД на студент	2229	762	244	1105	664
Учебна среда					
Стопански инвентар (в лева на студент)	298	122	140	264	165
Оборудване (в лева на студент)	2977	4586	3679	3201	4787
Библиотечен фонд на студент	106.4	50.2	65	86.6	50.3
Ползваемост на библиотечния фонд	3	8.8	2.3	10.2	24.8
Информационно обезпечаване	28	33	15	21	12
Учебна застроена площ на студент	17.4	25.3	18.2	13.8	17.4
Социално-битови и административни услуги					
Стипендии	619	384	681	565	443
Студентски общежития	67.33	35.58	62.19	22.64	33.04
Престиж					
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	4.62	4.5	4.74	4.84	4.7
Чуждестранни студенти	8.96	0	2.41	0	2.53
Престиж сред студентите	52.34	6.74	9.61	1.49	1.65
Престиж сред работодатели	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Престиж сред преподавателите	38.04	25.02	18.05	11.59	2.5
Реализация на пазара на труда и регионална значимост					
Безработица сред завършилите	2.65	2.68	2.31	2.38	2.48
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	42.96	48.83	45.74	46.77	40.26
Принос към осигурителната система	84.15	89.53	79.66	79.76	84.91
Осигурителен доход на завършилите	1534	1588	1520	1345	1522
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.01	0.98	0.85	1.02	1
Регионална реализация	29.29	44.77	53.67	45.24	51.89
Регионална реализация на позиция за висше образование	27.73	29.84	30.53	39.47	35.45
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	1.13	1.68	1.39	2.56	2.26

Специалности

Аграрен университет - Пловдив

Агробизнес **M**
 Агрономство (Декоративно градинарство и озеленяване) **B**
 Агрономство (лозаро-градинарство и биологично производство) **B**
 Агрономство (лозаро-градинарство) **B**
 Агрономство (полеводство) **B**
 Агрономство (тропично и субтропично земеделие) **B**
 Декоративни растения и ландшафтен дизайн **M**
 Дигитализация и управление на растениевъдството **M**
 Интегрирано производство на полски култури **M**
 Качество и безопасност на храните - методи за контрол **M**
 Лозарство с основи на винарството **M**
 Минерално хранене и торене на растенията **M**
 Овощарство - производство и

управление на продукцията **M**
 Почвознание **M**
 Производство на посевен и посадъчен материал **M**
 Растениевъдна продукция **M**
 Растителни биотехнологии **B**
Лесотехнически университет
 Агрономство **B**
 Зеленчукопроизводство **M**
 Полеводство **M**
 Прецизно земеделие **M**
 Растениевъдство **M**
 Регенеративно земеделие **M**
 Селекция и семепроизводство на културните растения **M**
 Трайни насаждения **M**
 Трайни насаждения и градинарство **M**
Русенски университет "Ангел Кънчев"
 Биологично земеделие **M**
 Обработка и съхранение на растителна продукция **M**
 Растениевъдство **B**
Технически университет - Варна

Агрономство **B**
 Производство на посевен и посадъчен материал **M**
 Производство на посевен и посадъчен материал (зав.др. ПН) **M**
 Семепроизводство и растителна защита **M**
 Семепроизводство и растителна защита (за зав. спец. от др. ПН) **M**
Тракийски университет
 Агроекология и растителна защита **M**
 Агрономство **B/M**
 Агрономство (Устойчиво производство на фуражни култури) **M**
 Биологично земеделие **M**
 Етеричномаслени култури **B**
 Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в растениевъдството **M**
 Производство на посевен и посадъчен материал **M**
 Растителнозащитни технологии в растениевъдството **M**

Проф. д-р Добри Янков,
ректор на Тракийския университет в Стара Загора:

Подготвяме не просто висшисти, а лидери, бъдещи ръководители

ВАНЬО СТОИЛОВ

- Проф. Янков, за новата учебна година Тракийският университет прие рекорден брой студенти - по бакалавърските и магистърските програми бяха записани над 2500. Как при вас количествените натрупвания водят до качествени изменения?

- Това са студенти както по държавна поръчка, която изпълнихме 100%, така и за платено обучение. Отделно докторантите ни са над 100. Това за нас е рекорд. В нашия университет се обучават студенти по над 250 бакалавърски и магистърски специалности почти от всички сфери на социално-икономическия живот. Освен това сме интернационален университет, защото 10% от студентите ни са от 57 държави. Общо студентите ни са 10 хиляди. Интересът се увеличава - през последните години увеличихме с пъти броя на чуждестранните студенти в Медицинския и във Ветеринарномедицинския факултет. Само тази година във Ветеринарния сме приели 58 англоговорещи студенти и 112 - в Медицинския факултет.

- Какво търсят те тук - по-лесно да завършат или добрата наука?

- Идвам заради високото качество на образованието в Тракийския университет. Преди време попитах една студентка от Ямайка, беше в първи курс, как е научила за нас. Тя ми каза: Моя приятелка учи тук медицина и ми каза, че не само образованието по медицина, но и по ветеринарна медицина е с изключително високо качество. И аз заради това дойдох да уча тук. През декември м.г. това момиче завърши и сега работи като ветеринарен лекар в зоопарка на Лондон. Всички, които завършват в Стара Загора Ветеринарномедицинския факултет, веднага започват работа. Те са много добре подготвени и още на следващия ден след дипломирането си могат да бъдат пълноценни ветеринарни лекари. Този факултет има пълна европейска акредитация.

Нашите най-стари факултети са Аграрният - на 102 години, и Ветеринарният - на 100. Университетът ни има много сериозна образователна инфраструктура, научна инфраструктура и кадрови потенциал да обучава студенти, които да са изключително добре подготвени.

Това е и моята мисия като ректор. Тези студенти са нашият PR. Ние не подготвяме просто специалисти с висше образование, а лидери, бъдещи ръководители.

- Тракийският университет е сред първите у нас не само в образованието, но и в развойно-научната дейност.

- Ние сме изследователски университет. Нашите основни направления са: човекът - неговото здраве, благосъстояние - храна, облекло, енергия. Второ, превенция на климатичните промени, опазване на околната среда. Третият стълб в нашата научна дейност е дигитализацията. Затова стартирахме инициатива по създаването на два научни института: Институт по продоволствена сигурност, който бе одобрен от правителството през май, и Институт по зоонози One health („Едно здраве“). Това е институт, който ще помага с фундаментални изследвания, ще предлага решения за предпазване от особено опасни заболявания, които идват от изток и могат да влязат в Европа. Зоонози са заболявания, които се предават от животните на хората, но и такива, които атакуват околната среда. Това са голяма група заболявания - гъбични, паразитни, вирусни, бактериални, над 100. Целта е този институт да бъде стълб в научно-развойната дейност не само на България, но и на Европа и на целия свят, защото досега имаше само два такива института - в Ханوفر и в Цюрих. И с двата сме се разбрали, че ще работим заедно по нашите научни проекти. На 15 ноември Академичният съвет прие правилниците за дейност на тези два института и след Нова година, когато им осигурим бюджет, те ще стартират своята дейност. Приехме и стратегия за киберсигурност на Тракийския университет.

Създаваме два научни института

„Обществени комуникации и информационни науки“ е професионално направление, което покрива широка палитра от специалности - от журналистика до библиотекарство, и се преподава от 9 висши училища, както държавни, така и частни. Осигурителният доход и делът на осигурените от завършилите това направление и тяхното ниво на безработица са около средните стойности на съответните индикатори за страната. Завършилите направление най-често се реализират като стопански и административни специалисти, юристи и специалисти по обществени науки и култура.

Обществени комуникации и информационни науки

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Резултат	Брой действащи студенти
СУ	61 1239
АУБ	57 92
НБУ	51 209
УНИБИТ	51 631
УНСС	50 317
ВТУ	45 102
БСУ	44 26
ЮЗУ	40 68
ШУ	38 16

Обществени комуникации и информационни науки

Място в класацията	1	2	3	3	4	5	6	7	8	
Резултат по скала от 0 до 100	61	57	51	51	50	45	44	40	38	
Учебен процес										
Програмна акредитация	9.38	9.15	9.21	9.32	9.42	8.84	9.09	9.13	9.3	
Институционална акредитация	9.61	9.09	9	9.33	9.66	9.45	9.03	9.3	9.12	
Специалности за обучение на бакалаври	6	1	4	11	5	3	4	1	3	
Специалности за обучение на магистри	26	0	5	19	1	3	2	4	3	
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Международна мобилност	6.5	65.2	19.1	0	25.2	0	0	0	0	
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	1	0	1	0	0	0	0	0	
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	100	0	0	0	0	0	0	0	
Ексклузивност на преподавателския състав	100	100	100	100	100	97.73	100	100	100	
Научни изследвания										
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	28	3	12	9	12	8	6	15	8	
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	24	3	8	6	9	7	5	12	6	
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	5	1	4	3	2	2	2	4	1	
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.9	0.9	2.7	2.2	2.5	2.6	2.6	2.5	2.5	
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1.21	0.2	2.5	0.64	0.64	1.17	0.68	2.63	2.5	
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	635	16	106	101	103	64	35	161	37	
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	22	1	13	12	3	7	8	16	2	
Статии в научни списания (Scopus)	551	31	71	50	82	49	11	258	48	
Статии в научни списания (Web of Science)	22	1	8	5	3	0	0	11	1	
Доклади от научни конференции (Scopus)	550	7	81	113	82	57	45	75	25	
Доклади от научни конференции (Web of Science)	44	4	10	31	8	11	19	13	3	
Съвместни научни публикации (Web of Science)	45	5	16	24	11	10	9	13	4	
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	4	0	1	7	2	0	0	2	1	
Докторски програми във висшето училище	194	0	38	9	46	63	8	85	53	
Съотношение докторанти към студенти	6.3	0	0	28.68	4.73	0	0	13.24	37.5	
Общо средства за НИД на студент	2627	2516	675	746	331	391	868	694	425	
Привлечени средства за НИД на студент	2525	2516	675	681	290	353	868	636	373	
Учебна среда										
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	305	802	15	35	35	199	275	384	
Оборудване (в лева на студент)	3307	648	1598	574	734	321	840	752	725	
Библиотечен фонд на студент	139.7	134.6	30.3	28	73.6	53.6	38.6	30.5	57.7	
Ползваемост на библиотечния фонд	22	7.2	17.1	1.7	20.1	10.7	3.7	2.4	6.3	
Информационно обезпечаване	28	29	24	17	15	15	12	32	15	
Учебна застроена площ на студент	9.9	30.2	4.9	4.4	3.4	7.1	9.8	12.4	11.9	
Социално-битови и административни услуги										
Стипендии	761	13023	204	838	503	1439	585	627	2635	
Студентски общежития	36.2	64.15	5.51	21.57	41.32	30.87	0	22.69	3.49	
Престиж										
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.45	5.72	5.22	4.78	5.27	5.17	4.62	4.65	4.45	
Чуждестранни студенти	5.49	30.43	0	1.74	5.99	0.98	11.54	5.88	6.25	
Престиж сред студентите	39.88	19.5	30.06	1.51	4.4	5.26	2.07	1.51	1.3	
Престиж сред работодатели	51.96	35.11	38.13	14.69	19.65	9.02	5.46	2.13	1.96	
Престиж сред преподавателите	49.52	13.46	16.2	5.92	16.5	8.35	1.1	3.74	3.74	
Реализация на пазара на труда и регионална значимост										
Безработица сред завършилите	1.56	1.27	2.03	2.29	1.94	3.04	1.65	4.51	5.9	
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	57.98	75.44	52.38	48.8	40.63	51.3	35.06	24.11	30.77	
Принос към осигурителната система	88.21	69.41	81.3	87.62	84.06	80.5	82.29	82.32	78.65	
Осигурителен доход на завършилите	1998	2440	2106	1971	1801	1676	1703	1435	1362	
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.92	1.06	0.94	0.89	0.9	0.95	0.91	0.88	0.82	
Регионална реализация	73.89	64.71	69.57	76.17	65.59	25	33.33	72.38	48.31	
Регионална реализация на позиция за висше образование	55.66	72.73	48.75	46.04	40.49	48	34.38	23.66	32.56	
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.05	2.51	1.58	1.4	1.65	2.01	2.73	0.71	0.95	

Специалности

Американски университет в България

Журналистика и масови комуникации **Б**
Бургаски свободен университет
 Връзки с обществеността **Б**
 Журналистика **Б**
 Журналистика и връзки с обществеността **Б**
 Обществени комуникации и социална психология **Б**
 Публични комуникации и социална психология **М**
 Стратегически комуникации и медия мениджмънт **М**
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
 Библиотечно-информационни дейности **Б**
 Връзки с обществеността **Б**
 Дигитални комуникации и медии **М**
 Журналистика **Б**
 Комуникационен и библиотечен мениджмънт **М**
 Медии и пиар комуникация **М**
Нов български университет
 Връзки с обществеността **Б/М**
 Връзки с обществеността в социалните медии и социалните мрежи **М**
 Дигитална хуманитаристика **Б**

Дигитални комуникации **М**

Журналистика **Б**
 Журналистика 3.0 (онлайн преса, радио и телевизия) **М**
 Масови комуникации **Б**
 Международни бизнес комуникации (на английски език) **М**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
 Библиотечно-информационни науки **Б**
 Библиотечно-информационни науки и културна политика **М**
 Библиотечно-информационни науки и културна политика (2 семестъра) **М**
 Библиотечно-информационни технологии **М**
 Библиотечно-информационни науки на руском языке **М**
 Бранд комуникация **М**
 Връзки с обществеността **Б/М**
 Вътрешнополитическа журналистика **М**
 Дигитални медии и видеоигри **М**
 Дигитални медии и комуникация **М**
 Електронни медии (2 семестъра) **М**
 Журналистика **Б**
 Журналистика и медии **М**

История на книгата и четенето **М**

Книгоиздаване **Б**
 Книгоиздаване през ХХ век **М**
 Комуникационен мениджмънт **Б**
 Креативна комуникация **М**
 Лайфстайл журналистика **М**
 Лайфстайл журналистика (2 семестъра) **М**
 Медиен дизайн **М**
 Международна журналистика **М**
 Международна журналистика (3 семестъра) **М**
 Онлайн журналистика и медии **М**
 Печатни медии **М**
 Преса и медии **М**
 Продуцентство в електронните медии **М**
 Продуцентство и креативна индустрия **М**
 Публична комуникация **М**
 Публични информационни системи **Б**
 Реклама и публична комуникация **М**
 Спортна журналистика **М**
 Традиционно и дигитално публикуване **М**
 Управление на електронно съдържание **М**
Университет за национално и световно стопанство
 Медии и журналистика **Б**

Медии и журналистика със специализация „Връзки с обществеността“ **М**

Медия икономика **Б**
 Направление „Обществени комуникации и информационни науки“ **Б**
 Обществени комуникации и информационни науки (Медии и журналистика) **Б**
 Обществени комуникации и информационни науки (Медия икономика) **Б**
Университет по библиотекознание и информационни технологии
 Архивистика и документалистика **Б**
 Библиотечно-информационни науки и библиография **Б**
 Библиотечно-информационни науки и библиография (след ОК „специалист“) **Б**
 Библиотечен и информационен мениджмънт **Б**
 Библиотечни колекции **М**
 Библиотечно-информационен и културен мениджмънт **М**
 Библиотечно-информационни науки и управление на знания **Б**
 Бизнес и административни информационни технологии и

комуникации **М**

Държавност, духовност и лидерски практики **М**
 Защита на културно-историческото наследство в РБългария **М**
 Идентификация, автентификация и оценяване на културни художествени ценности **М**
 Издателски бизнес и електронни ресурси **М**
 Иновативни комуникации и медийни технологии **Б**
 Информационна сигурност **Б/М**
 Информационни ресурси на туризма **Б**
 Информационни фондове на културно-историческото наследство **Б**
 Комуникации и информизиране **Б**
 Културен туризъм **М**
 Културни взаимодействия и културни политики в Югоизточна Европа **М**
 Културно - историческото наследство в съвременната информационна среда **М**
 Лидерски практики в държавността, духовността и сигурността **М**
 Медиация **М**
 Медийна информация и

реклама **М**

Мениджмънт на документи и архиви **М**
 Музеен и артмениджмънт **М**
 Обществени политики и практики **Б**
 Печатни комуникации **Б**
 Управление и информизиране при стратегическите комуникации **М**
 Читалищно дело **М**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
 Връзки с обществеността **Б**
 Връзки с обществеността - Фотография и реклама **М**
 Журналистика **Б**
 Журналистика и реклама **Б**
 PR в публичната администрация **М**
 Фотография и реклама **М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
 Връзки с обществеността **Б**
 Връзките с обществеността в бизнеса **М**
 Еко PR **М**
 Колективни идентичности, миграции и PR **М**
 Международен PR **М**

Висшите училища в това професионално направление предлагат различни по своя профил и изисквания специалности – от специалности, свързани с железопътния транспорт, до специалности, подготвящи инженери за авиационната индустрия и кадри за корабоплаването. На този фон изборът на висше училище може да бъде предопределен от интересите на кандидат-студентите към конкретна специалност и конкретна перспектива за професионална реализация, а не толкова от мястото на съответното висше училище в класацията. За обучението по корабоплаване в това направление е характерно наличието на множество регулирани специалности. По отношение на реализацията на пазара на труда трябва да се има предвид, че голяма част от завършилите специалности, свързани с корабоплаването, се реализират в чужбина или работят на кораби под чужд флаг, което обяснява ниските стойности на индикатор „Принос към осигурителната система“ за някои от висшите училища в направлението. Поради същата причина може да се приеме, че данните за осигурителен доход на завършилите не са показателни за пълния размер на заплащането на труда на специалистите, реализиращи се в сферата на корабоплаването. Направлението като цяло се отличава с относително висок дял чуждестранни студенти, като се нарежда на 4-о място по този показател с 13%.

Технически университет - София	Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“ - Долна Митрополия	Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“ - Варна	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София	Русенски университет „Ангел Кънчев“ - Русе	Технически университет - Варна	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас
Място в класацията	1	2	3	4	4	6
Резултат по скала от 0 до 100	59	53	52	49	49	42
Учебен процес						
Програмна акредитация	9.42	9.08	9.14	9.36	9.4	9.11
Институционална акредитация	9.56	9.01	9.59	9.1	9.44	9.31
Специалности за обучение на бакалаври	4	5	16	3	5	14
Специалности за обучение на магистри	4	5	14	2	7	12
Регулирани специалности	0	0	5	0	0	3
Международна мобилност	0	0	132.5	0	34.3	215.8
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	1	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	76.9	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	100	98.26	100	100	98.18
Научни изследвания						
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	24	0	9	6	19	15
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	23	0	6	6	17	12
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	4	0	0	1	4	0
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.4	0	2.4	1.4	4.1	2.3
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1.62	0	0	1.5	2.95	0
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	2092	0	123	65	501	407
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	15	0	0	1	12	0
Статии в научни списания (Scopus)	563	0	38	17	178	98
Статии в научни списания (Web of Science)	8	0	1	1	16	0
Доклади от научни конференции (Scopus)	2815	0	147	93	636	588
Доклади от научни конференции (Web of Science)	26	0	1	1	3	1
Съвместни научни публикации (Web of Science)	9	0	1	0	4	1
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	8	3	8	2	5	7
Докторски програми във висшето училище	100	7	13	19	44	30
Съотношение докторанти към студенти	2.78	1	0.81	2.29	4.29	3.86
Общо средства за НИД на студент	806	0	2237	180	1188	744
Привлечени средства за НИД на студент	663	0	2229	94	1105	664
Учебна среда						
Стопански инвентар (в лева на студент)	69	61	139	38	264	165
Оборудване (в лева на студент)	4655	22250	7684	916	3201	4787
Библиотечен фонд на студент	14.4	135.1	36.4	62.3	86.6	50.3
Ползваемост на библиотечния фонд	1.3	0.1	3.8	10.2	10.2	24.8
Информационно обезпечаване	17	0	13	22	21	12
Учебна застроена площ на студент	15.5	41.7	35.9	14.2	13.8	17.4
Социално-битови и административни услуги						
Стипендии	505	0	87	222	337	320
Студентски общежития	61.01	0	46.36	18.61	22.64	33.04
Престиж						
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.21	4.86	4.89	4.6	4.59	4.59
Чуждестранни студенти	5	0	19.22	4.57	0.34	11.93
Престиж сред студентите	25.17	6.14	13.51	5.91	3.18	14.87
Престиж сред работодатели	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Престиж сред преподавателите	31.89	4.16	32.77	14.54	8.77	14.59
Реализация на пазара на труда и регионална значимост						
Безработица сред завършилите	1.29	0.55	0.94	1.99	1.86	1.21
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	63.13	61.22	35.85	35.69	34.62	37.02
Принос към осигурителната система	88.06	83.61	57.15	94.12	85.76	60.22
Осигурителен доход на завършилите	2390	2684	1789	2169	1701	1737
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.13	1.17	1.08	1.02	1.08	1.07
Регионална реализация	61.57	1.64	29.72	79.57	36.29	34.47
Регионална реализация на позиция за висше образование	66.67	0	23.43	33.07	21.1	27.67
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.48	10	5.93	1.61	3.27	4.61

Специалности

Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“
 Авиационен мениджмънт **Б/М**
 Авиационна техника и технологии **Б/М**
 Авиационно въоръжение **М**
 Аерокосмическа техника **М**
 Въздухоплавателни средства и авиационни двигатели **Б**
 Въоръжение и боеприпаси **М**
 Летателна експлоатация на въздухоплавателни средства **Б**
 Робототехнически авиационни системи **Б**
Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“
 Експлоатация на флота и пристанищата **Б**
 Електрообзавеждане на кораба **Б/М**
 Интегрирана морска политика **М**
 Интелигентни системи в транспорта (мехатроника) **Б**
 Информационни и комуникационни технологии в морската индустрия **Б/М**
 Корабна механика **Б**
 Корабна радиоелектроника **Б/М**
 Корабни комуникационни и навигационни системи **М**
 Корабни машини и механизми **Б/М**
 Корабоводене **Б/М**
 Корабоплаване **Б**
 Логистика **Б/М**
 Мениджмънт на водния транспорт **Б/М**
 Мениджмънт на пасажерски кораби **Б**
 Океанско инженерство **Б**
 Океанско инженерство и мениджмънт **М**
 Пристанища и корабни операции **М**
 Речно корабоплаване **Б**
 Технология и управление на флота и пристанища **Б**
 Технология на кораборемонта **Б/М**
 Управление и логистика на пристанищата **М**
 Управление на пристанищата **М**
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
 Корабоплаване **Б**
 Логистика **Б**

Технология и управление на транспорта **Б/М**
 Технология и управление на транспорта (след Пр. бак.) **М**
 Транспортен мениджмънт и логистика **М**
коледж в структурата на Технически университет - Варна
 Автомобилна и транспортна техника **ПБ**
 Транспортна техника и технологии **ПБ**
Русенски университет „Ангел Кънчев“
 Автоматизирано проектиране на транспортна и машиностроителна техника **М**
 Автомобилна техника **М**
 Диагностика, обслужване и ремонт на автомобилната техника **М**
 Експлоатация на флота и пристанищата **Б**
 Изследване на ДВГ **М**
 Технологии и логистика на водния транспорт **Б**
 Технология и управление на транспорта **Б/М**
 Транспортна техника и технологии **Б/М**
 Хибридни и електрически превозни средства **М**
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Филиал Силистра
 Автомобилно инженерство **Б**
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Филиал Видин
 Технология и управление на транспорта **Б**
Технически университет - Варна
 Двигатели с вътрешно горене **М**
 Екология и техника за опазване на морето и околната среда **Б**
 Екотехнологични системи в индустрията **М**
 Експлоатация на флота и пристанища **М**
 Експлоатация на флота и пристанища (4 сем.) **М**
 Експлоатация на флота и пристанища (за завършили други специалности) **М**
 Експлоатация на флота и пристанищата **Б**

Електрообзавеждане на кораба **Б/М**
 Инженерна екология **Б/М**
 Корабни машини и механизми **Б/М**
 Корабни машини и механизми (6 сем.) **М**
 Корабни машини и механизми (за завършили други специалности) **М**
 Корабоводене **Б/М**
 Корабоплаване **Б**
 Корабостроене и морска техника **Б/М**
 Корабостроене и морска техника (за завършили други специалности) **М**
 Логистика на водния транспорт **Б/М**
 Проектиране на морски уредби и системи **М**
 Техника и технологии за опазване на морето и околната среда **Б/М**
 Транспортна техника и технологии **Б/М**
 Транспортна техника и технологии (5 с.) **М**
 Транспортна техника и технологии (след проф. бак.) **М**
 Ремонт и експлоатация на транспортна техника **ПБ**
Технически университет - София
 Авиационна техника и технологии **Б/М**
 Авиационно инженерство (на английски език) **Б**
 Авиационно инженерство (на английски език) **М**
 Автомобилно инженерство **Б**
 Транспортна техника и технологии **Б/М**
 Транспортно инженерство (на френски език) **М**
Технически университет - София, Инженерно-педагогически факултет - Сливен
 Транспортна техника и технологии **М**
Университет „Проф. Асен Златаров“ - Бургас
 Техника и технологии в транспорта **Б/М**
 Транспортна техника и технологии **ПБ/М**

Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
 е държавна институция за висше образование със 100-годишна история и е един от предпочитаните български университети за подготовка на инженери и икономисти за транспортната индустрия. Обучава в степените „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“. Предлага професионална реализация във всички сфери на транспорта – автомобилна и железопътна техника, комуникационна и осигурителна техника, транспортно строителство, логистика, икономика на транспорта и др.

„Бакалавър“

- Технология и управление на транспорта
- Индустриален мениджмънт
- Сигурност и безопасност в транспорта
- Икономика на транспорта
- Счетоводство и анализ в транспорта
- Автомобилна техника
- Двигатели с вътрешно горене
- Комуникационна и осигурителна техника
- Комуникационна и компютърна техника и системи
- Електроенергетика и електрообзавеждане
- Електромобили
- Автоматика, електроника и компютърно управление в електрическия транспорт
- Подвижен състав за високоскоростни влакове и метрополитен
- Железопътна техника
- Подемно-транспортни, пътни и строителни машини
- Транспортно строителство
- Киберсигурност в транспорта
- Логистика

„Магистър“

- Технология и управление на транспорта
- Транспортен мениджмънт и логистика
- Управление на проекти
- Икономика на транспортна фирма
- Икономика на транспорта
- Икономика на малките и средните предприятия
- Комуникационна и осигурителна техника
- Мрежова и информационна сигурност

- Електроенергетика и електрообзавеждане
- Електромобили
- Транспортна техника
- Автомобилна техника
- Двигатели с вътрешно горене
- Железопътна техника
- Подемно-транспортни и строителни машини
- Транспортно строителство
- Автотехническа експертиза
- Геотехника и инженерна геология
- Технически надзор и експлоатация на съоръжения с повишена опасност
- Надзор и експлоатация на хидротехнически съоръжения
- Строителство на газо- и нефтопроводи
- Заваряване и контрол на качеството на заварени съединения
- Автоматизирано проектиране в машиностроенето
- Управление на рискови технологични процеси

Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
 1574 София, ул. „Гео Милев“ № 158, тел. 02/9709 230
 e-mail: vtu@vtu.bg • www.vtu.bg

„Медицина“ е традиционно едно от най-добрите представящите се професионални направления в българското висше образование и разлика между висшите училища, които предлагат обучение в това направление почти няма. Висшите училища, които предлагат обучение по медицина имат високи изисквания към кандидат-студентите на входа и осигуряват почти пълна реализация след завършване. Средният успех на студентите първи курс от дипломата за завършено средно образование е отличен и е най-висок за страната за поредна година. Направление „Медицина“ е сред първите 8 направления по осигурителен доход на завършилите. За поредна година безработицата сред завършилите клони към нула, а процентът на завършилите, които работят на позиция, отговаряща на придобитото образование, е вторият най-висок в страната (почти 95%). Висшите училища в това направление подготвят кадри не само за българския трудов пазар, но и за този извън страната. Към момента на подготовка на настоящото издание повече от половина от студентите, които се обучават в това направление са чужденци. От 2019 година обучение в направление „Медицина“ се предлага и в университета „Проф. д-р Асен Златаров“ в Бургас. В настоящото издание това висше училище е оставено под черта, поради липса на завършили направленията.

Медицина		
Класация по точки		
<i>Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.</i>		
Резултат		Брой действащи студенти
МУ - Пловдив	73	2809
МУ - София	73	3466
МУ - Варна	71	2837
МУ - Плевен	69	1904
СУ	69	781
ТрУ	67	726

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас

Специалности	
Медицински университет - Варна	травматология M
Медицина M	Медицински университет -София
Медицински университет - Плевен	Медицина M
Медицина M	Софийски университет
Медицински университет - Пловдив	„Св. Климент Охридски“
Медицина M	Медицина M
Медицинска микробиология и лабораторна имунология за медико-диагностични лаборатории M	Медицина (на английски език) M
Спортна физиология, спортна кардиология и спортна	Тракийски университет
	Медицина M
	Университет
	„Проф. Асен Златаров“ - Бургас
	Медицина M

Медицина	Медицински университет - Пловдив	Медицински университет - София	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна	Медицински университет - Плевен	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Тракийски университет - Стара Загора
Място в класацията	1	1	2	3	3	4
Резултат по скала от 0 до 100	73	73	71	69	69	67
Учебен процес						
Програмна акредитация	9.5	9.74	9.32	9.22	9	9.02
Институционална акредитация	9.21	9.56	9.27	9.27	9.61	9.2
Специалности за обучение на бакалаври	0	0	0	0	0	0
Специалности за обучение на магистри	3	1	1	1	2	1
Регулирани специалности	1	1	1	1	1	1
Международна мобилност	124.6	8.7	14.8	17.3	0	9.6
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.83	99.58	99.62	99.73	99.07	96.57
Научни изследвания						
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	44	62	32	17	33	22
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	40	54	27	15	32	20
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	42	62	32	17	32	16
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	9.5	10.4	52.6	3.3	9.6	7.1
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	8.17	8.71	22.04	5.76	4.89	3.89
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	732	1421	376	184	478	274
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	560	1375	401	147	470	166
Статии в научни списания (Scopus)	859	1632	410	304	478	301
Статии в научни списания (Web of Science)	642	1654	514	251	616	189
Доклади от научни конференции (Scopus)	2	9	22	4	18	5
Доклади от научни конференции (Web of Science)	4	31	12	3	94	6
Съвместни научни публикации (Web of Science)	745	2232	590	334	771	216
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	48	46	42	37	12	28
Докторски програми във висшето училище	74	77	65	38	194	90
Съотношение докторанти към студенти	2.74	6.03	7.68	5.93	1.66	4.27
Общо средства за НИД на студент	588	1145	616	261	2627	864
Привлечени средства за НИД на студент	484	1009	490	149	2525	762
Учебна среда						
Стопански инвентар (в лева на студент)	516	1059	573	177	65	122
Оборудване (в лева на студент)	9304	14671	12248	15120	3307	4586
Библиотечен фонд на студент	31.2	52.1	33.3	21.9	139.7	50.2
Ползваемост на библиотечния фонд	21.5	2	8	27.3	22	8.8
Информационно обезпечаване	21	30	19	13	28	33
Учебна застроена площ на студент	36.4	24.1	15.5	9.1	9.9	25.3
Социално-битови и административни услуги						
Стипендии	188	243	195	193	777	375
Студентски общежития	22.41	25.75	13.02	9.61	36.2	35.58
Престиж						
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.62	5.72	5.64	5.56	5.64	5.44
Чуждестранни студенти	64.04	60.36	54.78	61.92	40.46	44.08
Престиж сред студентите	29.96	43.07	30.66	14.41	8.81	1.01
Престиж сред работодатели	26.63	67.72	21.96	25.24	15.42	12.34
Престиж сред преподавателите	29.08	47.09	22.53	14.71	4.77	3.58
Реализация на пазара на труда и регионална значимост						
Безработица сред завършилите	0.34	0.52	0.31	0.18	0.48	0.25
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	97.21	91.87	96.85	98.67	89.51	96.95
Принос към осигурителната система	89.75	83.68	84.75	88.73	81.8	88.13
Осигурителен доход на завършилите	2219	2267	2402	2453	2473	2258
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.48	1.08	1.47	1.5	1.16	1.42
Регионална реализация	76.05	72.08	43.98	34.74	70.57	38.58
Регионална реализация на позиция за висше образование	96.75	90.37	97.24	99.32	87.63	98.46
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	8.84	6.14	10	10	6.69	10

Направление „Фармация“ се радва на висок престиж сред студентите, като се нарежда на 2-о място измежду професионалните направления в България по отношение успеха от дипломата за завършено средно образование на студентите в първи курс, на 5-о място по дял на чуждестранните

студенти, както и сред 3-те направления с най-ниска безработица сред завършилиите. Направлението може да се изучава в 5 държавни висши училища. Около 95% от завършилите направления се осигуряват в България и над 90% работят на позиция, отговаряща на завършеното висше образование.

Фармация

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

	Резултат	Брой действащи студенти
МУ - София	72	745
СУ	67	336
МУ - Пловдив	66	564
МУ - Варна	63	387
МУ - Плевен	62	258

Специалности

Медицински университет - Варна

Козметология *M*

Трансфер на технологии и иновации във фармацията *M*

Фармация *M*

Медицински университет - Плевен

Фармация *M*

Медицински университет - Пловдив

Фармация *M*

Медицински университет - София

Оценка на здравни технологии с фармакоикономика *M*

Фармация *M*

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Фармация *M*

Фармация (на английски език) *M*

Фармация	Медицински университет - София	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Медицински университет - Пловдив	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна	Медицински университет - Плевен
Място в класацията	1	2	3	4	5
Резултат по скала от 0 до 100	72	67	66	63	62
Учебен процес					
Програмна акредитация	9.7	8.63	9.32	8.75	9.06
Институционална акредитация	9.56	9.61	9.21	9.27	9.27
Специалности за обучение на бакалаври	0	0	0	0	0
Специалности за обучение на магистри	2	2	1	3	1
Регулирани специалности	1	1	1	1	1
Международна мобилност	10.7	0	70.9	18.1	7.8
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.4	98.35	99.52	100	98.08
Научни изследвания					
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	63	45	47	32	18
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	55	42	43	28	17
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	25	15	19	14	9
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	10	10.1	9.8	47.5	3.7
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	5.47	8	5.97	5.53	3.09
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	1616	939	856	427	206
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	371	102	135	83	30
Статии в научни списания (Scopus)	1853	960	960	476	329
Статии в научни списания (Web of Science)	411	100	128	95	52
Доклади от научни конференции (Scopus)	9	28	5	22	4
Доклади от научни конференции (Web of Science)	9	0	3	2	0
Съвместни научни публикации (Web of Science)	415	108	153	107	64
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	6	4	6	7	0
Докторски програми във висшето училище	77	194	74	65	38
Съотношение докторанти към студенти	5.37	3.87	0.89	2.84	0
Общо средства за НИД на студент	1145	2627	588	616	261
Привлечени средства за НИД на студент	1009	2525	484	490	149
Учебна среда					
Стопански инвентар (в лева на студент)	1059	65	516	573	177
Оборудване (в лева на студент)	14671	3307	9304	12248	15120
Библиотечен фонд на студент	52.1	139.7	31.2	33.3	21.9
Ползваемост на библиотечния фонд	2	22	21.5	8	27.3
Информационно обезпечаване	30	28	21	19	13
Учебна застроена площ на студент	24.1	9.9	36.4	15.5	9.1
Социално-битови и административни услуги					
Стипендии	242	595	267	284	248
Студентски общежития	25.75	36.2	22.41	13.02	9.61
Престиж					
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.64	5.55	5.5	5.55	5.5
Чуждестранни студенти	20.94	14.88	11.88	3.1	0.39
Престиж сред студентите	45.51	7.75	31.64	31.86	10.59
Престиж сред работодатели	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Престиж сред преподавателите	36.11	9.66	26.87	21.73	11.41
Реализация на пазара на труда и регионална значимост					
Безработица сред завършилите	0.5	0.36	0.57	0.49	0.52
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	87.08	88.64	95.96	96.43	95.08
Принос към осигурителната система	96.35	95.71	91.73	92.88	96.88
Осигурителен доход на завършилите	2363	2319	1949	1806	2082
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.07	1.09	1.14	1.08	1.34
Регионална реализация	79.6	77.5	42.34	51.78	34.38
Регионална реализация на позиция за висше образование	83.75	86.18	92.53	93.75	90.91
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	6.43	8.96	5.28	10	10

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
Посветени на хуманността

КАНДИДАТСТУДЕНТСКА КАМПАНИЯ 2024 г.

тел.: 032/200 701; 032/200 704; 032/200 718

e-mail: ksk@mu-plovdiv.bg

www.mu-plovdiv.bg

ДАТИ ЗА КАНДИДАТСТУДЕНТСКИ ИЗПИТИ

Всички кандидатстудентски изпити са присъствени!

- **01 юли 2024 г.** – Биология и Химия;
- **03 юли 2024 г.** – Етика;
- **04 юли 2024 г.** – Социална медицина и здравен мениджмънт;
- **05 юли 2024 г.** – Скулптиране;
- **22 октомври 2024 г.** – Социална медицина и здравен мениджмънт – за специалността „Управление на здравните грижи“, 2 и 3 семестъра, ОКС „Магистър“.

Специалности по проекта OMNIA:

- **май 2024 г.** – Медицинска микробиология и лабораторна имунология за медико-диагностични лаборатории;
- **септември 2024 г.** – Спортна физиология, спортна кардиология и спортна травматология.

Подаването на документи от кандидат-студентите е само онлайн.

Това професионално направление се преподава в 15 висши училища в страната и се наблюдава широк спектър на изучаваните специалности, застъпени в различните висши училища – от „Аграрно инженерство“ до „Компютърни технологии в инженерната дейност“, което вероятно може частично да обясни различните резултати, постигнати от участващите в класацията различни висши училища. Направлението се характеризира с риск от безработица и с осигурителен доход на завършилите, които са много близки до съответните средни стойности за висшисти в България, но се наблюдават съществени разлики в представянето на различните висши училища в класацията.

Общо инженерство

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Резултат	Брой действащи студенти
ТУ - София	65
ХТМУ	55
ВТРУ	51
МГУ	51
НВУ	51
ЛТУ	50
АУ	49
РУ	48
ТУ - Габрово	48
ТУ - Варна	47
ТРУ	46
ШУ	45
УХТ	44
УАЗ	43

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Висше училище по телекомуникации и пощи - София

Специалности

Аграрен университет - Пловдив
Аграрно инженерство **Б**
Земеделска техника **М**
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
Индуриален мениджмънт **Б**
Сигурност и безопасност в транспорта **Б**
Управление на проекти **М**
Висше училище по телекомуникации и пощи
Дигитална публична администрация **Б**
Дигитално лидерство **М**
Дигитално предприемачество и високи технологии **Б**
Лесотехнически университет
Инженерен дизайн **Б/М**
Инженерен дизайн - Дизайн на градската среда **М**
Инженерен дизайн - Дизайн на обитаемата среда **М**
Инженерен дизайн - Продуктов дизайн **М**
Компютърни технологии в мебелната индустрия **Б**
Мебелна индустрия 4.0 **М**
Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София
Индуриален мениджмънт **М**
Инженерна безопасност **М**
Компютърни технологии в инженерната дейност **Б/М**
Управление на ресурси и производствени системи **Б**

Национален военен университет „Васил Левски“
Автомобилна техника и транспортна логистика **Б/М**
Защита на населението и инфраструктурата **Б/М**
Защита от опасни вещества и лъчения **М**
Индуриален мениджмънт **Б/М**
Строителни и специални машини **Б**
Управление на ресурсите и технологии **Б**
Национален военен университет „Васил Левски“ - Шумен
Компютърно моделиране в индустрията **М**
Компютърно проектиране на изделия със специално предназначение **М**
Русенски университет „Ангел Кънчев“
Аграрно инженерство **Б**
Дизайн **Б**
Екология и техника за опазване на околната среда **Б/М**
Индуриален мениджмънт **Б/М**
Индуриален мениджмънт и маркетинг **М**
Индуриално инженерство **Б**
Инженерна екология **М**
Мениджмънт на качеството и метрология **Б**
Промислен дизайн **Б/М**
Управление на качеството **М**
Управление на технологиите в

растениевъдството **М**
Русенски университет „Ангел Кънчев“, Филиал Видин
Индуриален мениджмънт **Б**
Технически университет - Варна
Защита на населението при бедствия и аварии **Б**
Индуриален дизайн **Б/М**
Индуриален дизайн (за зав. др. спец.) **М**
Индуриален мениджмънт **Б/М**
Индуриален мениджмънт (Аграрен мениджмънт) **М**
Индуриален мениджмънт (зав. др. спец.) **М**
Индуриален мениджмънт (Корпоративен мениджмънт) **М**
Индуриален мениджмънт (Корпоративен мениджмънт) – 3 сем. **М**
Индуриален мениджмънт (Управление на проекти) **М**
Индуриален мениджмънт (Управление на проекти) - 4 сем. **М**
Индуриален мениджмънт (Управление на фирмената конкурентоспособност) **М**
Инженерен дизайн **Б/М**
Инженерен дизайн (зав. др. спец.) **М**
Корпоративен мениджмънт (за зав. др. спец.) **М**
Строителен мениджмънт **Б**

Продължава на стр. 60

Общо инженерство	Технически университет - София	Химикотехнологичен и металургичен университет - София	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София	Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ - София	Национален военен университет „Васил Левски“ - Велико Търново	Лесотехнически университет - София	Аграрен университет - Пловдив	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Технически университет - Габрово	Технически университет - Варна	Тракийски университет - Стара Загора	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас
Място в класацията	1	2	3	3	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11
Резултат по скала от 0 до 100	65	55	51	51	51	50	49	48	48	47	46	45	44	43
Учебен процес														
Програмна акредитация	9.42	9.31	9.27	9.15	9.26	9.33	9.08	9.54	9.24	9.05	9.15	9.18	9.12	9.13
Институционална акредитация	9.56	9.38	9.1	9.15	9.19	9	9.61	9.44	9.08	9.31	9.2	9.12	9.33	8.84
Специалности за обучение на бакалаври	19	3	2	2	5	2	1	7	7	6	1	1	2	1
Специалности за обучение на магистри	32	3	1	3	6	5	1	7	11	10	2	3	3	5
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	0	0	0	10.2	72.6	5.5	18.5	9.2	3.6	30.2	0	0	0	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	4	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	14.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.37	100	100	100	100	100	100	100	98.89	98.89	100	100	100	97.62
Научни изследвания														
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	24	25	6	13	5	20	8	19	11	15	10	13	13	14
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	23	20	6	12	4	15	6	17	9	12	8	11	12	11
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	15	17	3	3	1	9	3	8	8	7	7	7	5	8
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.4	4.3	1.4	6.7	2	7.1	8.8	4.1	2.5	2.3	2.3	3.7	3	3.2
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1.34	4.9	0.88	1.79	0.22	4.67	2.77	4.48	3.23	1.27	3	2.18	2	3.26
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	2092	428	65	60	30	137	34	501	194	407	114	91	180	201
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	351	134	8	20	2	29	10	82	44	66	28	28	31	35
Статии в научни списания (Scopus)	563	427	17	35	5	101	26	178	77	98	83	93	102	117
Статии в научни списания (Web of Science)	239	163	9	21	4	42	21	21	40	51	43	30	36	44
Доклади от научни конференции (Scopus)	2815	128	93	36	42	65	17	636	217	588	165	62	176	176
Доклади от научни конференции (Web of Science)	791	41	23	8	5	6	3	184	34	154	11	26	28	39
Съвместни научни публикации (Web of Science)	466	199	29	28	2	43	24	76	46	79	36	31	54	62
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	5	6	0	1	5	5	1	1	0	2	3	1	0	0
Докторски програми във висшето училище	100	41	19	32	18	39	24	44	26	30	90	53	24	13
Съотношение докторанти към студенти	0.86	2.76	0	2.55	4.84	4.42	1.85	1.14	0	3.35	0	4.94	0	0
Общо средства за НИД на студент	806	1103	180	1105	647	391	2371	1188	310	744	864	425	810	2210
Привлечени средства за НИД на студент	663	970	94	977	493	244	2229	1105	242	664	762	373	703	2147
Учебна среда														
Стопански инвентар (в лева на студент)	69	61	38	7	417	140	298	264	25	165	122	384	56	53
Оборудване (в лева на студент)	4655	3527	916	1986	11714	3679	2977	3201	3927	4787	4586	725	2029	2645
Библиотечен фонд на студент	14.4	95.4	62.3	91.8	312	65	106.4	86.6	67.3	50.3	50.2	57.7	74.8	86.7
Ползваемост на библиотечния фонд	1.3	4.8	10.2	2.2	155	2.3	3	10.2	0.7	24.8	8.8	6.3	19.8	3.6
Информационно обезпечаване	17	16	22	12	12	15	28	21	15	12	33	15	21	12
Учебна застроена площ на студент	15.5	24.9	14.2	17.3	63.4	18.2	17.4	13.8	9.9	17.4	25.3	11.9	15.6	15.1
Социално-битови и административни услуги														
Стипендии	734	495	293	490	294	724	398	572	349	514	246	503	376	667
Студентски общежития	61.01	85.1	18.61	67.23	100	62.19	67.33	22.64	13.3	33.04	35.58	3.49	100	30.61
Престиж														
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.36	4.74	4.69	4.81	4.68	5.3	4.65	4.7	4.58	4.83	4.34	4.48	4.9	4.64
Чуждестранни студенти	2.18	0	8.04	1.02	0	1.66	2.78	0.92	1.46	0.84	0	0	0	0.92
Престиж сред студентите	26.93	0.34	0.61	0.45	1.52	2.03	2.84	2.12	1.51	7.77	0.9	0.22	0.95	0.64
Престиж сред работодатели	53.38	18.49	5.5	4.31	2.96	6.22	3.28	12	18.56	28.27	6.19	0	12.08	0.9
Престиж сред преподавателите	47.92	6.2	2.96	7.45	1.99	3.11	0.91	21.28	7.19	12.81	0.55	1.04	2.25	1
Реализация на пазара на труда и регионална значимост														
Безработица сред завършилите	1.37	2.34	1.74	2.34	2.09	1.16	1.13	3.21	2.81	2.28	2.84	3.48	1.18	3.13
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	59.06	54.63	50	46.84	47.9	31.21	32.93	34.91	41.31	27.48	29.73	40.67	17.46	25
Принос към осигурителната система	87.05	87.83	91.82	91.42	90.03	90.55	89.32	81.53	87.26	82.7	90.91	86.26	77.65	84.62
Осигурителен доход на завършилите	2347	2083	2258	2174	2040	1345	1809	1652	1961	1615	2007	1958	1401	1509
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.11	1.01	1.07	1.1	1.03	0.7	1.09	1.17	1.18	0.94	1.16	1.16	0.86	0.98
Регионална реализация	63.93	73.38	72.73	61.06	19.34	67.66	39.81	45.58	25.94	44.12	40.91	51.1	49.41	55.29
Регионална реализация на позиция за висше образование	61.21	52.85	47.5	53.51	25	31.62	21.95	33.92	31.82	20.78	5.56	31.18	11.9	16.52
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.33	1.36	1.84	1.37	2.92	2.76	2.65	1.9	2.17	2.46	1.58	1.61	2.55	1.44

З а оценката на висшите училища в това направление се използва модифицирана система от индикатори, от която са изключени тези, измерващи научните публикации. Това е направено поради обстоятелството, че мисията на висшите училища в сферата на изкуствата е по-различна и за тях художествено-творческата дейност е паралелна, а някъде и по-силно застъпена от научната. Националната музикална академия запазва водещите си позиции в това направление и тази година. Данните за реализация на пазара на труда на завършилите в това направление трябва да се тълкуват с необходимата доза предпазливост поради спецификите на творческата дейност в сферата на изкуствата. Трябва обаче да се отбележи, че безработицата сред завършилите направление е по-ниска от средните стойности за завършилите през последните 5 години висшести в страната.

Специалности „Музикално и танцово изкуство“

Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив Музикознание (Музикална естетика) **М**
Балетно изкуство - Балетна педагогика **Б/М**
Балетно изкуство - Балетна режисура **М**
Българска народна хореография **Б/М**
Дирижиране **М**
Дирижиране - 3 сем. **М**
Дирижиране на народни състави **М**
Дирижиране на народни състави (3 сем.) **М**
Изпълнителско изкуство (българска народна музика с класически или друг нетрадиционен за България фолклорен инструмент) **М**
Изпълнителско изкуство (българска народна музика с класически или друг нетрадиционен за България фолклорен инструмент) - 4 сем. **М**
Изпълнителско изкуство (класически инструменти и класическо пеене) **Б/М**
Изпълнителско изкуство (народни инструменти и народно пеене) **Б/М**
Изпълнителско изкуство (поп и джаз) **Б/М**
Изпълнителско изкуство (класически инструменти и класическо пеене) - 3 сем. **М**
Изпълнителско изкуство (народни инструменти или народно пеене) - 3 сем. **М**
Изпълнителско изкуство (поп и джаз) - 3 сем. **М**
Композиция **М**
Композиция (3 сем.) **М**
Медийно музикално редакторство **М**

Музикално-сценична режисура **М**
Музикознание (Етномузикознание) **М**
Музикознание (Етномузикознание) - 3 сем. **М**
Музикознание (Историческо музикознание) **М**
Музикознание (профил Теоретично музикознание - солфеж) **М**
Музикотерапия **М**
Музикотерапия (3 сем.) **М**
Съвременни танцови техники **М**
Тонрежисура **М**
Тонрежисура (3 сем.) **М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
Сценични изкуства, мениджмънт и продуцентство **М**
Хореография **Б**
Хореография - български народни танци **Б**
Хореография - съвременен танцов театър **Б**
Хореографска режисура и артмениджмънт **М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Филиал Смолян
Хореография **Б**
Национална музикална академия „Проф. П. Владигеров“
Фолклорно инструментално изкуство - гъдулка **М**
Балетно изкуство - Балетна педагогика **Б/М**
Балетно изкуство - Балетна режисура **М**
Вокална педагогика **М**
Дирижиране духов оркестър **М**
Звукорежисура и звуков дизайн за игри **М**
Звукорежисура, звуков и медиен дизайн **Б/М**
Инструментална педагогика - пиано **М**
Инструментално изкуство -

баритонхорн **Б**
Инструментално изкуство - валдхорна **Б/М**
Инструментално изкуство - келтска арфа **Б**
Инструментално изкуство - класическа китара **Б/М**
Инструментално изкуство - тенорхорн **Б**
Инструментално изкуство - ударни инструменти **Б/М**
Инструментално изкуство - чебало **М**
Инструментално изкуство - акордеон **Б/М**
Инструментално изкуство - арфа **Б/М**
Инструментално изкуство - виола **Б/М**
Инструментално изкуство - виолончело **Б/М**
Инструментално изкуство - кларнет **Б/М**
Инструментално изкуство - контрабас **Б/М**
Инструментално изкуство - обой **Б/М**
Инструментално изкуство - пиано **Б/М**
Инструментално изкуство - тромпет **Б/М**
Инструментално изкуство - фагот **Б/М**
Инструментално изкуство - цигулка **Б/М**
Инструментално изкуство - камерна музика **М**
Камерно пеене **М**
Клавирен съпровод **М**
Класическо пеене **Б/М**
Композиция **М**
Медийна композиция и електроакустична музика **М**
Мениджмънт на музикалните индустрии **М**

Музикално продуцентство **М**
Музикално-сценична режисура **Б/М**
Музикознание **М**
Музикотерапия **М**
Оперета и мюзикъл **М**
Оперно-симфонично дирижиране **М**
Орган **Б/М**
Поп и джаз баскитара **Б/М**
Поп и джаз китара **Б/М**
Поп и джаз контрабас **Б/М**
Поп и джаз пеене **Б/М**
Поп и джаз пиано **Б/М**
Поп и джаз саксофон **Б/М**
Поп и джаз тромпет **Б/М**
Поп и джаз ударни инструменти **Б/М**
Поп и джаз флейта **Б/М**
Поп и джаз цугтромбон **Б/М**
Теория на музиката **М**
Тонрежисура **Б/М**
Фолклорна хореография **Б**
Фолклорно инструментално изкуство - гайда **Б/М**
Фолклорно инструментално изкуство - гъдулка **Б**
Фолклорно инструментално изкуство - кавал **Б/М**
Фолклорно инструментално изкуство - тамбура **Б/М**
Фолклорно пеене **Б/М**
Хорово дирижиране **М**
Чембало **Б**
Нов български университет
Български фолклор - музика и танц **Б**
Класическа музика **М**
Композиция и дирижиране **М**
Музика **Б**
Музикално изпълнителство (на английски език) **М**
Музикално майсторство **М**
Музикознание **М**
Мюзикъл - музикална драма и комедия **М**
Поп и джаз музика **М**
Танцово изкуство **М**
Тонрежисура **М**
Пловдивски университет

„Паисий Хилендарски“
Джаз и поп изпълнителско изкуство **Б**
Музика **Б**
Музикално изпълнителско изкуство **М**
Ръководство на вокални и инструментални състави **М**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Аудио-визуален дизайн **М**
Аудиопродукция и мастеринг **М**
Виртуални студийни технологии и тонрежисура **М**
Музикален артмениджмънт **М**
Музикални медийни технологии и тонрежисура **Б**
Филмова и сценична музика **М**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Филиал Бургас
Аудио-визуален дизайн **М**
Аудиопродукция и мастеринг **М**
Музикален артмениджмънт **М**
Музикални медийни технологии и тонрежисура **Б**
Филмова и сценична музика **М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
Българска народна хореография **Б**
Електронни технологии в музиката **Б**
Звукорежисьор за електронни медии и филмово производство **М**
Изпълнителско изкуство - поп и джаз **Б**
Изпълнителско изкуство (народни инструменти или народно пеене) **Б**
Изпълнителско изкуство (поп и джаз пеене) **Б**
Музикален инструмент или пеене с ръководство на вокални и инструментални формации **М**
Съвременна хореография **Б**
Теория и критика на хореографското изкуство **М**
Хореографска режисура **М**

Музикално и танцово изкуство

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Резултат	Брой действащи студенти
НМА 57	599
АМТИИ 53	356
ЮЗУ 50	104
НБУ 49	89
СУ 48	37
ВСУ 45	61
ПУ 41	71

Музикално и танцово изкуство

Място в класацията	1	2	3	4	5	6	7
Резултат по скала от 0 до 100	57	53	50	49	48	45	41
Учебен процес							
Програмна акредитация	9.47	9.17	9.31	9.06	7.7	7.35	8.83
Институционална акредитация	9.29	9.14	9.3	9	9.61	9.21	9.39
Специалности за обучение на бакалаври	43	5	6	2	1	3	2
Специалности за обучение на магистри	57	20	4	9	5	2	2
Международна мобилност	31.7	2.8	9.6	11.2	0	0	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	97.28	94.37	98.31	87.1	100	100	90
Научни изследвания							
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	1	2	2	1	0	1	1
Докторски програми във висшето училище	1	6	85	38	194	24	99
Съотношение докторанти към студенти	17.2	17.13	29.81	11.24	0	4.92	1.41
Общо средства за НИД на студент	217	1407	694	675	2627	220	278
Привлечени средства за НИД на студент	0	1175	636	675	2525	220	235
Учебна среда							
Стопански инвентар (в лева на студент)	4277	510	275	802	65	356	60
Оборудване (в лева на студент)	1342	1643	752	1598	3307	1498	1076
Библиотечен фонд на студент	207.1	172.2	30.5	30.3	139.7	35.6	22.5
Ползваемост на библиотечния фонд	136.5	104.5	2.4	17.1	22	3.7	5
Информационно обезпечаване	13	12	32	24	28	15	30
Учебна застроена площ на студент	18.9	10.4	12.4	4.9	9.9	4.9	5.4
Социално-битови и административни услуги							
Стипендии	452	304	1349	697	854	1788	673
Студентски общежития	54.32	15.65	22.69	5.51	36.2	100	14.86
Престиж							
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.31	5.18	4.83	5.16	5.18	5.02	4.74
Чуждестранни студенти	17.36	9.55	7.69	0	2.7	0	1.41
Престиж сред студентите	27.93	29.19	7.96	13.36	13.3	9.12	2.28
Престиж сред работодатели	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Престиж сред преподавателите	40.37	30.31	5.76	21.4	10.46	0.28	3.27
Реализация на пазара на труда и регионална значимост							
Безработица сред завършилите	1.54	1.14	0.93	2.13	0.83	1.65	3.46
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	78.99	57.89	48.89	69.3	60	66.67	53.57
Принос към осигурителната система	71.88	82.87	86.11	75	76.67	90.12	79.22
Осигурителен доход на завършилите	1718	1562	1456	1816	1702	1536	1472
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.85	0.95	0.86	0.86	0.72	1.01	0.94
Регионална реализация	50.58	28.01	68.52	61.63	76.67	40.74	54.55
Регионална реализация на позиция за висше образование	69.08	49.59	45.95	59.43	52.17	54.55	42.86
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (Съотношение)	2.08	2.64	3.46	1.5	3.84	3.4	0.87

	Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ - София	Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград	Нов български университет - София	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Място в класацията	1	2	3	4	5	6	7
Резултат по скала от 0 до 100	57	53	50	49	48	45	41
Учебен процес							
Програмна акредитация	9.47	9.17	9.31	9.06	7.7	7.35	8.83
Институционална акредитация	9.29	9.14	9.3	9	9.61	9.21	9.39
Специалности за обучение на бакалаври	43	5	6	2	1	3	2
Специалности за обучение на магистри	57	20	4	9	5	2	2
Международна мобилност	31.7	2.8	9.6	11.2	0	0	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	97.28	94.37	98.31	87.1	100	100	90
Научни изследвания							
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	1	2	2	1	0	1	1
Докторски програми във висшето училище	1	6	85	38	194	24	99
Съотношение докторанти към студенти	17.2	17.13	29.81	11.24	0	4.92	1.41
Общо средства за НИД на студент	217	1407	694	675	2627	220	278
Привлечени средства за НИД на студент	0	1175	636	675	2525	220	235
Учебна среда							
Стопански инвентар (в лева на студент)	4277	510	275	802	65	356	60
Оборудване (в лева на студент)	1342	1643	752	1598	3307	1498	1076
Библиотечен фонд на студент	207.1	172.2	30.5	30.3	139.7	35.6	22.5
Ползваемост на библиотечния фонд	136.5	104.5	2.4	17.1	22	3.7	5
Информационно обезпечаване	13	12	32	24	28	15	30
Учебна застроена площ на студент	18.9	10.4	12.4	4.9	9.9	4.9	5.4
Социално-битови и административни услуги							
Стипендии	452	304	1349	697	854	1788	673
Студентски общежития	54.32	15.65	22.69	5.51	36.2	100	14.86
Престиж							
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.31	5.18	4.83	5.16	5.18	5.02	4.74
Чуждестранни студенти	17.36	9.55	7.69	0	2.7	0	1.41
Престиж сред студентите	27.93	29.19	7.96	13.36	13.3	9.12	2.28
Престиж сред работодатели	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Престиж сред преподавателите	40.37	30.31	5.76	21.4	10.46	0.28	3.27
Реализация на пазара на труда и регионална значимост							
Безработица сред завършилите	1.54	1.14	0.93	2.13	0.83	1.65	3.46
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	78.99	57.89	48.89	69.3	60	66.67	53.57
Принос към осигурителната система	71.88	82.87	86.11	75	76.67	90.12	79.22
Осигурителен доход на завършилите	1718	1562	1456	1816	1702	1536	1472
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.85	0.95	0.86	0.86	0.72	1.01	0.94
Регионална реализация	50.58	28.01	68.52	61.63	76.67	40.74	54.55
Регионална реализация на позиция за висше образование	69.08	49.59	45.95	59.43	52.17	54.55	42.86
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (Съотношение)	2.08	2.64	3.46	1.5	3.84	3.4	0.87

НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
Професор Панчо Владигеров

НМА

<https://nma.bg/> @NationalAcademyofMusicBulgariaOfficial

С едем са висшите училища, които предлагат обучение в това направление – 6 държавни и едно частно. Те предлагат широк избор от различни езици и респективно специалности. Завършилите това направление най-често се реализират като преподаватели и като стопански и административни приложни специалисти. Направление „Филология“ се радва на сравнително висок престиж сред студентите с един от високите успехи от диплома за средно образование на студентите в първи курс. Стойностите за това професионално направление, измерващи реализацията на завършилите на пазара на труда, са малко под средните за завършили висше образование в страната през последните 5 години.

Филология		
Класация по точки		
Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.		
Резултат	Брой действащи студенти	
СУ	63	2134
НБУ	54	173
ВТУ	50	1011
ПУ	50	1639
ШУ	47	529
ЮЗУ	47	383
УАЗ	46	69

Специалности

Великотърновски университет „Св. Кирил и Методий“

Английска филология **Б**
 Английска филология - лингвистика и превод **М**
 Английска филология. Британистика и ирландистика **М**
 Английски език и методика на чуждоезиковото обучение **М**
 Английски език и чуждоезиково обучение в средното училище **М**
 Англицистика. Език - култура - литература **М**
 Балканистика **Б**
 Българска филология **Б**
 Българският език - актуални приложни аспекти **М**
 Българският език като втори език (преподаване на български език в чуждоезиковата среда и сред малцинствени общности) **М**
 Германистика **Б**
 Дигитална култура: език, литература, комуникация **М**
 Език на медиите и рекламата. Подготовка и редактиране на текстове **М**
 Испански език и втори чужд език **Б**
 Конферентен превод с английски език и втори чужд език **М**
 Конферентен превод с един чужд език (английски, немски или френски) **М**
 Конферентен превод с немски език и втори чужд език **М**
 Конферентен превод с френски език и втори чужд език **М**
 Литература и култура **М**
 Приложна лингвистика (два чужди езика) **Б**
 Приложна лингвистика (китайски език и втори чужд език) **Б**
 Приложна лингвистика с два чужди езика и международен туризъм **Б**
 Приложна лингвистика. Английски език и втори чужд език **Б**
 Приложна лингвистика. Английски и втори чужд език с информационни технологии **Б**
 Приложна лингвистика. Български и английски език с информационни технологии **Б**
 Приложна лингвистика. Два чужди езика с бизнес комуникации **Б**
 Приложна лингвистика. Два чужди езика с международни отношения **Б**
 Приложна лингвистика. Немски и втори чужд език **Б**
 Психология на езиковата комуникация **М**
 Романистика **Б**
 Русистика **Б**
 Руска филология **Б**
 Славистика **Б**
 Славянски езици и култури **Б**
 Средновековна българска християнска култура **М**
 Транслатология с английски език **М**
 Транслатология с два чужди езика **М**
 Транслатология с един чужд език **М**
 Транслатология с немски език **М**
 Транслатология с френски език **М**
 Транслатология със славянски

или балкански език **М**
Нов български университет
 Английски език и професионална комуникация (Съвместна програма с университет а Йорк) **Б**
 Англицистика (Английски език, култура и литература) **Б**
 Арабистика (Арабски език, култура и литература) **Б**
 Българистика (Български език, култура и литература) **Б**
 Германистика с втори чужд език английски **Б**
 Гръцки език и култура **Б**
 Език и литература **Б**
 Испанистика **Б**
 Испанистика с втори чужд език английски **Б**
 Италианистика с втори чужд език английски **Б**
 Лингводидактика **М**
 Литература, книгоиздаване, меди **М**
 Писмен и устен превод **М**
 Приложен английски език **Б**
 Приложен испански език **Б**
 Приложен немски език **Б**
 Приложни чужди езици (за администрация и управление) **Б**
 Приложни чужди езици за администрация и управление (на английски и втори чужд език) **Б**
 Романистика с втори чужд език английски **Б**
 Русистика (с втори чужд език английски) **Б**
 Творческо писане **М**
 Технолого в писмения и устния превод **М**
 Юридически превод с два чужди езика (английски и немски) **М**
 Юридически превод с един чужд език (английски или немски) **М**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
 Language and linguistics **М**
 Актуална българистика **М**
 Актуална русистика **М**
 Английска филология **Б**
 Английска филология - лингвистика и превод **М**
 Английски език и управление в бизнеса **М**
 Балканистика **М**
 Българска филология **Б**
 Езиково осигуряване и културни дейности в туризма **М**
 Културноисторическа славистика **М**
 Лингвистика с бизнес администрация **Б**
 Лингвистика с информационни технологии (английски език и втори чужд език) **Б**
 Лингвистика с маркетинг **Б**
 Превод за европейските институции **М**
 Превод и бизнес комуникация **М**
 Превод и интеркултурна комуникация **М**
 Приложна лингвистика (английски език с втори чужд език) **Б**
 Приложна лингвистика (испански език) **М**

Филология	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Нов български университет - София	Великотърновски университет „Св. Кирил и Методий“	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград	Университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ - Бургас
Място в класацията							
Резултат по скала от 0 до 100							
Учебен процес							
Програмна акредитация	9.54	8.75	9.3	9.12	9.09	9.23	8.5
Институционална акредитация	9.61	9	9.45	9.39	9.12	9.3	8.84
Специалности за обучение на бакалаври	23	17	19	11	11	17	1
Специалности за обучение на магистри	57	7	22	17	13	13	3
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	10.3	17.3	27.7	4.3	1.9	23.5	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	5	3	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0.8	51.4	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.76	100	99.42	99.12	100	98.75	100
Научни изследвания							
Индекс на цитируемост (на Хириш) по научна област (Scopus)	19	9	6	9	2	13	4
Индекс на цитируемост (на Хириш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	15	8	6	8	2	11	3
Индекс на цитируемост (на Хириш) по научна област (Web of Science)	6	4	1	2	1	1	0
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.3	3.3	2.6	2.2	0.7	1.9	1.1
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	0.64	0.93	0.04	0.15	0.07	0.19	0
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	300	57	26	73	17	87	13
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	26	8	1	6	1	8	0
Статии в научни списания (Scopus)	431	60	31	110	31	226	7
Статии в научни списания (Web of Science)	165	30	12	42	22	30	5
Доклади от научни конференции (Scopus)	60	9	9	24	4	15	22
Доклади от научни конференции (Web of Science)	31	1	6	9	3	5	2
Съвместни научни публикации (Web of Science)	46	11	2	6	8	3	1
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	17	5	9	12	8	11	0
Докторски програми във висшето училище	194	38	63	99	53	85	13
Съотношение докторанти към студенти	4.12	1.16	2.27	1.22	3.97	7.05	0
Общо средства за НИД на студент	2627	675	391	278	425	694	2210
Привлечени средства за НИД на студент	2525	675	353	235	373	636	2147
Учебна среда							
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	802	35	60	384	275	53
Оборудване (в лева на студент)	3307	1598	321	1076	725	752	2645
Библиотечен фонд на студент	139.7	30.3	53.6	22.5	57.7	30.5	86.7
Ползваемост на библиотечния фонд	22	17.1	10.7	5	6.3	2.4	3.6
Информационно обезпечаване	28	24	15	30	15	32	12
Учебна застроена площ на студент	9.9	4.9	7.1	5.4	11.9	12.4	15.1
Социално-битови и административни услуги							
Стипендии	1336	247	525	328	428	786	466
Студентски общежития	36.2	5.51	30.87	14.86	3.49	22.69	30.61
Престиж							
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.54	5.36	5.32	5.3	4.94	5.05	5.08
Чуждестранни студенти	5.2	1.16	3.26	4.58	0.57	4.44	0
Престиж сред студентите	39.5	12.27	18.22	14.45	3.44	4.17	0.33
Престиж сред работодатели	91.18	17.54	29.86	18.35	3.43	0.81	0.07
Престиж сред преподавателите	62.85	6.27	34.11	26.03	8.54	2.19	0.77
Реализация на пазара на труда и регионална значимост							
Безработица сред завършилите	1.3	1.77	3.03	2.82	3.27	4.68	2.25
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	60.07	67.15	55.86	53.45	67.03	57.65	65.26
Принос към осигурителната система	81.07	80.45	76.92	82.34	82.19	81.23	86.09
Осигурителен доход на завършилите	2124	2316	1787	1713	1709	1606	1535
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.92	1	1.03	1	1.08	1.06	1.13
Регионална реализация	70.91	72.07	19.07	45.36	48.12	73.12	74.78
Регионална реализация на позиция за висше образование	57.38	64.34	58.52	53.93	65.84	55.68	63.95
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.47	1.81	2.01	1.06	1.71	0.68	2

Приложна лингвистика (испански с втори чужд език) **Б**
 Приложна лингвистика (немски език с втори чужд език) **Б**
 Приложна лингвистика (френски език с втори чужд език) **Б**
 Приложна лингвистика с бизнес администрация **М**
 Приложна лингвистика с информационни технологии **М**
 Приложна лингвистика с маркетинг **М**
 Руска филология **Б**
 Славистика **М**
 Славянска филология **М**
 Френска филология **Б**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
 „Будизъм: езици, литератури и култури“ (с източен език) **М**
 Английска филология **Б**
 Антична култура и литература **М**
 Антична литература и култура **М**
 Антропологични изследвания на Средиземноморието и Балканите: Италия-България **М**
 Арабистика **Б**
 Армения и кавказология **Б**
 Африканистика (на английски език) **Б**
 Балканистика **М**
 Близкоизточни изследвания с арабски език (за завършили арабистика) **М**
 Близкоизточни изследвания с арабски език (за завършили други специалности) **М**
 Близкоизточни изследвания: Общ-

ство и култура на Арабския свят **М**
 Българска филология **Б**
 Език - култура - превод **М**
 Език и култура (Английски език) **М**
 Език и културно пространство (приложна лингвистика - български език като чужд) **М**
 Език, култура, превод **М**
 Езикознание и превод **М**
 Иberoамериканистика (2 сем.) **М**
 Иberoамериканистика / неспециалисти **М**
 Източноазиатски култури **М**
 Индийско и иранско културознание и обществознание **М**
 Индийско и иранско културознание и обществознание (5 семестра) **М**
 Индология **Б**
 Интерпретативна антропология (2 семестра) **М**
 Интерпретативна антропология (3 семестра) **М**
 Иранистика **Б**
 Испанска филология **Б**
 Италианска филология **Б**
 Китаистика **Б**
 Класическа филология **Б**
 Класически езици и антична литература (2 сем.) **М**
 Класически езици и антична литература (4 сем.) **М**
 Компютърна лингвистика. Интернет технологии в хуманитаристиката **М**
 Комуникация: език, литература, меди **М**
 Конферентен превод **М**
 Кореистика **Б**

Култура на Унгария и превод (3 семестра) **М**
 Културни взаимодействия: Англоамерикански перспективи **М**
 Лингвистика - езикова система и речеве практики **М**
 Литература, кино и визуална култура (2 сем.) **М**
 Литература, кино и визуална култура (3 сем.) **М**
 Литературата - творческо писане **М**
 Литературознание **М**
 Междукултурна комуникация и превод с китайски и български език **М**
 Немска филология **Б**
 Немска филология с избираем модул „Скандинавски езици“ **Б**
 Новогръцка филология **Б**
 Нордистика **М**
 Образованието по български език и литература в средното училище **М**
 Общество и култура на Арабския свят **М**
 Общество и култура на Корея **М**
 Опазване на българското културно наследство (2 семестра) **М**
 Опазване на българското културно наследство (3 семестра) **М**
 Португалска филология **Б**
 Превод **М**
 Превод (английски и френски език) **М**
 Превод (френски и английски език) **М**
 Превод с източен език (арабски) **М**
 Превод с източен език (китайски) **М**

Преводач-редактор **М**
 Преводач-редактор (4 сем.) **М**
 Преводач-редактор (италиански език) **М**
 Преводач-редактор (италиански език) неспециалисти (3 семестра) **М**
 Приложна лингвистика **М**
 Приложна лингвистика - преподаване на български език като чужд **М**
 Приложна лингвистика (ИФ)/ неспециалисти **М**
 Приложна лингвистика с източен език **М**
 Приложна лингвистика/ неспециалисти **М**
 Приложнолингвистична тюркология **М**
 Румънска филология **Б**
 Руска литература, култура и художествен превод (2 сем.) **М**
 Руска литература, култура и художествен превод (3 сем.) **М**
 Руска филология **Б**
 Семиотика, език и реклама (на английски език) **М**
 Семиотика, език и реклама (на английски език) - междуфакултетна **М**
 Скандинавистика **Б**
 Славянска филология **М**
 Старобългаристика (3 сем.) **М**
 Старобългаристиката в контекста на византийската книжовност **М**
 Съвременна Гърция - език и култура **М**
 Трансгранична българистика **М**
 Тюркология **Б**

Продължение от стр. 52 - специалности „Филология“

Унгарска филология **Б**
Устен превод (2 сем.) **М**
Франкофония, многоезичие и межкултурна медиация **М**
Френска филология **Б**
Чужд език (английски език), литература, меди **М**
Японистика **Б**
Японистика: общество и култура **М**
Японски език и култура **М**
Университет „Проф. Асен Златаров“ - Бургас
Българска филология **Б/М**
Език, литература, образование **М**
Езикът и литературата - културологични проекти **М**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
Английска филология **Б**
Английска филология - лингвистика и превод **М**
Английска филология: Езиково обслужване на туризма и бизнеса **М**
Българистика и меди **Б**
Българска филология **Б**
Българска филология с библиотечно-информационни дейности и книгоиздаване **Б**
Българска филология: Лингвистика и библиотечно-информационни дейности **М**
Българска филология: Лингвистика и масови комуникации **М**
Българска филология: Редакторство и коректорство **М**
Българска филология: Семиотика на културата **М**
Немска филология: Езиково обслужване на туризма и бизнеса **М**
Немска филология: Лингвистика и превод **М**
Приложна германистика **Б**
Приложна лингвистика (английски и руски език) **Б**
Приложна лингвистика (турски и руски език) **Б**
Руска филология и социална работа **Б**
Руска филология и туризъм **Б**
Руска филология с бизнес комуникация **Б**
Руска филология: Езиково обслужване на туризма и бизнеса **М**
Руска филология: Лингвистика и превод **М**
Турска филология с бизнес комуникация **Б**
Турска филология: Балканистика **М**
Турска филология: Езиково обслужване на туризма и бизнеса **М**
Турска филология: Лингвистика и превод **М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
Английска филология **Б**
Английски език и антропология на Югоизточна Европа **М**
Английски език и етнология **Б**
Английски език и межкултурно общуване **М**
Английски език: превод и комуникации **Б**
Балканистика **М**
Българска филология **Б**
Българският език като чужд **М**
Лингвистични аспекти на чуждоезиковото обучение **М**
Превод (български език за чуждестранни студенти) **М**
Превод (сръбски език) **М**
Превод (руски език) **М**
Превод (словенски език) **М**
Превод (сръбски и хърватски език) **М**
Превод (чешки език) **М**
Превод и съвременна англоезична литература **М**
Приложна лингвистика (английски език и немски език) **Б**
Приложна лингвистика (английски език и руски език) **Б**
Приложна лингвистика (английски език и френски език) **Б**
Приложна лингвистика (английски и сръбски език) **Б**
Славянски език (руски) и туризъм **Б**
Славянски език (хърватски) и туризъм **Б**
Славянски език (чешки) и туризъм **Б**
Филологически аспекти на работа в медиите **М**
Чужд език (немски и втори чужд език английски) и бизнес администрация **Б**
Чужд език (руски и втори чужд език английски) и бизнес администрация **Б**
Чужд език (френски и втори чужд език английски) и бизнес администрация **Б**

Социология, антропология и науки за културата

Място в класацията	Социология, антропология и науки за културата					
	1	2	3	4	5	6
Резултат по скала от 0 до 100	55	50	46	43	42	39
Учебен процес						
Програмна акредитация	9.29	9.02	9.06	8.75	8.69	8.64
Институционална акредитация	9.61	9	9.66	9.3	9.39	9.45
Специалности за обучение на бакалаври	6	3	2	4	8	2
Специалности за обучение на магистри	13	3	1	6	10	3
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	19.1	40	0	19.8	83.3	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	1	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	100	100	100	96.55	100
Научни изследвания						
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	19	9	10	13	9	6
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автосцитирания по научна област (Scopus)	15	8	9	11	8	6
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	5	3	1	2	4	3
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.3	3.3	3.4	1.9	2.2	2.6
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	0.94	1.38	1.9	1.17	1.13	2.36
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	300	57	61	87	73	26
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	33	14	8	8	13	6
Статии в научни списания (Scopus)	431	60	77	226	110	31
Статии в научни списания (Web of Science)	93	18	8	12	23	2
Доклади от научни конференции (Scopus)	60	9	8	15	24	9
Доклади от научни конференции (Web of Science)	5	7	10	10	5	19
Съвместни научни публикации (Web of Science)	46	17	8	10	19	7
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	3	3	1	2	5	1
Докторски програми във висшето училище	194	38	46	85	99	63
Съотношение докторанти към студенти	5.32	4	13.16	21.78	12.12	1.22
Общо средства за НИД на студент	2627	675	331	694	278	391
Привлечени средства за НИД на студент	2525	675	290	636	235	353
Учебна среда						
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	802	35	275	60	35
Оборудване (в лева на студент)	3307	1598	734	752	1076	321
Библиотечен фонд на студент	139.7	30.3	73.6	30.5	22.5	53.6
Ползваемост на библиотечния фонд	22	17.1	20.1	2.4	5	10.7
Информационно обезпечаване	28	24	15	32	30	15
Учебна застроена площ на студент	9.9	4.9	3.4	12.4	5.4	7.1
Социално-битови и административни услуги						
Стипендии	553	466	199	755	147	543
Студентски общежития	36.2	5.51	41.32	22.69	14.86	30.87
Престиж						
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.43	5.33	4.89	4.77	5.07	4.83
Чуждестранни студенти	3.4	0	0	8.91	2.27	2.44
Престиж сред студентите	33.62	15.7	4.87	3.57	11.34	5.22
Престиж сред работодатели	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Престиж сред преподавателите	69.33	25.63	9.07	10.64	18.23	7.88
Реализация на пазара на труда и регионална значимост						
Безработица сред завършилите	2.05	0.81	1.63	4.51	4.08	4.12
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	55.04	50	33.06	41.9	34.19	38.57
Принос към осигурителната система	78.96	63.41	85.14	82.33	80.79	80.22
Осигурителен доход на завършилите	2058	2233	1734	1807	1436	1460
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.91	0.93	0.82	0.97	0.89	0.96
Регионална реализация	69.7	56.1	70.27	72.56	50.99	21.98
Регионална реализация на позиция за висше образование	54.83	56.52	34.62	41.97	37.66	35
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	1.56	3.94	1.96	0.71	0.73	1.48

Социология, антропология и науки за културата

Класация по точки

Легенда: Индикаторът "Брой действащи студенти" показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Училище	Резултат	Брой действащи студенти
СУ	55	470
НБУ	50	25
УНСС	46	114
ЮЗУ	43	101
ПУ	42	132
ВТУ	39	82

Специалности

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
Етнология **Б/М**
Културен туризъм **Б/М**
Нов български университет
Американистика и британистика (на английски език) **М**
Антропология **Б**
Антропология (на английски език) **Б**
Културна и социална антропология **М**
Социология **Б**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Европеистика **Б/М**
Етнология **Б**
Културен мениджмънт **М**
Културен туризъм **Б**
Културен туризъм и културно проектиране **М**
Културна и социална антропология **Б**
Социална антропология **Б**
Социоанализа и междуличностни отношения (теория, емпирия, клинични практики) **М**
Социология **Б**
Социология и науки за човека **Б**
Социология на правото, икономиката и иновациите **Б**
Управление на иновациите и изследователската дейност **М**
Философия и литература **М**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Етнология **Б**
Етнология и културна антропология **Б**
Етнология и културна антропология (2 сем.) **М**
Изкуства и съвременност (XX-XXI век) **М**
История на жените и полове /Матилда/ **М**
Културна антропология (3 сем.) **М**
Културология **Б**
Мениджмънт и социализация на културното наследство **М**
Политическа социология **М**
Социология **Б**
Трудови пазари и развитие на човешките ресурси **М**
Хебраистика **Б**
Южна, Източна и Югоизточна Азия **Б**
Университет за национално и световно стопанство
Направление „Социология, антропология и науки за културата“ **Б**
Социология **Б**
Социология със специализация „Социални изследвания, анализи и проекти“ **М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
Култура и културен туризъм **Б**
Култура и меди **Б**
Културно наследство и културен туризъм **М**
Културология и културен мениджмънт **Б**
Медии, продуцентство и бизнес **М**
Социален мениджмънт и публични комуникации **М**
Социологически изследвания и политически маркетинг **М**
Социология **Б**

„Икономика“ е най-масовото професионално направление в българското висше образование. Обучение по специалности в това направление се предлагат в 25 от общо 52 висши училища, а броят на действащите студенти в направлението е почти 25 000. През последните години обаче общият брой на студентите в това направление трайно намалява. В направление „Икономика“ се наблюдават съществени различия в средните нива на осигурителния доход, безработицата и приложението на придобитото висше образование сред завършилите в зависимост от висшето училище, в което са получили образованието си. При анализа на данните на водещите три университета в направлението трябва да се има предвид, че докато в Американския университет и в Софийския университет в това направление се обучават сумарно около 700 действащи студенти, то в УНСС учат над 10 000 действащи студенти в широка палитра от специалности за обучение на бакалаври, магистри и доктори. Тази разлика в броя обучаеми и в различния обем застъпени специалности до известна степен може да обясни и наблюдаваните различия в реализацията сред завършилите. На практика и трите водещи училища в направлението показват приблизително равен резултат в класирането с пренебрежима разлика между трите (в рамките на 5 точки), като сред работодателите УНСС продължава да бъде най-разпознаваемото висше училище за подготовка на кадри с икономически профил в страната.

Икономика		
Класация по точки		
<i>Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.</i>		
Резултат	Брой действащи студенти	
АУБ	64	37
СУ	64	671
УНСС	59	10278
ВУЗФ	55	580
ВУМ	53	30
НБУ	51	542
ИУ - Варна	50	3393
СА	49	3149
МВБУ	48	450
ВСУ	46	269
ПУ	46	1421
ВТрУ	45	175
АУ	44	276
ВТУ	44	678
РУ	43	109
ТрУ	43	433
БСУ	42	209
ВУСИ	42	162
УХТ	42	25
ЮЗУ	42	408
ВУАРР	41	1197
КМТМ	39	220
ШУ	39	60
УАЗ	34	134

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:
- Технически университет - Габрово

Икономика	Американски университет в България - Благоевград	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Университет за национално и световно стопанство - София	Висше училище по застраховане и финанси - София	Висше училище по мениджмънт - Варна	Нов български университет - София	Икономически университет - Варна	Стопанска академия „Димитър Ценов“ - Свищов	Международно висше бизнес училище - Ботевград
	1	1	2	3	4	5	6	7	8
Място в класацията	1	1	2	3	4	5	6	7	8
Резултат по скала от 0 до 100	64	64	59	55	53	51	50	49	48
Учебен процес									
Програмна акредитация	9.32	9.45	9.9	9.03	8.8	8.59	9.5	9.35	9.51
Институционална акредитация	9.09	9.61	9.66	8.97	8.51	9	9.28	8.98	8.98
Специалности за обучение на бакалаври	1	2	50	26	5	5	29	30	7
Специалности за обучение на магистри	0	26	100	44	2	17	32	61	5
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	108.1	10.4	7.2	0	0	3.7	8.5	8.9	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	1	1	2	19	0	1	3	3	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	100	4.5	2.9	6	0	18.6	0	0.1	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	93.26	96.39	90.91	100	100	100	99.36	90.63
Научни изследвания									
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	3	7	11	2	21	3	7	5	1
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	2	6	9	2	20	3	7	4	1
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	3	7	6	3	11	3	3	3	1
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	1.8	2.6	2.2	0.8	26.6	2	2.3	2.4	0.9
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1.17	1.55	1.67	0.64	16.48	0.86	0.65	1.5	0.83
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	8	82	131	6	48	11	62	19	3
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	6	36	31	15	13	11	13	6	3
Статии в научни списания (Scopus)	19	82	200	7	44	12	60	25	8
Статии в научни списания (Web of Science)	15	95	47	36	18	37	19	12	2
Доклади от научни конференции (Scopus)	0	32	17	3	0	1	9	1	0
Доклади от научни конференции (Web of Science)	3	22	26	5	3	4	29	2	4
Съвместни научни публикации (Web of Science)	9	87	34	35	20	35	15	7	4
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	0	7	25	2	0	4	13	14	1
Докторски програми във висшето училище	0	194	46	2	1	38	16	16	3
Съотношение докторанти към студенти	0	5.66	3.1	6.72	0	0.18	1.56	4.83	0.67
Общо средства за НИД на студент	2516	2627	331	466	4029	675	184	401	137
Привлечени средства за НИД на студент	2516	2525	290	466	4029	675	134	378	137
Учебна среда									
Стопански инвентар (в лева на студент)	305	65	35	1244	61	802	131	72	208
Оборудване (в лева на студент)	648	3307	734	1286	877	1598	985	755	837
Библиотечен фонд на студент	134.6	139.7	73.6	26.4	51.4	30.3	57.9	59	18
Ползваемост на библиотечния фонд	7.2	22	20.1	0.5	12.3	17.1	2.9	8.5	20.8
Информационно обезпечаване	29	28	15	11	15	24	18	15	13
Учебна застроена площ на студент	30.2	9.9	3.4	2.1	49.9	4.9	15.8	10.2	6.3
Социално-битови и административни услуги									
Стипендии	18086	241	283	158	0	79	511	545	0
Студентски общежития	64.15	36.2	41.32	1.41	32.37	5.51	17.85	10.1	0
Престиж									
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.69	5.53	5.11	5.12	4.64	5.2	5.12	4.66	4.78
Чуждестранни студенти	21.62	5.96	2.47	5.86	0	0.55	4.1	0.79	1.33
Престиж сред студентите	14.79	17.41	14.82	4.71	4	10.51	16.93	9.51	1.07
Престиж сред работодателите	4.48	19.37	47.53	5.92	1.49	6.54	30.79	30.7	0.79
Престиж сред преподавателите	14.9	17.03	34.27	1.86	0.58	4.08	24.6	11.36	1.31
Реализация на пазара на труда и регионална значимост									
Безработица сред завършилите	0	1.47	1.74	1.74	1.1	1.88	2.81	2.56	2.14
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	82.86	78.15	48.53	66.39	62.79	63.96	35.56	41.15	48.05
Принос към осигурителната система	81.4	92.4	87.61	87.67	83.02	85.04	82.49	85.03	87.88
Осигурителен доход на завършилите	2726	2750	2085	2438	2234	2300	1572	1736	2025
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.26	1.2	0.99	1.14	1.23	1.05	0.93	0.97	0.92
Регионална реализация	74.42	77.56	69.22	71.77	18.87	70.24	37.2	12.94	77.01
Регионална реализация на позиция за висше образование	84.38	78.07	49.08	64.37	70	63.08	30.5	30.16	45.82
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	10	2.18	1.84	1.84	5.09	1.7	2	2.38	1.5

Специалности

Аграрен университет - Пловдив
European agriculture and rural development **М**
Аграрен маркетинг **М**
Аграрна икономика **Б**
Бизнес администрация **М**
Бизнес икономика **Б**
Биоикономика **Б/М**
Електронна търговия **М**
Икономика и управление на европейското земеделие и селски райони **М**
Икономика и управление на регионалното развитие **Б**
Финансов мениджмънт и счетоводство **М**
Американски университет в България
Икономика **Б**
Бургаски свободен университет
Банков мениджмънт **М**
Икономика и маркетинг на туризма **Б**
Маркетинг **Б/М**
Маркетинг и дигитални комуникации **Б**
Маркетинг и управление на туристическия бизнес **М**
Международен бизнес и мениджмънт **М**
Международни икономически отношения **Б/М**
Счетоводство и контрол **Б/М**
Счетоводство и финанси **Б**

Съдебни икономически експертизи **М**
Финанси **Б/М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
Данъчен и митнически контрол **М**
Кръгова икономика **М**
Маркетинг и връзки с обществеността в образованието, науката и културата **М**
Международен бизнес на английски език **Б**
Международни икономически отношения **Б**
Международни финанси **М**
Предприемачество **М**
Счетоводство и финансови отчети **М**
Финанси и счетоводство **Б**
Финанси на английски език **Б**
Финансов и банков мениджмънт и маркетинг **М**
Финансов одит **М**
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Филиал Смолян
Данъчен и митнически контрол **М**
Кръгова икономика **М**
Международни икономически отношения **Б**
Финанси и счетоводство **Б/М**
Финансов одит **М**
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

Маркетинг **Б/М**
Международни икономически отношения **Б**
Международни икономически отношения. Международен бизнес **М**
Международни икономически отношения. Международна икономика **М**
Общински финанси **М**
Счетоводство и контрол **Б/М**
Счетоводство и одит на нефинансовите предприятия **М**
Счетоводство и контрол.
Счетоводство и одит на предприятието **М**
Финанси **Б/М**
Финансово-счетоводен мениджмънт **М**
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
Икономика на малките и средните предприятия **М**
Икономика на транспорта **Б/М**
Икономика на транспортната фирма **М**
Счетоводство и анализ в транспорта **Б**
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите
Аграрен бизнес **Б**
Аграрна икономика **ПБ/Б**
Бизнес и предприемачество **Б**

Бизнес логистика **М**
Международни и управление на агробизнеса **М**
Икономика и управление на образованието - Образователен мениджмънт **М**
Икономика и управление на регионите със специализация „Маркетинг в публичния сектор“ **М**
Икономика и управление на регионите със специализация „Туризъм“ **М**
Икономика и управление на туризма **М**
Икономика на туризма **ПБ/Б**
Маркетинг и реклама **М**
Международен бизнес **М**
Счетоводство **Б**
Счетоводство и одит **М**
Финанси **Б**
Финанси и банково дело **М**
Финанси и банково дело (на английски език) **М**
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, Филиал Велико Търново
Аграрна икономика **Б**
Бизнес и предприемачество **Б**
Бизнес логистика **М**
Икономика и управление на агробизнеса **М**
Икономика и управление на регионите със специализация

„Маркетинг в публичния сектор“ **М**
Икономика и управление на регионите със специализация „Туризъм“ **М**
Икономика на туризма **Б**
Международен бизнес **М**
Счетоводство **Б**
Счетоводство и одит **М**
Финанси **Б**
Финанси и банково дело **М**
Финанси на руски език **Б**
Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, Филиал Русе
Аграрна икономика **Б**
Бизнес и предприемачество **Б**
Икономика и управление на агробизнеса **М**
Икономика и управление на регионите със специализация „Маркетинг в публичния сектор“ **М**
Икономика и управление на регионите със специализация „Туризъм“ **М**
Икономика на туризма **Б**
Международен бизнес **М**
Счетоводство **Б**
Счетоводство и одит **М**
Финанси **Б**
Финанси и банково дело **М**
Висше училище по застраховане и финанси - София

IT анализ и бизнес стратегии **Б**
Банков мениджмънт и инвестиционна дейност **М**
Банково дело **М**
Бизнес анализ и ERP решения **М**
Бизнес и дигитална трансформация: блокчейн иновации **М**
Бизнес икономика, предприемачество и иновации **Б**
Бизнес мениджмънт и маркетинг **Б**
Бизнес мениджмънт и маркетинг с преподаване на английски език **Б/М**
Бизнес процеси и риск мениджмънт в застраховането **М**
Бизнес психология и поведенческа икономика **Б**
Бизнес психология и човешки ресурси **Б**
Бизнес софтуер и ERP платформи **М**
Бизнес софтуер и ERP платформи (с преподаване на английски език) **М**
Бизнес стратегии и управление на проекти **Б**
Брокерство и оценяване на недвижими имоти **М**
Дигитален бизнес, маркетинг и продажби **Б**
Дигитален маркетинг и бизнес

Варненски свободен университет „Черноморски зец Храбър“	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ - София	Аграрен университет - Пловдив	Великотърновски университет „Св. Кирил и Методий“	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Тракийски университет - Стара Загора	Бургаски свободен университет	Висше училище по ситурност и икономика - Пловдив	Университет по хранителни технологии - Пловдив	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград	Висше училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив	Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг - София	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	Университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ - Бургас
9	9	10	11	11	12	12	13	13	13	13	14	15	15	16
46	46	45	44	44	43	43	42	42	42	42	41	39	39	34
8.96	9	8.13	8.45	8.76	9.23	8.74	8.63	9.17	8.48	8.49	8.09	7.46	8.85	6.6
9.21	9.39	9.1	9.61	9.45	9.44	9.2	9.03	9.01	9.33	9.3	9.03	7.59	9.12	8.84
4	6	2	4	4	3	7	7	7	2	7	9	2	1	1
9	11	3	7	9	2	10	8	11	5	11	11	0	3	2
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.7	0	85.7	47.1	20.6	18.3	6.9	23.9	6.2	0	29.4	0.8	9.1	16.7	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
87.5	87.93	100	95	96	88.89	100	100	100	94.74	95.92	86.84	100	75	100
3	7	3	4	8	5	3	4	0	4	6	3	0	1	9
3	6	3	3	7	5	2	3	0	4	5	3	0	1	6
2	3	0	3	6	3	1	2	0	2	4	2	0	2	1
4.3	2.9	2.2	4.7	7.6	2	3.3	3.3	0	4.8	2.6	2.5	0	2	3.1
2.29	1.48	0	2.33	3.83	1.44	0.14	3	0	5.29	1.45	1.45	0	1.6	0.4
3	42	6	5	15	31	11	6	0	16	31	8	0	2	52
2	11	0	3	17	16	1	2	0	5	15	5	0	2	3
3	45	1	7	22	39	18	6	0	13	49	9	0	4	1
5	15	0	7	14	7	3	3	0	4	26	10	0	4	2
3	10	8	0	0	6	5	0	0	5	6	0	0	0	4
2	5	2	1	14	26	4	0	0	2	16	0	0	0	8
7	8	1	6	16	9	0	1	0	6	12	10	0	3	5
3	5	1	2	3	2	4	1	1	1	2	1	0	0	0
24	99	19	24	63	44	90	8	4	24	85	1	0	53	13
7.43	0.42	10.29	15.22	1.47	8.26	3	3.83	0.62	68	5.88	1.09	0	0	0
220	278	180	2371	391	1188	864	868	70	810	694	0	0	425	2210
220	235	94	2229	353	1105	762	868	70	703	636	0	0	373	2147
356	60	38	298	35	264	122	199	0	56	275	0	0	384	53
1498	1076	916	2977	321	3201	4586	840	130	2029	752	0	0	725	2645
35.6	22.5	62.3	106.4	53.6	86.6	50.2	38.6	5.7	74.8	30.5	11.5	43.6	57.7	86.7
3.7	5	10.2	3	10.7	10.2	8.8	3.7	0.9	19.8	2.4	0.1	9.1	6.3	3.6
15	30	22	28	15	21	33	12	11	21	32	13	16	15	12
4.9	5.4	14.2	17.4	7.1	13.8	25.3	9.8	6.1	15.6	12.4	2.5	13.6	11.9	15.1
0	212	862	146	120	920	392	425	17	875	795	0	0	0	0
100	14.86	18.61	67.33	30.87	22.64	35.58	0	0	100	22.69	0	0	3.49	30.61
4.83	5.15	4.62	4.71	4.97	5.04	4.68	4.81	4.73	4.85	5.07	4.6	4.61	4.65	4.6
6.69	1.55	4.57	3.99	0.88	0.92	1.15	4.78	0.62	0	8.33	0.67	52.73	0	0
4.37	5.13	0.16	2.55	4.02	1.39	0.69	1.36	2.7	0.43	1.2	0.74	1.73	0.32	0.96
2.36	2.94	0.2	1.29	7.73	1.41	0.15	0.78	0.02	0.22	1.95	0.83	0.12	1.43	0.15
2.01	1.7	0.43	1.14	2.43	1.96	0.14	0.95	0	0.36	0.79	0.64	0.34	0.42	0.46
3.22	3	1.6	2.53	3.36	3.55	2.64	3.54	3.33	2.39	4.41	2.31	2.06	3.8	3.54
49.52	39.66	41.7	36.69	37.96	31.3	28.09	45.42	40.61	19.19	41.91	42.18	45.18	41.15	35.8
82.99	86.86	90.2	83.62	85.63	82.47	88.21	81.57	86.67	82.41	84.12	85.98	85.77	82.81	83.84
1837	1656	2034	1569	1539	1423	1559	1599	1613	1514	1555	1649	2038	1509	1566
1.1	1	0.96	0.99	0.95	0.9	0.91	1.05	0.95	0.87	0.99	1.01	1.01	1.01	0.95
17.13	51.7	74.66	50.61	32.45	53.95	44.37	48.65	43.94	43.98	75.9	25.29	59.64	57.54	43.43
51.41	35.19	42.99	29.95	33.08	30.57	21.09	38.38	23.45	14.74	40.02	31.09	46.22	36.59	33.72
1.74	1	1.99	1.19	1.82	1.72	1.7	1.27	0.9	1.25	0.73	1.3	1.56	1.47	1.27

финанси **M**
 Дигитален маркетинг и онлайн анализ **M**
 Застраховане и осигуряване **B**
 Застраховане и осигуряване и финанси **B**
 Застрахователен бизнес и риск мениджмънт **M**
 Застрахователен бизнес и финансови технологии **M**
 Застрахователно дело **M**
 Зелена икономика и устойчиво развитие **M**
 Икономика (лидерство и мениджмънт) с преподаване на английски език **M**
 Иновации и бизнес процеси в застраховането **M**
 Иновации, предприемачество и финанси **M**
 Информационни технологии и бизнес мениджмънт **B**
 IT решения и бизнес стратегии **B**
 Корпоративен контрол и икономически анализи **M**
 Корпоративна социална отговорност (Финансов мениджмънт) **M**
 Кръгова икономика и устойчив мениджмънт **M**
 Маркетинг, продажби и бизнес в интернет **B**
 Маркетинг, продажби и електронен бизнес **B**

Международен бизнес и финанси **B**
 Международен бизнес и финанси на английски език **B**
 Международни отношения, глобална икономика и стратегически анализ **M**
 Международно банкиране и финанси (с преподаване на английски език) **M**
 Мениджмънт на иновационния диалог: бизнес, публични политики и социални иновации **M**
 Мениджмънт на процеси, проекти и човешки ресурси в IT индустрията **M**
 Мениджмънт, маркетинг и дигитален бизнес **B**
 Одит и риск мениджмънт **M**
 Пенсионно и здравно осигуряване **M**
 Предприемачество, иновации и финанси **M**
 Приложна бизнес психология (хора, процеси, ефективност) **M**
 Продажби, бизнес финанси и комуникации **M**
 Реклама, бизнес дизайн и бранд мениджмънт **M**
 Реклама, иновативен маркетинг и бранд мениджмънт **M**
 Счетоводство и контрол **B/M**
 Счетоводство и одит **B**

Счетоводство и управленски анализи **M**
 Счетоводство, контрол и корпоративен анализ **M**
 Счетоводство, контрол и финанси **B**
 Счетоводство, одит и корпоративен анализ **M**
 Счетоводство, одит и финанси **B**
 Управление на човешките ресурси и лидерско поведение **M**
 Фасилити мениджмънт и управление на недвижимата собственост **M**
 Финанси **B/M**
 Финанси (Журналистика и продуцентство) **M**
 Финанси (кино и шоубизнес) **M**
 Финанси и екологична отчетност **M**
 Финанси и международен бизнес **B**
 Финанси на английски език **B**
 Финансов мениджмънт и маркетинг **B/M**
 Финансов мениджмънт и маркетинг на английски език **B**
 Финтех, финанси и дигитални иновации **M**
 Реклама, бизнес дизайн и бранд мениджмънт **M**
 Реклама, иновативен маркетинг и бранд мениджмънт **M**
 Счетоводство и контрол **B/M**
 Счетоводство и одит **B**

икономически аспекти **M**
 Маркетинг и мениджмънт **ПБ**
 Международен бизнес и мениджмънт **ПБ/Б**
 Международни финанси и търговия **B**
 Реклама и бранд мениджмънт **M**
 Висше училище по сигурност и икономика **M**
 Банки и банково дело (след професионален бакалавър) **M**
 Бизнес информатика **B**
 Валутен, митнически и данъчен контрол **M**
 Дигитален маркетинг **B/M**
 Икономика на туризма **B/M**
 Икономика на туризма (след ОКС „професионален бакалавър“) **M**
 Маркетинг **B/M**
 Маркетинг (след неикономически специалности) **M**
 Международен бизнес **B/M**
 Счетоводство и контрол **B/M**
 Счетоводство и контрол (за бакалаври от други специалности) **M**
 Счетоводство и контрол (след професионален бакалавър) **M**
 Счетоводство и одит **M**
 Счетоводство и одит (след неикономически специалности) **M**
 Счетоводство и одит (след професионален бакалавър) **M**
 Управление на проекти (след

професионален бакалавър) **M**
 Финанси **B/M**
 Финанси (след неикономически специалности) **M**
 Финанси (след проф. бак.) **M**
 Финансово-счетоводен мениджмънт и застраховане **M**
 Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг - София **ПБ**
 Маркетинг **ПБ**
 Предприемачество **ПБ**
 Икономически университет - Варна **ПБ**
 Аграрен бизнес **B/M**
 Банков мениджмънт **M**
 Бизнес и мениджмънт (с преподаване на английски език) **B**
 Бизнес икономика **B/M**
 Бизнес информационни системи **B/M**
 Бизнес консултиране **M**
 Глобален търговски бизнес **M**
 Дигитални медии и PR **B**
 Дигитални технологии в бизнеса **B**
 Държавни финанси и европейски фондове **M**
 Екоикономика **B/M**
 Застраховане и осигуряване **B**
 Икономика и търговия **B**
 Икономика на недвижимата собственост **B**
 Икономика на строителството **B**
 Икономика на търговията **B**
 Индуриален бизнес и предприемачество **B**
 Информационен мениджмънт в бизнеса **M**
 Качество и експертиза на стоките **M**
 Комуникации и бизнес развитие **M**
 Конкурентно и бизнес разузнаване **M**
 Корпоративен бизнес и управление **M**
 Корпоративен маркетинг **M**
 Корпоративни финанси **M**
 Логистика **B**
 Логистичен мениджмънт **M**
 Маркетинг **B**
 Маркетинг и бранд мениджмънт **M**
 Международен бизнес **M**
 Международен бизнес (английски език) **B**
 Международен бизнес и икономика (английски език) **M**
 Международен бизнес и мениджмънт (английски език) **M**
 Международен бизнес и предприемачество **M**
 Международни икономически отношения **B**
 Недвижими имоти и инвестиции **B/M**
 Омниканален търговски бизнес **M**
 Предприемачество и инвестиционен мениджмънт **B**
 Публични финанси **M**
 Реклама и медийни комуникации **M**
 Социална сигурност и застраховане **B**
 Статистика и иконометрия **B**
 Стокознание **B**
 Стокознание и митническа дейност **B**
 Строителен бизнес и предприемачество **B**
 Строително предприемачество **M**
 Строително предприемачество и недвижими собственост **M**
 Счетоводство (английски език) **B**
 Счетоводство и контрол **B/M**
 Счетоводство и одит **B**
 Счетоводство и финанси **B**
 Управление на продажбите и мърчандайзинг **M**
 Управление на проекти **M**
 Финанси **B**
 Финанси и иновации **M**
 Финансов мениджмънт **M**
 Международно висше бизнес училище - Ботевград **B**
 Бизнес финанси **M**
 Данъци и данъчна администрация **M**
 Дигитален маркетинг **B/M**
 Маркетинг **B**
 Маркетинг, комуникации и иновации **B**
 Международен бизнес **B**
 Международни икономически отношения **B**
 Счетоводство и контрол **B**
 Счетоводство и одитинг **M**
 Финанси и инвестиции **M**
 Финанси и счетоводство **B**
 Нов български университет **B**
 Банков мениджмънт **M**
 Банково дело и финанси (на

английски език, съвместна програма с университета в Йорк) **M**
 Банково дело и финанси (на английски език, съвместна програма с Шефилдския университет) **M**
 Бизнес икономика (на английски език) **B**
 Бизнес, мениджмънт, технологии и иновации (на английски език, съвместна програма с университета в Йорк) **M**
 Бизнес, мениджмънт, технологии и иновации (на английски език, съвместна програма с Шефилдския университет) **M**
 Бранд мениджмънт (на английски език) **M**
 Дигитален маркетинг и социални медии (на английски език, съвместна програма с университета в Йорк) **M**
 Дигитален маркетинг и социални медии (на английски език, съвместна програма с Шефилдския университет) **M**
 Икономика **B**
 Маркетинг **B**
 Маркетинг мениджмънт **M**
 Маркетинг, реклама и връзки с обществеността (на английски език, съвместна програма с университета в Йорк) **M**
 Маркетинг, реклама и връзки с обществеността (на английски език, съвместна програма с Шефилдския университет) **M**
 Международен бизнес **M**
 Международен бизнес и развитие **M**
 Международен бизнес и развитие (на английски език) **M**
 Реклама и бранд мениджмънт **M**
 Счетоводство и контролинг **B**
 Счетоводство и одитинг **M**
 Финанси **B/M**
 Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ **B**
 Бизнес икономика **M**
 Здравна икономика и политики **M**
 Икономика и бизнес **B**
 Икономическо моделиране и бизнес анализ **M**
 Макроикономика **B**
 Маркетинг **B/M**
 Маркетинг и продажби **M**
 Международна търговия **M**
 Международни икономически отношения **B**
 Счетоводство **B/M**
 Счетоводство и анализ **M**
 Финанси **B/M**
 Финансов мениджмънт **M**
 Филиал на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ - Кърджали **B**
 Маркетинг **B**
 Счетоводство и контрол **M**
 Финансов мениджмънт **M**
 Филиал на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ - Смолян **B**
 Маркетинг **B**
 Русенски университет „Ангел Кънчев“ **B**
 Икономика **B**
 Маркетинг **B**
 Международни икономически отношения **B**
 Финанси, счетоводство и одит в бизнеса **M**
 Финанси, счетоводство и одит в публичния сектор **M**
 Софийски университет „Св. Климент Охридски“ **B**
 Аутсорсинг проекти и компании **M**
 Бизнес икономика **M**
 Дигитална трансформация на застрахователния бизнес **M**
 Енергийни пазари и услуги **M**
 Изкуствен интелект за бизнес и финанси **M**
 Изкуствен интелект за бизнес и финанси (4 сем) **M**
 Икономика и право **M**
 Икономика и управление в енергетиката, инфраструктурата и комуналните услуги **M**
 Икономика и управление на публични ресурси **M**
 Икономика и финанси **B/M**
 Корпоративно счетоводство със секторна специализация **M**
 Международен финансов мениджмънт (на английски език) **M**
 Митнически и данъчен контрол **M**
 Моделиране на големи данни в бизнеса и финансите **M**
 Моделиране на големи данни в бизнеса и финансите (Business

Продължение от стр. 55 - специалности „Икономика“

Analytics) M

Моделниране на големи данни в бизнеса и финансите (Business Analytics) - 2 сем. M
 Моделниране на големи данни в бизнеса и финансите (Business Analytics) - 3 сем. M
 Приложна иконометрия и икономическо моделиране M
 Приложна иконометрия и икономическо моделиране на английски език M
 Приложна икономика M
 Приложна икономика (5 семестра) M
 Статистика, иконометрия и актюерство M
 Счетоводство и анализ на големи данни (за неспециалисти) M
 Счетоводство и анализ на големи данни (за специалисти) M
 Счетоводство и одит M
 Счетоводство и одит (4 сем.) M
 Счетоводство, финанси и дигитални приложения на английски език B
 Фасилити мениджмънт M
 Финанси и банково дело M
 Финанси и инвестиции M
 Финанси и инвестиции (4 сем.) M
 Финанси, инвестиции и финтех M
 Финанси, инвестиции и финтех (4 сем.) M
 Финанси, счетоводство и анализ на големи данни M
 Финансов мениджмънт M
Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов
 Финанси M
 Аграрна икономика ПБ/Б/М
 Аграрна икономика (след неикономически специалности) M
 Аграрна икономика (след професионален бакалавър) M
 Аграрна икономика (съвместна програма) B
 Агробизнес M
 Агробизнес (след неикономически специалности) M
 Агробизнес (след професионален бакалавър) M
 Банков мениджмънт M
 Банков мениджмънт (след неикономически специалности) M
 Банков мениджмънт (след професионален бакалавър) M
 Бизнес анализ на данни със специализиран софтуер (съвместна програма) M
 Бизнес икономика B
 Бизнес иновации и мениджмънт (съвместна програма) M
 Бизнес информатика B
 Бизнес статистика и анализи B
 Бизнес планиране M
 Валутен и митнически контрол M
 Валутен, митнически и данъчен контрол M
 Валутен, митнически и данъчен контрол (след неикономически специалности) M
 Валутен, митнически и данъчен контрол (след професионален бакалавър) M
 Вътрешен одит M
 Вътрешен одит (след неикономически специалности) M
 Вътрешен одит (след професионален бакалавър) M
 Дигитален маркетинг M
 Дигитална икономика M
 Държавни и общински финанси M
 Държавни и общински финанси (след неикономически специалности) M
 Държавни и общински финанси (след професионален бакалавър) M
 Европейски бизнес и регулации M
 Електронен бизнес и дигитални пазари (след неикономически специалности) M
 Електронен бизнес и дигитални пазари (след професионален бакалавър) M
 Електронен бизнес и дигитални пазари (след неикономически специалности) M
 Електронна търговия M
 Застраховане M
 Застраховане (след неикономически специалности) M
 Застраховане (след професионален бакалавър) M
 Застраховане и социално дело ПБ/Б/М
 Застраховане и социално дело (след неикономически специалности) M
 Застраховане и социално дело (след професионален бакалавър) M
 Здравен мениджмънт M
 Здравен мениджмънт (след

неикономически специалности) M
 Икономика и мениджмънт на туризма M
 Икономика и мениджмънт на туризма (след неикономически специалности) M
 Икономика и мениджмънт на туризма (след професионален бакалавър) M
 Икономика на индустрията Б/М
 Икономика на индустрията (след неикономически специалности) M
 Икономика на кооперации B
 Икономика на туризма Б/М
 Икономика на туризма (след неикономически специалности) M
 Икономика на туризма (след професионален бакалавър) M
 Икономика на туризма (съвместна програма) B
 Икономика на търговията ПБ/Б/М
 Икономика на търговията (след неикономически специалности) M
 Икономика на търговията (след професионален бакалавър) M
 Икономика на търговията (след професионален бакалавър) M
 Инвестиционен мениджмънт M
 Инвестиционен мениджмънт (след неикономически специалности) M
 Инвестиционен мениджмънт (след професионален бакалавър) M
 Индустриален бизнес и предприемачество B
 Индустриален бизнес и предприемачество (съвместна програма) B
 Индустриален мениджмънт M
 Индустриална бизнес икономика (след неикономически специалности) M
 Интелигентни информационни системи (съвместна програма) M
 Информационни системи и технологии в бизнеса M
 Информационни системи и технологии в бизнеса (след неикономически специалности) M
 Информационни системи и технологии в бизнеса (след професионален бакалавър) M
 Информационни технологии в бизнеса M
 Корпоративен мениджмънт M
 Корпоративен мениджмънт (след неикономически специалности) M
 Корпоративен мениджмънт (след професионален бакалавър) M
 Макроикономика B
 Маркетинг Б/М
 Маркетингов мениджмънт M
 Маркетингови комуникации M
 Международен бизнес B
 Международен бизнес и мениджмънт M
 Международен бизнес и мениджмънт (след неикономически специалности) M
 Международен бизнес и мениджмънт (след професионален бакалавър) M
 Международен туризъм M
 Международен туризъм (след професионален бакалавър) M
 Международен финансов мениджмънт (на английски език) M
 Международни икономически отношения B
 Мениджмънт на туризма (на английски език) M
 Мениджмънт на търговската дейност (след неикономически специалности) M
 Мениджмънт на търговската дейност (след професионален бакалавър) M
 Приложна макроикономика B
 Приложна статистика (след неикономически специалности) M
 Прогнозиране и планиране Б/М
 Социален мениджмънт M
 Социален мениджмънт (след неикономически специалности) M
 Социален мениджмънт (след професионален бакалавър) M
 Статистика M
 Статистика и иконометрия Б/М
 Статистическо бизнес консултиране M
 Статистическо бизнес консултиране (след неикономически специалности) M
 Стопански и финансов контрол Б/М
 Стопански и финансов контрол (след професионален

бакалавър) M

Стратегическо и бизнес планиране B
 Стратегическо и бизнес планиране M
 Счетоводство и контрол ПБ/Б/М
 Счетоводство и контрол (след неикономически специалности) M
 Счетоводство и контрол (след професионален бакалавър) M
 Счетоводство и одит (на английски език) M
 Счетоводство и одит в банките M
 Счетоводство и одит в банките (след неикономически специалности) M
 Счетоводство и одит в банките (след професионален бакалавър) M
 Счетоводство и одит в нефинансовите предприятия M
 Счетоводство и одит в нефинансовите предприятия (след неикономически специалности) M
 Счетоводство и одит в нефинансовите предприятия (след професионален бакалавър) M
 Счетоводство и одит в публичния сектор M
 Счетоводство и одит в публичния сектор (след неикономически специалности) M
 Счетоводство и одит в публичния сектор (след професионален бакалавър) M
 Търговско посредничество и инвестиционно банкиране M
 Търговско посредничество и инвестиционно банкиране (след неикономически специалности) M
 Търговско посредничество и инвестиционно банкиране (след професионален бакалавър) M
 Управление на международни проекти M
 Управление на международни проекти (след неикономически специалности) M
 Управление на проекти Б/М
 Управление на проекти (след неикономически специалности) M
 Финанси (след неикономически специалности) M
 Финанси (след професионален бакалавър) M
 Финанси, банково дело и застраховане B
 Финансов анализ и контрол M
 Финансов контрол и външен одит M
 Финансов контрол и външен одит (след неикономически специалности) M
 Финансов контрол и външен одит (след професионален бакалавър) M
 Финансов мениджмънт M
 Финансов мениджмънт (на английски език) M
 Финансов мениджмънт (след неикономически специалности) M
 Финансово управление в публичния сектор M
 Финансово управление в публичния сектор (след неикономически специалности) M
 Финансово управление в публичния сектор (след професионален бакалавър) M
 Хотелерски мениджмънт (на английски език) M
Технически университет - Габрово
 Икономика на търговията B
Тракийски университет
 Аграрна икономика B
 Аграрна икономика и търговия B
 Бизнес икономика B
 Бизнес информатика M
 Бизнес информатика и технологии M
 Биоинформатика и екопредприемачество M
 Икономика и мениджмънт на човешките ресурси M
 Икономика и управление на бизнеса M
 Икономика на алтернативния туризъм M
 Икономически анализи и проекти M
 Информационни технологии в икономиката и управлението B
 Корпоративно предприемачество M

Местни финанси B

Предприемачество и стратегически маркетинг M
 Регионална икономика B
 Регионална икономика и управление B
 Финанси и счетоводство на фирмата M
Университет „Проф. Асен Златаров“ - Бургас
 Маркетинг Б/М
 Маркетинг мениджмънт M
Университет за национално и световно стопанство
 Аграрен бизнес B
 Агробизнес и управление на територията M
 Анализ на бизнес данни със специализиран софтуер B
 Анализ на данни със специализиран софтуер M
 Банково дело и международни финанси M
 Бизнес анализи и проекти M
 Бизнес икономика Б/М
 Бизнес икономика (на английски език) B
 Бизнес икономика и мениджмънт с преподаване на английски език B
 Бизнес икономика с преподаване на английски език (съвместна програма) B
 Бизнес иновации и мениджмънт (на англ. език) (съвместна програма) M
 Бизнес информатика M
 Бизнес информатика и комуникации B
 Бизнес информатика и комуникации с преподаване на английски език B
 Бизнес информатика със специализация „Информационни технологии за бизнес анализи“ M
 Бизнес лидерство M
 Бизнес логистика Б/М
 Бизнес логистика и верига на доставките M
 Бизнес психология и социология M
 Бизнес с недвижими имоти M
 Големи данни и изкуствен интелект M
 Дигитален маркетинг M
 Дигитален маркетинг с преподаване на английски език M
 Дигитална икономика M
 Дигитални маркетингови стратегии M
 Дуална магистърска програма по международен бизнес с преподаване на английски език (с университета по международни науки - Рим) M
 Европейски бизнес и финанси M
 Екоикономика B
 Екоикономика и бизнес M
 Екологично предприемачество (съвместна програма) M
 Енергиен бизнес M
 Финансово и социално дело Б/М
 Здравословни и безопасни условия на труд M
 Икономика B
 Икономика - Стопански колеж M
 Икономика и право M
 Икономика и управление на железопътния транспорт M
 Икономика на вътрешния ред M
 Икономика на недвижимата собственост със специализация „Мениджмънт на недвижимата собственост“ (Пропърти мениджмънт) M
 Икономика на околната среда с преподаване на английски език B
 Икономика на отбраната и сигурността Б/М
 Икономика на отбраната и сигурността с преподаване на английски език със специализация „Ядрена сигурност“ M
 Икономика на отбраната и сигурността със специализация „Корпоративна сигурност“ M
 Икономика на транспорта и енергетиката B
 Икономика на туризма B
 Икономика на търговията Б/М
 Икономика на човешките ресурси B
 Икономика на човешките ресурси със специализация „Управление на човешките ресурси“ M
 Икономика с преподаване на английски език B
 Икономическа социология и психология B
 Индустриален бизнес B
 Интелектуална собственост и

бизнес B

Интелектуална собственост и творчески индустрии M
 Интелигентна цифрова енергетика M
 Интелигентни транспортни системи M
 Количествени финанси M
 Консултиране и проектиране в малките и средните предприятия M
 Корпоративни стратегии и дигитални трансформации M
 Макроикономика Б/М
 Макроикономика и финанси M
 Макроикономически политики и пазари M
 Маркетинг Б/М
 Маркетинг и стратегическо планиране с преподаване на английски език B
 Маркетинг със специализация „Бранд мениджмънт“ M
 Маркетинг със специализация „Рекламен мениджмънт“ M
 Международен бизнес M
 Международен бизнес - английски език M
 Международен бизнес и управление с преподаване на английски език M
 Международен бизнес и управление с преподаване на английски език за студенти на Джао Тонг M
 Международен мениджмънт M
 Международен туризъм M
 Международна търговия и развитие M
 Международни икономически отношения Б/М
 Международни икономически отношения (съвместна програма) B
 Международни икономически отношения с преподаване на английски език B
 Международни икономически отношения със специализация „Международни финанси“ M
 Международни икономически отношения със специализация „Управление на международни проекти“ M
 Международни финанси M
 Международни финанси и бизнес M
 Международно банкиране и финансови пазари M
 Мениджмънт в туризма M
 Мениджмънт на недвижимата собственост Б/М
 Мениджмънт на социалните иновации M
 Направление „Икономика и бизнес“ B
 Одитинг M
 Поднаправление „Икономика - дистанционно обучение“ B
 Поднаправление „Икономика и инфраструктура“ B
 Поднаправление „Икономика на английски език“ B
 Поднаправление „Икономика с чуждоезиково обучение“ B
 Поднаправление „Икономика, общество и човешки ресурси“ B
 Поднаправление „Приложна информатика, комуникации и иконометрия“ B
 Поднаправление „Финанси, счетоводство и контрол“ B
 Политическа икономия B
 Предприемачество B
 Предприемачество със специализация „Бизнес предприемачество“ M
 Предприемачество със специализация „Фамилно предприемачество“ M
 Приложна икономика и финанси M
 Приложна икономика и финанси M
 Противодействие на корупцията M
 Публичен финансов мениджмънт M
 Публични финанси M
 Спортен бизнес (съвместна програма) M
 Стандартизация и финансово-счетоводен анализ в публичния сектор (съвместна програма) M
 Статистика и иконометрия Б/М
 Стопанска логистика M
 Стратегически маркетинг (съвместна програма) M
 Стратегическо планиране B
 Счетоводство Б/М

Счетоводство и контрол Б/М
 Счетоводство със специализация „Счетоводство и бизнес анализ“ M
 Счетоводство със специализация „Счетоводство и стандартизация в публичния сектор“ M
 Счетоводство със специализация „Финансова отчетност“ M
 Счетоводство, финансов контрол и финанси с преподаване на английски език M
 Творчески индустрии и бизнес B
 Творчески индустрии и бизнес със специализация „Интелектуална собственост и бизнес в индустрията“ M
 Творчески индустрии и бизнес със специализация „Интелектуална собственост и бизнес в културата“ M
 Теория и практика на валутната търговия - FOREX M
 Търговия M
 Управление и контрол на обществените поръчки M
 Управление индустрията на гостоприемството с преподаване на английски език M
 Управление на веригата на доставките M
 Управление на веригата на доставките с преподаване на английски език M
 Управление на киберсигурността M
 Управление на маркетинга с преподаване на английски език M
 Управление на международни проекти M
 Управление на продажбите в търговията (съвместна програма) M
 Управление на търговските вериги M
 Финанси Б/М
 Финанси и счетоводство с преподаване на английски език B
 Финанси със специализация „Публични финанси“ M
 Финансов контрол B
 Финансов контрол и финансово право M
 Финансов мениджмънт M
Университет за национално и световно стопанство, „Регионален център за дистанционно обучение - Хасково“
 Икономика B
 Икономика на човешките ресурси със специализация „Управление на човешките ресурси“ M
 Поднаправление „Икономика, общество и човешки ресурси“ B
 Поднаправление „Финанси, счетоводство и контрол“ B
 Публични финанси M
 Счетоводство и контрол Б/М
 Финанси със специализация „Публични финанси“ M
Университет по хранителни технологии - Пловдив
 Бизнес информатика и управление с преподаване на английски език B
 Икономика на туристическата индустрия Б/М
 Икономика на хранителната индустрия Б/М
 Корпоративен бизнес и предприемачество M
 Управление на човешкия капитал M
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
 Икономика B
 Икономика - Икономика и управление на бизнеса M
 Корпоративни финанси и счетоводство M
 Управление на проекти и програми M
ЮЗУ „Неофит Рилски“
 Бизнес маркетинг и реклама B
 Дигитален маркетинг M
 Дигитални финанси (Fintech) M
 Икономика на публичната сфера Б/М
 Логистика M
 Маркетинг Б/М
 Маркетинг, иновации и брандинг M
 Международен бизнес Б/М
 Международни икономически отношения M
 Одит M
 ПН - Икономика (за неразпределени по специалности студенти) B
 Счетоводно-финансов мениджмънт M
 Счетоводство и контрол B
 Финанси Б/М

Завършилите професионално направление „Здравни грижи“ са търсени специалисти на пазара на труда. Това е едно от направленията, при които се наблюдават съвсем малки разлики в реализацията на завършилите различните висши училища, независимо дали те са разположени в столицата или в други градове на страната. Средният успех от дипломата за средно образование на студентите в първи курс в това направление е близък до средната стойност за първокурсниците в страната като цяло. Направлението е на 9-о място по безработица и на 7-мо място по степен на приложение на придобитото висше образование сред завършилите през последните 5 години. Средният доход на завършилите това направление е по-нисък от средния за новозавършили висшисти в страната. Това е и едно от направленията, при които се наблюдава трайна тенденция за нарастване на броя на студентите.

Здравни грижи

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

	Резултат	Брой действащи студенти
МУ - София	60	1892
СУ	59	72
МУ - Пловдив	58	1045
МУ - Плевен	57	482
МУ - Варна	56	1726
РУ	54	279
ЮЗУ	53	168
ТРУ	52	826
НСА	50	23
УАЗ	49	283

Здравни грижи

	Медицински университет - София	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Медицински университет - Пловдив	Медицински университет - Плевен	Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград	Тракийски университет - Стара Загора	Национална спортна академия „Васил Левски“ - София	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас
Място в класацията	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Резултат по скала от 0 до 100	60	59	58	57	56	54	53	52	50	49
Учебен процес										
Програмна акредитация	8.96	8.88	8.93	9	8.89	8.25	8.63	8.41	9.29	7.82
Институционална акредитация	9.56	9.61	9.21	9.27	9.27	9.44	9.3	9.2	9.26	8.84
Специалности за обучение на бакалаври	15	1	12	6	10	3	2	10	1	5
Специалности за обучение на магистри	7	0	2	0	6	0	0	0	3	0
Регулирани специалности	13	1	9	5	14	3	2	8	1	5
Международна мобилност	7.9	0	7.7	0	14.5	17.9	6	0	347.8	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	98.41	97.92	99.29	99.5	99.68	100	94.44	95.24	100	95.65
Научни изследвания										
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	11	3	5	5	9	1	2	2	0	0
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	10	3	4	4	6	1	2	2	0	0
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	18	9	19	5	12	1	2	5	2	2
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	11.9	3	5.1	11.1	7.3	4	11	15	0	0
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	4.85	5.88	9.15	1.18	3.6	0.2	2.4	3.85	4	4.67
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	45	5	12	11	37	2	2	3	0	0
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	142	34	94	11	76	1	2	12	2	2
Статии в научни списания (Scopus)	47	7	13	1	39	2	2	1	0	0
Статии в научни списания (Web of Science)	161	39	96	18	92	3	2	13	2	2
Доклади от научни конференции (Scopus)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Доклади от научни конференции (Web of Science)	2	6	0	0	9	0	1	0	0	1
Съвместни научни публикации (Web of Science)	221	42	101	75	113	4	4	14	1	3
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Докторски програми във висшето училище	77	194	74	38	65	44	85	90	5	13
Съотношение докторанти към студенти	0.53	0	0	0	0	0	0	0	13.04	0
Общо средства за НИД на студент	1145	2627	588	261	616	1188	694	864	212	2210
Привлечени средства за НИД на студент	1009	2525	484	149	490	1105	636	762	91	2147
Учебна среда										
Стопански инвентар (в лева на студент)	1059	65	516	177	573	264	275	122	386	53
Оборудване (в лева на студент)	14671	3307	9304	15120	12248	3201	752	4586	2372	2645
Библиотечен фонд на студент	52.1	139.7	31.2	21.9	33.3	86.6	30.5	50.2	28.1	86.7
Ползваемост на библиотечния фонд	2	22	21.5	27.3	8	10.2	2.4	8.8	8.3	3.6
Информационно обезпечаване	30	28	21	13	19	21	32	33	17	12
Учебна застроена площ на студент	24.1	9.9	36.4	9.1	15.5	13.8	12.4	25.3	44.3	15.1
Социално-битови и административни услуги										
Стипендии	170	713	259	280	236	494	511	294	47	337
Студентски общежития	25.75	36.2	22.41	9.61	13.02	22.64	22.69	35.58	39.8	30.61
Престиж										
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	4.87	5.2	5.09	5.11	5.06	4.8	4.96	4.9	5.24	4.91
Чуждестранни студенти	3.49	6.94	2.87	0.21	0.41	0	5.36	0.48	4.35	2.83
Престиж сред студентите	41.06	4.94	29.56	17.28	18.88	1.44	4.44	3.17	2.14	1.45
Престиж сред работодатели	41.76	12.85	35.75	26.53	25.22	11.87	4.24	6.39	1.63	0.51
Престиж сред преподавателите	37.8	3.97	22.53	12.12	17.04	4.82	1.73	5.67	0.75	2.81
Реализация на пазара на труда и регионална значимост										
Безработица сред завършилите	1.4	0.87	1.08	1.03	1.23	0.82	1.01	1.3	1.97	0.7
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	77.84	94.57	81.1	91.05	78.55	93.52	88.19	87.57	84.62	85.54
Принос към осигурителната система	89.38	95.83	89.04	90.44	87.99	87.28	92.14	82.16	77.63	85.52
Осигурителен доход на завършилите	1884	2003	1681	1918	1659	2046	1613	1678	1617	1529
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.97	1.05	1.15	1.2	1.09	1.53	1.42	1.26	0.9	1.03
Регионална реализация	66.71	76.04	67.13	41.22	51.64	78.45	87.14	27.04	35.53	58.59
Регионална реализация на позиция за висше образование	74.43	94.52	81.2	89.73	76.74	95.05	88.52	86.81	81.48	84.48
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.29	3.69	2.78	6.78	4.57	7.4	3.16	3.45	1.62	6.42

Специалности

Медицински университет - Варна
 Акушерка **Б**
 Здравен мениджмънт и медико-социални здравни грижи **М**
 Зъботехник **ПБ**
 Инспектор по обществено здраве **ПБ**
 Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи **М**
 Медицинска козметика **ПБ**
 Медицинска сестра **Б**
 Медицински лаборант **ПБ**
 Медицински оптик **ПБ**
 Опазване и контрол на общественото здраве **М**
 Оптометрист **М**
 Помощник-фармацевт **ПБ**
 Рентгенов лаборант **ПБ**
 Рехабилитатор **ПБ**
 Рехабилитация, морелечение, уелнес и спа **М**
 Фармацевтичен мениджмънт и грижи **М**

Медицински университет - Варна, Филиал Велико Търново
 Акушерка **Б**
 Медицинска сестра **Б**

Медицински университет - Варна, Филиал Сливен
 Акушерка **Б**
 Медицинска сестра **Б**

Медицински университет - Варна, Филиал Шумен
 Акушерка **Б**
 Медицинска сестра **Б**

Медицински университет - Плевен
 Акушерка **Б**
 Медицинска козметика **ПБ**
 Медицинска сестра **Б**
 Медицински лаборант **ПБ**
 Помощник-фармацевт **ПБ**
 Рентгенов лаборант **ПБ**

Медицински университет - Пловдив
 Акушерка **Б**
 Зъботехник **ПБ**
 Инспектор по обществено здраве **ПБ**
 Инструктор диетично хранене **ПБ**
 Инструктор по хранене и безопасност на храните **ПБ**
 Лекарски асистент **Б**
 Медицинска козметика **ПБ**
 Медицинска сестра **Б**
 Медицински лаборант **ПБ**
 Помощник-фармацевт **ПБ**
 Рентгенов лаборант **ПБ**
 Рехабилитатор **ПБ**
 Рехабилитация, уелнес, спа и балнеолечение **М**
 Фармацевтичен бизнес мениджмънт **М**

Медицински университет - София
 Акушерка **Б**
 Здравен мениджмънт **Б/М**
 Здравни грижи **Б/М**
 Здравословно и диетично хранене **М**

Зъботехник **ПБ**
 Инспектор по обществено здраве **ПБ**
 Клинични здравни грижи **М**
 Лекарски асистент **Б**
 Масажист (с увредено зрение) **ПБ**
 Медико-социални грижи **ПБ**
 Медицинска козметика **ПБ/М**
 Медицинска рехабилитация и балнеология **М**
 Медицинска сестра **Б**
 Медицински лаборант **ПБ**
 Парамедик **ПБ**
 Помощник-фармацевт **ПБ**
 Рентгенов лаборант **ПБ**
 Рехабилитатор **ПБ**
 Физикална терапия и рехабилитация **М**

Медицински университет - София, филиал „Проф. д-р Ив. Митев“ - Враца
 Акушерка **Б**
 Лекарски асистент **Б**
 Медицинска сестра **Б**
Национална спортна академия
 Кинезитерапия и рехабилитация **М**
 Медицинска сестра **Б**
 Спа култура, хидро- лито- и таласопрактики **М**
 Физикална терапия и рехабилитация **М**

Русенски университет „Ангел Кънчев“
 Акушерка **Б**
 Лекарски асистент **Б**
 Медицинска сестра **Б**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
 Медицинска сестра **Б**
Тракийски университет
 Акушерка **Б**
 Гериятричен специалист **ПБ**
 Лекарски асистент **Б**
 Медицинска козметика **ПБ**
 Медицинска сестра **Б**
 Медицински лаборант **ПБ**
 Медицински оптик **ПБ**
 Помощник-фармацевт **ПБ**
 Протезист, ортезист и ортопедист **ПБ**
 Рехабилитатор **ПБ**
Тракийски университет, Филиал Хасково
 Акушерка **Б**
 Медицинска сестра **Б**
Университет „Проф. Асен Златаров“ - Бургас
 Акушерка **Б**
 Лекарски асистент **Б**
 Медицинска сестра **Б**
 Помощник-фармацевт **ПБ**
 Рехабилитатор **ПБ**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
 Акушерка **Б**
 Медицинска сестра **Б**

За поредна година средните доходи на завършилите това професионално направление са сред най-високите в страната, като по осигурителен доход направлението се нарежда на 3-то място измежду всички направления в страната, а по облагаем доход - на 2-ро място след първенеца „Военно дело“. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на студентите първи курс в направлението е сред 5-те най-високи в страната. В направлението обаче се наблюдават съществени различия в средните нива на доходи, безработица и степен на приложение на придобитото висше образование в зависимост от завършеното конкретно висше училище. Доходите на завършилите висшите училища в челото на класацията са около 2 пъти по-високи от тези на завършилите висши училища в края на класацията. Броят на действащите студенти в това направление плавно расте през последните години, като през 2023 г. е повече от 7000, с което направлението „Информатика и компютърни науки“ се нарежда сред 7-те най-масови професионални направления в България.

Информатика и компютърни науки

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Училище	Резултат	Брой действащи студенти
СУ	75	1566
АУБ	67	87
ТУ - София	67	364
НБУ	59	760
УНИБИТ	57	1734
ПУ	55	912
ВТУ	53	331
БСУ	52	85
ВСУ	52	143
ИУ - Варна	51	476
РУ	50	210
ЮЗУ	46	165
ШУ	44	195

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяжното класиране:

- Висше училище по мениджмънт - Варна
- Европейски политехнически университет - Перник
- Тракийски университет - Стара Загора

Специалности

Американски университет в България

Информационни системи **Б**

Компютърни науки **Б**

Бургаски свободен университет

Анализ на данни **М**

Бизнес информационни технологии **М**

Изкуствен интелект **М**

Изкуствен интелект и роботика **М**

Информатика и компютърни науки **Б**

Информационна сигурност **М**

Приложна информатика и мултимедия **Б**

Приложна информатика и уеб дизайн **Б**

Приложно програмиране **М**

Софтуерно инженерство **Б/М**

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

Информатика и компютърни науки **Б**

Киберсигурност **М**

Наука за данните (Data Science) **М**

Софтуерно инженерство и мениджмънт **М**

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Филиал Смолян

Информатика и компютърни науки **Б**

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

Дигитална трансформация на бизнеса и образованието **М**

Информатика **Б**

Информатика. Защита на информацията **М**

Информатика. Информационни системи **М**

Информатика. Компютърна мултимедия **М**

Информатика. Корпоративни мрежови среди **М**

Информационни технологии в съдебната и изпълнителната власт **М**

Информационно брокерство и дигитални медии **Б**

Компютърни науки **Б**

Компютърни науки **М**

Софтуерно инженерство **Б**

Уеб технологии и разработване на софтуер **М**

Висше училище по мениджмънт

Софтуерни системи и технологии **ПБ**

Европейски политехнически университет

Информационна сигурност **М**

Мениджмънт на информационните технологии **М**

Приложна информатика **Б**

Управление на информационни технологии **М**

Управление на сигурността на личните данни **М**

Икономически университет - Варна

Computer Sciens **М**

Data Science **Б**

Информатика **Б/М**

Информатика и компютърни науки **Б**

Мобилни и уеб технологии **Б/М**

Нов български университет

Извличане на знания и технологии за големи данни **М**

Информатика **Б**

Информационни технологии **Б**

Мрежови технологии (на английски език) **Б**

Мултимедия и компютърна анимация **М**

Мултимедия и компютърна графика **Б**

Софтуерни технологии в интернет **М**

Управление на проекти по информационни технологии **М**

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Бизнес информатика с английски език **М**

Бизнес информационни технологии **Б**

Бизнес софтуерни технологии **М**

Информатика **Б/М**

Софтуерни технологии **М**

Софтуерни технологии и дизайн **Б**

Софтуерни технологии със специализация графични среди и потребителски интерфейси **М**

Софтуерни технологии със специализация мобилни системи и приложения **М**

Софтуерни технологии със специализация системи с изкуствен интелект **М**

Софтуерни технологии със специализация софтуерни архитектури и средства **М**

Софтуерно инженерство **Б**

Технология на софтуерното производство и внедряване **М**

Русенски университет „Ангел Кънчев“

Информатика **М**

Информатика и информационни технологии в бизнеса **Б**

Компютърни науки **Б**

Софтуерно инженерство **Б/М**

Русенски университет „Ангел Кънчев“, Филиал Видин

Компютърни науки **Б**

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Био- и медицинска информатика **М**

Вградени системи **М**

Високопроизводителни изчисления (на английски език) **М**

Дискретни и алгебрични структури **М**

Електронен бизнес **М**

Електронен бизнес (на английски език) **М**

Електронен бизнес и електронно управление **М**

Защита на информацията в компютърните системи и мрежи **М**

Извличане на информация и откриване на знания **М**

Изкуствен интелект **М**

Изчислителна информатика **М**

Информатика **Б**

Информационни системи **Б/М**

Информационно-технологични услуги **М**

Информационно-технологични услуги и проекти **М**

Компютърна графика **М**

Компютърна лингвистика **М**

Компютърни науки **Б**

Логика и алгоритми **М**

Мехатроника и роботика **М**

Разпределени системи и мобилни технологии **М**

Информатика и компютърни науки

Място в класацията	1	2	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11
Резултат по скала от 0 до 100	75	67	67	59	57	55	53	52	52	51	50	46	44
Учебен процес													
Програмна акредитация	9.67	9.19	9.16	9.26	9.02	9.24	9.1	9.01	8.94	9.12	9.34	9.01	9.23
Институционална акредитация	9.61	9.09	9.56	9	9.33	9.39	9.45	9.03	9.21	9.28	9.44	9.3	9.12
Специалности за обучение на бакалаври	4	2	1	4	8	4	4	4	1	4	3	2	8
Специалности за обучение на магистри	23	0	3	4	17	9	8	7	4	3	2	4	4
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	1.3	23	0	1.3	0	2.3	9.1	11.8	0	0	4.8	6.1	5.1
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	1	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	100	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.39	100	97.3	96.55	100	100	98.21	100	75	100	100	95.45	95.83
Научни изследвания													
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	39	4	23	10	9	18	8	8	4	8	17	14	8
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	30	4	21	7	6	15	7	6	4	7	16	12	7
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	14	1	13	4	4	7	4	4	1	4	6	5	5
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	5.9	2.8	2.4	2.5	2.4	3.7	2.6	2.8	1.4	2.7	4.2	3.6	2.7
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	2.61	0.4	1.67	1.52	0.95	1.87	1.46	1.53	0.17	1.75	1.42	2.17	2.48
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	910	14	1891	79	121	423	56	44	15	68	444	154	51
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	122	2	203	23	31	60	17	13	1	27	62	36	13
Статии в научни списания (Scopus)	627	19	528	32	38	349	34	9	7	45	176	119	63
Статии в научни списания (Web of Science)	71	4	124	20	14	62	21	11	0	24	47	32	12
Доклади от научни конференции (Scopus)	685	13	2439	91	135	248	63	63	20	53	527	91	31
Доклади от научни конференции (Web of Science)	192	1	417	27	51	58	14	19	6	18	102	27	15
Съвместни научни публикации (Web of Science)	196	5	255	37	54	68	20	17	2	26	37	38	9
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	4	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Докторски програми във висшето училище	194	0	100	38	9	99	63	8	24	16	44	85	53
Съотношение докторанти към студенти	1.85	0	1.92	0.13	5.04	2.13	4.23	4.71	4.2	1.47	2.86	6.67	2.56
Общо средства за НИД на студент	2627	2516	806	675	746	278	391	868	220	184	1188	694	425
Привлечени средства за НИД на студент	2525	2516	663	675	681	235	353	868	220	134	1105	636	373
Учебна среда													
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	305	69	802	15	60	35	199	356	131	264	275	384
Оборудване (в лева на студент)	3307	648	4655	1598	574	1076	321	840	1498	985	3201	752	725
Библиотечен фонд на студент	139.7	134.6	14.4	30.3	28	22.5	53.6	38.6	35.6	57.9	86.6	30.5	57.7
Ползваемост на библиотечния фонд	22	7.2	1.3	17.1	1.7	5	10.7	3.7	3.7	2.9	10.2	2.4	6.3
Информационно обезпечаване	28	29	17	24	17	30	15	12	15	18	21	32	15
Учебна застроена площ на студент	9.9	30.2	15.5	4.9	4.4	5.4	7.1	9.8	4.9	15.8	13.8	12.4	11.9
Социално-битови и административни услуги													
Стипендии	1044	10840	666	93	1109	699	366	110	37	776	538	1088	500
Студентски общежития	36.2	64.15	61.01	5.51	21.57	14.86	30.87	0	100	17.85	22.64	22.69	3.49
Престиж													
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.75	5.58	5.53	5.31	5.11	5.37	5.17	5.17	4.88	5.08	5.09	4.98	4.68
Чуждестранни студенти	3.45	49.43	2.75	1.05	5.92	3.63	3.32	5.88	16.78	5.46	6.19	27.27	1.54
Престиж сред студентите	39.16	12.57	24.26	14.97	1.43	3.61	2.11	1.77	3.13	1.46	1.18	1.61	0.29
Престиж сред работодатели	42.02	6.5	51	12.01	4	7.62	11.5	1.88	4.12	10.6	11.09	3.46	4.19
Престиж сред преподавателите	52.58	9.17	33.5	8.86	3.86	8.23	2.53	1.69	1.4	3.98	8.86	1.34	3.26
Реализация на пазара на труда и регионална значимост													
Безработица сред завършилите	0.												

Софтуерни технологии **М**
 Софтуерно инженерство **Б**
 Технологии за големи данни **М**
 Технологии за знания и иновации **М**
 Технологично предприемачество и иновации в информационните технологии **М**
Технически университет - София
 Анализ на големи масиви и потоци данни **М**
 Информатика и софтуерни науки **Б/М**
 Информатика и софтуерни науки (на английски език) **М**
Тракийски университет
 Информационни технологии **Б**
 Киберсигурност и електронно управление **Б**
 Компютърна обработка и анализ на данни (Data science) **Б**
 Софтуерно инженерство **Б**
Университет по библиотекознание и информационни технологии
 Анализ и управление на данни **М**
 Дигитален маркетинг и уеб дизайн **М**
 Електронен бизнес и електронно управление **М**
 Изкуствен интелект и обработка на данни **М**
 Информатика и компютърни науки **М**
 Информационна сигурност (ПН 4.6) **Б/М**
 Информационни ресурси на правосъдието **М**
 Информационни системи и технологии **М**
 Информационни технологии **Б/М**
 Информационни технологии (след ОКС „проф.бакалавър“) **Б**
 Информационни технологии в институционалната и корпоративната среда **Б**
 Информационни технологии в медийния бизнес **М**
 Информационни технологии в съдебната администрация **Б**
 Информационни технологии и информационно брокерство **М**
 Информационни технологии и финансов инженеринг **М**
 Информационно брокерство **Б**
 Информационно брокерство (след проф.бакалавър) **Б**
 Киберсигурност и цифрова криминалистика **М**
 Компютърни науки **Б**
 Компютърни науки и информационно брокерство **Б**
 ПН - Информатика и компютърни науки (за неразпределени по специалности студенти) **Б**
 Софтуерни архитектури и управление на качеството **М**
 Софтуерно инженерство **М**
 Технологично предприемачество и иновации в информационните технологии **М**
 Цифрови технологии в креативните и рекреативните индустрии **М**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
 Бизнес информатика **Б**
 Икономическа информатика **Б**
 Информатика - Информатика **Б**
 Мултимедийни технологии **М**
 Информатика - Софтуерни технологии **М**
 Информатика - Софтуерно инженерство **М**
 Информационни технологии в икономиката **Б**
 Компютърен дизайн и мултимедия **Б**
 Компютърна информатика **Б**
 Компютърни информационни технологии **Б**
 Софтуерно инженерство **Б**
 Уеб дизайн и сигурност **М**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, колеж Добрич
 Информатика и информационни технологии **ПБ**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
 Бизнес информатика и иконометрия **М**
 Биоинформатика **М**
 Информатика **Б/М**
 Информационни системи и технологии **Б/М**

Внаправление „Математика“ влизат студенти, чийто среден успех от дипломата за завършено средно образование е 4-тият най-висок измежду останалите направления в страната. Специалистите, получили образование по „Математика“, се отличават с високи доходи, като по облагаем доход също се нареждат на 4-то място в страната. Безработицата на завършилите „Математика“ е под 1%, което е сред 5-те най-ниски нива на безработица за завършили висше образование през последните 5 години. Завършилите направления се реализират предимно като специалисти по информационни и комуникационни технологии и като преподаватели. Това е едно от направленията с най-малък брой студенти в страната, въпреки че завършилите го се радват на много добра реализация на пазара на труда.

Математика

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Резултат	Брой действащи студенти
СУ	72 199
ТУ - София	61 117
ПУ	54 75
ШУ	53 25
РУ	48 44

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:
 - Американски университет в България - Благоевград
 - Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
 - Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

Математика	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	Технически университет - София	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	Русенски университет „Ангел Кънчев“
Място в класацията	1	2	3	4	5
Резултат по скала от 0 до 100	72	61	54	53	48
Учебен процес					
Програмна акредитация	9.62	9.44	9.54	9.2	9.37
Институционална акредитация	9.61	9.56	9.39	9.12	9.44
Специалности за обучение на бакалаври	4	3	3	1	1
Специалности за обучение на магистри	15	3	3	2	2
Регулирани специалности	0	0	0	0	0
Международна мобилност	15.1	0	0	0	45.5
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	100	100	100	100
Научни изследвания					
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	73	24	19	13	18
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	58	23	16	11	17
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	9	8	12	5	5
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	9.45	2.4	3.5	3.4	4
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	1.61	1.12	3.09	1.85	1.33
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	2152	2127	531	114	505
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	151	127	148	35	51
Статии в научни списания (Scopus)	1601	593	400	128	184
Статии в научни списания (Web of Science)	196	85	149	29	26
Доклади от научни конференции (Scopus)	947	2846	401	62	636
Доклади от научни конференции (Web of Science)	108	235	81	23	64
Съвместни научни публикации (Web of Science)	248	168	130	31	26
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	8	4	6	5	2
Докторски програми във висшето училище	194	100	99	53	44
Съотношение докторанти към студенти	9.55	1.71	8	20	9.09
Общо средства за НИД на студент	2627	806	278	425	1188
Привлечени средства за НИД на студент	2525	663	235	373	1105
Учебна среда					
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	69	60	384	264
Оборудване (в лева на студент)	3307	4655	1076	725	3201
Библиотечен фонд на студент	139.7	14.4	22.5	57.7	86.6
Ползваемост на библиотечния фонд	22	1.3	5	6.3	10.2
Информационно обезпечаване	28	17	30	15	21
Учебна застроена площ на студент	9.9	15.5	5.4	11.9	13.8
Социално-битови и административни услуги					
Стипендии	684	549	653	618	858
Студентски общежития	36.2	61.01	14.86	3.49	22.64
Престиж					
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.68	5.39	5.21	4.58	5.13
Чуждестранни студенти	5.03	3.42	0	0	0
Престиж сред студентите	37.96	12.5	14.87	0	1.61
Престиж сред работодатели	76.09	12.43	32.33	12.33	3.76
Престиж сред преподавателите	77.42	25.43	22.43	8.61	4.98
Реализация на пазара на труда и регионална значимост					
Безработица сред завършилите	0.21	0.73	0.91	1.58	2.33
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	92.97	78.33	42.86	80.39	38.71
Принос към осигурителната система	82.39	75	78.26	89.66	76.74
Осигурителен доход на завършилите	2729	2552	1744	1861	1625
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	1.12	1.08	1.14	1.25	1.11
Регионална реализация	77.36	66.25	52.17	58.62	39.53
Регионална реализация на позиция за висше образование	91.06	77.36	37.5	79.41	35.29
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	10	4.39	3.31	3.54	2.62

Специалности

Американски университет в България
 Математика **Б**
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
 Математически структури в информационната сигурност **М**
 Приложна математика **Б**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
 Бизнес математика **Б**
 Биостатистика **М**
 Математика **Б/М**
 Приложна математика **Б/М**
Русенски университет „Ангел Кънчев“
 Математическо моделиране **М**
 Математическо моделиране във финансите, застраховането и социалното дело **М**
 Финансова математика **Б**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
 Алгебра, геометрия и теория на числата **М**
 Алгебра, геометрия и теория на числата (на английски език) **М**
 Алгебра, геометрия и топология **М**
 Анализ на данни **Б**
 Вероятности и статистика **М**
 Вероятности, актюерство и статистика (3 семестъра) **М**
 Вероятности, актюерство и статистика (4 семестъра) **М**
 Вероятности, актюерство и статистика (английски език) **М**
 Динамични системи и геометрия **М**
 Динамични системи и теория на числата **М**
 Динамични системи и теория на числата (3 семестъра) **М**
 Изчислителна математика и математическо моделиране **М**
 Логика и алгоритми **М**
 Логика и алгоритми (на английски език) **М**
 Математика **Б**
 Математическо моделиране в икономиката **М**
 Математическо моделиране в икономиката (4 сем.) **М**
 Оптимизация **М**
 Приложна математика **Б**
 Статистика **Б**
 Уравнения на математичната физика **М**
 Уравнения на математичната физика и приложения **М**
Технически университет - София
 Анализ на данни **Б**
 Геоинформатика **М**
 Приложна математика **Б/М**
 Приложна математика и информатика **Б/М**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
 Бизнес математика **Б**
 Статистика и иконометрия **М**
 Стопанска математика **М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
 Икономическа математика **М**
 Математика **Б**

**Продължение от стр. 50 -
специалности „Общо инженерство“**

Технологично предприемачество и иновации **Б/М**
 Технологично предприемачество и иновации (4 сем. за завършили др. специалности) **М**
 Управление на качеството **М**
 Управление на качеството (4 сем. други специалности) **М**
Технически университет - Габрово
 Безопасност на труда **М**
 Безопасност на труда (3 сем.) **М**
 Дигитална администрация **Б**
 Индустиален мениджмънт **Б/М**
 Индустиален мениджмънт (2 сем.) **М**
 Индустиален мениджмънт ССП (1 сем.) **М**
 Индустиален мениджмънт ТН (1 сем.) **М**
 Индустиално инженерство **Б/М**
 Индустиално инженерство (1 сем.) **М**
 Индустиално инженерство (2 сем.) **М**
 Иновационен и инвестиционен мениджмънт в индустрията **М**
 Иновационен и инвестиционен мениджмънт в индустрията (1 сем.) **М**
 Иновационен и инвестиционен мениджмънт в индустрията (2 сем.) **М**
 Компютърен дизайн **Б**
 Компютърен дизайн в индустрията **Б/М**
 Компютърен дизайн в индустрията (1 сем.) **М**
 Компютърен дизайн в индустрията (2 сем.) **М**
 Мениджмънт на индустриалното предприятие **М**
 Мениджмънт на индустриалното предприятие (1 сем.) **М**
 Мениджмънт на индустриалното предприятие (2 сем.) **М**
 Опазване на околната среда и устойчиво развитие **М**
 Опазване на околната среда и устойчиво развитие (2 сем.) **М**
 Опазване на околната среда и устойчиво развитие (3 сем.) **М**
 Отопление, вентилация и климатизация на индустриални обекти **М**
 Отопление, вентилация и климатизация на индустриални обекти (2 сем.) **М**
 Техника и технологии за опазване на околната среда **Б/М**
 Техника и технологии за опазване на околната среда (1 сем. подг.) **М**
 Техника и технологии за опазване на околната среда (2 сем.) **М**
 Техника и технологии за опазване на околната среда (2 сем. к. подг.) **М**
 Техника и технологии за опазване на околната среда (2 сем. подг.) **М**
Технически университет - София
 Електроинженерство (на френски език) **М**
 Индустиален мениджмънт **Б/М**
 Индустиален мениджмънт (на английски език) **М**
 Индустиално инженерство (на английски език) **Б/М**
 Инженерен дизайн **Б/М**
 Инженерна безопасност и охрана на труда **М**
 Инженерна безопасност и охрана на труда (на английски език) **М**
 Инженерна екология **М**
 Инженерна логистика **Б/М**
 Инженерна логистика (на английски език) **Б**
 Инженерна логистика (на френски език) **М**
 Инженерна физика **Б**
 Интелигентни системи и изкуствен интелект **Б**
 Интелигентни системи и изкуствен интелект (на английски език) **Б**
 Информационни технологии за управление на бизнеса (на англ. език) **М**
 Медицинска техника **М**
 Медицинска техника (на английски език) **М**
 Мениджмънт в електроенергетиката **М**
 Мениджмънт и бизнес информационни системи **Б/М**
 Мениджмънт и бизнес информационни системи (на английски език) **М**

Метрология и измервателна техника **Б/М**
 Мехатроника и информационна техника (на немски език) **Б**
 Общо машиностроене (на немски език) **Б**
 Потребителски ориентиран дизайн на опаковки **М**
 Приложна физика и компютърно моделиране **Б**
 Проектиране на иновативни инженерни продукти **М**
 Стопанска информатика **Б**
 Стопанско управление (на немски език) **М**
 Техническа безопасност на работно оборудване **М**
 Техническо законодателство и управление на качеството **М**
 Технологично предприемачество **М**
 Технология и управление на транспорта **Б/М**
 Управление на проекти **М**
 Управление на проекти (на английски език) **М**
 Управление на ресурси в предприятията (на английски език) **М**
Технически университет - София, Инженерно-педагогически факултет - Сливен
 Защита на населението при бедствие и аварии **М**
 Индустиално инженерство (на английски език) **Б**
Технически университет - София, Филиал Пловдив
 Дизайн и печатни комуникации **Б/М**
 Индустиален мениджмънт **Б**
 Индустиална екология **Б**
 Индустиално инженерство **Б**
 Индустиално инженерство (на английски език) **Б/М**
 Интелигентни системи и изкуствен интелект **Б**
 Мениджмънт на автомобилния транспорт **М**
 Полиграфия **Б/М**
 Технологично предприемачество **М**
Тракийски университет
 Аграрно инженерство **Б**
 Възобновяеми енергийни източници в аграрния сектор **М**
 Земеделска техника **М**
Университет „Проф. Асен Златаров“ - Бургас
 Индустиален мениджмънт **Б/М**
 Инженерен дизайн **М**
 Технологии и мениджмънт на петролната и газовата инфраструктура **М**
 Управление на операциите, процедурите и митническо обслужване при търговия с акцизни стоки - широк профил **М**
 Управление на организирани индустриални производства **М**
Университет по хранителни технологии - Пловдив
 Индустиален бизнес и предприемачество **Б**
 Индустиален мениджмънт **Б/М**
 Инженеринг на технологичните процеси и заведенията за хранене **М**
 Мениджмънт в хотелиерството и ресторантьорството **М**
Химикотехнологичен и металургичен университет - София
 Дигитални и конвенционални печатни технологии и дизайн **Б**
 Екология и опазване на околната среда **М**
 Индустиален мениджмънт **Б/М**
 Индустиален мениджмънт (9 семестъра) **Б**
 Индустиална логистика **М**
 Инженерна екология и опазване на околната среда **Б**
 Инженерна екология и опазване на околната среда (9 семестъра) **Б**
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
 Инженерна логистика **Б/М**
 Инженерна логистика - Експлоатация на технически системи **М**
 Съвременни системи в земеделието **М**

„Педагогика“ е второто най-масово професионално направление в българското висше образование. В него се обучават почти 17 000 действащи студенти в две частни и девет държавни висши училища. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на студентите в първи курс е приблизително равен на средната стойност за първокурсници в страната. Приносът към осигурителната система сред завършилите това направление е сред най-високите, като близо 90% от завършилите това направление се осигуряват в страната. Най-често завършилите се реализират като преподаватели. Осигурителният доход на завършилите е сравнително нисък в сравнение със средната стойност на завършилите през последните 5 години за страната, а рискът от безработица е вторият най-висок измежду останалите професионални сравнения в страната.

Педагогика

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

	Резултат	Брой действащи студенти
СУ	63	3295
ВТУ	52	3038
ПУ	51	2837
ЮЗУ	51	1575
ТрУ	49	1259
УАЗ	49	582
БСУ	48	750
ШУ	48	2383
РУ	44	800
ТУ - София	42	339

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достатъчно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Нов български университет - София

Специалности

Бургаски свободен университет
 Иновации и предприемачество в началното и предучилищното образование **М**
 Начална училищна педагогика и информационни технологии **М**

Начална училищна педагогика и чужд език **Б/М**
 Предучилищна и начална училищна педагогика **Б/М**
 Предучилищна педагогика и чужд език **М**

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
 Английски език като чужд в началното училище (първо равнище според международната класификация на ЮНЕСКО) **М**
 Информационни и комуникационни технологии в началното училище **М**
 Информационни и комуникационни технологии в образованието **М**
 Начална училищна педагогика и специална педагогика и чужд език **Б**
 Начална училищна педагогика и чужд език **Б**
 Ограмотяване на деца и възрастни от малцинствени етнически общности **М**
 Педагогика и специална дидактика за ученици с увреждания. Ресурсен учител **М**
 Педагогика на деца със специални образователни потребности **М**
 Педагогика на ранното детство **М**
 Педагогически съветник **М**
 Предприемачество в образованието **М**
 Предучилищна и начална училищна педагогика **Б/М**
 Предучилищна и начална училищна педагогика.
 Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование и

Продължава на стр. 62

Педагогика	Място в класацията						
	1	2	3	3	4	4	5
Резултат по скала от 0 до 100	63	52	51	51	49	49	48
Учебен процес							
Програмна акредитация	9.52	9.25	9.26	9.14	8.96	8.75	9.02
Институционална акредитация	9.61	9.45	9.39	9.3	9.2	8.84	9.03
Специалности за обучение на бакалаври	11	10	8	7	5	4	2
Специалности за обучение на магистри	33	18	9	12	6	8	5
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	0.9	7.6	6	1.9	0	0	1.3
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	100	99.25	98.21	100	100	96.67	100
Научни изследвания							
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	20	7	9	13	4	4	3
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	16	6	8	11	4	3	3
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	6	3	4	6	3	3	1
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.8	3.7	2.3	2.5	2.7	1.1	1.9
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	0.73	0.34	0.45	0.85	0.29	0.8	0.67
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	291	27	73	102	17	13	10
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	67	9	37	34	27	7	1
Статии в научни списания (Scopus)	367	33	105	239	26	7	7
Статии в научни списания (Web of Science)	196	62	98	112	78	4	2
Доклади от научни конференции (Scopus)	59	9	24	15	2	22	7
Доклади от научни конференции (Web of Science)	62	7	49	9	54	21	4
Съвместни научни публикации (Web of Science)	91	10	29	28	18	14	1
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	10	5	3	8	4	2	1
Докторски програми във висшето училище	194	63	99	85	90	13	8
Съотношение докторанти към студенти	3.07	0.89	0.14	1.4	1.59	0.86	0.27
Общо средства за НИД на студент	2627	391	278	694	864	2210	868
Привлечени средства за НИД на студент	2525	353	235	636	762	2147	868
Учебна среда							
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	35	60	275	122	53	199
Оборудване (в лева на студент)	3307	321	1076	752	4586	2645	840
Библиотечен фонд на студент	139.7	53.6	22.5	30.5	50.2	86.7	38.6
Ползваемост на библиотечния фонд	22	10.7	5	2.4	8.8	3.6	3.7
Информационно обезпечаване	28	15	30	32	33	12	12
Учебна застроена площ на студент	9.9	7.1	5.4	12.4	25.3	15.1	9.8
Социално-битови и административни услуги							
Стипендии	1590	449	500	733	647	478	2224
Студентски общежития	36.2	30.87	14.86	22.69	35.58	30.61	0
Престиж							
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.23	4.92	5.12	4.91	4.92	5.1	4.71
Чуждестранни студенти	4.4	0.23	0.56	6.73	0.16	0.17	0.13
Престиж сред студентите	26.6	20.04	15.03	5.23	5.36	3.88	3.8
Престиж сред работодатели	61.91	31.74	30.98	15.54	4.18	2.63	2.58
Престиж сред преподавателите	56.46	21.56	26.32	14.04	5.18	2.17	1.57
Реализация на пазара на труда и регионална значимост							
Безработица сред завършилите	1.43	2.99	3.56	3.98	3.14	3.19	2.5
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	83.14	76.67	75.19	72.97	73.3	80.17	79.6
Принос към осигурителната система	92.28	91.37	89.79	90.7	90.03	90.52	89.63
Осигурителен доход на завършилите	1829	1658	1604	1614	1638	1732	1654
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплатата за областта	0.82	1.11	1.06	1.11	1.06	1.19	1.18
Регионална реализация	80.12	22.05	73.14	84.54	62.84	77.7	79.25
Регионална реализация на позиция за висше образование	82.44	74.11	76.64	71.82	76.51	81.99	81.45
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.23	2.04	0.84	0.8	1.43	1.41	1.8

Професионално-то направление предлага богато разнообразие от специалности в различните образователно-квалификационни степени: от „Английски език и методика“ до „Физическо възпитание и спорт“. То попада сред 5-те най-масови направления в българското висше образование с около 8500 студенти, които се обучават в 12 държавни и 1 частно висше училище. Около 70% от завършилите направления се реализират на позиция, която изисква висше образование, но делът на безработните сред завършилите направления през предходните 5 години е сред 5-те най-високи измежду останалите професионални направления в страната. Най-често завършилите „Педагогика на обучението по...“ работят като преподаватели.

Педагогика на обучението по...

Класация по точки

Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.

Резултат	Брой действащи студенти
СУ 55	903
ПУ 48	2701
ВТУ 47	1599
НСА 44	882
АМТИИ 43	122
ШУ 43	1038
ЮЗУ 43	599
РУ 41	403
НМА 40	32
УАЗ 40	113
ТРУ 34	178

Висши училища, които не са включени в класацията поради липса на достъпно данни, които да позволят тяхното класиране:

- Висше училище по мениджмънт - Варна
- Технически университет - София

Специалности

Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив
Педагогика на обучението по изобразително изкуство **Б/М**
Педагогика на обучението по музика **Б/М**
Педагогика на обучението по музика (3 сем.) **М**
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
Английски език и чуждоезиково обучение в средното училище **М**
Български език и източен език **Б**
География и икономика **М**
Гражданско образование **М**
Информатика и информационни технологии **М**
История и цивилизации **М**
Математика **М**
Математика, информатика и информационни технологии **М**
Немски език и чуждоезиково обучение в средното училище **М**
Педагогика на обучението по български език и география **Б**
Педагогика на обучението по български език и информационни технологии **Б**
Педагогика на обучението по български език и история **Б**

Педагогика на обучението по български език и литература **М**
Педагогика на обучението по български език и чужд език **Б**
Педагогика на обучението по география и информационни технологии **Б**
Педагогика на обучението по география и физическо възпитание **Б**
Педагогика на обучението по изобразително изкуство **Б/М**
Педагогика на обучението по история **М**
Педагогика на обучението по история и география **Б**
Педагогика на обучението по Информатика и информационни технологии **Б**
Педагогика на обучението по История и философия **Б**
Педагогика на обучението по история и чужд език **Б**
Педагогика на обучението по математика и информатика **Б**
Педагогика на обучението по музика **Б/М**
Педагогика на обучението по физическо възпитание **Б**
Педагогика на обучението по физическо възпитание. Спортна педагогика **М**

Ръководство на музикални състави **М**
Терапевтични практики чрез изобразително изкуство **М**
Технологии за обучение по математика и информатика **М**
Физическо възпитание и спорт за деца и младежи със специални образователни потребности **М**
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Филиал Враца
Педагогика на обучението по български език и география **Б**
Педагогика на обучението по български език и история **Б**
Педагогика на обучението по български език и информационни технологии **Б**
Педагогика на обучението по български език и история **Б**
Педагогика на обучението по география и информационни технологии **Б**
Педагогика на обучението по география и история **Б**
Педагогика на обучението по история и информационни технологии **Б**
Педагогика на обучението по история и философия **Б**
Педагогика на обучението по история и география **Б**
Педагогика на обучението по история и информационни технологии **Б**
Педагогика на обучението по история и философия **Б**
Педагогика на обучението по история и чужд език **Б**
Педагогика на обучението по математика и информатика **Б**
Висше училище по мениджмънт
Педагогика на обучението по икономика и мениджмънт **ПБ**
Педагогика на обучението по хотелиерство и ресторантьорство **ПБ**
Национална музикална академия „Проф. П. Владигеров“ - Старая Загора
Иновативни технологии в педагогиката на обучението по музика **М**
Педагогика на обучението по музика **Б/М**
Национална спортна академия
Младежка идентичност и спорт **М**
Младежки дейности и спорт **М**
Педагогика на обучението по физическо възпитание **Б/М**
Физическо възпитание и спорт **М**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Английски език и културно наследство **Б**
Английски език и методика **М**
Английски език и методика за предучилищен и начален училищен етап **М**
Английски език и физика **Б**
Биология и английски език **Б**
Биология и химия **Б**
Български език и английски език **Б**
Български език и гражданско образование **Б**
Български език и испански език **Б**
Български език и история **Б**
Български език и италиански език **Б**
Български език и китайски език **Б**
Български език и корейски език **Б**
Български език и немски език **Б**
Български език и новогръцки език **Б**
Български език и руски език **Б**
Български език и турски език **Б**
Български език и френски език **Б**
Български език, гражданско образование и философия **Б**
География, технологии и предприемачество **Б**
Гражданско образование **М**
Гражданско образование и философия **М**
Гражданско образование и чужд език **Б**
Гражданско образование, философия и чужд език **Б**
Допълнителна квалификация „Учител по биология“ **М**
Електронно обучение **М**
Информационни технологии, математика и образователен мениджмънт **Б**
История и чужд език **Б**

Педагогика на обучението по...

Място в класацията	1	2	2	3	3	3	4	5	6	7	
Резултат по скала от 0 до 100	55	48	47	44	43	43	43	41	40	40	34
Учебен процес											
Програмна акредитация	9.48	9.16	9.18	9.47	9.53	9.15	9.31	9.28	7.78	8.5	8.95
Институционална акредитация	9.61	9.39	9.45	9.26	9.14	9.12	9.3	9.44	9.29	8.84	9.2
Специалности за обучение на бакалаври	16	45	15	1	2	19	16	9	1	3	4
Специалности за обучение на магистри	30	23	17	4	2	14	8	3	2	3	2
Регулирани специалности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Международна мобилност	0	0.7	11.9	3.4	0	0	16.7	2.5	0	0	0
Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	1.6	0	0	0	0	0
Ексклузивност на преподавателския състав	99.62	99.65	99.63	100	97.73	99.26	99.08	100	96.77	95	100
Научни изследвания											
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Среден брой цитирания на документ (Scopus)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Статии в научни списания (Scopus)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Статии в научни списания (Web of Science)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Доклади от научни конференции (Scopus)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Доклади от научни конференции (Web of Science)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Съвместни научни публикации (Web of Science)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	19	13	11	1	2	11	8	1	0	0	0
Докторски програми във висшето училище	194	99	63	5	6	53	85	44	1	13	90
Съотношение докторанти към студенти	7.31	1.44	3.81	1.7	4.1	3.85	4.67	1.49	0	0	0
Общо средства за НИД на студент	2627	278	391	212	1407	425	694	1188	217	2210	864
Привлечени средства за НИД на студент	2525	235	353	91	1175	373	636	1105	0	2147	762
Учебна среда											
Стопански инвентар (в лева на студент)	65	60	35	386	510	384	275	264	4277	53	122
Оборудване (в лева на студент)	3307	1076	321	2372	1643	725	752	3201	1342	2645	4586
Библиотечен фонд на студент	139.7	22.5	53.6	28.1	172.2	57.7	30.5	86.6	207.1	86.7	50.2
Ползваемост на библиотечния фонд	22	5	10.7	8.3	104.5	6.3	2.4	10.2	136.5	3.6	8.8
Информационно обезпечаване	28	30	15	17	12	15	32	21	13	12	33
Учебна застроена площ на студент	9.9	5.4	7.1	44.3	10.4	11.9	12.4	13.8	18.9	15.1	25.3
Социално-битови и административни услуги											
Стипендии	1043	286	662	545	287	580	606	719	281	419	881
Студентски общежития	36.2	14.86	30.87	39.8	15.65	3.49	22.69	22.64	54.32	30.61	35.58
Престиж											
Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.24	5.02	4.93	4.9	5.12	4.65	4.73	4.77	5.22	4.76	4.75
Чуждестранни студенти	9.97	0.81	0.31	1.36	2.46	0.29	1.67	0.25	15.63	0	0
Престиж сред студентите	23.61	9.65	13.19	4.86	4.63	7.53	3.52	1.17	8.09	0.62	0.78
Престиж сред работодатели	57.1	32.54	33	5.83	4.67	16.07	12.77	3.96	1.39	1.13	6.9
Престиж сред преподавателите	41.82	14.21	20.73	2.09	6.81	11.88	8.65	2.86	5.59	1.72	3.32
Реализация на пазара на труда и регионална значимост											
Безработица сред завършилите	1.6	2.67	3.11	2.04	1.84	3.77	3.08	5.21	2.63	2.68	6.19
Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	73.02	72.98	74.02	62.59	64.04	70.83	57.73	73.36	82.61	70.21	50
Принос към осигурителната система	86.72	88.16	89.52	84.28	74.85	84.19	84.63	86.59	80.43	84.75	80
Осигурителен доход на завършилите	1931	1792	1803	1799	1496	1786	1668	1639	1535	1556	1424
Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.91	1.14	1.15	0.91	0.95	1.14	1.11	1.17	0.72	1.11	0.9
Регионална реализация	71.05	60.96	24.43	60.52	39.88	50.44	75.44	57.32	64.13	72.88	57.14
Регионална реализация на позиция за висше образование	69.98	71.63	65.34	58.98	56.92	67.78	56.21	78.72	77.97	68.6	55
Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2	1.13	1.96	1.57	1.63	1.49	1.04	1.17	1.22	1.68	0.73

Педагогика на обучението по изобразително изкуство - Педагогика на обучението по визуални изкуства - Графика и графична комуникация **М**
 Педагогика на обучението по изобразително изкуство - Педагогика на обучението по визуални изкуства - Дизайн **М**
 Педагогика на обучението по изобразително изкуство - Педагогика на обучението по визуални изкуства - Живопис **М**
 Педагогика на обучението по икономика и математика **Б**
 Педагогика на обучението по история и география **Б**
 Педагогика на обучението по математика и информатика **Б/М**
 Педагогика на обучението по математика и информатика - Педагогика на обучението по информатика и информационни технологии **М**
 Педагогика на обучението по математика и информатика - Педагогика на обучението по математика **М**
 Педагогика на обучението по музика **Б**
 Педагогика на обучението по музика - Музикална педагогика **М**
 Педагогика на обучението по природни науки **Б**
 Педагогика на обучението по техника и технологии **Б**
 Педагогика на обучението по техника и технологии - Иновации в технологичното обучение и предприемачество **М**
 Педагогика на обучението по физическо възпитание **Б**
 Педагогика на обучението по физическо възпитание - Физическо възпитание и спорт в училище **М**
 Педагогика на обучението по химия и опазване на околната среда - Методология на обучението по химия и опазване на околната среда **М**
 Чуждозиково обучение (английски език) **М**
ЮЗУ „Неофит Рилски“
 География и история **Б**
 Карриерно развитие и предприемачество **М**
 Музикално възпитание и обучение **М**
 Педагогика и социален формат на изобразителните изкуства **М**
 Педагогика на музикалното изкуство **Б**
 Педагогика на обучението по български език и по руски език **Б**
 Педагогика на обучението по български език и чужд език (английски) **Б**
 Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки) **Б**
 Педагогика на обучението по български език и чужд език (китайски) **Б**
 Педагогика на обучението по български език и чужд език (руски) **Б**
 Педагогика на обучението по български език и чужд език (турски) **Б**
 Педагогика на обучението по география и история **Б**
 Педагогика на обучението по изобразително изкуство **Б**
 Педагогика на обучението по математика, информатика и информационни технологии **Б**
 Педагогика на обучението по технологии и предприемачество **Б**
 Педагогика на обучението по физика и математика **Б**
 Педагогика на обучението по химия и физика **Б**
 Педагогика на обучението по химия и човекът и природата **Б**
 Спортна анимация **М**
 Спортна анимация в училище **М**
 Технологии на обучението по математика и информатика **М**
 Физическо възпитание и спорт **Б/М**
 Физическо възпитание и спорт за изяви деца и ученици **М**

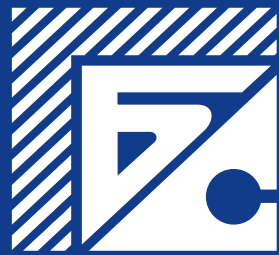

Право	
Класация по точки	
<i>Легенда: Индикаторът „Брой действащи студенти“ показва броя на обучаващите се по даденото направление в конкретното висше училище.</i>	
Резултат	Брой действащи студенти
СУ	64 1863
УНСС	55 1128
НБУ	54 543
ВСУ	53 680
ВТУ	53 670
ПУ	53 751
ЮЗУ	50 548
БСУ	47 333
РУ	46 336

Професионално направление „Право“ е едно от най-желаните професионални направления с висок престиж сред кандидат-студентите. Средният успех от дипломата за завършено средно образование на приетите в първи курс студенти е сред 8-те най-високи в страната. Почти 80% от завършилите се реализират на позицията, която изисква висше образование, а средният осигурителен доход сред завършилите това направление е близък до средния за висшестите в страната. Доминиращ работодател в това професионално направление е държавата, като най-често завършилите през последните 5 години работят като юристи и специалисти по обществени науки и култура и като държавни служители. „Право“ е 8 най-масово професионално направление в България, като в него се обучават почти 7000 действащи студенти.

Специалности	
Бургаски свободен университет Морско право и крайбрежни територии М Право М	
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ Право М	
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ Право М	
Нов български университет Право М	
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ Право М	
Филиал на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ - Кърджали Международни отношения М	
Русенски университет „Ангел Кънчев“ Право М	
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ Право М	
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ Право М	
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ Право М	
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ Право М	
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ Право М	
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ Право М	
ЮЗУ „Неофит Рилски“ Право М	

Право	Място в класацията	Брой действащи студенти									
		1	2	3	4	4	4	5	6	7	
	Резултат по скала от 0 до 100	64	55	54	53	53	53	50	47	46	
	Учебен процес										
	Програмна акредитация	9.68	9.19	9	8.63	9.28	9.17	9.13	8.85	8.66	
	Институционална акредитация	9.61	9.66	9	9.21	9.45	9.39	9.3	9.03	9.44	
	Специалности за обучение на бакалаври	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Специалности за обучение на магистри	1	1	1	1	1	2	1	2	1	
	Регулирани специалности	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Международна мобилност	3.8	1.8	5.5	7.4	1.5	6.7	18.2	0	0	
	Съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Участие в съвместни програми с чуждестранни висши училища	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ексклузивност на преподавателския състав	81.48	81.54	87.88	53.33	70.31	83.64	80.85	85.71	81.82	
	Научни изследвания										
	Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Scopus)	16	10	8	4	6	9	12	3	9	
	Индекс на цитируемост (на Хирш) без автоцитирания по научна област (Scopus)	14	8	7	4	6	8	10	3	7	
	Индекс на цитируемост (на Хирш) по научна област (Web of Science)	4	1	4	0	2	1	1	0	2	
	Среден брой цитирания на документ (Scopus)	2.5	3.9	2.7	6.2	3.4	2.3	2	2	3	
	Среден брой цитирания на документ (Web of Science)	0.61	0.08	1.05	0	0.46	0.83	0.27	0	1.25	
	Документи, цитирани поне веднъж (Scopus)	264	53	49	10	26	73	80	10	75	
	Документи, цитирани поне веднъж (Web of Science)	15	1	11	0	4	3	3	0	2	
	Статии в научни списания (Scopus)	343	57	48	13	31	103	205	6	56	
	Статии в научни списания (Web of Science)	67	9	37	1	0	5	6	0	0	
	Доклади от научни конференции (Scopus)	59	8	8	1	9	24	15	7	54	
	Доклади от научни конференции (Web of Science)	3	3	0	0	13	0	9	0	4	
	Съвместни научни публикации (Web of Science)	52	6	33	1	0	2	4	0	0	
	Докторски програми в професионалното направление на висшето училище	13	12	5	8	11	13	13	2	3	
	Докторски програми във висшето училище	194	46	38	24	63	99	85	8	44	
	Съотношение докторанти към студенти	5.31	4.52	0.74	4.26	7.76	5.59	5.66	0.3	12.8	
	Общо средства за НИД на студент	2627	331	675	220	391	278	694	868	1188	
	Привлечени средства за НИД на студент	2525	290	675	220	353	235	636	868	1105	
	Учебна среда										
	Стопански инвентар (в лева на студент)	65	35	802	356	35	60	275	199	264	
	Оборудване (в лева на студент)	3307	734	1598	1498	321	1076	752	840	3201	
	Библиотечен фонд на студент	139.7	73.6	30.3	35.6	53.6	22.5	30.5	38.6	86.6	
	Ползваемост на библиотечния фонд	22	20.1	17.1	3.7	10.7	5	2.4	3.7	10.2	
	Информационно обезпечаване	28	15	24	15	15	30	32	12	21	
	Учебна застроена площ на студент	9.9	3.4	4.9	4.9	7.1	5.4	12.4	9.8	13.8	
	Социално-битови и административни услуги										
	Стипендии	600	214	117	16	215	241	286	202	465	
	Студентски общежития	36.2	41.32	5.51	100	30.87	14.86	22.69	0	22.64	
	Престиж										
	Среден успех от дипломата за завършено средно образование	5.71	5.3	5.16	5.11	5.15	5.43	5.06	4.94	4.94	
	Чуждестранни студенти	2.04	0.62	0.55	0.29	0.9	2.13	0.18	2.4	0.6	
	Престиж сред студентите	59.71	6.91	11.78	3.7	10.82	11.66	3.25	2.42	0.87	
	Престиж сред работодателите	91.94	10.88	19.4	0.02	21.07	6.9	11.68	3.6	7.1	
	Престиж сред преподавателите	64.42	22.89	12.35	6.68	13.95	10.09	10.87	0.58	0.46	
	Реализация на пазара на труда и регионална значимост										
	Безработица сред завършилите	1.19	0.98	1.15	1.05	2.35	1.6	3.35	2.17	3.87	
	Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание	84.56	74.91	80.97	84.62	77.03	77.6	72.25	73.06	65.49	
	Принос към осигурителната система	88.92	87.35	86.62	86.2	87.26	83.74	84.71	82.29	84.46	
	Осигурителен доход на завършилите	2051	1768	1918	2127	1926	1654	1889	1691	1765	
	Съотношение на осигурителния доход на завършилите спрямо средната заплата за областта	0.97	0.91	0.92	1.09	1.1	0.98	1.02	0.99	1.04	
	Регионална реализация	70.6	62.99	73.03	33.9	22.07	52.62	71.45	44.44	37.13	
	Регионална реализация на позицията за висше образование	72.77	67.82	71.77	62.14	67.79	64.12	69.51	64.84	53.02	
	Безработица сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище (съотношение)	2.68	3.28	2.78	5.34	2.6	1.87	0.96	2.07	1.58	

ГЛАВБОЛГАРСТРОЙ

Свързваме, Вдъхновяваме, Създаваме

Вече 54 години реализираме проекти от всички сфери на строителството

Свързваме градове, държави и континенти и осигуряваме възможност за мобилност като строим пътища, летища и жп гари.

Създаваме общности и даваме възможност на всеки да оползотвори максимално добре времето си като изграждаме жилищни сгради, хотели и най-съвременни търговски и спортни съоръжения.

Вдъхновяваме умовете на днешния ден като осигуряваме най-инновативните и устойчиви обществени, търговски и офис пространства.

Даваме своя принос към развитието на икономиката като изграждаме лечебни заведения, фабрики, енергийни обекти и съоръжения за обработване на отпадъци.

